

R O M Â N I A

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI

Decizia nr.18 Dosar nr. 4963/1/2013

Ședința publică de la 30 ianuarie 2014

PREȘEDINTE:Livia Doina Stanciu Președintele

Înaltei Curți de Casație și Justiție

Florentina Dragomir - judecător

Sofica Dumitrașcu - judecător

Simona Daniela Encean - judecător

Ioana Alina Ilie - judecător

Magistrat asistent – Florin Nicușor Mihalache

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Direcția Națională Anticorupție a fost reprezentat prin procuror Carmen Bălăsoiu.

S-au luat în pronunțare recursurile declarate de Ministerul Public,

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională

Anticorupție și de inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, Damian Mihai

Bogdan, Andronache Petru, Turbatu Ioan și Mărghidan Ion împotriva sentinței

penale nr.702 de la 12 iulie 2013 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție,

Secția Penală, în dosarul nr.4747/1/2012.

Dezbaterile au fost consemnate în încheierea de ședință din data de 28

ianuarie 2014, încheiere ce face parte integrantă din prezenta decizie, când

instanța având nevoie de timp pentru a delibera a amânat pronunțarea la data de

30 ianuarie 2014 și a decis următoarele:

Î N A L T A C U R T E :

Asupra recursurilor penale de față;

În baza actelor și lucrărilor dosarului, constată următoarele:

Prin sentința penală nr.702 din 12 iulie 2013, Secția Penală a Înaltei

Curți de Casație și Justiție a admis cererile formulate de inculpații Mărghidan Ion,

Andronache Petru, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan și a

2

dispus schimbarea încadrării juridice a faptelor reținute în sarcina inculpaților,

după cum urmează:

- pentru inculpatul Mărghidan Ion, din infracțiunile prevăzute de art.248

raportat la art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (15 acte

materiale) și art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod

penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), ambele cu

aplicarea art.33 litera a Cod penal, în infracțiunea prevăzută de art. 248 raportat

la art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea

nr.78/2000 (22 acte materiale);

- pentru inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Bogdan, din

complicitate la infracțiunile de abuz în serviciu în formă calificată și continuată

prevăzute de art.26 Cod penal raportat art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea

art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și de art. 26 Cod penal raportat la

art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art. 2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), ambele cu aplicarea art.33 litera a Cod penal, în infracțiunea prevăzută de art.26 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000 (46 acte materiale);

- pentru inculpatul Andronache Petru, din infracțiunile prevăzute de art.248 raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art. 2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), ambele cu aplicarea art.33 litera a Cod penal, în infracțiunea prevăzută de art.248 raportat la art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000 (46 acte materiale).

A respins, ca nefondată, cererea formulată de inculpatul Turbatu Ioan de schimbare a încadrării juridice a faptelor din infracțiunea prevăzută de art.248 raportat la art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, în infracțiunea prevăzută de art.249 alin.1 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal .

1. În baza art.248 raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (24 acte materiale) a condamnat pe inculpatul Turbatu Ioan, ..., la pedeapsa de 6 ani închisoare și 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art.64 alin.1 lit. a teza a II-a, b și c Cod penal, pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată.

În baza art.71 Cod penal, a interzis inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercițiul drepturilor prevăzute de art.64 alin.1 lit. a teza a II-a, b și c Cod penal.

3

2. În baza art.248 raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000 (22 acte materiale), a condamnat pe inculpatul Mărghidan Ion, ..., la pedeapsa de 6 ani închisoare și 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art.64 alin.1 lit. a teza a II-a, b și c Cod penal, pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată.

În baza art.71 Cod penal, a interzis inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercițiul drepturilor prevăzute de art.64 alin.1 lit. a teza a II-a, b și c Cod penal.

3. În baza art.248 raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000 (46 acte materiale) a condamnat pe inculpatul Andronache Petru, ..., la pedeapsa de 7 ani închisoare și 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit. a teza a II-a, b și c Cod penal, pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată.

În baza art.71 Cod penal, a interzis inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercițiul drepturilor prevăzute de art.64 alin.1 lit. a teza a II-a, lit. b și c Cod penal.

4. În baza art.26 Cod penal raportat la art.248 și art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000 (46 acte materiale), a condamnat pe inculpatul Fenechiu Relu, ..., la pedeapsa de 5 ani închisoare și 3 ani pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit. a teza a II-a, lit. b și c Cod penal, pentru complicitate la

infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată.

În baza art.71 Cod penal, a interzis inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercițiul drepturilor prevăzute de art.64 alin.1 lit. a teza a II-a, b și c Cod penal.

5. În baza art.26 Cod penal raportat la art.248 și art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (46 acte materiale) și art.132 din Legea nr.78/2000, a condamnat pe inculpatul Fenechiu Lucian, ..., la pedeapsa de 5 ani închisoare și 3 ani pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art.64 alin.1 lit. a teza a II-a, b și c Cod penal pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată.

În baza art.71 Cod penal, a interzis inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercițiul drepturilor prevăzute de art.64 alin.1 lit. a teza a II-a, b și c Cod penal.

6. În baza art.26 Cod penal raportat la art.248 și art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (46 acte materiale) și art.132 din Legea nr.78/2000, a condamnat pe inculpatul Damian Mihai Bogdan, ..., la pedeapsa de 5 ani închisoare și 3 ani pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor

4
prevăzute de art.64 alin.1 lit. a teza a II-a, b și c Cod penal pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată.

În baza art.71 Cod penal, a interzis inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercițiul drepturilor prevăzute de art.64 alin.1 lit. a teza a II-a, lit. b și c Cod penal.

În baza art.346 raportat la art.14 alin.1 și 3 lit. b Cod procedură penală a admis acțiunea civilă formulată de partea civilă SC Filiala de Întreținere și Servicii Energetice „Electrica Serv” SA (SISE Electrica Moldova) și a obligat inculpații Turbatu Ioan, Mărghidan Ion, Andronache Petru, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, în solidar, la plata sumei de 6.327.390 lei către această parte civilă, reprezentând daune materiale; pentru inculpatul Turbatu Ioan, stabilind limita răspunderii civile solidare la suma de 3.343.838,04 lei, iar pentru inculpatul Mărghidan Ion, la suma de 3.063.138,40 (2.091.753,40 + 971.385) lei. A menținut măsura sechestrului asigurator a bunurilor aparținând inculpatului Turbatu Ioan, luată prin ordonanța din 28.11.2011 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, respectiv asupra autoturismului marca Toyota, serie motor ..., capacitatea cilindrică 2231 din 2010, valoare de achiziție 19.200,41 RON și asupra cotei părți de ½ din imobilul, situat în ..., compus din teren 760,33 mp și locuință, număr cadastral ..., respectiv (...) C1;C2 – carte funciară ..., valoare de impunere 992.366,17 RON. De asemenea, a menținut măsura sechestrului asigurator asupra bunurilor aparținând inculpatului Mărghidan Ion, luată prin ordonanța din 28.11.2011 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, respectiv autoturismului marca Dacia Logan, serie motor ..., serie caroserie ..., valoare de achiziție 28.025,53 RON și a cotei părți de ½ din imobilele situate în - ..., valoare impunere 106.521,12 RON și asupra terenului – fânețe - în suprafață de 1800 mp situat în ..., înscris în cartea funciară nr....., număr cadastral provizoriu

A menținut măsura sechestrului asigurator instituit asupra bunurilor aparținând inculpatului Andronache Petru, luată prin ordonanța din 28.11.2011 a

Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, respectiv autoturismului marca Dacia Supernova, serie motor ..., serie caroserie ..., valoare de achiziție 13.635,48 RON, autoturismului marca Fiat Panda 45, serie motor ..., nr. de identificare ..., valoare de achiziție 1.000 RON și autoturismului marca Olcit Club 11, serie motor ..., nr. identificare ..., valoare de achiziție 3.000 RON.

5

Totodată, a menținut măsura sechestrului asigurator instituit asupra bunurilor aparținând inculpatului Fenechiu Relu, luată prin ordonanța din 28.11.2011 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, respectiv:

- autoturismului marca BMW X 6, serie șasiu ..., valoare de achiziție 223.352,50 RON;

- imobilului amplasat în ..., nr. cadastral ..., în suprafață de 1567 mp, carte funciara ...;

- imobilului amplasat în ..., nr. cadastral ..., suprafață 1101,3 mp, carte funciara ..., valoare de impunere 520.411,42 RON;

- imobilului amplasat în ..., nr. cadastral ..., suprafață 2000 mp, carte funciara ...;

Prima instanță a menținut măsura sechestrului asigurator și asupra bunurilor aparținând inculpatului Fenechiu Lucian, luată prin ordonanța din 28.11.2011 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, respectiv cotei părți de 1/2 din imobilul amplasat în ..., suprafață 1356,14 mp, carte funciara ..., valoare impozabilă 1.328.518,40 RON, precum și măsura sechestrului asigurator instituit asupra bunurilor aparținând inculpatului Damian Mihai Bogdan, luată prin ordonanța din 28.11.2011 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, respectiv cotei părți de 1/2 din imobil, amplasat în ..., suprafață 706, 84 mp, carte funciara ..., valoare de impunere 492.807,14 RON.

În baza art.191 alin. 1, 2 și 3 Cod procedură penală, a obligat inculpații la plata sumelor de câte 25.000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat, din care suma de câte 400 lei reprezintă onorariul convenit apărătorilor desemnați din oficiu.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut, în esență, că, prin rechizitoriul din 27 iunie 2012, emis în dosarul nr.205/P/2007 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție Secția de Combatere a Infracțiunilor Conexa Infracțiunilor de Corupție, înregistrat pe rolul Secției Penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 28 iunie 2012, au fost trimiși în judecată inculpații:

Turbatu Ioan, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată, prevăzută de art.248 Cod penal raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (24 acte materiale), constând în aceea că, în calitatea sa de director general al SISE Electrica Moldova - Bacău și-a îndeplinit, cu știință, în mod defectuos atribuțiile de serviciu, în perioada 2002 – 2004, în

6

care s-au derulat, în mod repetat, tranzacții cu componente ale sistemului

energetic (transformatoare de putere, întrerupătoare, etc.), cu firmele SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Euro Plus SRL, SC Tehnorom SRL, toate din Iași, având ca și asociați/ acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, acceptând în acest sens să fie livrate produse necorespunzătoare în urma desfășurării unor proceduri de achiziție publică, cu caracter fictiv, produse ce nu îndeplineau criteriile de calitate/preț raportate la scopul achiziționării acestor componente pentru sistemul energetic, fiind vechi, uzate, de proveniență incertă, iar prețul de achiziție era aproximativ similar cu cel al unui produs nou.

Prin exercitarea abuzivă a atribuțiilor de serviciu: realizarea de tranzacții fără derularea unor proceduri de achiziție publică sau prin „trucarea” unor proceduri de achiziție publică, intervenții pentru efectuarea de plăți cu prioritate pentru firmele din cadrul grupului „FENE”, acceptarea livrării de produse vechi, uzate, ce au rămas pe stoc, achizițiile fiind făcute fără nicio justificare economică, inutile, inculpatul a favorizat firmele menționate care au obținut în acest fel, prin livrarea unor produse necorespunzătoare, un avantaj patrimonial echivalent cu sumele de bani încasate în urma acestor operațiuni comerciale, prețul produselor necorespunzătoare livrate către SISEE Electrica Moldova.

Prejudiciul apreciat ca fiind cauzat de exercitarea abuzivă a atribuțiilor de serviciu de către inculpatul Turbatu Ion este de 3.343.838,04 RON + TVA 635.310,23 RON, reprezentând valoarea totală a produselor necorespunzătoare achiziționate de la firmele menționate și aflate, și în prezent, în proporție de 99%, în stocul SISEE Moldova.

Pentru acest inculpat au fost reținute 24 acte materiale de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată, în perioada cât a îndeplinit funcția de director general al SISE Electrica Moldova, respectiv între anii 2002 – 2004.

Mărghidan Ion, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de abuz în serviciu în formă calificată prevăzută de art.248 Cod penal raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (15 acte materiale) și art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), cu aplicarea art.33 lit. a Cod penal, constând în aceea că, în calitate de director general al SISEE Electrica Moldova - Bacău și-a îndeplinit, cu știință, în mod defectuos atribuțiile de serviciu, în perioada 2004 – 2005, în care s-au derulat, în mod repetat, tranzacții cu componente ale sistemului energetic (transformatoare de putere, întrerupătoare, etc.), cu firmele SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Euro Plus SRL, SC Tehnorom SRL,

7
toate din Iași, având ca și asociați/ acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, acceptând în acest sens să fie livrate produse necorespunzătoare în urma desfășurării unor proceduri de achiziție publică, cu caracter fictiv, produse ce nu îndeplineau criteriile de calitate/preț raportate la scopul achiziționării acestor componente pentru sistemul energetic, fiind vechi, uzate, de proveniență incertă, iar prețul de achiziție era aproximativ similar cu cel al unui produs nou.

Prin exercitarea abuzivă a atribuțiilor de serviciu: realizarea de tranzacții fără derularea unor proceduri de achiziție publică sau prin „trucarea” unor proceduri de

achiziție publică, intervenții pentru efectuarea de plăți cu prioritate pentru firmele din cadrul grupului „FENE”, acceptarea livrării de produse vechi, uzate, ce au rămas pe stoc, achizițiile fiind făcute fără nicio justificare economică, inutile, inculpatul a favorizat firmele menționate care au obținut în acest fel, prin livrarea unor produse necorespunzătoare, un avantaj patrimonial echivalent cu sumele de bani încasate în urma acestor operațiuni comerciale, prețul produselor necorespunzătoare livrate către SISE Electrica Moldova.

Pentru acest inculpat au fost reținute, în concurs real, 22 acte materiale de abuz în serviciu contra intereselor publice, în perioada cât a îndeplinit funcția de director general al SISE Electrica Moldova, respectiv în anii 2004 – 2005, din care 15 acte materiale înainte de intrarea în vigoare a Legii nr.241/2004, totalizând un prejudiciu de 2.091.753,40 RON + TVA 2.091.753,40 RON, și 7 acte materiale după intrarea în vigoare a Legii nr.241/2004, totalizând un prejudiciu de 971.385 RON + 184.563,15 RON, prev. de art.248 Cod penal rap. la art.2481 Cod penal cu aplic. art.41 alin.2 Cod penal (15 acte materiale) și 7 acte materiale ale infracțiunii prev. de art.13 2 din Legea nr.78/2000 rap. la art.248 și art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal.

Andronache Petru, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de abuz în serviciu în formă calificată prevăzută de art.248 Cod penal raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), cu aplicarea art.33 lit. a Cod penal, constând în aceea că, în calitatea sa de director comercial al SISE Electrica Moldova - Bacău și-a îndeplinit, cu știință, în mod defectuos atribuțiile de serviciu, în perioada 2004 – 2005, în care s-au derulat, în mod repetat, tranzacții cu componente ale sistemului energetic (transformatoare de putere, întrerupătoare, etc.), cu firmele SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Euro Plus SRL, SC Tehnorom SRL, toate din Iași, având ca și asociați/ acționari sau administratori pe inculpații

8

Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, acceptând în acest sens să fie livrate produse necorespunzătoare în urma desfășurării unor proceduri de achiziție publică, cu caracter fictiv, produse ce nu îndeplineau criteriile de calitate/preț raportate la scopul achiziționării acestor componente pentru sistemul energetic, fiind vechi, uzate, de proveniență incertă, iar prețul de achiziție era aproximativ similar cu cel al unui produs nou.

Prin exercitarea abuzivă a atribuțiilor de serviciu: realizarea de tranzacții fără derularea unor proceduri de achiziție publică sau prin „trucarea” unor proceduri de achiziție publică, intervenții pentru efectuarea de plăți cu prioritate pentru firmele din cadrul grupului „FENE”, acceptarea livrării de produse vechi, uzate, ce au rămas pe stoc, achizițiile fiind făcute fără nicio justificare economică, inutile, inculpatul a favorizat firmele menționate care au obținut în acest fel, prin livrarea unor produse necorespunzătoare, un avantaj patrimonial echivalent cu sumele de bani încasate în urma acestor operațiuni comerciale, prețul produselor necorespunzătoare livrate către SISE Electrica Moldova.

Pentru acest inculpat au fost reținute 46 acte materiale de abuz în serviciu contra intereselor publice, în perioada cât a îndeplinit funcția de director comercial

al SISE Electrica Moldova, respectiv între anii 2002 – 2005, din care 39 acte materiale înainte de intrarea în vigoare a Legii nr.241/2004, totalizând un prejudiciu de 5.356.005 RON + TVA 1.031.743,37 RON, și 7 acte materiale după intrarea în vigoare a Legii nr.241/2004, totalizând un prejudiciu de 971.385 RON + TVA 184.563,15 RON, prev. de art.248 Cod penal rap. la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și 7 acte materiale ale infracțiunii prev. de art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, cu aplicarea art.33 lit. a Cod penal.

Fenechiu Relu, sub aspectul săvârșirii complicității la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată, prevăzută de art.26 Cod penal raportat la art.248 Cod penal raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și art.26 Cod penal raportat la art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), cu aplicarea art.33 lit.a Cod penal, constând în aceea că, în calitatea sa de asociat și/sau administrator al firmelor SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL, toate din Iași, alături de inculpatul Fenechiu Lucian și inculpatul Damian Bogdan Mihai, au sprijinit, în mod repetat, activitatea infracțională a inculpaților Turbatu Ioan, Marghidan Ion, Andronache Petru, directori în cadrul SC SISE Electrica Moldova, în perioada 2002 – 2005,

9

participând la derularea de proceduri de achiziție publică cu caracter fictiv, în urma cărora firmele menționate au fost favorizate, obținând încheierea tranzacțiilor cu componente ale sistemului energetic (transformatoare de putere, întrerupătoare, etc.), în valoare totală de 7.624.301,96 RON.

Astfel, inculpatul Fenechiu Relu, alături de ceilalți complici din prezenta cauză, prin repetabilitatea tranzacțiilor derulate cu SISEE în perioada 2002 – 2005, prin rulajele reciproce, scriptice, între firmele grupului „FENE” și firmele DM Grup și Șarp Impex, cu scopul de a ascunde proveniența ilicită a produselor (firmă de tip „fantomă”), a susținut exercitarea abuzivă a atribuțiilor de serviciu de către directorii SISEE - inculpații Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru în realizarea de tranzacții fără derularea unor proceduri de achiziție publică sau prin „trucarea” unor proceduri de achiziție publică, intervenții pentru efectuarea de plăți cu prioritate pentru firmele din cadrul grupului „FENE”, acceptarea livrării de produse vechi, uzate, ce au rămas pe stoc, achizițiile făcute fără nicio justificare economică, reprezentând un prejudiciu efectiv, cert, în cuantum de 7.529.594,1 RON (6.327.390 RON plus TVA 1.202.204,1 RON).

Prin exercitarea abuzivă a atribuțiilor de serviciu de către directorii SISEE, au fost favorizate firmele din grupul „FENE” care au obținut în acest fel, prin livrarea unor produse necorespunzătoare, un avantaj patrimonial nejustificat, echivalent cu sumele de bani încasate în urma acestor operațiuni comerciale, mai precis prețul produselor necorespunzătoare livrate către SISE Electrica Moldova, în valoare totală de 7.624.301,96 RON.

Pentru acest inculpat au fost reținute 46 acte materiale de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, în perioada cât a îndeplinit diferite calități de asociat și/sau administrator al firmelor SC La Rocca

SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL, prin intermediul cărora, a sprijinit, în mod repetat, activitatea infracțională a inculpaților Turbatu Ioan, Marghidan Ion și Andronache Petru, directori în cadrul SISE Electrica Moldova, în perioada 2002 – 2005, participând la derularea de proceduri de achiziție publică cu caracter fictiv, în urma cărora firmele SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL și SC Euro Plus SRL, au fost favorizate, obținând încheierea tranzacțiilor cu componente ale sistemului energetic (transformatoare de putere, întrerupătoare, etc.), din care 39 acte materiale înainte de intrarea în vigoare a Legii nr.241/2004, totalizând un prejudiciu de 5.356.005 RON + TVA 1.031.743,37 RON, și 7 acte materiale după intrarea în vigoare a Legii nr.241/2004, totalizând un prejudiciu de 971.385 RON + TVA 184.563,15 RON.

10

Fenechiu Lucian, sub aspectul săvârșirii complicității la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată, prevăzută de art.26 Cod penal raportat la art.248 Cod penal raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și art.26 Cod penal raportat la art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), cu aplicarea art.33 lit. a Cod penal, constând în aceea că în calitate sa de asociat și/sau administrator al firmelor SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL, toate din Iași, alături de inculpatul Fenechiu Relu și inculpatul Damian Bogdan Mihai, a sprijinit, în mod repetat, activitatea infracțională a inculpaților Turbatu Ioan, Marghidan Ion și Andronache Petru, directori în cadrul SISEE Electrica Moldova, în perioada 2002 – 2005, participând la derularea de proceduri de achiziție publică cu caracter fictiv, în urma cărora firmele menționate au fost favorizate, obținând încheierea tranzacțiilor cu componente ale sistemului energetic (transformatoare de putere, întrerupătoare, etc.), în valoare totală de 7.624.301,96 RON.

Astfel, inculpatul Fenechiu Lucian, alături de ceilalți complici din prezenta cauză, prin repetabilitatea tranzacțiilor derulate cu SISEE în perioada 2002 – 2005, prin rulajele reciproce, scriptice, între firmele grupului „FENE” și firmele DM Grup și Șarp Impex, cu scopul de a ascunde proveniența ilicită a produselor (firmă de tip „fantomă”), a susținut exercitarea abuzivă a atribuțiilor de serviciu de către directorii SISEE - inculpații Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru în realizarea de tranzacții fără derularea unor proceduri de achiziție publică sau prin „trucarea” unor proceduri de achiziție publică, intervenții pentru efectuarea de plăți cu prioritate pentru firmele din cadrul grupului „FENE”, acceptarea livrării de produse vechi, uzate, ce au rămas pe stoc, achizițiile fiind făcute fără nicio justificare economică, inutile, reprezentând un prejudiciu efectiv, cert în cuantum de 7.529.594,1 RON (6.327.390 RON plus TVA 1.202.204,1 RON).

Prin exercitarea abuzivă a atribuțiilor de serviciu de către directorii SISEE, au fost favorizate firmele din grupul „FENE” care au obținut în acest fel, prin livrarea unor produse necorespunzătoare, un avantaj patrimonial nejustificat, echivalent cu sumele de bani încasate în urma acestor operațiuni comerciale, mai precis prețul produselor necorespunzătoare livrate către SISE Electrica Moldova, în valoare totală de 7.624.301,96 RON.

Pentru acest inculpat, au fost reținute 46 acte materiale de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, în perioada cât a îndeplinit diferite calități de asociat și/sau administrator al firmelor SC La Rocca 11

SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL, toate din Iași, prin intermediul cărora, a sprijinit, în mod repetat, activitatea infracțională a inculpaților Turbatu Ion, Marghidan Ion și Andronache Petru, directori în cadrul SISE Electrica Moldova, în perioada 2002 – 2005, participând la derularea de proceduri de achiziție publică cu caracter fictiv, în urma cărora firmele menționate au fost favorizate, obținând încheierea tranzacțiilor cu componente ale sistemului energetic (transformatoare de putere, întrerupătoare, etc.), din care 39 acte materiale înainte de intrarea în vigoare a Legii nr.241/2004, totalizând un prejudiciu de 5.356.005 RON + TVA 1.031.743,37 RON, și 7 acte materiale după intrarea în vigoare a Legii nr.241/2004, totalizând un prejudiciu de 971.385 RON + TVA 184.563,15 RON.

Damian Mihai Bogdan, sub aspectul săvârșirii complicității la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată, prevăzută de art.26 Cod penal raportat la art.248 Cod penal raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și art.26 Cod penal raportat la art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), cu aplicarea art.33 lit. a Cod penal, constând în aceea că, în calitate sa de asociat și/sau administrator al firmelor SC Euro Plus SRL și SC Fene Grup SA, din Iași, alături de inculpatul Fenechiu Relu și inculpatul Fenechiu Lucian, au sprijinit, în mod repetat, activitatea infracțională a inculpaților Turbatu Ioan, Marghidan Ion și Andronache Petru, directori în cadrul SC SISE Electrica Moldova SA, în perioada 2002 – 2005, participând la derularea de proceduri de achiziție publică cu caracter fictiv, în urma cărora firmele SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL și SC Euro Plus SRL au fost favorizate, obținând încheierea tranzacțiilor cu componente ale sistemului energetic (transformatoare de putere, întrerupătoare, etc.), în valoare totală de 7.624.301,96 RON.

Astfel, inculpatul Damian Mihai Bogdan, alături de ceilalți complici, prin repetabilitatea tranzacțiilor derulate cu SISEE în perioada 2002 – 2005, prin rulajele reciproce, scriptice, între firmele grupului „FENE” și firmele DM Grup și Șarp Impex, cu scopul de a ascunde proveniența ilicită a produselor (firmă de tip „fantomă”), a susținut exercitarea abuzivă a atribuțiilor de serviciu de către directorii SISEE - inculpații Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru respectiv, realizarea de tranzacții fără derularea unor proceduri de achiziție publică sau prin „trucarea” unor proceduri de achiziție publică, acceptarea livrării de produse vechi, uzate, ce au rămas pe stoc, achizițiile fiind făcute fără nicio

12 justificare economică, reprezentând un prejudiciu efectiv, cert, în cuantum de 7.529.594,1 RON (6.327.390 RON plus TVA 1.202.204,1 RON).

Astfel, au fost favorizate firmele din grupul „FENE” care au obținut în acest fel, prin livrarea unor produse necorespunzătoare, un avantaj patrimonial nejustificat, echivalent cu sumele de bani încasate în urma acestor operațiuni

comerciale, mai precis prețul produselor necorespunzătoare livrate către SISE Electrica Moldova, în valoare totală de 7.624.301,96 RON.

Pentru acest inculpat, au fost reținute 46 acte materiale de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, în perioada cât a îndeplinit diferite calități de asociat și/sau administrator al SC Euro Plus SRL și SC Fene Grup SA prin intermediul cărora, a sprijinit, în mod repetat, activitatea infracțională a inculpaților Turbatu Ioan, Marghidan Ion și Andronache Petru, directori în cadrul SISE Electrica Moldova, în perioada 2002 – 2005, participând la derularea de proceduri de achiziție publică cu caracter fictiv, în urma cărora firmele SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL și SC Europlus SRL, toate din Iași, au fost favorizate, obținând încheierea tranzacțiilor cu componente ale sistemului energetic (transformatoare de putere, întrerupătoare, etc.), din care 39 acte materiale înainte de intrarea în vigoare a Legii nr.241/2004, totalizând un prejudiciu de 5.356.005 RON + TVA 1.031.743,37 RON și 7 acte materiale după intrarea în vigoare a Legii nr.241/2004, totalizând un prejudiciu de 971.385 RON + TVA 184.563,15 RON.

În cursul cercetării judecătorești au fost audiați inculpații Turbatu Ioan (filele 301-306, vol.1), Mărghidan Ion (filele 281-283, vol.1), Andronache Petru (filele 277-280, vol.1), Fenechiu Relu (filele 269-270, vol.2), Fenechiu Lucian (fila 271, vol.2) și Damian Mihai Bogdan (filele 272-273, vol.2), precum și martorii Adam Vasile (filele 62-65, vol.2), Amariei Elena Lidia (filele 66-68, vol.2), Boicu Bighiu Vili (filele 66-68, vol.2), Brumă Neculai (filele 157-158, vol.2), Ciutea Ioan (fila 163, vol.2), Ciobanu Maricel (filele 19-20, vol.2), Livinț Paula (filele 21-23, vol.2), Drăgoi Cătălin (fila 159, vol.2), Hamad Al Essa Talal (filele 54-55, vol.2), Iacob Constantin (filele 110-111, vol.2), Ionescu Eromanga Camelia (fila 162, vol.2), Macovei Niculae (filele 98-100, vol.2), Mocanu Constantin (filele 57-59, vol.2), Olariu Mihaela (fila 101, vol.2), Oлару Petru Gelu (filele 60-61, vol.2), Popa Coculina (fila 160, vol.2), Răbulea Luigi Sorin (fila 105, vol.2), Tutucă Constantin (filele 102-104, vol.2), Vreme Costică (filele 55-56, vol.2), Grapă Traian (filele 261-264, vol.2), Mazilu Traian Neculai (fila 268, vol.2), Gărdianu Dorel (fila 265, vol.2) și Amariei Neli Gabriela (fila 277, vol.2).

13

Partea civilă SC Servicii Energetice Moldova SA, în termenul legal și-a menținut poziția procesuală de constituire de parte civilă pentru suma de 6.327.390 lei, depunând și protocolul de predare preluare din data de 14.02.2012 între SC Filiala de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Serv SA și SC Servicii Energetice Moldova SA și rapoartele Gărzii financiare (f. 32 și urm, vol. I).

Inculpații au depus la dosar înscrisuri în susținerea excepțiilor invocate și pentru combaterea acuzațiilor formulate prin actul de sesizare.

Analizând actele și lucrările dosarului, prima instanță a constatat, în ceea ce privește încadrarea juridică a faptelor, că prin actul de sesizare s-a reținut că pluralitatea de acte materiale întrunește exigențele unități legale, acestea fiind legate prin unitatea de rezoluție infracțională, însă s-a apreciat că intervenția art.132 din Legea 78/2000, a scindat rezoluția infracțională inițială generând o nouă rezoluție infracțională pentru ultimele 7 acte de executare, la rândul lor

strânse în conținutul unei infracțiuni unice legale, pentru inculpații Mărghidan Ion, Andronache Petru, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Bogdan. A mai completat că pentru inculpatul Turbatu Ioan activitatea infracțională s-a epuizat anterior intrării în vigoare a textului menționat.

De asemenea, a reținut că art.132 din Legea nr.78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție a fost introdus prin Legea nr.521 din 24 noiembrie 2004 privind modificarea și completarea Legii nr.78/2000, publicată în M.Of. 1123 din 29 noiembrie 2004. Potrivit acestui text, subzistă infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un avantaj patrimonial sau nepatrimonial și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani. Prin urmare, varianta simplă a infracțiunii de abuz în serviciu reglementată în legea specială a inclus, după introducerea textului art. 132 din Legea 78/2000, un element constitutiv nou și distinct de reglementarea din Codul penal și anume, obținerea de către subiectul activ, pentru sine sau pentru altul, a unui avantaj patrimonial.

Art.16 din același act normativ, prevede că dacă faptele constituie, potrivit Codului penal sau unor legi speciale, infracțiuni mai grave, acestea se pedepsesc în condițiile și cu sancțiunile stabilite în aceste legi.

Or, în sarcina inculpaților nu s-a reținut varianta tip a infracțiunii de abuz în serviciu, prevăzută de art.248 Cod penal, ci varianta calificată a acestei infracțiuni prevăzută de art.2481 Cod penal, pentru care legea specială face trimitere la regimul sancționator din Codul penal.

14

În prezenta cauză probatoriul administrat a stabilit că prin încălcarea procedurilor achiziției publice s-a furnizat un beneficiu patrimonial considerabil grupului de firme "FENE", chiar și pentru actele materiale anterioare intrării în vigoare a art.132 din Legea 78/2000.

Instanța de fond a apreciat însă că în condițiile în care actele materiale ar fi fost privite izolat și nu integrate unității legale pentru cele 7 acte menționate în actul de sesizare referitoare la achizițiile concretizate prin facturile 1848801 din 08.12.2004; 4848753 din 13.12.2004; 1851431 din 20.12.2004; 1851464 din 21.12.2004; 9727751 din 24.01.2005; 559402 din 08.03.2005; 9727757 din 07.04.2005 ar fi trebuit reținută și dovedită întrunirea tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii din noua reglementare, inclusiv obținerea pentru sine sau pentru altul a unui avantaj patrimonial, lipsa acestui element constitutiv putând conduce, pentru actele de executare menționate, la o soluție de achitare, în temeiul art.10 lit. d Cod procedură penală. Aceeași condiție a întrunirii tuturor elementelor constitutive trebuie menținută pentru fiecare act material, chiar dacă acesta și pierde autonomia infracțională și este inclus într-o unitate legală. S-a mai reținut că potrivit art.122 Cod penal alin. 2 teza a II-a Cod penal, data săvârșirii infracțiunii, în cazul infracțiunilor continuate este data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni, respectiv 07.04.2005, în funcție de aceasta fiind stabilită și legea penală incidentă.

Prin urmare, pentru cele 7 acte materiale, deși varianta tip este reglementată de legea specială, varianta calificată nu se poate raporta decât la varianta tip peste care se adaugă un nou element constitutiv, iar sancțiunea este aceea

prevăzută de Codul penal.

În baza acestei interpretări a normelor legale, prima instanță a apreciat că dispozițiile art.132 din Legea nr.78/2000 a dobândit relevanță juridică în procesul individualizării judiciare pentru infracțiunea continuată, numai față de cele 7 acte materiale enumerate anterior.

Totodată, instanța de fond a apreciat că scindarea unității legale de infracțiune de către organul de urmărire penală pentru cele 7 acte materiale, ca urmare a intrării în vigoare a art.132 din Legea nr.78/2000, a condus la reținerea în sarcina inculpaților a două stări de agravare distincte, unitatea legală și concursul de infracțiuni, care fiecare în parte ar fi permis adăugarea unui spor de pedeapsă.

Față de această situație, prima instanță, în baza art.334 Cod procedură penală, a dispus schimbarea încadrării juridice reținând în sarcina fiecărui inculpat o unitate legală de infracțiune formată din suma actelor materiale

15 menționate în actul de inculpare, caracteristice infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată sau a complicității la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată potrivit Codului penal, astfel:

- pentru inculpatul Mărghidan Ion, din infracțiunile prevăzute de art.248 raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (15 acte materiale) și de art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), ambele cu aplicarea art.33 litera a Cod penal în infracțiunea prevăzută de art.248 raportat la art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000 (22 acte materiale);

- pentru inculpatul Andronache Petru, din infracțiunile prevăzute de art.248 raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și de art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), ambele cu aplicarea art.33 litera a Cod penal în infracțiunea prevăzută de art.248 rap.la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000 (46 acte materiale).

- pentru inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Bogdan, din complicitate la infracțiunile prevăzute de art.26 Cod penal raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și de art.26 Cod penal raportat la art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), ambele cu aplicarea art.33 litera a Cod penal în complicitate la infracțiunea prevăzută de art.26 Cod penal raportat la art.248 și art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000 (46 acte materiale);

Pe fondul cauzei, în urma analizării materialului probator administrat în cursul urmăririi penale și al cercetării judecătorești, prima instanță și-a însușit situația de fapt reținută prin rechizitoriu și a reținut următoarele:

Electrica Moldova a funcționat ca structură teritorială a Electrica SA, având ca atribuții atât furnizarea energiei electrice cât și mentenanța și întreținerea

sistemelor și echipamentelor pentru sistemul energetic până în anul 2002, când sa divizat în două structuri distincte, sucursala de întreținere – SISE Electrica Moldova și filiala de distribuție – FDFEE Electrica Moldova, fiecare cu atribuții și competențe specifice.

16

Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrice (SISEE) Moldova a luat ființă în urma aprobării HG nr.1342/2001 publicată în M. Of. nr.47/23.01.2001, ca entitate organizatorică, aparținând de SC Electrica SA.

În contextul creat de adoptarea HG nr.1342/2001, SISEE Moldova preste activitățile de întreținere și reparații ale rețelelor de distribuție, precum și alte servicii suport (printre care și cele de achiziție publică) pentru Filiala de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice Electrica Moldova - FDFEE.

Prin adoptarea OUG nr.114/2005 aprobată prin Legea nr.277/2005 - privind unele măsuri pentru derularea și finalizarea privatizării societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice "Electrica Moldova" - S.A. și "Electrica Oltenia" - S.A., s-a aprobat încheierea contractului din data de 04.04.2005 prin care E.ON Energie AG achiziționează acțiunile SC Electrica SA, în urma cărora SC Electrica Moldova SA se transforma prin privatizare în SC E.ON Moldova SA.

În cadrul SISEE Moldova, funcțiile de conducere au fost ocupate în perioada de referință de inculpatul Turbatu Ioan care în perioada 01.02.2002 – 01.02.2004 a deținut funcția de director general, inculpatul Mărghidan Ion care în perioada 01.02.2004 – 05.04.2005 a deținut funcția de director general și inculpatul Andronache Petru care în perioada 01.02.2002 – 31.12.2005 a deținut funcția de director comercial.

Având în vedere că aspectele infracționale ce au făcut obiectul cercetărilor în prezentul dosar, vizează perioada 2002 – 2005, raportarea situației de fapt rezultată în urma efectuării urmăririi penale s-a făcut la dispozițiile OUG nr.60/2001 privind achizițiile publice, care a fost modificată și completată prin OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu precizarea că principiile generale care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție sunt comune ambelor acte normative menționate anterior.

Autoritate contractantă, potrivit art.5 lit. d din OUG nr.60/2001, este oricare persoană juridică ce desfășoară activități relevante în unul dintre sectoarele de utilități publice - apă, energie, transporturi și telecomunicații - și care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive pentru desfășurarea unor astfel de activități, în sensul că nu are piață concurențială datorită existenței unei poziții de monopol sau prin efectul unui act normativ ori administrativ. Așa cum s-a reținut și în actul de sesizare, prima instanță a constatat că potrivit actului normativ amintit, SISE Electrica Moldova avea calitatea de autoritate contractantă.

17

S-a reținut că achizițiile publice derulate în perioada 2002 – 2005 de către autoritatea contractantă SISE Electrica Moldova, ce au făcut obiectul cercetărilor în prezenta cauză, s-au realizat prin procedura cerere de ofertă, aceasta fiind însă doar una dintre procedurile prevăzute de lege și care se poate aplica doar în

anumite condiții.

Procedurile pentru atribuirea contractului de achiziții publice, potrivit art.9 din același act normativ, ce pot fi desfășurate de autoritatea contractantă sunt licitație deschisă, licitație restrânsă, negociere și cerere de ofertă, respectiv procedura simplificată prin care autoritatea contractantă solicită, fără publicarea unui anunț publicitar, oferte de la mai mulți furnizori, executanți sau prestatori. Regula privind atribuirea contractelor de achiziție publică, potrivit art.10 din același act normativ, este aplicarea procedurilor de licitație deschisă sau restrânsă”, procedura cererii de ofertă, potrivit art.13, se aplică numai în cazul în care valoarea estimată, fără T.V.A., a contractului de achiziție publică este mai mică decât echivalentul în lei a următoarelor praguri: 40.000 euro pentru contractele de furnizare și servicii și 100.000 euro pentru contractul de lucrări. Obligațiile autorității contractante, potrivit art.14, se subsumează principiilor liberei concurențe, transparenței, tratamentului egal și confidențialității în relația cu furnizorii, executanții sau prestatorii interesați să participe la procedura pentru atribuirea contractului de achiziție publică.

Potrivit art.15 se prevede că „autoritatea contractantă are obligația de a estima valoarea contractului de achiziție publică prin luarea în considerare a duratei contractului și a tuturor costurilor implicate pentru îndeplinirea acestuia”, precum și că „autoritatea contractantă nu are dreptul de a diviza contractul de achiziție publică în mai multe contracte distincte de valoare mai mică, în scopul de a evita aplicarea procedurilor de licitație deschisă sau restrânsă”.

În baza probatoriului administrat, s-a stabilit că între firmele SC Fene Grup SA, SC Euro Plus SRL, SC La Rocca SRL și SC Tehnorom SRL, atât în perioada 2002 – 2005, cât și anterior, a existat o relaționare comercială intensă, fiind identificate nenumărate tranzacții chiar cu produse pentru sistemul energetic național care, deși aparent nu aveau o justificare economică prin prisma eficienței comerciale și a oportunității de afaceri, au fost însă motivate de reprezentanții respectivelor firme prin faptul că în felul acesta se mărea rulajul comercial și implicit cifra de afaceri.

Prin realizarea unei cifre de afaceri majorate în această modalitate, se stabilea „artificial” un standard ridicat al activității comerciale al fiecărei firmei din

18
cadrul grupului „FENE”, ceea ce îi permitea să participe la procedurile de achiziție publică și să le câștige, unul dintre criteriile de eligibilitate fiind și cifra de afaceri. O altă motivație a acestor rulaje între firmele grupului „FENE” a fost aceea de a face pierdută proveniența echipamentelor și componentelor energetice, aspect confirmat și de raportul întocmit de comisarii Gărzii Financiare care au stabilit că produsele erau cumpărate și revândute între aceleași firme: La Rocca, Fene Grup, Tehnorom, Euro Plus, pe circuitul economic astfel creat fiind implicate și firmele DM Grup și Șarp Impex, aceste ultime două firme achiziționând produsele (transformatoare, întrerupătoare și alte componente) de la firme de tip „fantomă” în baza unor facturi false.

Deși firmele La Rocca, Fene Grup, Tehnorom, Euro Plus, au individualitate, fiind entități juridice distincte, instanța de fond a reținut că în cazul inculpaților Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, fiecare ocupa o

anumită poziție (asociat, acționar, administrator sau director ori mandatar) în cadrul a cel puțin două sau trei dintre firme.

În baza probatoriului administrat, instanța de fond a reținut că SISEE Moldova, în perioada 06.04.2001 – 07.04.2005, a achiziționat diverse produse necesare sistemului energetic având o valoare totală de 7.624.301,96 RON, din care TVA în sumă totală de 1.217.325,52 RON, totalizând 46 de tranzacții, reprezentând actele materiale reținute prin rechizitoriu în sarcina inculpaților, respectiv:

1. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 7128892/16.05.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 58.400,00 RON + TVA 11.096,00 RON (f.29, vol.11).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedură de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. La fel ca la toate actele materiale, provenința reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați/acționari/administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

2. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 7470002/30.09.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 117.500,00 RON + TVA 22.315,00 RON (f.93, vol.11).

19

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedură de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. La fel ca la toate actele materiale, provenința reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați/acționari/administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

3. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 7470004/07.10.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 117.500,00 RON + TVA 22.315,00 RON (f.94, vol.11).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei LA ROCCA. La fel ca la toate actele materiale, provenința reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE”

care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

4. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 7470005/22.10.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 112.100,00 RON + TVA 21.300,00 RON (f.95, vol.11).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. La fel ca la toate actele materiale, provenința reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

20

5. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9006302/28.02.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 123.900,00 RON + TVA 23.541,00 RON (f.26, vol.11).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. La fel ca la toate actele materiale, provenința reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

6. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9006213/28.03.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 112.605,04 RON + TVA 21.394,96 RON (f.158, vol.11).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. La fel ca la toate actele materiale, provenința reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

7. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9006310/25.04.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 86.660,00 RON + TVA 16.465,40 RON (f.225, vol.5).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică,

nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. La fel ca la toate actele materiale, provenința reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE”

21
care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

8. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9278803/08.05.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 86.660,00 RON + TVA 16.465,40 RON (f.224, vol.5).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. La fel ca la toate actele materiale, provenința reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

9. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9006315/30.05.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 90.930,00 RON + TVA 17.276,70 RON (f.109, vol.11).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. La fel ca la toate actele materiale, provenința reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

10. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9006223/02.07.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 86.233,00 RON + TVA 16.384,27 RON (f.38, vol.5).

Pentru această tranzacție au fost întocmite documente, mai precis la data de 01.07.2003, fără însă ca, în prealabil, să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie trimise oferte de la mai mulți furnizori. În acest context SISE Electrica Moldova a emis comanda cu nr.41, sub semnătura directorului general – inculpatul Turbatu Ioan și a directorului comercial – inculpatul Petru Andronache, doar pentru o singură firmă – SC La Rocca SRL, pentru produse în valoare de

862.330.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr. 9006223/02.07.2003 și avizul de însoțire a mărfii nr. 8120153/02.07.2003 (pag.39-41 vol.5). Marfa livrată nu a fost însoțită de vreun document de garanție (pag.179 – 185, vol.3). Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

11. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9006320/17.07.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 103.950,00 RON + TVA 19.750,50 RON . (f.45, vol.5)

Pentru această tranzacție au fost întocmite documente, mai precis la data de 16.07.2003, fără însă ca, în prealabil, să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie trimise oferte de la mai mulți furnizori. Astfel, SISE Electrica Moldova a emis comanda cu nr.467, sub semnătura directorului general – inculpatul Turbatu Ioan și a directorului comercial – inculpatul Petru Andronache, doar pentru o singură firmă – SC La Rocca SRL, pentru produse în valoare de 1.039.500.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9006320/17.07.2003 și avizul de însoțire a mărfii cu nr.81201258/17.07.2003. Marfa livrată a fost însoțită de un document intitulat „Declarație de conformitate – Certificat de garanție” întocmit doar de angajați ai SC La Rocca SRL, mai precis de director general – inculpatul Fenechiu Lucian și șef birou CTC - Damian Bogdan (pag.46 - 49 vol.5) și (pag.186 – 192, vol.3). La fel ca la toate actele materiale, proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

12. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9006321/04.08.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 73.640,00 RON + TVA 13.991,60 RON (f.52, vol.5).

Pentru această tranzacție au fost întocmite documente, mai precis la data de 01.08.2003, fără ca, în prealabil, să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie trimise oferte de la mai mulți furnizori. Astfel, SISEE Moldova a emis comanda cu nr.549, sub semnătura directorului general – inculpatul Turbatu Ioan și a directorului comercial – inculpatul Petru Andronache, doar pentru o singură firmă – SC La Rocca SRL, pentru produse în valoare de 736.400.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9006321/04.08.2003 și

23
avizul de însoțire a mărfii cu nr.81201259/04.08.2003. Marfa livrată a fost însoțită de un document intitulat „Declarație de conformitate – Certificat de garanție” întocmit doar de angajați ai SC La Rocca SRL, mai precis de director general – inculpatul Fenechiu Lucian și șef birou CTC (pag.53 - 56 vol.5) și (pag.193 – 199, vol.3). Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

13. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9278810/12.08.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 107.000,00 RON + TVA 20.330,00 RON (f.220, vol.11).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. Și în acest caz provenința reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

14. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9321967/18.08.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 108.600,00 RON + TVA 20.634,00 RON (f.219, vol.5).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. Provenința reală a produselor achiziționate, necorespunzătoare din punct de vedere calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

15. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9006322/18.09.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 148.086,00 RON + TVA 28.136,34 RON (f.109, vol.5).

24

Pentru această tranzacție a fost realizată procedura de achiziție publică însă aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”, respectiv prin participarea la licitația publică alături de oferta SC La Rocca SRL și a altor societăți din cadrul grupului de firme „FENE”.

Astfel, în perioada august – septembrie 2003, în cadrul SISE Electrica Moldova au fost înregistrate două solicitări interne de achiziție a unor produse. La nivelul SISE Electrica Moldova, în perioada 25 – 26.08.2003, pentru solicitarea internă din luna august 2003, au fost înregistrate 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: SC La Rocca SRL (inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian), SC Whitehall SRL (inculpatul Adomniței Mihai Cristian) și SC Euro Plus SRL (inculpatul Damian Mihai Bogdan).

De asemenea, pentru solicitarea internă din cursul lunii septembrie 2003, la nivelul SISE Electrica Moldova, au fost înregistrate, în perioada 16 – 17.09.2003, 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: SC La Rocca SRL, SC Whitehall SRL și SC Euro Plus SRL.

Documentele interne poartă rezoluțiile directorului general inculpatul Turbatu Ion în sensul de a se efectua achizițiile doar pe plan local (f.114, vol.5). La data de 18.09.2003, SISE Electrica Moldova emite comanda cu nr.243, pentru SC LA ROCCA SRL (cea care prezentase oferta mai bună), pentru mai multe produse din ofertele înregistrate în perioada august – septembrie 2003. În aceeași zi, 18.09.2004, a fost încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9006322/18.09.2003 în valoare de 1.480.860.000 ROL, fără TVA. Marfa livrată a fost însoțită de un document intitulat „Declarație de conformitate – Certificat de garanție” întocmit doar de angajați ai SC La Rocca SRL, mai precis de director general – semnată de Fenechiu Lucian și șef birou CTC, semnată de Damian Bogdan (pag.109 – 126, vol.5). Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

16. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 969801/08.10.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 52.600,00 RON + TVA 9.994,00RON(f.58, vol.5).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedura de achiziție publică însă aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:
25

În perioada 02.10 - 03.10.2003, la nivelul SISE Electrica Moldova, au fost înregistrate, fără a fi identificată o solicitare anterioară, 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: SC La Rocca SRL (inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian), SC Whitehall SRL (inculpatul Adomniței Mihai Cristian) și SC Euro Plus SRL (inculpatul Damian Mihai Bogdan).

Abia ulterior, la data de 06.10.2003, în cadrul SISE Electrica Moldova a fost înregistrată o solicitare internă de achiziție a unor produse. Documentele interne poartă rezoluțiile directorului general inculpatul Mărghidan Ion (la acel moment doar director tehnic) și a inculpatului Andronache Petru, în sensul de a se efectua achizițiile doar pe plan local (f.66, vol.5).

La data de 08.10.2003, SISE Electrica Moldova, a emis comanda cu nr.268, pentru SC La Rocca SRL (cea care prezentase oferta mai bună), pentru produse în valoare de 625.940.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.0969801/08.10.2003. Marfa livrată a fost însoțită de un document intitulat „Declarație de conformitate – Certificat de garanție” întocmit doar de angajații SC La Rocca SRL, mai precis de directorul general – inculpatul Fenechiu Lucian și șeful biroului CTC, Damian Bogdan (pag.58 - 69 vol.5 și pag.199 – 211, vol.3).

Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

17. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 969753/15.10.2003, urmare a livrării de produse în valoare de

119.540,00 RON + TVA 22.712,60 RON (f.89, vol.11).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. Provenința reală a produselor achiziționate, necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

26

18. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 1530953/31.10.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 63.504,00 RON + TVA 12.065,76 RON (f.140, vol.5), pentru care a fost realizată procedura de achiziție publică însă aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”.

Astfel, în data de 29.10.2003, în cadrul SISE Electrica Moldova a fost înregistrată o solicitare internă de achiziție a unor produse, iar prin adresa directivă din 29.10.2003, directorul economic – inculpatul Petru Andronache, indica subordonaților ca produsele să fie achiziționate „pe plan local”.

La data de 30.10.2003, la nivelul SISE Electrica Moldova, au fost înregistrate, fără a fi identificată o solicitare scrisă, 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: SC La Rocca SRL – Fenechiu Relu, Fenechiu Bogdan, SC Construct Consult SRL – Adomniței Mihai Cristian și SC Euro Plus SRL – Damian Mihai Bogdan.

La data de 30.10.2003, SISE Electrica Moldova a emis comanda cu nr.315, pentru SC La Rocca SRL (cea care prezentase oferta mai bună), pentru produse în valoare de 755.697.600 RON cu TVA, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.1530953/31.10.2003. Marfa livrată a fost însoțită de un document intitulat „Declarație de conformitate – Certificat de garanție” întocmit doar de angajații SC La Rocca SRL, mai precis de directorul general – inculpatul Fenechiu Lucian și șeful biroului CTC, Damian Bogdan (pag.140 – 151, vol.5). Și în acest caz provenința reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

19. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F.5947532/19.11.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 144.470,00 RON + TVA 27.449,30 RON (f.101, vol.11).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. Provenința reală a produselor achiziționate,

necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca

27
asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

20. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9278813/10.12.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 68.710,00 RON + TVA 13.054,90 RON (f.71, vol.5, f.212, vol.3).

Pentru această tranzacție au fost întocmite documente, mai precis la data de 10.12.2003, fără însă ca, în prealabil, să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie trimise oferte de la mai mulți furnizori. În acest context, SISE Electrica Moldova a emis comanda cu nr.1014, sub semnătura directorului general – inculpatul Turbatu Ioan și a directorului comercial – inculpatul Petru Andronache, doar pentru o singură firmă – SC La Rocca SRL, pentru produse în valoare de 687.100.000 RON, în aceeași zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9278813/10.12.2003. Marfa livrată a fost însoțită de un document intitulat „Declarație de conformitate – Certificat de garanție” întocmit doar de angajații SC La Rocca SRL, mai precis de directorul general, semnată de Fenechiu Lucian și șeful biroului CTC, Damian Bogdan (pag.71 - 76 vol.5 și pag.212-218, vol.3).

Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

21. Tranzacția încheiată între SISEE și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9278815/11.12.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 68.710,00 RON + TVA 13.054,90 RON (f.78, vol.5, f.210, vol.3).

Pentru această tranzacție au fost întocmite documente fără însă ca, în prealabil, să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie trimise oferte de la mai mulți furnizori. Astfel, la data de 10.12.2003 SISE Electrica Moldova a emis comanda cu nr.1018, sub semnătura directorului general – inculpatul Turbatu Ioan și a directorului comercial, inculpatul Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, SC La Rocca SRL, pentru produse în valoare de 687.100.000 RON, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9278815/11.12.2003. Marfa livrată a fost însoțită de un document intitulat „Declarație de conformitate – Certificat de garanție” întocmit doar de angajații SC La Rocca SRL, mai precis de directorul general Fenechiu Lucian și șeful biroului CTC și semnată de Damian Bogdan (pag.78 – 84, vol.5).

Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată și de această dată prin rulaje

28
scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

22. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 932172/29.01.2004, urmare a livrării de produse în valoare de

71.790,00 RON + TVA 13.640,10 RON (f.128, vol.13).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei La Rocca. Proveniența reală a produselor achiziționate, necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

23. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Euro Plus SRL, finalizată prin factura F. 1648232/12.08.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 85.000,00 RON + TVA 16.150,00 RON (f.262, vol.12).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție a beneficiat inculpatul Damian Mihai Bogdan, asociat sau administrator al firmei SC Euro Plus SRL. Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

24. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Fene Grup SA, finalizată prin factura F. 537440/27.12.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 1.135.750,00 RON + TVA 215.792,50 RON (f.137, vol.13).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian

29
Mihai Bogdan, asociați sau administratori ai firmei FENE GRUP, iar proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

25. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851409/04.05.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 110.295,00 RON + TVA 20.956,05 RON (f.9, vol.13).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau

administratori ai firmei Tehnorom. Proveniența reală a produselor achiziționate, necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

26. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F.1851411/31.05.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 139.000,00 RON + TVA 26.410,00 RON (f.14, vol.13).

Pentru această tranzacție au fost întocmite documente, fără ca, în prealabil, să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie trimise oferte de la mai mulți furnizori. La data de 14.05.2004, SISE Electrica Moldova a emis comanda cu nr.318, sub semnătura directorului general – inculpatul Mărghidan Ion și a directorului comercial – inculpatul Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, SC Tehnorom SRL, pentru produse în valoare de 1.390.000.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr. F.1851411/31.05.2004 în valoare de 139.000,00 RON + TVA 26.410,00 RON (f.14, 72, vol.13).

Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

27. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851412/04.06.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 139.000,00 RON + TVA 26.410,00 RON (f.17, vol.13, f.217, vol.5).

30

Pentru această tranzacție au fost întocmite documente, fără ca, în prealabil, să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie trimise oferte de la mai mulți furnizori. La data de 19.05.2004, SISE Electrica Moldova a emis comanda cu nr.331, sub semnătura directorului general – inculpatul Mărghidan Ion și a directorului comercial – inculpatul Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, SC Tehnorom SRL, pentru produse în valoare de 1.390.000.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr. 1851412/04.06.2004, în valoare de 139.000,00 RON + TVA 26.410,00 RON (f.17, 71, vol.13). Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

28. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851416/07.07.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 142.022,40 RON + TVA 25.984,25 RON (f.87, vol.5).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedura de achiziție publică care a fost trucaută prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

La data de 01.07.2004 în cadrul SISE Electrica Moldova este înregistrată o solicitare internă de achiziție a unor produse. Urmare, probabil a unor solicitări verbale, la începutul lunii iulie 2004, la nivelul SISE Electrica Moldova, sunt înregistrate 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: SC Tehnorom SRL – Fenechiu Relu,

Fenechiu Lucian, SC Construct Consult SRL – Adomniței Mihai Cristian și SC Euro Plus SRL – Damian Mihai Bogdan.

La data de 07.07.2004 a fost întocmită factura cu nr.1851416 precum și avizul de însoțire a mărfii, care atestau încheierea unei tranzacții între SISE Electrica Moldova și SC Tehnorom SRL, mai precis achiziționarea de produse în valoare de 1.420.224.000 ROL fără TVA.

Abia peste două zile de la încheierea tranzacției, tardiv, tocmai pentru a se crea în documente aparența respectării procedurii de achiziție publică, a fost emisă o notă de comandă. Astfel, la data de 09.07.2004, SISE Electrica Moldova a emis comanda cu nr.465, sub semnătura directorului general – inculpatul Mărghidan Ion și a directorului comercial – inculpatul Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, SC Tehnorom SRL, pentru produse în valoare de 1.420.224.000 ROL fără TVA, deși tranzacția fusese deja realizată. (f.68, vol.13). De asemenea, a fost identificată și analiza de oferte sub semnătura inculpatului Andronache Petru care stabilea că oferta SC Tehnorom SRL, este

31
mai bună decât cea a firmelor SC Euro Plus și SC Construct Consul SRL (f.84, vol.13).

Marfa livrată a fost însoțită de un document intitulat „Declarație de conformitate – Certificat de garanție” întocmit doar de angajații SC Tehnorom SRL, mai precis de directorul general, semnată de Fenechiu Lucian și șeful biroului CTC, Damian Bogdan (pag.87 – 96, vol.5). Și în acest caz proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

29. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851459/12.07.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 148.032,00 RON + TVA 28.126,08 RON (f.97, vol.5, f.73, vol.13). Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică, trucasă prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

În perioada mai – iulie 2004, la nivelul SISE Electrica Moldova, au fost înregistrate, fără a fi identificată o solicitare scrisă, 3 oferte, datate 08.05.2004, pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: SC Tehnorom SRL – Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, SC Construct Consult SRL – Adomniței Mihai Cristian și SC Euro Plus SRL – Damian Mihai Bogdan (f.90-92, vol.13).

La data de 26.05.2004, SISE Electrica Moldova a emis comanda cu nr.350, sub semnătura directorului general – inculpatul Mărghidan Ion și a directorului comercial – inculpatul Petru Andronache, pentru SC Tehnorom SRL, cea care prezentase oferta cea mai bună (f.70, vol.13).

La data de 05.07.2004, SISE Electrica Moldova a emis o nouă comandă cu nr.444, pentru aceleași produse menționate în comanda nr.350/26.05.2004, sub semnătura directorului general – inculpatul Mărghidan Ion și a directorului comercial – inculpatul Petru Andronache, doar pentru o singură firmă – SC Tehnorom SRL, pentru produse în valoare de 1.480.320.000 ROL, fiind încheiată

tranzacția și întocmită factura cu nr.1851459/12.07.2004, valoare 148.032,00 RON + TVA 28.126,08 RON (f.69, vol.13 și f.73 vol.13). Marfa livrată a fost însoțită de un document intitulat „Declarație de conformitate – Certificat de garanție” întocmit doar de angajații SC Tehnorom SRL, mai precis de directorul general și șeful biroului CTC (pag.97 – 105, vol.5, f.69, vol.13 și f.73 vol.13). De asemenea, a fost identificată și analiza de oferte sub semnătură inculpatului Andronache Petru care stabilea că oferta SC Tehnorom SRL, este

32
mai bună decât cea a firmelor SC Euro Plus și SC Construct Consul SRL (f.89, vol.13).

Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

30. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851418/03.08.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 142.056,00 RON + TVA 26.990,64 RON. (f.23, vol.13)

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei Tehnorom. Proveniența produselor necorespunzătoare calitativ, rămase pe stoc, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

31. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851419/06.08.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 148.120,00 RON + TVA 28.142,80 RON (f.29, vol.13).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei Tehnorom. Proveniența reală a produselor achiziționate, necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

32. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851420/23.08.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 147.735,00 RON + TVA 28.069,65 RON (f.32, vol.13).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedura de achiziție publică trucată prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

33

La data de 20.08.2004, SISE Electrica Moldova a emis comanda cu nr.570,

sub semnătura directorului general – inculpatul Mărghidan Ion și a directorului comercial – inculpatul Petru Andronache, pentru firma SC Tehnorom SRL, pentru produse în valoare de 1.477.350.000 RON, fiind încheiată tranzacția și ulterior, întocmită factura cu nr.1851420/23.08.2004, valoare 147.735,00 RON + TVA 28.069,65 RON (f.32, 67, vol.13). Au fost identificate, la nivelul SISE Electrica Moldova, ca fiind înregistrate, tot în ziua de 20.08.2004, 3 oferte, pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: SC Tehnorom SRL – Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, SC Construct Consult SRL – Adomniței Mihai Cristian și SC Euro Plus SRL – Damian Mihai Bogdan (f.86-88, vol.13).

De asemenea, a fost identificată și analiza de oferte sub semnătura inculpatului Andronache Petru care stabilea că oferta SC Tehnorom SRL, este mai bună decât cea a firmelor SC Euro Plus și SC Construct Consult SRL (f.85, vol.13). Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

33. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851460/01.09.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 142.514,00 RON + TVA 27.077,66 RON (f.37, vol.13).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei Tehnorom. Proveniența reală a produselor achiziționate, necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

34. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851423/27.10.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 142.600,00 RON + TVA 27.094,00 RON. (f.42, vol.13, f.224, vol5)

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion

34 – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei Tehnorom. Proveniența reală a produselor achiziționate, necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

35. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851461/02.11.2004, urmare a livrării de produse în

valoare de 147.888,00 RON + TVA 28.098,72 RON (f.42, vol.13, f.213, vol. 5). Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei Tehnorom. Proveniența reală a produselor achiziționate, necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

36. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851427/15.11.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 136.480,00 RON + TVA 25.931,20 RON (f.51, vol.5). Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei Tehnorom. Și în acest caz proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc – achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

37. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851462/22.11.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 147.858,00 RON + TVA 28.093,02 RON (f.57, vol.13).

35

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei Tehnorom. Proveniența reală a produselor achiziționate, necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

38. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851428/30.11.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 147.858,00 RON + TVA 28.093,02 RON (f.61, vol.13).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau

administratori ai firmei Tehnorom. Și în acest caz proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

39. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 1374720/08.04.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 110.295,00 RON + TVA 20.956,05 RON (f.178, vol.11).

Pentru această tranzacție au fost întocmite documente, fără ca, în prealabil, să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie trimise oferte de la mai mulți furnizori. La data de 15.04.2004, SISE Electrica Moldova a emis comanda cu nr.237, sub semnătura directorului general – inculpatul Mărghidan Ion și a directorului comercial – inculpatul Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, SC La Rocca SRL, pentru produse în valoare de 1.102.950.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr. F. 1374720/08.04.2004, în valoare de 110.295,00 RON + TVA 20.956,05 RON (f.125, 127, vol.13)

Și în cazul acestei tranzacții, factura este întocmită anterior comenzii, reprezentând încă un caz concret de antedatate a documentelor care să creeze o aparență de corectitudine a procedurilor de achiziție publică, pentru „a repara”
36

această manoperă ilicită. Între actele existente la dosarul de urmărire penală a fost identificată și comanda cu nr.199, sub semnătura directorului general – inculpatul Mărghidan Ion și a directorului comercial – inculpatul Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, respectiv SC La Rocca SRL, pentru produse în valoare de 1.102.950.000 ROL.

Din analiza celor două comenzi amintite, nr.237/15.04.2004 și nr.199/31.03.2004, se observă că în realitate este vorba de una și aceeași comandă, pe care însă s-au făcut modificări, alterări ale înscrisului, mai precis mențiunile „237 din 15.04.2004” au fost modificate, prin acoperire/îngroșare cu pixul, devenind astfel „199 din 31.03.2004”. Este evident că o asemenea falsificare a înscrisului respectiv a fost realizată tocmai pentru a nu se descoperi că nota de comandă a fost întocmită când deja tranzacția comercială avusese loc, fiind întocmită și factura (f.126, 127, vol.13).

La fel ca la toate actele materiale, proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

40. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Fene Grup SA, finalizată prin factura F. 1848801/08.12.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 147.814,00 RON + TVA 28.084,66 RON (f.135-136, vol.13).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Turbatu Ioan – director general și inculpatul Andronache Petru – director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian

Mihai Bogdan, asociați sau administratori ai firmei Fene Grup. Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

41. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Fene Grup SA, finalizată prin factura F.4848753/13.12.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 136.411,00 RON + TVA 25.918,09 RON (f.136, vol.13).

Nici pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către
37

inculpatul Turbatu Ioan, director general și inculpatul Andronache Petru, director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, asociați sau administratori ai firmei Fene Grup. Proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

42. Tranzacția încheiată între SISEE și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851431/20.12.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 138.340,00 RON + TVA 26.284,60 RON (f.332, vol.13).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion, director general și inculpatul Andronache Petru, director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei Tehnorom. Proveniența reală a produselor achiziționate, necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

43. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851464/08.12.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 136.480,00 RON + TVA 25.931,20 RON (f.212, vol.5, f.65, vol.13).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion, director general și inculpatul Andronache Petru, director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei Tehnorom. La fel ca la toate actele materiale, proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

44. Tranzacția încheiată între SISEE și SC Tehnorom SRL, finalizată prin

factura F. 9727751/24.01.2005, urmare a livrării de produse în valoare de 138.340,00 RON + TVA 26.284,60 RON (f.298, vol.12).

38

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion, director general și inculpatul Andronache Petru, director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei TEHNOROM. Proveniența reală a produselor achiziționate, necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

45. Tranzacția încheiată între SISEE și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 559402/08.03.2005, urmare a livrării de produse în valoare de 137.000,00 RON + TVA 26.030,00 RON.

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion, director general și inculpatul Andronache Petru, director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei Tehnorom. Și în acest caz proveniența reală a produselor necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

46. Tranzacția încheiată în SISEE și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 9727757/07.04.2005, urmare a livrării de produse în valoare de 137.000,00 RON + TVA 26.030,00 RON (f.302, vol.12).

Pentru această tranzacție nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată, încălcându-se astfel atribuțiile de serviciu de către inculpatul Mărghidan Ion, director general și inculpatul Andronache Petru, director comercial. De această tranzacție au beneficiat inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, asociați sau administratori ai firmei Tehnorom. Proveniența reală a produselor achiziționate, necorespunzătoare calitativ, ce au rămas pe stoc, achiziție publică inutilă, a fost mascată prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

39

Prima instanță a reținut că procedurile de achiziție publică în urma cărora sau realizat aceste tranzacții cu transformatoare de tensiune TA, întrerupătoare YO și alte componente necesare sistemului energetic, cu cele 4 firme, Fene Grup, Tehnorom, La Rocca și Euro Plus, în perioada 2001 – 2005, s-au derulat fictiv.

Astfel, la procedura de achiziție publică, cererea de ofertă era adresată de

SISE Electrica Moldova (reprezentată prin Turbatu Ion – director general, Marghidan Ion – director general, Andronache Petru – director comercial), urmare solicitărilor, notelor de comandă, pentru achiziționare/reparare venite din partea SC FDFEE Moldova SA (reprezentată prin Mazilu Traian – director general, Ciutea Ioan – director al Sucursalei Iași), în mod constant, repetat, în perioada verificată, aceluși grup de firme, Fene Grup, Tehnorom, La Rocca și Euro Plus, precum și firmelor SC White House SRL și SC Constuct Consult SRL, care, urmare acestei solicitări, înaintau oferte similare, cu mici diferențe de preț. S-a mai reținut că firmele Fene Grup, Tehnorom, La Rocca și Euro Plus, reprezentau practic același grup de interese constituit din numiții Fenechiu Relu (asociat/administrator la Fene Grup, Tehnorom și La Rocca), Fenechiu Lucian (asociat/administrator la Fene Grup, Tehnorom și La Rocca) și Damian Mihai Bogdan (asociat/angajat la Fene Grup, asociat/administrator la SC Euro Plus SA), iar firmele SC White House SRL și SC Construct Consult SRL, avându-l asociat/administrator pe Adomniței Cristian Mihai, nu aveau în stoc produsele oferite către SISE Electrica Moldova.

Totodată, același grup de interese, constituit din numiții Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, a obținut și exclusivitatea contractelor de prestări servicii încheiate de SISEE Moldova la solicitarea FDFEE Moldova, mai precis a SDFEE Iași (director Ciutea Ioan), având ca obiect lucrări de hidroizolații/reparații construcții la puncte termice și alte clădiri ce deserveau activitatea ELECTRICA Moldova, în valoare totală de 690.413,79 RON.

În perioada 2002 - 2004, s-a constatat că cele 10 contracte încheiate de SISEE au avut practic un singur câștigător, respectiv SC Fene Grup SA.

La procedura de achiziție publică, pentru a se crea aparența de corectitudine participau și celelalte firme afiliate grupului de interese, respectiv Tehnorom, La Rocca și Euro Plus, precum și SC White House SRL și SC Constuct Consult SRL, avându-l asociat/administrator pe Adomniței Cristian Mihai.

Pentru conturarea împrejurărilor în care s-au realizat aceste tranzacții, prima instanță a mai reținut, fără relevanță însă sub aspectul acuzațiilor aduse inculpaților, că în perioada derulării tranzacțiilor dintre cele 4 firme amintite și

40
SISE Electrica Moldova, firma SC Fene Grup SA, având asociați pe Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, prin directorul firmei, numitul Szekely Nagy Alexandru Orest, a început construirea caselor pentru Turbatu Ion – director general al SISEE Moldova, pentru Mazilu Traian – director general al SDFEE Electrica Moldova SA și pentru Ciutea Claudiu, fiul lui Ciutea Ioan – director al Sucursalei Iași, folos material care a fost oferit și realizat în considerarea activității desfășurate de aceștia ca directori ai unităților cu capital de stat amintite, activitate care a favorizat câștigarea procedurilor de achiziție publică și încheierea, de către cele 4 firme afiliate grupului de interese, respectiv Tehnorom, La Rocca, Euro Plus și Fene Grup, a numeroase tranzacții comerciale, în valoare totală de 8.314.715,75 RON (peste 2.000.000 Euro), constituită din suma de 7.624,301,96 RON – valoare tranzacții cu componente pentru sistemul energetic și 690.413,79 RON – valoare contracte prestări servicii. Instanța de fond a constatat că inculpații autori, în calitatea de directori

generali (pentru inculpatul Turbatu Ioan și inculpatul Marghidan Ion) sau director comercial (Andronache Petre) ai SISEE Electrica Moldova SA - Bacău și-au îndeplinit, cu știință, în mod defectuos atribuțiile de serviciu, în perioada 2002 – 2005, derulând, în mod repetat, tranzacții cu componente ale sistemului energetic (transformatoare de putere, întrerupătoare, etc.), cu firmele SC la Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Euro Plus SRL, SC Tehnorom SRL, având ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, fără derularea de proceduri de achiziție publică sau prin ”trucarea” unor astfel de proceduri, în urma cărora firmele din grupul ”FENE” au fost favorizate obținând în acest fel, un avantaj patrimonial echivalent cu sumele de bani încasate în urma acestor operațiuni comerciale, prețul produselor livrate către SISEE Electrica Moldova.

Referitor la aspectele reținute în actul de sesizare, privind acceptarea livrării unor produse necorespunzătoare calitativ, datorită uzurii ori vechimii, provenienței incerte, produse ce nu îndeplineau criteriile de calitate/preț raportate la scopul achiziționării acestor componente pentru sistemul energetic, al căror preț de achiziție era aproximativ similar cu cel al unui produs nou, și care au rămas pe stoc, întrucât achizițiile nu aveau, nicio justificare economică, efectuarea de plăți cu prioritate pentru firmele din cadrul grupului „FENE”, prima instanță a apreciat că nu sunt elemente utile caracterizării în drept a activității infracționale de abuz în serviciu, întrucât se plasează în timp după momentul consumării infracțiunii ce se raportează la încheierea tranzacțiilor distincte, făcând parte în realitate din faza executării obligațiilor reciproce asumate.

41

În sarcina inculpaților complici, prima instanță a reținut, în baza probatoriului administrat, faptul că în calitate de asociați, acționari sau administratori ai firmelor SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL, au sprijinit, în mod repetat, activitatea infracțională a autorilor Turbatu Ioan, Marghidan Ion, Andronache Petru, directori în cadrul SC SISEE Electrica Moldova SA, în perioada 2002 – 2005, participând la derularea unor proceduri de achiziție publică cu caracter fictiv sau ”trucate”, în urma cărora firmele din grupul Fene au fost favorizate, obținând încheierea tranzacțiilor cu componente ale sistemului energetic (transformatoare de putere, întrerupătoare, etc.), în valoare totală de 7.624.301,96 RON.

Activitatea infracțională a generat o urmare imediată constând într-un prejudiciu considerabil.

Pomind de la norma de incriminare a faptei de abuz în serviciu în formă calificată (art. 248 Cod penal raportat la art. 2481 Cod penal), potrivit căreia fapta funcționarului public care, în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, cu știință, nu îndeplinește un act ori îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau al unei instituții de stat ori al unei alte unități din cele la care se referă art. 145 sau o pagubă patrimoniului acesteia ce constituie consecințe deosebit de grave, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi, prima instanță a reținut că infracțiunea de abuz în serviciu are ca obiect juridic special relațiile sociale referitoare la bunul mers sau la normala desfășurare a activităților de interes

public, iar subiectul activ este unul calificat prin calitatea de funcționar public care este întrunită în persoana autorilor Turbatu Ioan, Marghidan Ion și Andronache Petru, directori general, respectiv director comercial, ai SISE Electrica Moldova, calitate de altfel necontestată de inculpați.

Participația fiind posibilă sub forma complicității, prima instanță a reținut că pentru inculpații complici legea nu prevede o calitate specială a acestora și a constatat că, în cauză, complicitățile de acționari, asociați ori administratori la una din firmele grupului "FENE", astfel:

"La Rocca" SRL avea ca asociați pe inculpații Fenechiiu Relu și Fenechiiu Lucian, acesta din urmă fiind și administrator.

"Fene Grup" SA avea ca acționari pe inculpații Fenechiiu Relu, Lucian și Damian Bogdan și ca administrator de inculpatul Fenechiiu Relu și ulterior pe Fenechiiu Lucian, inculpatul Fenechiiu Relu semnând documente în calitate de director.

"Fene" SRL avea ca asociat și administrator unic pe Fenechiiu Relu.

42

"Tehnorum" SRL avea ca asociați pe inculpații Fenechiiu Relu și Fenechiiu Lucian și ca administrator pe cel din urmă.

"Euro Plus" SRL avea ca asociat unic și administrator pe inculpatul Damian Bogdan. Acest inculpat avea, de asemenea, calitatea de șef serviciu CTC în cadrul La Rocca și Tehnoplus și semna la rubrica delegatul expediției pentru SC Fene Grup SA.

Pentru existența infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată, trebuie ca prin neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a îndatoririlor de serviciu să se cauzeze o pagubă patrimoniului unei instituții de stat din cele prevăzute de art.145 Cod penal, respectiv unei autorități publice, instituții publice sau altei persoane juridice de interes public care să depășească valoarea de 200.000 lei prevăzută de art.146 Cod penal.

În prezenta cauză, partea civilă în patrimoniul căreia s-a produs prejudiciul este o persoană juridică de interes public, respectiv SISE Electrica Moldova, astfel cum rezultă din actul de înființare a acesteia.

Prin HG nr.1342 din 27 decembrie 2001 privind reorganizarea Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" denumită în continuare "Electrica" SA au apărut 8 societăți comerciale regionale/filiale de distribuție ale "Electrica" SA printre care și Societatea Comercială Filiala de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Moldova" - S.A., cu sediul în municipiul Bacău, denumită în continuare "Electrica Moldova" - S.A. și 8 sucursale regionale de întreținere, fără personalitate juridică.

Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A. are ca filială Societatea Comercială Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Moldova" - S.A. și ca sucursală pe SISEE (Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrice) "Electrica Moldova". La rândul lor, filiala Societatea Comercială Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Moldova" S.A. deține alte 6 sedii secundare denumite sucursale (de distribuție și furnizare a energiei electrice), fără personalitate juridică și, de asemenea, Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrice "Electrica Moldova" are

mai multe puncte de lucru regionale la Bacău, Botoșani, Iași, Piatra-Neamț, Suceava, Vaslui.

Potrivit art.3 din același act normativ, societățile comerciale/filialele au obiectul principal de activitate în domeniul distribuției și furnizării energiei electrice, contractări de servicii de întreținere, reparații, precum și alte servicii suport necesare desfășurării activităților de bază cu "Electrica" - S.A., prin sucursalele sale.

43

Ca urmare, SISEE Moldova are ca obiect de activitate realizarea de operațiuni de întreținere și reparații a rețelelor de distribuție a energiei electrice și alte servicii suport (achiziții publice), fiind persoană juridică de interes public. Privatizarea Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., (Electrica - S.A.) s-a realizat în cursul anului 2005, ulterior epuizării activității infracționale ce face obiectul prezentei cauze (prin vânzarea de acțiuni către E.ON Energie AG și subscrierea de către aceasta de capital, acțiuni în urma cărora E.ON a dobândit 51% din capitalul social). Prima instanță a reținut că îndeplinirea defectuoasă a îndatoririlor de serviciu de către inculpați a constat în încălcarea dispozițiilor referitoare la derularea procedurilor pentru atribuirea contractelor de achiziție publică, în condițiile în care în fișa postului pentru funcțiile de director general sau comercial erau trecute atribuții în acest domeniu.

În acest sens a reținut că, pentru cele 46 de achiziții de transformatoare și întrerupătoare ca piese componente ori ca mijloace fixe nu s-au desfășurat proceduri de atribuire a unui contract de achiziție publică în nici una dintre formele menționate de OUG nr.60/2001 aprobată și modificată prin Legea nr.212/2002, respectiv licitație, negociere, cerere de ofertă.

În esență, activitatea infracțională desfășurată de inculpații se circumscrie infracțiunii de abuz în serviciu prin încălcarea regulilor atribuirii contractelor de achiziție publică.

Potrivit art.9 alin.1 din OUG nr.60/2001 privind achizițiile publice, aprobată prin Legea nr.212 din 19 aprilie 2002, în vigoare la data desfășurării activității infracționale, autoritatea contractantă avea obligația de a aplica una dintre procedurile pentru atribuirea unui contract de achiziție publică: licitația (licitație deschisă, respectiv procedura prin care orice furnizor, executant sau prestator interesat are dreptul de a depune ofertă sau licitație restrânsă, respectiv procedura care se desfășoară în două etape distincte și prin care numai candidații selectați de către autoritatea contractantă în prima etapă sunt invitați să depună oferte), negocierea (negociere competitivă, respectiv procedura prin care autoritatea contractantă se consultă și negociază clauzele contractuale, exclusiv prețul, cu mai mulți furnizori, executanți sau prestatori sau negociere cu o singură sursă, procedura prin care autoritatea contractantă se consultă și negociază clauzele contractuale, inclusiv prețul, cu un singur furnizor, executant sau prestator) sau cererea de ofertă - respectiv procedura simplificată - prin care autoritatea contractantă solicită oferte de la mai mulți furnizori, executanți sau prestatori.

44

În materia atribuirii contractelor de achiziție publică regula este desfășurarea licitației. Cererea de ofertă reprezintă procedura simplificată prin care autoritatea contractantă solicită oferte de la mai mulți furnizori, însă potrivit art.13 din OUG nr. 60/2001, autoritatea contractantă are dreptul de a aplica procedura de cerere de ofertă numai în cazul în care valoarea estimată, fără T.V.A., a contractului de achiziție publică este mai mică decât echivalentul în lei a pragului 40.000 euro. S-a constatat, în baza probatoriului administrat, că în toate cele 46 de tranzacții nu s-a depășit pragul menționat, însă nici nu a fost respectată vreo procedură din cele enumerate de OUG 60/2001, nici chiar cea simplificată a cererii de ofertă.

În cazul tranzacțiilor menționate nu putea fi incidentă procedura negocierii cu o singură sursă, nefiind întrunite exigențele art.12 din același act normativ, respectiv, neputându-se susține că produsele vizate puteau fi furnizate de un singur contractant, dovadă fiind multitudinea de firme din cadrul grupului "FENE" ce livra produse similare.

În ceea ce privește modalitatea în care s-au derulat procedurile de achiziție publică, relevant sub aspect probator este nota de control din data de 31.05.2005 întocmită de reprezentanții ai SISEE, care reține că în cazul facturilor fiscale nr.1851420/23.08.2004, în valoare de 1.477.345.000 lei; nr.1851460 din 01.09.2004, în valoare de 425.140.000 lei; nr.1851423 din 27.10.2004, în valoare de 1.426.000.000 lei; nr.1851462 din 22.11.2004, în valoare de 1.478.580.000 lei (poziția 32, 33, 34, 37, p.72 din rechizitoriu) prin care au fost achiziționate toate elementele componente a 4 întrerupătoare de tip IO 110 kv, introduse, câte 2, în gestiunile 0701 și 0702, nu s-au derulat proceduri de achiziție publică. S-a mai reținut că valoarea de achiziție (totală) depășește 100.000 euro, situație în care trebuia organizată licitația publică, conform art.13 și 17 din OUG nr.60/2001. De asemenea, același act de control reține că achiziția s-a realizat pe elemente componente pentru a se diminua plafoanele prevăzute de OUG nr.60/2001 și nefiind organizată o licitație publică lipsesc și documentele aferente: caietul de sarcini, fișă de date a achiziției, publicare intenție, invitare participare, decizie de numire a comisiei de analiză a ofertelor, procesul verbal de analiză, contractul sau comanda, procesul verbal de recepție a produselor. Același act de control reține că s-a încercat să se dea aparența de legalitate operațiunii prin depunerea unor documente care să ateste analiza de oferte, dar în realitate ofertanții proveneau din același grup de firme Tehnorom, Euro Plus și Construct Iași care, de altfel, nici nu sunt cunoscuți ca furnizori de echipamente de înaltă tensiune (f. 202-226 vol. V, constatarea 4).

45

De asemenea, potrivit concluziilor raportului din data de 21.06.2010, întocmit de Garda Financiară, achiziționarea ca transformator sau întrerupător nu s-a realizat decât excepțional ca mijloc fix, deoarece fondurile ce puteau fi folosite nu erau cele destinate cheltuielilor de producție, ca în cazul pieselor de schimb aflate la îndemâna directorilor SISEE, ci trebuiau alocate din cele destinate investițiilor. Achizițiile de piese de schimb s-au efectuat în procedura cererii de ofertă, fiind invitate mai multe societăți comerciale în vederea preluării caietului de sarcini, caiete de sarcini în care a fost făcută mențiunea ca societățile ofertante să dețină

în stoc produsele care urmau să fie achiziționate, mențione care îndepărta de la ofertare tocmai societățile comerciale producătoare de astfel de componente, datorită faptului că acestea nu dețineau în stoc componentele necesare, iar producerea și livrarea acestora ar fi durat 30-40 de zile.

Relevantă sub aspect probator este declarația martorului Grapă Traian, (f.261- 264, vol. II), care a arătat că produsele se achiziționau în baza unor note de necesitate. Pentru achiziția de transformatoare, atelierul de reparație solicita piese pentru repararea transformatoarelor. Se achiziționau pe baza unei cereri de ofertă, în baza unui necesar transmis de agenția respectivă. Multe transformatoare pentru piese de schimb au fost achiziționate de la o firmă din Iași aparținând Fene Grup. Transformatoarele integrale, puteau fi achiziționate de la Electroputere Craiova, dar, în urma licitației, Electroputere Craiova nu a putut menține oferta pentru că devenise neeligibilă, având datorii la stat.

Martorii Livinț Paula, Boicu-Bighiu Vili, Iacob Constantin, Macovei Niculae, Mocanu Constantin și Tutucă Constantin au relatat, de asemenea, aspecte legate de derularea procedurilor de achiziție publică referitoare la întrerupătoare și transformatoare cu accent pe furnizorii de întrerupătoare și transformatoare, emiterea comenzilor, utilitatea achizițiilor, majorarea stocului cu produse furnizate de grupul Fene, furnizorii de astfel de aparataje ca mijloace fixe ori ca piese componente. Obligația de a organiza activitatea de achiziție publică și respectarea normelor legale privind procedura de achiziție publică reveneau persoanelor ce dețineau funcțiile de conducere, astfel cum reiese din fișa postului.

S-a constatat că în cazul ambelor funcții de conducere, director general și comercial, în fișele postului erau stabilite atribuții legate de organizarea activităților de achiziție publică, acestea fiind mai largi însă pentru directorul comercial.

Potrivit fișei postului, pentru directorul general al SISEE, respectiv pentru inculpații Turbatu Ioan și Mărghidan Ion, care au deținut aceste funcții în perioada

46 de referință, au fost impuse ca atribuții: negocierea, semnarea și derularea contractelor comerciale, cu plata în lei, privind activitățile de întreținere, reparații, achiziții de bunuri și servicii, precum și realizarea investițiilor, în limita plafoanelor stabilite, conform delegării de competență acordate de directorul general al SC Electrica S.A., cu respectarea prevederilor legale; administrarea patrimoniului sucursalei, gestionarea bunurilor aflate în patrimoniu, conform delegărilor de competență acordate de directorul general al SC Electrica S.A.; aprobarea lucrărilor de reparații proprii în SISEE și AISEE până la valoarea de 1 mld.; aprobarea și semnarea documentelor de achiziție materiale, produse și servicii, după obținerea aprobării de la Electrica S.A. pentru organizarea licitațiilor. Pentru directorul comercial din cadrul SISEE, funcție deținută de inculpatul Andronache Petru în perioada de referință, au fost impuse următoarele atribuții prin fișa postului: analiza solicitărilor de aprovizionare și avizarea planului anual sau trimestrial de aprovizionare în concordanță cu necesitățile reale sau reactualizate; stabilirea criteriilor pentru selecția furnizorilor; asigurarea aprovizionării numai de la furnizorii atestați de Electrica; întocmirea și

actualizarea bazei de date privind activitatea de achiziții (furnizori, prețuri, contracte, nomenclatoare de produse, etc.); organizarea de licitații sau comparații de oferte și negocieri de prețuri pentru achiziții, în limita competențelor stabilite de SC Electrica S.A. și asigurarea derulării acestora conform prevederilor legale; stabilirea măsurilor pentru urmărirea nivelului stocurilor agențiilor, la principalele produse, la produsele cu mișcare lentă sau fără mișcare, în scopul reactivării și echilibrării acestora; organizarea acțiunilor necesare pentru diminuarea în limite normale a volumului fizic și valoric al stocurilor; încheierea contractelor comerciale și urmărirea derulării lor; coordonarea activității de stabilire a planului de investiții și asigurarea realizării lui.

La dosar apărarea a depus o serie de proceduri operaționale privind aprovizionarea în elaborarea cărora au fost implicați inculpații Andronache Petre, Mărghidan Ion și Turbatu Ioan (f. 27 și urm. vol. VII, dosar fond). În cadrul acestor proceduri se arată că achizițiile de bunuri se desfășoară în conformitate cu OUG nr.60/2001, HG nr.461/2001 și Legea nr.212/2002, respectiv prin: licitație, negociere competitivă, cerere de oferte pentru achiziții în valoare mai mică de 40.000 euro și cumpărare directă pentru achiziții cu valoare sub 1500 euro.

Aceleași proceduri, avizate de inculpați, stabilesc și atribuțiile conducerii SISEE, respectiv a directorului general, directorului tehnic, comercial, economic în cadrul derulării achizițiilor publice, de altfel sistematic nesocotite de inculpații Andronache Petre, Mărghidan Ion și Turbatu Ioan, în cazul celor 46 de tranzacții.

47
În legătură cu modalitatea derulării achizițiilor publice de către SISEE Moldova cu firmele din cadrul grupului Fene, Înalta Curte a reținut că raportul Gărzii Financiare, întocmit la data de 21.06.2010, constituie, în esență, o sinteză a tuturor datelor oferite de declarațiile martorilor și înscrisurile depuse, realizată de specialiști în domeniul financiar contabil (f. 22 și urm., vol. 4 dup), care au precizat că în perioada verificată, SISEE MOLDOVA a efectuat numeroase achiziții publice de transformatoare de tensiune, întrerupătoare și alte componente necesare sistemului energetic, având o valoare fără TVA în sumă totală de 6,406,976.44 lei, la care se adaugă TVA în suma totală de 1,217,325.52 lei, iar achizițiile au fost efectuate urmare comenzilor primite de la SC FDFEE Moldova SA Iași. Achizițiile publice de transformatoare de tensiune TA, întrerupătoare YO și alte componente necesare sistemului energetic au fost efectuate de către SISEE MOLDOVA, de la următoarele societăți comerciale: SC Euro Plus SRL Iași, SC La Rocca SRL Iași, SC Fene Grup SA Iași, SC Tehnorum SRL Iași.

Anterior acestor achiziții, respectiv în perioada 09.11.2000 - 17.12.2001, SC Electrica SA, societate din care prin divizare a rezultat în cursul anului 2002 SC SISEE Moldova SA, a achiziționat diverse produse necesare sistemului energetic având o valoare fără TVA, în sumă totală de 706.796,66 lei, la care se adaugă TVA, în sumă totală de 134.291,36 lei. Situația detaliată a livrărilor și achizițiilor de produse necesare sistemului energetic fiind prezentată în anexa nr. 2 p.1 la raport (f. 73 și urm. vol 1, dosar fond).

Cu privire la tranzacțiile derulate de către SC EUROPLUS SRL Iași a reținut că această societate a efectuat livrări de transformatoare de tensiune,

întrerupătoare YO și componente necesare sistemului energetic, având o valoare fără TVA în sumă totală de 2.553.488,02 lei, la care se adaugă TVA, în suma totală de 485.162,72 lei, iar potrivit documentelor puse la dispoziție, rezultă faptul că produsele livrate, menționate anterior, au fost achiziționate de la diverse societăți comerciale, valoarea de achiziție fără TVA fiind în cuantum total de 2.468.502,37 lei, la care se adaugă TVA, în sumă totală de 469.015,06 lei.

În cursul anului 2002, SC Euro Plus SRL a livrat către SISEE Moldova diverse componente necesare sistemului energetic, conform facturii fiscale nr.1648232/12.08.2002, factura fiscală având o valoare, fără TVA, în sumă totală de 85.000 lei, la care se adaugă TVA, în sumă totală de 16.150 lei.

Componentele livrate de către SC Euro Plus SRL au fost achiziționate de la SC Sharp SRL Iași, conform facturii fiscale nr.6006787/12.08.2002, factura fiscală 48

având o valoare, fără TVA, în sumă totală de 80.830 lei, la care se adaugă TVA, în sumă totală de 15.357,70 lei.

Față de livrările efectuate către SISEE Moldova, în perioada 09.11.2000 - 17.12.2001, SC Euro Plus SRL a livrat către SC Electrica Moldova SA un transformator de 40 Mva și diverse componente, având o valoare fără TVA în sumă totală de 534.730 lei, la care se adaugă TVA în sumă totală de 101.598,70 lei.

Situația detaliată a livrărilor și achizițiilor de produse necesare sistemului energetic fiind prezentată în anexa nr.3, p.1 - 6 la raport (f.73 și urm. vol.1, dosar fond).

Referitor la tranzacțiile derulate de către SC La Rocca SRL Iași a reținut că această societate a efectuat livrări de transformatoare de tensiune, întrerupătoare YO și componente necesare sistemului energetic, având o valoare, fără TVA, în sumă totală de 6.962.983,21 lei, la care se adaugă TVA, în sumă totală de 1.322.966,81 lei.

Tot din documentele puse la dispoziția echipei de control, a rezultat faptul că SC La Rocca SRL a achiziționat mărfuri necesare sistemului energetic, având o valoare fără TVA în sumă totală de 5.191.655,68 lei, la care se adaugă TVA în sumă totală de 986.414,58 lei, de la diverse societăți comerciale, după cum urmează:

În perioada 16.05.2002 - 29.01.2004, SC La Rocca SRL a livrat către SISEE Moldova diverse componente necesare sistemului energetic având o valoare fără TVA, în sumă totală de 2.233.383,04 lei, la care se adaugă TVA, în sumă totală de 424.342,78 lei.

Mărfurile livrate către SISEE Moldova, au fost achiziționate de către societatea furnizoare de la diverse societăți comerciale, precum SC Sharp Impex SRL, SC Fene Grup SA, SC Bursa Moldovei SA, SC DM Grup SRL, SC Dezvoltare Company SRL și SC Euro Plus SRL .

Față de livrările efectuate către SISEE Moldova, în perioada 09.11.2000 - 17.12.2001, SC La Rocca SRL a livrat către SC Electrica Moldova SA, societate din care prin divizare a rezultat în cursul anului 2002 SISEE Moldova, mai multe transformatoare facturate, fie ca atare, fie ca piese componente, având o valoare, fără TVA, în sumă totală de 172.066,66 lei, la care se adaugă TVA, în sumă

totală de 32.692,67 lei.

În urma verificărilor efectuate, au rezultat numeroase neconcordanțe între livrările de mărfuri necesare sistemului energetic efectuate de către SC La Rocca SRL și achizițiile de astfel de mărfuri efectuate de către societate, respectiv există livrări care nu au corespondent în achiziții și există achiziții care nu au

49
corespondent în livrări, fapt care poate să conducă la concluzia că reprezentanții SC La Rocca SRL nu au pus la dispoziția DNA toate documentele întocmite cu ocazia derulării tranzacțiilor cu astfel de mărfuri. Situația detaliată a livrărilor și achizițiilor de produse necesare sistemului energetic fiind prezentată în anexa nr. 4, p.1-11 la raport (f. 73 și urm., vol.1, dosar fond).

În legătură cu tranzacțiile derulate de către SC Fene Grup SA Iași a reținut că societatea a efectuat livrări de transformatoare de tensiune, întrerupătoare YO și componente necesare sistemului energetic, având o valoare fără TVA în sumă totală de 7,013,841.81 lei, la care se adaugă TVA în sumă totală de 1,332,629.93 lei.

SC Fene Grup SA a achiziționat mărfuri necesare sistemului energetic, având o valoare, fără TVA în sumă totală de 6.654.349,02 lei, la care se adaugă TVA în sumă totală de 1.264.326,28 lei, de la diverse societăți comerciale, iar în perioada 27.12.2002 - 13.12.2004, SC Fene Grup SA a livrat către SISEE Moldova diverse componente necesare sistemului energetic având o valoare fără TVA în sumă totală de 1.419.975 lei, la care se adaugă TVA în sumă totală de 269.795,25 lei.

Mărfurile livrate către SISEE Moldova, au fost achiziționate de către societatea furnizoare de la diverse societăți comerciale, precum SC La Rocca SRL și SC Tehnorom SRL.

Din documentele preluate de la SC Fene Grup SA, a rezultat faptul că această societate a livrat și către SC SISEE Muntenia SUD SA un întrerupător IO 110 KVA, conform facturii fiscale nr.1848760/20.12.2004, factura fiscală având o valoare, fără TVA, în sumă totală de 137.000 lei, la care se adaugă TVA, în sumă totală de 26.030 lei.

Întrerupătorul livrat de către SC Fene Grup SA a fost achiziționat de la SC DM GRUP SRL Iași, conform facturii fiscale nr.9234995/20.12.2004, factura fiscală având o valoare fără TVA în sumă totală de 105.500 lei, la care se adaugă TVA în sumă totală de 20.045 lei.

și în acest caz au rezultat numeroase neconcordanțe între livrările de mărfuri necesare sistemului energetic efectuate de către SC Fene Grup SA și achizițiile de astfel de mărfuri efectuate de către societate, respectiv există livrări care nu au corespondent în achiziții și există achiziții care nu au corespondent în livrări, fapt care poate să conducă la concluzia că reprezentanții SC Fene Grup SA nu au pus la dispoziția DNA toate documentele întocmite cu ocazia derulării tranzacțiilor cu astfel de mărfuri.

Situația livrărilor și achizițiilor de produse necesare sistemului energetic fiind detaliat prezentată în anexa nr.5, p.I - 8 la raport (f.73 și urm., vol.1, dosar fond).

50

În ceea ce privește tranzacțiile derulate de către SC Tehnorom SRL Iași

a reținut că această societate a efectuat livrări de transformatoare de tensiune, întrerupătoare YO și componente necesare sistemului energetic, având o valoare, fără TVA, în sumă totală de 4.049.836,40 lei, la care se adaugă TVA, în sumă totală de 769.468,91 lei.

SC Tehnorom SRL a achiziționat mărfuri necesare sistemului energetic, având o valoare fără TVA în sumă totală de 3.165.885,67 lei, la care se adaugă TVA în sumă totală de 601.518,27 lei, de la diverse societăți comerciale, iar în perioada 31.05.2004 - 07.04.2005, SC Tehnorom SRL a livrat către SISEE Moldova diverse componente necesare sistemului energetic având o valoare fără TVA în sumă totală de 2.668.618,40 lei, la care se adaugă TVA în sumă totală de 507.037,49 lei.

Mărfurile livrate către SISEE Moldova au fost achiziționate de către societatea furnizoare de la diverse societăți comerciale, precum SC Fene Grup SA, SC DM Grup SRL și SC La Rocca SRL .

și în acest caz, în urma analizei efectuate de echipa de control, au rezultat neconcordanțe între livrările de mărfuri necesare sistemului energetic efectuate de către SC Tehnorom SRL și achizițiile de astfel de mărfuri, existând livrări care nu au corespondent în achiziții, fapt care poate să conducă la concluzia că reprezentanții SC Tehnorom SRL nu au pus la dispoziția DNA toate documentele întocmite cu ocazia derulării tranzacțiilor cu astfel de mărfuri.

Situația livrărilor și achizițiilor de produse necesare sistemului energetic fiind detaliat prezentată în anexa nr.6, p.1 - 7 la raport (f.73 și urm., vol.1 dosar fond).

Tot în baza verificărilor efectuate, în actul de control s-a reținut că în legătură cu tranzacțiile derulate de către SC DM Grup SRL Iași această societate, în perioada 03.03.2003 - 23.12.2004, a livrat instalații și componente necesare sistemului energetic având o valoare fără TVA în sumă totală de 4,460,246.59 lei, la care se adaugă TVA în sumă totală de 847,446.84 lei și a achiziționat mărfuri necesare sistemului energetic, având o valoare fără TVA în sumă totală de 3,238,872.24 lei, la care se adaugă TVA în sumă totală de 615,385.72 lei, de la diverse societăți comerciale.

În urma controlului fiscal efectuat de către D.G.F.P. Iași, în cursul anului 2004, s-a constatat că, exceptând primele două societăți comerciale furnizoare, toate celelalte societăți comerciale sunt de tip fantomă, iar facturile fiscale întocmite cu ocazia livrărilor nu au aparținut societăților comerciale furnizoare.

În urma unui alt control fiscal, efectuat de către D.G.F.P. Iași, în cursul anului 2010, s-a constatat că mărfurile comercializate de către aceasta societate, în perioada 2003 - 2004, au avut ca proveniență, fie documente emise în numele unor societăți comerciale fictive sau tip fantomă, fie documente care nu au aparținut societăților comerciale în numele cărora au fost emise, motiv pentru care în sarcina societății au fost stabilite suplimentar impozite și taxe, în cuantum total

51 de 1.236.918 lei, la care s-au adăugat accesorii în sumă totală de 1.335.855 lei.

Situația livrărilor și achizițiilor de produse necesare sistemului energetic fiind detaliat prezentată în anexa nr.7, p. 1 - 7 la raport (f. 73 și urm., vol. 1 dosar fond).

Același control a prezentat situația tranzacțiilor derulate de către SC

Sarp Impex SRL Iași și a reținut că în perioada 05.02.2001 - 27.09.2002, această societate a livrat instalații și componente necesare sistemului energetic având o valoare fără TVA în sumă totală de 1,873,765.40 lei, la care se adaugă TVA în sumă totală de 356,015.43 lei.

Din documentele existente a rezultat faptul că societatea a achiziționat instalații și componente de la societățile comerciale prezentate mai sus, însă pentru acestea nu exista documente din care să rezulte destinația acestora. Situația livrărilor și achizițiilor de produse necesare sistemului energetic fiind detaliat prezentată în anexa nr.8, p. 1 - 3 (f 73 și urm., vol. 1 dosar fond). Pentru livrările de instalații și componente efectuate de către SC Sarp Impex SRL Iași către societățile din grupul „Fene”, care ulterior au ajuns să fie livrate către SC Electrica SA sau către SISEE Moldova, nu există documente care să ateste proveniența lor.

Având în vedere faptul că SC Sarp Impex SRL Iași și SC DM Grup SRL Iași au avut același administrator, precum și faptul SC DM Grup SRL Iași a avut ca furnizori de instalații și componente, doar societăți comerciale de tip fantomă. Înalta Curte a apreciat că și în acest caz există posibilitatea ca instalațiile și componentele livrate să provină de la societăți comerciale de tip fantomă sau să fi fost procurate în baza unor documente întocmite în neconcordanță cu realitatea.

În plus, în urma consultării site-ului Ministerului Economiei și Finanțelor s-a constatat că SC Sharp Impex SRL Iași nu a depus bilanțul aferent tranzacțiilor derulate în cursul anilor 2001 – 2002, răspuns ce susține concluzia instanței de fond.

Cu privire la tranzacțiile derulate de către SISEE Moldova Iași s-a reținut că în contractele încheiate de această societate s-a menționat că produsele achiziționate vor fi noi, în condițiile în care din declarațiile martorilor audiați atât în faza de urmărire penală cât și în faza cercetării în fond a cauzei rezultă faptul că produsele erau vechi, unele instalații având chiar o vechime cuprinsă între 10 și 30 de ani.

Acest lucru a fost posibil datorită faptului că instalațiile și componentele achiziționate, au fost recepționate doar cantitativ, conform facturilor emise, fără a fi făcută și recepția lor calitativă, care să stabilească dacă erau sau nu produse noi. Mai mult, deși au fost achiziționate instalații complete, recepțiile au fost

52
întocmite, în aproape toate cazurile pe piese componente, astfel cum rezultă din facturile fiscale emise.

Totodată, vechimea acestora a fost confirmată de fotografiile judiciare făcute de către reprezentanții D.N.A., în urma deplasării în teritoriu, care atestă că instalațiile existente încă în stoc și componentele care aveau plăcuțe de identificare au fost produse de către Electroputere Craiova în perioada 1970 - 1980 și de către TMD SA Filia în perioada 1972 - 1988.

Prin nota de control, comisarii Gărzii Financiare au mai reținut următoarele aspecte:

- au existat situații în care au fost achiziționate instalații, în ansamblu sau ca și componente, care nu au fost comandate de către unitățile din subordine, ele

nefiind necesare, motiv pentru care, o parte din acestea deși au fost achiziționate în perioada 2002 – 2005, se regăsesc □i la această dată în stoc;

- au existat situații când instalații (întrerupătoare) au fost "bonificate", respectiv trecute pe bon de consum ca și utilizate, implicit fiind înregistrate în evidența contabilă la capitolul cheltuieli, cu toate că acestea nu au fost utilizate;
- deși instalațiile au fost achiziționate întregi, acestea au fost înregistrate în documente ca □i componente, întrucât doar în acest mod au putut fi înregistrate în evidența contabilă ca □i piese de schimb necesare procesului de producție □i implicit au putut fi achitate din fondurile destinate cheltuielilor de producție or, în cazul în care acestea ar fi fost achiziționate ca □i instalații complete, ar fi fost necesară o alta procedură de licitație, instalațiile complete ar fi trebuit să fie înregistrate ca mijloace fixe □i implicit plata acestora ar fi trebuit să fie făcută din fondurile alocate pentru cheltuieli de natura investițiilor;
- achizițiile de "componente" s-au efectuat prin procedeul selecției de oferte, fiind invitate mai multe societăți comerciale în vederea preluării caietului de sarcini, caiete de sarcini în care a fost făcută mențiunea potrivit căreia societățile ofertante trebuiau să dețină în stoc produsele care urmau să fie achiziționate, aspect care îndepărta de la ofertare tocmai societățile comerciale producătoare de astfel de componente, datorită faptului că acestea nu dețineau în stoc componentele necesare, iar producerea □i livrarea acestora ar fi durat 30 - 40 de zile;
- toate instalațiile □i componentele achiziționate de la societățile menționate în raportul anterior, au fost vechi, având o vechime estimată la 20 - 30 de ani, în condițiile în care prețurile de achiziție au fost similare sau chiar mai mari decât prețurile cu care ar fi putut fi achiziționate aceleași produse noi;

53

- deși instalațiile achiziționate trebuiau să poarte plăcuțe de identificare din care să rezulte societatea producătoare, seria de fabricație, anul de fabricație etc., doar o parte din aceste instalații au avut plăcuțe de identificare, iar o parte au avut plăcuțe de identificare pe care au fost poansonate date nereale reprezentând anul fabricației;

Cu excepția SC Euro Plus SRL, la toate celelalte societăți comerciale, în urma prelucrării documentelor puse la dispoziția echipei de control, au rezultat numeroase neconcordanțe între livrările de mărfuri necesare sistemului energetic □i achizițiile de astfel de mărfuri efectuate de către aceste societăți, respectiv există livrări care nu au corespondent în achiziții □i există achiziții care nu au corespondent în livrări, fapt care poate să conducă la concluzia că reprezentanții acestor societăți nu au pus la dispoziția DNA toate documentele întocmite cu ocazia derulării tranzacțiilor cu astfel de mărfuri.

De asemenea, în cazul acestor societăți comerciale au existat mai multe situații în care societățile furnizoare au achiziționat instalații întregi, care ulterior au fost livrate întregi, dar facturate pe componente, în condițiile în care nu au fost prezentate procese verbale de dezmembrare.

Un aspect general pentru toate societățile care au participat la derularea tranzacțiilor cu instalații sau componente necesare sistemului energetic, a vizat faptul că marea majoritate a facturilor întocmite de către societățile comerciale

participante nu au fost întocmite conform prevederilor legale, în sensul că acestea nu conțin datele referitoare la expediția instalațiilor sau componentelor, echipa de control considerând că prin acest lucru societățile furnizoare nu au făcut altceva decât să împiedice efectuarea unor verificări încrucișate. De asemenea, toate societățile care au participat la derularea tranzacțiilor cu instalații sau componente necesare sistemului energetic nu au pus la dispoziția D.N.A. inventariile anuale ale patrimoniului acestora, deși în mod repetat a fost solicitat acest lucru.

Analizând toate aceste elemente probatorii, prima instanță a reținut că pentru niciuna din cele 46 de acte materiale ce reprezintă tranzacții comerciale realizate între SISEE Electrica Moldova și firmele din grupul Fene, respectiv SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL și SC Euro Plus SRL, nu s-a putut reține atribuirea în condițiile legii a contractelor de achiziție publică, fiind ignorate cu desăvârșire dispozițiile legale sau eludându-se complet anumite etape ori încercându-se crearea unei aparențe a parcurgerii etapelor procedurii achiziției publice. Astfel, din cele 46 de tranzacții pentru un număr de 32 nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția celor plasate în faza executării obligațiilor reciproce deduse din 54

convenție, respectiv a facturii și a documentelor de plată. Aceste tranzacții sunt în valoare de la 70.000 Ron, până la 150.000 Ron și, excepțional, în valoare de 1.135.470 Ron, toate fără TVA, pentru un număr de 8 tranzacții nu a fost parcursă procedura cererii de oferte și nu au fost primite oferte de la mai mulți furnizori. Aceste tranzacții sunt în valoare de la 70.000 Ron, până la 140.000 Ron, fără TVA, iar pentru un număr de 6 tranzacții a fost realizată procedura de achiziție publică "trucată" prin metoda „mâinii moarte”, fiind implicate în procedura depunerii ofertelor numai firme din grupul Fene. Aceste tranzacții sunt în valoare de la 60.000 Ron, până la 150.000 Ron, fără TVA.

A reținut că au fost încheiate următoarele tranzacții fără parcurgerea procedurilor de achiziție publică:

1/R1. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 7128892/16.05.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 58.400,00 RON + TVA 11.096,00 RON (f.29, vol.11).

2/R2. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 7470002/30.09.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 117.500,00 RON + TVA 22.315,00 RON. (f.93, vol.11)

3/R3. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 7470004/07.10.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 117.500,00 RON + TVA 22.315,00 RON. (f.94, vol.11)

4/R4. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 7470005/22.10.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 112.100,00 RON + TVA 21.300,00 RON. (f.95, vol.11)

5/R5. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și

SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 9006302/28.02.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 123.900,00 RON + TVA 23.541,00 RON. (f.26, vol.11)

6/R6. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 9006213/28.03.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 112.605,04 RON + TVA 21.394,96 RON. (f.158, vol.11)

7/R7. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 9006310/25.04.2003, urmare a

55
livrării de produse în valoare de 86.660,00 RON + TVA 16.465,40 RON. (f.225, vol.5, f.18, vol.11)

8/R8. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 9278803/08.05.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 86.660,00 RON + TVA 16.465,40 RON (f.224, vol.5).

9/R9. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 9006315/30.05.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 90.930,00 RON + TVA 17.276,70 RON (f.109, vol.11).

10/R13. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 9278810/12.08.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 107.000,00 RON + TVA 20.330,00 RON (f.220, vol.11).

11/R14. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 9321967/18.08.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 108.600,00 RON + TVA 20.634,00 RON (f.219, vol.5).

12/R17. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 969753/15.10.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 119.540,00 RON + TVA 22.712,60 RON (f.89, vol.11).

13/R19. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 5947532/19.11.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 144.470,00 RON + TVA 27.449,30 RON (f.101, vol.11).

14/R22. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 932172/29.01.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 71.790,00 RON + TVA 13.640,10 RON (f.128, vol.13).

15/R23. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Euro Plus SRL și finalizată prin factura F. 1648232/12.08.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 85.000,00 RON + TVA 16.150,00 RON (f.262, vol.12).

16/R24. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Fene Grup SA și finalizată prin factura F. 537440/27.12.2002, urmare a

livrării de produse în valoare de 1.135.750,00 RON + TVA 215.792,50 RON (f.137, vol.13).

17/R25. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorum SRL și finalizată prin factura F. 1851409/04.05.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 110.295,00 RON + TVA 20.956,05 RON (f.9, vol.13).

18/R30. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorum SRL și finalizată prin factura F. 1851418/03.08.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 142.056,00 RON + TVA 26.990,64 RON (f.23, vol.13).

19/R31. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorum SRL și finalizată prin factura F. 1851419/06.08.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 148.120,00 RON + TVA 28.142,80 RON (f.29, vol.13).

20/R33. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorum SRL și finalizată prin factura F. 1851460/01.09.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 142.514,00 RON + TVA 27.077,66 RON (f.37, vol.13).

21/R34. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorum SRL și finalizată prin factura F. 1851423/27.10.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 142.600,00 RON + TVA 27.094,00 RON. (f.42, vol.13, f.224, vol5).

22/R35. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorum SRL și finalizată prin factura F. 1851461/02.11.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 147.888,00 RON + TVA 28.098,72 RON (f.42, vol.13, f.213, vol5).

23/R36. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorum SRL și finalizată prin factura F. 1851427/15.11.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 136.480,00 RON + TVA 25.931,20 RON (f.51, vol.5).

24/R37. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorum SRL și finalizată prin factura F. 1851462/22.11.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 147.858,00 RON + TVA 28.093,02 RON (f.57, vol.13).

25/R38. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorum SRL și finalizată prin factura F. 1851428/30.11.2004, urmare a

57
livrării de produse în valoare de 147.858,00 RON + TVA 28.093,02 RON (f.61, vol.13).

26/R40. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Fene Grup SA și finalizată prin factura F. 1848801/08.12.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 147.814,00 RON + TVA 28.084,66 RON (f.135-136, vol.13).

27/R41. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Fene Grup SA și finalizată prin factura F.4848753/13.12.2004,

urmare a livrării de produse în valoare de 136.411,00 RON + TVA 25.918,09 RON (f.136, vol.13).

28/R42. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL și finalizată prin factura F. 1851431/20.12.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 138.340,00 RON + TVA 26.284,60 RON (f.332, vol.13).

29/R43. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL și finalizată prin factura F. 1851464/08.12.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 136.480,00 RON + TVA 25.931,20 RON (f.212, vol.5, f.65, vol.13).

30/R44. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL și finalizată prin factura F. 9727751/24.01.2005, urmare a livrării de produse în valoare de 138.340,00 RON + TVA 26.284,60 RON (f.298, vol.12).

31/R45. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE și SC Tehnorom SRL și finalizată prin factura F. 559402/08.03.2005, urmare a livrării de produse în valoare de 137.000,00 RON + TVA 26.030,00 RON.

32/R46. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE și SC Tehnorom SRL și finalizată prin factura F. 9727757/07.04.2005, urmare a livrării de produse în valoare de 137.000,00 RON + TVA 26.030,00 RON (f.302, vol.12). Pentru toate cele 32 de tranzacții nu a fost realizată procedură de achiziție publică, nefiind întocmit nici un fel de document cu excepția facturii și a documentelor de plată.

Au fost reținute ca fiind tranzacții fără desfășurarea completă a procedurii de cerere de ofertă:

1/R10. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 9006223/02.07.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 86.233,00RON + TVA 16.384,27 RON. (f.38, vol.5)

58

La data de 01.07.2003, fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, SISEE a emis comanda nr.41, sub semnătura directorului general Turbatu Ioan și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 862.330.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9006223/02.07.2003 și avizul de însoțire a mărfii nr.8120153/02.07.2003 (f.39-41 vol.5, dup).

2/R11. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 9006320/17.07.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 103.950,00RON + TVA 19.750,50 RON (f.45, vol.5, dup).

La data de 16.07.2003, fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, SISEE a emis comanda nr.467, sub semnătura directorului general Turbatu Ioan și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 1.039.500.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și

întocmită factura cu nr.9006320/17.07.2003 și avizul de însoțire a mărfii cu nr.81201258/17.07.2003.

3/R12. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 9006321/04.08.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 73.640,00RON + TVA 13.991,60 RON (f.52, vol.5, dup).

La data de 01.08.2003, fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, SISEE, a emis comanda nr.549, sub semnătura directorului general Turbatu Ioan și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 736.400.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9006321/04.08.2003 și avizul de însoțire a mărfii cu nr.81201259/04.08.2003.

4/R20. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 9278813/10.12.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 68.710,00 RON + TVA 13.054,90 RON (f.71, vol.5, f.212, vol.3, dup).

La data de 10.12.2003, fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, SISEE a emis comanda nr.1014, sub semnătura directorului general Turbatu Ioan și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, La Rocca, 59

pentru produse în valoare de 687.100.000 ROL, în aceeași zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9278813/10.12.2003.

5/R21. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 9278815/11.12.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 68.710,00 RON + TVA 13.054,90 RON (f.78, vol.5, f.210, vol.3, dup).

Fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, la data de 10.12.2003, SISEE a emis comanda nr.1018, sub semnătura directorului general Turbatu Ioan și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 687.100.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9278815/11.12.2003.

6/R26. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL și finalizată prin factura F.1851411/31.05.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 139.000,00 RON + TVA 26.410,00 RON (f.14, vol.13, dup).

Fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, la data de 14.05.2004, SISEE a emis comanda nr.318, sub semnătura directorului general Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, Tehnorom, pentru produse în valoare de 1.390.000.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr. F.1851411/31.05.2004, în valoare 139.000,00 RON + TVA 26.410,00 RON (f.14, 72, vol.13, dup).

7/R27. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova

și SC Tehnorom SRL și finalizată prin factura F. 1851412/04.06.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 139.000,00 RON + TVA 26.410,00 RON. (f.17, vol.13, f.217, vol.5)

Fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, la data de 19.05.2004, SISEE a emis comanda nr.331, sub semnătura directorului general Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, Tehnorom, pentru produse în valoare de 1.390.000.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.1851412/04.06.2004, valoare 139.000,00 RON + TVA 26.410,00 RON (f.17, 71, vol.13, dup).

8/R39. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 1374720/08.04.2004, urmare a

60
livrării de produse în valoare de 110.295,00 RON + TVA 20.956,05 RON (f.178, vol.11, dup).

Fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, la data de 15.04.2004, SISEE a emis comanda nr.237, sub semnătura directorului general Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 1.102.950.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr. F. 1374720/08.04.2004, valoare 110.295,00 RON + TVA 20.956,05 RON (f.125, 127, vol.13, dup).

Factura este întocmită anterior comenzii în încercarea creării aparenței de corectitudine a procedurilor de achiziție publică. Pentru același motiv a fost emisă și o altă comandă nr.199, sub semnătura directorului general Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, de asemenea, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 1.102.950.000 ROL.

Din analiza celor două comenzi nr.237/15.04.2004 și nr.199/31.03.2004, prima instanță a constatat că, în realitate, este vorba de aceeași situație, pe care însă s-au făcut modificări, alterări ale înscrisului, mai precis mențiunile „237 din 15.04.2004” au fost modificate, prin acoperire, îngroșare cu pixul, devenind astfel „199 din 31.03.2004” (f.126, 127, vol.13).

Au fost reținute ca tranzacții cu ”trucarea” procedurii de cerere de ofertă:

1/R15. Act material reprezentând tranzacția încheiată în SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin emiterea facturii F. 9006322/18.09.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 148.086,00RON + TVA 28.136,34 RON (f.109, vol.5).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică însă aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

În perioada august – septembrie 2003, în cadrul SISE Electrica Moldova au fost înregistrate două solicitări interne de achiziție a unor produse.

Pentru solicitarea internă din cursul lunii august 2003, la nivelul SISEE, au fost înregistrate, în perioada 25 – 26.08.2003, 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: La Rocca, având ca asociați și administratori ori directori pe Fenechiu Relu și

Fenechiu Lucian, White Hall, având asociat □i administrator pe Adomniței Mihai Cristian și Euro Plus, având asociat □i administrator pe Damian Mihai Bogdan care semnează lizibil oferta (f 135-137, vol.5, dup).

61

De asemenea, pentru solicitarea internă din cursul lunii septembrie 2003, la nivelul SISEE, au fost înregistrate, în perioada 16 – 17.09.2003, 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la acelea □i 3 societăți comerciale (f.117-122, vol. 5,dup).

Documentele interne poartă rezoluțiile directorului general Turbatu Ion în sensul de a se efectua achizițiile doar pe plan local (f.114, vol.5, dup).

La data de 18.09.2003, SISEE a emis comanda nr.243, pentru La Rocca, cea care prezentase oferta mai bună, pentru mai multe produse din ofertele înregistrate în perioada august – septembrie 2003. În aceeași zi, 18.09.2003, a fost încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9006322/18.09.2003 în valoare de 1.480.860.000 ROL, fără TVA.

2/R16. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 969801/08.10.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 52.600,00 RON + TVA 9.994,00 RON (f.58, vol.5, dup).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică însă aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

În perioada 02.- 03.10.2003, la nivelul SISEE au fost înregistrate, fără a fi identificată o solicitare anterioară, 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: La Rocca (Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian), Whitehall (Adomniței Mihai Cristian) și Euro Plus (Damian Mihai Bogdan) -f 63-65, vol. 5, dup.

Abia ulterior, la data de 06.10.2003, în cadrul SISEE a fost înregistrată o solicitare internă de achiziție a unor produse. Documentele interne poartă rezoluțiile directorului general Mărghidan Ion și a directorului comercial Andronache Petru, în sensul de a se efectua achizițiile pe plan local (f.66, vol.5, dup).

La data de 08.10.2003, SISEE a emis comanda nr.268, pentru La Rocca, cea care prezentase oferta mai bună, pentru produse în valoare de 625.940.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr. 0969801/08.10.2003.

3/R18. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL și finalizată prin factura F. 1530953/31.10.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 63.504,00 RON + TVA 12.065,76 RON (f.140, vol.5, dup).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică, însă aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

62

La data de 29.10.2003, în cadrul SISEE a fost înregistrată o solicitare internă de achiziție a unor produse. Adresa din 29.10.2003 a directorului economic Petru Andronache, indica subordonaților ca produsele să fie achiziționate „pe plan local”.

La data de 30.10.2003, la nivelul SISEE au fost înregistrate, fără a fi identificate solicitări scrise, 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: La Rocca (Fenechiu Relu, Fenechiu Bogdan), Construct Consult (succesoarea Whitehall asociat și administrator Adomniței Mihai Cristian) și Euro Plus (Damian Mihai Bogdan, care a semnat lizibil oferta) -f. 145 – 147, vol.5, dup.

La data de 30.10.2003, SISEE a emis comanda nr.315 pentru La Rocca, cea care prezentase oferta cea mai bună, pentru produse în valoare de 755.697.600 ROL cu TVA, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr. 1530953/31.10.2003.

Ofertele menționate la pozițiile 1-3, deși au fost întocmite de către administratori, nu sunt uneori lizibile semnăturile, însă răspunderea pentru oferta transmisă incumbă exclusiv acestora. Trebuie subliniat și faptul că inculpații, indicați în expunerea situației de fapt, pentru fiecare act material în parte, nu au contestat semnarea acelor înscrisuri.

4/R28. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851416/07.07.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 142.022,40 RON + TVA 25.984,25 RON (f.87, vol.5, dup).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică însă aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

La 01.07.2004 în cadrul SISE Electrica Moldova a fost înregistrată o solicitare internă de achiziție a unor produse. La începutul lunii iulie 2004, la nivelul SISEE, au fost înregistrate 3 oferte, pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: SC Tehnorom SRL (Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian), SC Construct Consult SRL (Adomniței Mihai Cristian) și SC Euro Plus SRL (Damian Mihai Bogdan). Oferta de la SC Tehnorom pentru suma de 1,420,224,000 lei/1,690,066,560 lei cu TVA a fost semnată de inculpatul Fenechiu Lucian, oferta de la SC Euro Plus pentru suma de 1,816,466,496 lei/2,161,595,130 lei cu TVA a fost semnată de inculpatul Damian Bogdan, oferta de la SC Construct Consult pentru suma de 1,924,909,546 lei/2,290,642,360 lei cu TVA a fost semnată de Adomniței Cristian (f. 94-96, vol. 5 dup).

63

La data de 07.07.2004 a fost întocmită factura cu nr.1851416 precum și avizul de însoțire a mărfii, care atestau încheierea unei tranzacții între SISEE și Tehnorom, mai precis achiziționarea de produse în valoare de 1.420.224.000 ROL fără TVA.

Ulterior încheierii tranzacției, s-a emis o notă de comandă. Astfel, la data de 09.07.2004, SISEE, a emis comanda nr.465, sub semnătura directorului general Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, Tehnorom, pentru produse în valoare de 1.420.224.000 ROL fără TVA, deși tranzacția fusese încheiată (f.68, vol.13).

A fost identificată și analiza de oferte sub semnătura inculpatului Andronache Petru care stabilea că oferta Tehnorom, era mai bună decât cea a firmelor Euro Plus și Construct Consult (f.84, vol.13).

5/R29. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL și finalizată prin factura F. 1851459/12.07.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 148.032,00 RON + TVA 28.126,08 RON (f.97, vol.5, f.73, vol.13, dup).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică însă aceasta a fost trucață prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

În perioada mai – iulie 2004, la nivelul SISEE, au fost înregistrate, fără a fi identificată o solicitare anterioară, 3 oferte datate 08.05.2004, pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: SC Tehnorom SRL (Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian), SC Consult Construct SRL (Adomniței Mihai Cristian) și SC Euro Plus SRL (Damian Mihai Bogdan). Oferta de la SC Tehnorom pentru suma de 1,480,320,000 lei/1,761,580,800 lei cu TVA a fost semnată de inculpatul Fenechiu Lucian, oferta de la SC Euro Plus pentru suma de 1,893,329,280 lei/2,253,061,834 lei cu TVA a fost semnată de inculpatul Damian Bogdan, oferta de la SC Construct Consult pentru suma de 2,006,361,038 lei/2,387,569,635 lei cu TVA a fost semnată de Adomniței Cristian (f.90-92, vol.13).

La data de 26.05.2004, SISEE, a emis comanda nr.350, sub semnătura directorului general Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, pentru Tehnorom, cea care prezentase oferta mai bună (f.70, vol.13, dup).

La data de 05.07.2004, SISEE, a emis o nouă comandă cu nr.444, pentru aceleași produse menționate în comanda nr.350/26.05.2004, sub semnătura directorului general Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură societate Tehnorom, pentru produse în valoare de 1.480.320.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu
64

nr.1851459/12.07.2004, în valoare 148.032,00 RON + TVA 28.126,08 RON (f.69, vol.13 și f.73 vol.13).

De asemenea a fost identificată și analiza de oferte sub semnătura inculpatului Andronache Petru care stabilea că oferta Tehnorom, era mai bună decât ale societăților Euro Plus și Construct Consult (f.89, vol.13, dup).

6/R32. Act material reprezentând tranzacția încheiată între SISEE Moldova și Tehnorom și finalizată prin factura F. 1851420/23.08.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 147.735,00 RON + TVA 28.069,65 RON. (f.32, vol.13, dup).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică însă aceasta a fost trucață prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

La data de 20.08.2004, SISEE, a emis comanda nr.570, sub semnătura directorului general Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, pentru societatea Tehnorom, pentru produse în valoare de 1.477.350.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și ulterior, întocmită factura cu nr.1851420/23.08.2004, valoare 147.735,00 RON + TVA 28.069,65 RON (f.32, 67, vol.13). Au fost identificate, la nivelul SISEE, ca fiind înregistrate, tot în ziua de 20.08.2004, 3 oferte, pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: Tehnorom (Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian), SC Construct Consult SRL (Adomniței Mihai Cristian) și SC Euro Plus SRL (Damian Mihai

Bogdan). Oferta de la SC Tehnorom pentru suma de 1,477,350,000lei, respectiv 1,758,046,500 lei cu TVA a fost semnată de inculpatul Fenechiu Lucian, oferta de la SC Euro Plus pentru suma de 3,713,712,000 lei/4,419,317,280 lei cu TVA a fost semnată de inculpatul Damian Bogdan, oferta de la SC Construct Consult pentru suma de 4,034,570,000 lei/4,801,138,300 lei cu TVA a fost semnată de Adomniței Cristian (f.86-88, vol.13).

A fost identificată și analiza de oferte sub semnătura inculpatului Andronache Petru care stabilea că oferta Tehnorom era mai bună decât cea a societăților Euro Plus și Construct Consult (f.85, vol.13, dup).

Legătura constantă și solidă dintre societățile din grupul Fene respectiv dintre Tehnorom, La Rocca și Europlus, Fene Grup SA sau Fene SRL ca și dintre inculpații ce sunt asociați, administratori ori angajați ai acestor societăți, care au participat activ la încheierea tranzacțiilor și analiza contribuției acestora au fost analizate în secțiunile destinate subiectului activ și elementului material cu accent pe contribuția participanților.

În ceea ce privește participarea la procedura de cerere de ofertă a SC Construct Consult SRL prin numitul Adomniței Mihai Cristian s-a constatat că și

65
aceasta ca și firmele din grupul "FENE" enumerate anterior aveau un punct de lucru în același imobil și foloseau același număr de fax, situație față de care inculpatul Fenechiu Lucian, în cursul urmăririi penale, a arătat numai că îl cunoștea pe Adomniței Mihai Cristian. Adomniței Mihai Cristian fusese și administrator la SC White Hall SRL. Cele două societăți aparținând numitului Adomniței Mihai Cristian, în realitate, nu desfășurau activități comerciale în domeniul energetic, nu aveau pe stoc transformatoare ori întrerupătoare ca cele solicitate de SISEE și nu erau autorizate pentru livrarea de astfel de aparataje. Potrivit adresei de la ONPCSB, Adomniței Mihai Cristian era asociat unic la SC Construct Consult SRL, denumirea anterioară White Hall, având ca obiect de activitate comerț cu ridicata al unor aparate utilizate în industrie, comerț, transporturi (f. 281, vol. 4 dup), în prezent societatea fiind radiată.

Ca o particularitate a activității desfășurate de inculpați s-a reținut potrivit actului de control încheiat de Biroul control financiar de gestiune din cadrul SISEE că pentru atribuirea contractului de achiziție publică în domeniul furnizării de transformatoare și întrerupătoare era necesar ca societățile ofertante să dețină acordul DISE, iar furnizorii de echipamente de înaltă tensiune să fie recunoscuți sau autorizați, autorizare ce nu era deținută de firmele Tehnorom, Euro Plus, ș.a. Martorul Grapă Traian a declarat în cursul urmăririi penale că achiziția de transformatoare pentru piese de schimb se realiza de către SISEE Moldova de la firmele din grupul Fene, de la Petrochești Moinești, de la Chemicals Târgul Ocna și International Gens, iar cele noi se achiziționau de la Electroputere, Filia și sau ABB. Pentru aceste din urmă societăți exista autorizația necesară, atât la data desfășurării activității infracționale cât și în prezent, informație disponibilă on line (www.cncan.ro/assets/societati-management-calitate/112012.pdf).

Din conținutul proceselor verbale de inventariere și aplicare a sechestrului asigurător, (f. 68 și urm și 127 și urm. vol. 1 dup), la care sunt atașate și planșe foto, evidențiază piese sau aparataje pe care apare inscripționat "La Rocca",

rezultă că în gestiunea Atelierului de Reparat Transformatoare (gestiunea 0705 din SAP) Bacău, se aflau pe stoc un număr total de 67 transformatoare de putere (40-160 KVA).

Din totalul transformatoarelor, martorul Macovei Niculae, prezent la inventariere a indicat un număr de 13 transformatoare pe care le-a primit în gestiune în perioada 2002-2004, aceste transformatoare fiind achiziționate de către SISE Moldova de la societățile comerciale La Rocca sau Tehnorom. Individualizarea și particularizarea acestora a fost realizată cu ajutorul martorului Macovei Niculae, care a precizat că cele 13 transformatoare au venit

66
vopsite într-o culoare gri deschis, ceea ce le diferențiază de celelalte transformatoare din stoc. Transformatoarele achiziționate de la SC La Rocca SRL și SC Tehnorom SRL, de la momentul intrării lor în gestiunea Trafo Bacău, nu au fost utilizate deoarece nu au existat comenzi în acest sens.

Din cele 13 transformatoare, pentru un număr de 10 s-au identificat seriile de fabricație, chiar dacă la unele, aceste serii au fost acoperite cu vopsea: 13252, 119931, 119933, 133925, 105349, 170913, 134089, 134088, 120364, 24628, toate fiind fabricate la SC TMD S.A. Filiași, fără a se putea stabili anul de fabricație, deoarece lipsesc etichetele de produs.

La fața locului, s-a constatat că aceste transformatoare achiziționate de la SC La Rocca SRL și SC Tehnorom SRL, au culoarea gri deschis, vopseaua fiind aplicată peste cea originală și rugină.

La altele au fost identificate pe relele de gaze, plăcuțe cu anul de fabricație și proveniența acestora și anume, pe o plăcuță figurează ca an de fabricație 1981, produs RDG, iar pe altă plăcuță figurează ca an de fabricație 1975.

Celelalte rele de gaze aflate pe transformatoare, au plăcuțele lipsă sau acoperite cu vopsea.

Tot cu această ocazie, în hala de reparații transformatoare a AISEE Bacău, au fost identificate un număr de 2 întrerupătoare de tip IO 220 Kv, despre care martorul Macovei a afirmat că acestea nu se găsesc în gestiunea atelier TRAF0 (CREEM) Bacău, fiind înregistrate în gestiunea depozitului central SISE Moldova. Aceste întrerupătoare au fost aduse și depozitate în hala de reparat transformatoare, în cursul anului 2006, de la AISE Botoșani. Pe aceste întrerupătoare au fost identificate etichete cu seriile și anii de fabricație și anume, seria 146860 cu anul 1969 și seria 146861 cu anul 1969 (procesul verbal din 15 noiembrie 2007).

La atelierul de reparații AISE Iași, se aflau pe stoc un număr de 9 transformatoare electrice, acestea fiind identificate ca având următoarele serii: 59911, an fabricație 1968 Electroputere Craiova; 29383, Electroputere Craiova; 71405, an de fabricație 1970, Electroputere Craiova; 72190, an de fabricație 1970, Electroputere Craiova, toate având puterea de 1000 kva, seriile 165501, 165470, 105716 cu o putere de 1.600 KVA și seriile 14129, 14158 cu o putere de 1000 KVA, produse de Filiași.

Despre aceste transformatoare, în procedura identificării, directorul AISE Iași a precizat că fac parte din cele achiziționate în perioada 2003-2004 de SISEE Bacău de la SC La Rocca SRL. Acesta a mai precizat că transformatoarele de

67

producție Electroputere Craiova sunt ca an de fabricație din perioada 1970-1980, iar cele de producție Filiași sunt din perioada anilor 1980.

La un număr de 6 transformatoare dintre cele 9 identificate la AISE Iași, nu s-a putut stabili anul de fabricație, deoarece au fost livrate fără plăcuțe de identificare.

Tot în cadrul AISE Iași, la depozitul central, au fost identificate pe stoc, piesele componente aparținând unui număr de 4 întrerupătoare IO 110 KV achiziționate de SISEE Bacău de la SC Tehnorom SRL, în cursul anului 2004.

Componentele celor 4 întrerupătoare au fost identificate prin următoarele: coloană izolantă cu seriile 187147/70; 155966/70; 155985; 302247; 101147 și un număr de 4 bucăți fără serie; ansamblu carter extern 400432/82/SI, 146263/89, 157351/71, 400432/82/S3, 400432/82/S2, 391209/74, 401543/85/RI, 401543/85/R2, 401543/85/R3; acumulatori înaltă presiune, MOP 1-1 6969/88, 2757/77, 18/17, 5/71.

Aceste întrerupătoare și echipamente au fost produse de Electroputere Craiova, în perioada 1970-1980 (procesul verbal din 21 noiembrie 2007).

Transformatoarele și întrerupătoarele livrate de grupul de firme Fene și identificate în modalitatea expusă au fost verificate de către fabricanți, la solicitarea organului de urmărire penală.

Referitor la transformatoarele de putere, prin adresele nr.2881 din 05.12.2007 și nr.2891 din 11.12.2007, SC TMD S.A. Filiași a comunicat că acestea au fost fabricate în perioada 1972-1988.

Instanța de fond a reținut ca fiind relevante sub aspectul modalității de identificare a transformatoarelor și întrerupătoarelor furnizate de grupul de firme Fene, declarațiile următorilor martori:

Martorul Macovei Niculae (f.98-100, dosar fond) a arătat că, atunci când se primea transformatorul, un muncitor făcea cu vopsea o inscripție care arăta de unde provenea, menționându-se pe transformator "La Rocca" pentru toate firmele din grupul Fene. Datorită acestei inscripționări se știa întotdeauna de unde vine transformatorul, dar a trecut însă mult timp de când au fost puse semnele de vopsea. Când s-au identificat de către Ministerul Public transformatoarele provenite de la grupul Fene, martorul a mers împreună cu reprezentantul Ministerului Public la atelier, pentru a-i arăta aceste mențiuni cu vopsea, indicându-i transformatoarele de la acel furnizor. Transformatoarele cu inscripții de la grupul FENE erau puse separat și se vedea ce zonă de platformă ocupă, erau depozitate împreună, iar nu împrăștiate pe platforma de depozitare.

68

Același martor a semnat nota de constatare pentru transformatoarele achiziționate ca piese de schimb aflate în gestiunea AISEE Bacău, notă întocmită la nivelul anului 2007, cuprinzând 67 de poziții ce nu indica furnizorul ori anul fabricației, ci numai producătorul (Filiași și Electroputere Craiova), din care rezultă însă starea tehnică a acestora, pentru unele existând mențiunea înfășurare arsă (230 și urm., vol.3 dup). Prin nota de constatare pentru transformatoarele de putere și întrerupătoarele IO 110 kv aflate în gestiunea AISEE Iași, depozitul central, 28 de poziții ce indica furnizorul (grupul de firme Fene), producătorul

(Filia și Electroputere Craiova) și anul fabricației cel mai vechi fiind din 1968 și cel mai recent din 1989 (245 și urm., vol.3 dup).

Martorul Tutucă Constantin (f. 102-104, dosar fond) a arătat că l-a însoțit pe reprezentantul Ministerului Public în cadrul procedurii identificării și indisponibilizării aparatajelor livrate de grupul Fene. La Iași au fost identificate 9 transformatoare mari. Transformatoarele deși puteau fi amestecate cu restul transformatoarelor sau întrerupătoarelor și la Iași și la Bacău erau puse separat. Martorul Boicu-Bighiu Vili (f.62-65, vol. II, dosar fond), a arătat că stocul nu s-a schimbat de la ultima investigație a DNA din 2007 și o valoare aproximativă a tuturor componentelor de la grupul Fene aflate în stoc este de 660.000 lei. Aceste aparataje au fost depozitate în magazia de la Iași și au fost identificate și fotografiate de procuror, martorul participând la această inventariere și semnând procesul verbal. Toate aceste transformatoare ori întrerupătoare erau furnizate de grupul de firme Fene, martorul precizând că a văzut comenzile emise de Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova. De asemenea, martorul a mai susținut că SISEE nu a avut nici un alt furnizor pentru acest gen de componente cu excepția celor din grupul Fene. Martorul a mai învederat că, în prezent, se mai află pe stoc 9 transformatoare și au fost livrate de către grupul de firme Fene 15 transformatoare.

Martora Amariei Elena-Lidia, (f.66-68, vol. II, dosar fond), a precizat, contrar celor susținute de inculpații cu funcții de conducere în cadrul SISEE, că sistemul informatic SAP permitea verificarea stocurilor și a furnizorilor, astfel inculpații care aveau ca atribuții de serviciu menținerea stocurilor în parametrii optimi, după implementarea programului informatic, puteau cunoaște oricând situația acestora și puteau orienta achizițiile corespunzător nevoilor reale.

În ceea ce privește vânzările la prețuri nejustificat de mari a unor produse necorespunzătoare calitativ, inclusiv datorită uzurii exagerate care le făcea improprie utilizării și care au condus la o creștere artificială a stocurilor cu produsele furnizate de grupul de firme FENE, a fost reținut ca fiind relevant sub

69 aspect probator declarațiile martorilor angajați ai sucursalei de întreținere, ai agențiilor de reparații și date în fața instanței și care au perceput în mod direct modalitățile în care au fost achiziționate aceste echipamente de la grupul de firme "FENE".

S-a reținut că, în mare parte aceste transformatoare ori întrerupătoare furnizate de grupul de firme FENE nu fuseseră încă utilizate la momentul declanșării urmăririi penale, în plus, piesele sau aparatajele livrate de la grupul de firme menționat și care totuși au fost folosite, fiind vechi, uzate, izolat chiar arse, trebuiau reparate înainte de a fi folosite scopului pentru care fuseseră achiziționate, ceea ce a condus uneori la reducerea contravalorii manoperei din valoarea lucrării, operațiune la rândul său prejudiciabilă pentru partea civilă. Astfel, martora Amariei Elena-Lidia, (f.66-68, vol. II, dosar fond), a relatat aspecte legate de discuțiile contradictorii dintre martorul Grapă și inculpatul Andronache referitoare la stocuri, în care martorul Grapă susținea că ar trebui utilizate materialele deja achiziționate, iar inculpatul Andronache invoca împrejurarea că achizițiile sunt necesare pentru stocul de siguranță și pentru

comenzile ce urmau să vină de la filială. De asemenea, referitor la noile facturi, martorul Grapă a menționat că trebuie introduse în sistem numai atunci când se va diminua stocul, însă dacă nu erau introduse în sistemul informatic nu puteau fi date la plată. Facturile care au generat discuții proveneau de la grupul de firme "FENE".

Deși șeful serviciului, martorul Grapă Traian nu era de acord cu directorul economic Andronache Petru, martora genera totuși comanda în sistemul SAP la solicitarea inculpatului, precizând că a existat o singură situație de acest fel, respectiv o înregistrare făcută fără acordul ori avizul martorului Grapă, cu privire la o factură pe care erau trecute piese de transformator achiziționate de la Fene Grup.

O parte din piesele de schimb pentru transformatori achiziționate de la grupul de firme "FENE" se aflau în stoc în anul 2007 când a fost făcută situația către DNA. Sistemul informatic permite să fie verificat și furnizorul și stocul și ca urmare s-a putut stabili faptul că produsele livrate de grupul de firme "FENE" erau în stoc în anul 2007 prin aceea că pe acele produse nu mai existau alte intrări, respectiv, livrări ulterioare de la alte firme.

Bunurile care se găseau în stoc în 2007 erau piese de schimb deși erau livrate ca aparataj. Aceste transformatoare se află și în prezent în depozit și o comisie de recepție le-a identificat.

70

Martorul Boicu-Bighiu Vili (f.62-65, vol. II, dosar fond), a arătat că, în calitate de șef de secție AISEE Iași, întocmea referate pentru achiziții de piese de schimb și materiale și a efectuat analize referitoare la prețul produselor achiziționate (transformatoare), observând că oportunitatea achiziționării de transformatoare exista pentru că existau comenzi certe, dar fiind vechi, prețul era destul de mare (de exemplu la transformatoare suma prețurilor componentelor depășea prețul unui transformator nou). Martorul a susținut că a ajuns la această concluzie solicitând oferte de preț de la fabrica din Filiași pentru că la repararea unui transformator devizul lucrărilor nu trebuia să depășească 50% din valoarea unuia nou, condiție impusă de beneficiar.

Transformatoarele vechi erau din generația anilor 70 și erau transformatoare ce se putea repara, în timp ce transformatoarele livrate de grupul Fene nu se puteau repara. A mai arătat că au existat probleme la verificări, fiind respinse transformatoare, deși acestea veneau cu aviz de la Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova, pentru că erau arse și nu se mai puteau repara. S-a semnalat acest aspect la direcția comercială și au fost înlocuite de firma care le-a adus, care făcea parte din grupul FENE. A existat o situație în care de la firma La Rocca au venit transformatoare de 6 KV, de care agenția Iași nu avea nevoie, dar ele erau cuprinse în comanda Sucursalei de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova, Bacău, fapt ce explică existența acestor componente încă în stoc la Iași. Stocul nu s-a schimbat de la ultima investigație a Direcției Naționale Anticorupție din 2007 și o valoare aproximativă a tuturor componentelor de la grupul Fene, aflate și în prezent în stoc, este de 660.000 lei. Acestea sunt depozitate în magazia de la Iași și au fost identificate și fotografiate de procuror, martorul participând la această inventariere, iar listele au fost

semnate de martor și de șeful de atelier. Toate acestea erau furnizate de grupul de firme Fene, martorul văzând personal comenzile emise de Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova. A mai arătat că nu sunt alte achiziții de această natură cu excepția celor de la grupul Fene, respectiv de transformatoare și componente de echipamente de înaltă tensiune. Martorul a mai susținut că în prezent mai dețin 9 transformatoare din cele 15 livrate de către grupul de firme Fene, prețul transformatoarelor achiziționate de la firma Fene depășea prețul unui transformator nou cu 25%. Cele 15 transformatoare achiziționate proveneau din instalații dezafectate, erau vechi, ruginite, iar din câte știe 2 sau 3 au fost refuzate și înlocuite ulterior. Martorul a învederat instanței că prima problemă a constatat-o când a întocmit devizele de plată și a propus la aprobare devizele pentru reparații și acestea depășeau 50% din prețul unui

transformator nou. Piesele bune din acești transformatori erau folosite pentru a repara alți transformatori proveniți de la sucursala de distribuție, însă datorită prețului mare al componentelor s-a ajuns ca prețul reparației transformatorului beneficiarului să depășească 50% din prețul unui transformator nou. Conducerea Sucursalei de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova Bacău cunoștea faptul că aceste componente fiind scumpe apăreau probleme la acceptarea devizului de către beneficiar și, ca urmare, directorul comercial Andronache a vorbit cu directorul de la Sucursala de distribuție FDFEE în vederea ridicării pragului menționat anterior la 60%. Uneori pentru a se obține acceptul beneficiarului reparației și datorită prețului pieselor de schimb utilizate trebuia scăzută valoarea manoperei.

Au mai fost livrate de grupul de firme FENE cca. 6 întrerupătoare. Toate acestea, achiziționate ca echipamente, au fost folosite în integralitatea lor. În afara celor 6 întrerupătoare au fost achiziționate întrerupătoare și ca piese de schimb. Stocul de întrerupătoare la vremea respectivă, înaintea achiziției, era zero. La fel ca și în cazul transformatoarelor și la echipamentele de 110 Kv de înaltă tensiune se solicitau referate de piese componente. Dintre aceste piese componente unele aveau utilizare de 100%, iar altele foarte rară sau deloc. O parte din componentele folosite în integralitatea lor puteau fi achiziționate și altfel, nu prin cumpărarea de întrerupătoare ca ansamble. Au fost folosite cca 40-50% din întrerupătoarele achiziționate ca piese de schimb, celelalte fiind și în acest moment pe stoc, fiind depozitate și putând fi identificate, vizual și în contabilitate. Pentru întrerupătoarele de 110 kv achiziționate ca piese de schimb de la grupul de firme Fene, prețul era mai mare cu cca 50% față de prețul celor din magazie. S-au mai achiziționat de la același grup de firme și reductori de curent și tensiune și separatori de înaltă tensiune de către Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova, piese ce au ajuns la AISEE Iași fără să existe comandă sau preț stabilit pentru achiziție, aspect ce a fost discutat cu inculpatul Andronache.

AISEE Iași verifica preventiv calitatea produsului livrat, iar piesele și întrerupătoarele livrate erau reparate, altfel nu puteau fi folosite. La transformatoare pot fi verificate la livrare electric bobinele, iar vizual pot fi verificate celelalte componente. Nici o componentă nu putea fi luată din

transformatorul vechi și pusă în cel reparat fără a fi revizuită și reparată. Pentru transformatoarele defecte reparate cu componente second hand, manopera și materialele nu puteau să depășească 50% din valoarea unuia nou, altfel se diminuea prețul manoperei.

72

Martorul Iacob Constantin, (f.110-111, vol. II, dosar fond), a arătat că în calitate de șef atelier reparații, după anul 2002 a primit la Agenția Iași o serie de componente de transformatoare și alte echipamente, înregistrate ca piese de schimb. Acestea au fost livrate ca transformatoare asamblate, deși puteau veni și sub formă de componente, fiind achiziționate 10 astfel de transformatoare de către Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova Bacău. Aceste transformatoare nu erau noi, erau utilizate, exploatate, provenind din instalații, fabricate la sfârșitul anilor 1960 până prin anii 1980, în țară, de o fabrică de profil din perioada respectivă. Unele transformatoare nu aveau plăcuțele de identificare, acestea fiind prinse de-a lungul timpului prin procedee diferite, prin nituire, lipire. În perioada respectivă, din documentele contabile existente s-a constatat că aceste transformatoare proveneau de la firme din grupul "FENE". O parte din piesele acestora au fost utilizate pentru repararea altor transformatoare aparținând beneficiarului SDFEE Iași, în baza comenzilor primite. Din evidențele contabile la care avea acces, în virtutea atribuțiilor de serviciu, martorul a constatat, în legătură cu prețul componentelor din transformatoare că valoarea lor se apropia de prețul de achiziție al unui transformator nou, reprezentând 80-90% din acesta. Dacă s-ar fi pus problema să fie reparate, transformatoarele vechi ar fi depășit probabil cu mult prețul celor noi.

Odată cu preluarea de către E-ON, transformatoarele achiziționate anterior nu au mai putut fi folosite deoarece procedura E-ON prevedea criterii foarte clare pentru lista pieselor și materialelor ce urmau să fie folosite în cadrul reparațiilor și nu includea și aceste transformatoare vechi.

Martorul Macovei Niculae (f.98-100, vol. II, dosar fond), a declarat că în calitate de șef al atelierului de reparații echipamente energetice (AREE), după ce a fost numit în această funcție, în anul 2003, a inventariat toate transformatoarele SDFEE Bacău și a constatat că multe transformatoare erau nereparabile, datorită defectelor sau vechimii. Era vorba de transformatoare fabricate în anii 70, care se aflau pe rampa de depozitare, la Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova și trebuiau casate. Martorul a întocmit cu această ocazie o listă de uz personal, motiv pentru care a susținut că foarte multe transformatoare erau în această situație, respectiv 450 din peste 700. Martorul, având vechime în activități de proiectare, dar și de producție, a putut aprecia când un transformator este defect. Acesta a mai explicat faptul că pentru a se repara transformatoare se iau părți componente din alte transformatoare, rezultând transformatoare incomplete ce nu pot fi utilizate și trebuie abandonate. În atelierul de reparat de la Bacău se aflau transformatoare fabricate în anii 1980, multe descompletate.

73

În primăvara anului 2005, moment care a coincis cu privatizarea SDFEE Bacău, s-a sistat folosirea de transformatoare de la Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova la SDFEE, deoarece odată cu privatizarea

E-ON au fost achiziționate transformatoare noi. Până în anul 2005 SDFEE Bacău nu a achiziționat transformatoare noi care să ajungă la Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova. În perioada 2002 - 2005 au fost achiziționate transformatoare vechi, care erau scoase din alte instalații. În ceea ce privește achiziția de la firmele LA Rocca, și Tehnorom, transformatoarele erau livrate ca părți componente nu ca ansamblu individual. În aceste condiții se verifica dacă numărul părților componente corespundea numărului de transformatoare după care se întocmea NIR în sistem informatic - SAP. Transformatoarele de la firmele din grupul "FENE" proveneau din anii 70, 80, 90 și nu veneau însoțite de documente care să ateste calitatea sau funcționabilitatea, nu erau în stare de funcționare, dar puteau fi aduse în această stare prin reparare. Aceste transformatoare nu aveau ulei și presupuneau din partea atelierului o reparație. "Când au fost livrate către SDFEE le-am reparat, le-am pus ulei, le-am recondiționat, am efectuat probe, și în general le-am pregătit pentru punerea în funcțiune pentru instalații". Alți furnizori remiteau transformatorul după ce era reparat, fiind însoțit de documente care atestau calitatea acestuia. Transformatoarele în general au etichetă de identificare, pe care sunt trecute: producătorul, seria și anul fabricației, caracteristici tehnice. Transformatoarele din grupul "FENE", în parte, nu aveau această etichetă de identificare. O parte din transformatoare purtau încă etichetă, în prezent acestea se află la SISEE Bacău, respectiv la AREE. Toate transformatoarele provenite de la grupul Fene presupuneau reparații pentru că erau vechi. Martorul a arătat că sau folosit și transformatoare provenite de la acest grup de firme, restul aflându-se pe rampa de depozitare de la AREE Bacău. Când se primea transformatorul un muncitor făcea cu vopsea o inscripție care arăta de unde venea transformatorul, adică se scria pe transformator "LA Rocca,, pentru toate firmele din grupul "FENE". Datorită acestei inscripționări se știa întotdeauna de unde vine transformatorul. Sunt mulți ani de când au fost puse semnele cu vopsea. Când sau identificat de către Ministerul Public transformatoarele de la grupul "FENE", martorul a mers împreună cu reprezentantul Ministerului Public la atelier, pentru a-i arăta aceste mențiuni cu vopsea indicându-i acestuia transformatoarele venite de la grupul "FENE". Transformatoarele cu inscripții de la grupul "FENE" erau puse separat și se vedea ce zonă de platformă ocupă.

74

Martorul a insistat asupra aspectului că toate părțile componente din transformatoarele vechi, indiferente de furnizor, necesită un proces de reparație și reabilitare în vederea utilizării. Aceste piese componente provenite din transformatoare de la grupul Fene au putut fi folosite. Și cele care au rămas pot fi folosite cu condiția ca în urma reparației să poată fi decontate cheltuielile.

E-ON Moldova a început achiziția de transformatoare noi din anul 2005 și din acel moment s-a sistat utilizarea pieselor de schimb din transformatoarele vechi existente la Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice, totuși dacă beneficiarul acceptă pot fi reparate transformatoarele stricate cu piese de schimb din transformatoarele vechi existente în stoc, în magazia din Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova. În momentul în care se foloseau piese din transformator se încerca valorificarea tuturor pieselor, altfel

acestea se deteriorau. Transformatoarele rămase au fost închise etanș și nu s-a umblat la ele.

Martorul Mocanu Constantin (f.57-59, vol. II, dosar fond), director al Direcției Tehnice sau șef de exploatare în anii 2002-2004, a arătat că în prezent pot fi folosite cel mult carcassele și miezul vechilor transformatoare fabricate în urmă cu 50-60 de ani. Datorită modificării instalației cu privire la tensiunea din rețea, transformatoarele în conținutul lor au fost, de asemenea, modificate, de aceea în prezent pot fi cel mult carcasse folosite în sistem, pentru că bobinajul transformatorului a fost reproiectat și modificat pentru noile tensiuni din rețea. Tensiunile în rețea de acum 50 de ani până în prezent au fost de 6, 10, 15, 20, 30, 110, 220, 400 și 700 kv. Ca urmare, un transformator produs acum 50 de ani, nu poate fi introdus în prezent în rețea decât dacă trece printr-un proces de reproiectare și modificare.

Martora Popa Coculeana (f.160, vol. II, dosar fond), a declarat că, în calitate de șef serviciu exploatare în cadrul Sucursalei de Distribuție a Energiei Iași, cunoștea faptul că au existat discuții cu cei de la Sucursala de Întreținere referitoare la situații în care piesele folosite la repararea transformatoarelor nu erau însoțite de certificate de conformitate și declarații de calitate, însă li s-a spus de cei de la Sucursala de Întreținere că trebuie să îi intereseze numai calitatea lucrării în ansamblu.

Martorul Tutucă Constantin (f.102 - 104, vol. II, dosar fond), a declarat că, în calitate de șef serviciu în cadrul Sucursalei de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova și, ulterior, de șef de birou control financiar, în luna mai 2005 a efectuat un control la direcția comercială.

75

La întrerupătoare a sesizat că acestea erau fără serii, nu aveau plăcuțe de identificare, iar armăturile erau ruginite, ca atare, nu puteau fi folosite. E bine că transformatoarele sau întrerupătoarele veneau asamblate, din punct de vedere tehnic, au fost, însă, înregistrate ca piese de schimb, fiind găsite și transformatoare fără plăcuță de identificare. În cadrul controlului a cerut șefului de atelier să le remită o listă cu piesele de schimb, pe care a și verificat-o. A găsit plăcuțe de identificare care atestau anul fabricației 1960 -1970. Indiferent de vechime, transformatorul se rebobinează, se schimbă uleiul, izolatorii și se poate folosi. La întrerupători însă situația este mai grea întrucât aceștia trebuie să vină împerecheați altfel nu pot fi folosiți. Din întrerupătorii identificați doar unul singur a putut fi folosit. Martorul a susținut că în 3 ani cât a lucrat la Bacău a auzit că un singur întrerupător a putut fi folosit, invocând un exemplu în care au fost încercați 8 întrerupători pentru a fi înlocuit unul. Martorul a susținut că în cadrul controlului pe care l-a efectuat a făcut o verificare și a constatat că întrerupătorii noi erau mai ieftini decât cei refolosiți. Un întrerupător nou costa un miliard patru sute lei (ROL), iar unul din cei înregistrați în contabilitate avea prețul de un miliard șapte sute lei (ROL). În urma controlului, a atașat copii de pe factură la nota întocmită și a menționat comparativ prețul produsului la Electroputere Craiova.

Martorul a subliniat faptul că stând de vorbă cu numitul Nicu Stănescu acesta i-a precizat că vărul său Stănescu Cezar a procurat firmelor inculpatului Relu Fenechiu aparatajele ce ulterior au fost livrate către sucursala de întreținere.

În portbagajul mașinii domnului Stănescu martorul a văzut piese uzate pe care acesta dorea să le vândă.

Una dintre firmele cu care s-au derulat contractele comerciale pentru care comisia de control din care făcea parte martorul nu a primit actele solicitate se numea TECHSAFETY. În ordinea importanței de pe listă aceasta era prima datorită volumului comenzilor. Într-o altă notă de control comisia a menționat situația Tehnorom, respectiv faptul că în programul SAP au fost identificate o serie de produse livrate de aceasta, respectiv elemente de transformatori pentru care comisia nu a primit documentele solicitate, și anume comenzile, contractele □i, ca urmare, nu s-a putut verifica cum s-au derulat achizițiile. Nota a fost întocmită după ce s-a declanșat cercetarea Direcției Naționale Anticorupție, la solicitarea Sucursalei de Întreținere și Servicii Energetice Electrica Moldova, respectiv a domnului Suru. În perioada 2007-2008 martorul a participat la inventarierea tuturor transformatorilor, faptic și scriptic, mergând la Iași și la Bacău. La transformatorii izolați de restul, s-a constatat că o parte din ei erau neumblați, iar la cealaltă parte fuseseră folosite din piese, la aceștia din urmă a 76

inventariat elementele rămase în carcasă, chiar carcasa fiind unul din elementele vizate. Comisia nu □i-a propus să identifice de unde vin transformatorii pentru că nu existau alte intrări decât de la cele două firme Tehnorom □i La Rocca. Nici după ce a început ancheta nu au mai venit transformatori de la alți furnizori, transformatori din elemente au fost furnizați doar de la firmele Tehnorom și La Rocca.

Martorul a arătat că doar 8-10 transformatoare pentru piese de schimb au fost achiziționate da la firmele Chemicals și International Gems.

Martorul Grapă Traian, (f.261- 264, vol. II, dosar fond), a declarat că produsele se achiziționau în baza unor note de necesitate, astfel pentru achiziția de transformatoare, atelierul de reparație solicita piese pentru repararea transformatoarelor. Piesele se achiziționau pe baza unei cereri de ofertă, în baza unui necesar transmis de agenția respectivă, multe au fost achiziționate de la o firmă din Iași din grupul Fene. Transformatoarele puteau fi achiziționate de la Electroputere Craiova, dar în urma licitației Electroputere Craiova nu a putut menține oferta pentru că devenise neeligibilă, având datorii la stat.

Martorul a menționat că a avut discuții contradictorii cu inculpatul Andronache pe aspectul cantității nejustificate a pieselor de schimb pentru transformatoare, astfel încât între 2001 și 2004 stocul a crescut de la 200 la 400 miliarde. Ulterior, în calitate de director, după anul 2005, a încercat să reducă stocul, reușind să îl aducă la valoarea de 274 miliarde.

Martorul a susținut că nu retractează declarațiile date în cursul urmăririi penale de la fila 281, declarația din data de 28 octombrie 2008.

Transformatoarele erau recepționate ca piese de schimb, nu ca transformator întreg, folosindu-se piesele componente, însă au fost vândute două ca transformatoare integrale. Cele două vândute ca transformatoare integrale au fost verificate, certificate și vândute ca atare.

Martorul a susținut că au încercat să cumpere și de la Electroputere Craiova, dar era un furnizor neeligibil și a venit cu o eșalonare veche la care nu plătiese

ratele. Ulterior s-a încercat reluarea activității cu Electroputere, dar aceasta nu s-a mai prezentat, întrucât a intrat în lichidare. De asemenea, s-a încercat achiziționarea aceluiași produse de la alți furnizori, dar nu au fost identificați alți furnizori.

Firma Electroceramica nu furniza piese pentru transformatori, ci doar izolatori, iar la momentul achiziționării produselor de la anumite firme nu se cunoșteau alți furnizori. Achizițiile erau determinate de necesitate. Martorul a susținut că nu cunoaște dacă stocul de siguranță a crescut cu aceste produse

77 sau alte produse care se utilizau și nu a putut aprecia procentul stocului de siguranță din stocul general.

Martorul a precizat că licitațiile se organizau prin cerere de ofertă datorită valorii produselor care se solicitau. Procedura de achiziție era similară cu orice firmă de furnizori. Ca șef serviciu aprovizionare nu a făcut niciodată deosebire între furnizori, procedura de achiziție fiind aceeași.

Martorul a mai susținut că nu poate afirma că un furnizor a fost favorizat. Ștampila ”certificat în privința realității, regularității și legalității” reprezintă faptul că toate documentele corespund realității, felului produselor, cantității acestora și martorul a aplicat această ștampilă în urma verificării în fiecare situație a comenzii, facturii, avizului și documentelor anterioare comenzii, respectiv cererile de ofertă. Faptic, dacă produsele corespundeau înscrisurilor menționate, se verifica de o comisie de recepție.

Martorul nu a putut preciza de ce există la dosar facturi de la care lipsesc documente anterioare, însă a arătat că mai mulți colegi au căutat documentele solicitate de DNA în arhivă. Aceste documente aveau valabilitatea de arhivare de 5 ani, respectiv documentele de achiziție, facturile au termen de arhivare mai lung, nici nu a putut explica de ce la DNA au fost trimise doar facturile, dar a susținut că termenul de arhivare, poate fi un motiv.

Discuțiile în contradictoriu cu inculpatul Andronache referitoare la mărimea stocului vizau agenția din Bacău, situație în care conducerea spunea că se impunea achiziționarea acelor piese și pentru că serviciul aprovizionare nu cunoștea strategia firmei, însă dacă exista o dispoziție de achiziție subordonații se conformau. Discuțiile cu inculpatul Andronache se refereau la toate achizițiile, indiferent de furnizor, nu se menționau firme. Comisia de recepție, din care făcea parte și martorul realiza recepția calitativă, iar atelierul de reparații realiza măsurători pentru a verifica parametrii tehnici.

Martorul Gîrdianu Dorel (f.265, vol. II, dosar fond), a declarat în legătură cu întreprinzătorul montat la Șișcani că acesta funcționa însă părea că a stat o perioadă lungă de timp în aer liber, mai mult de un an, dar nu mai mult de zece. Acesta a menținut precizarea din declarația dată în data de 23 octombrie 2008 (fila 270), în faza de urmărire penală, în sensul că dificultățile în montarea întreprinzătorului au dus la concluzia că nu era nou, însă a precizat că aceasta presupunea că întreprinzătorul nu era fabricat în anul de montare.

Prima instanță a apreciat că aceste declarații, fiind ale unor martori direcți, au forță probantă necondiționată, datele furnizate putând singure să fundamenteze hotărârea. Totodată a constatat că aceste date sunt în

concordanță și se coroborează cu ansamblul probator administrat, respectiv cu elemente susținute în declarațiile inculpaților, cu înscrisurile depuse și cu concluziile raportului întocmit de Garda Financiară.

Inculpatul Relu Fenechiu, audiat de instanță, a recunoscut faptul că piesele livrate nu erau noi susținând că nu toate piesele livrate erau noi, iar cele ce nu au fost livrate ca fiind noi, aveau o vechime de cel mult 10 ani. Produsele livrate către Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrice Electrica Moldova proveneau de la companii care au fost privatizate și care nu le mai foloseau. Inculpatul a susținut că în stocurile fostelor fabrici de stat existau depozite cu produse nefolosite ambalate, față de care nu a putut preciza dacă au fost sau nu noi și acestea constituiau baza vânzărilor grupului Fene. Inculpatul a mai arătat că niciodată nu a procurat piesele livrate către Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrice Electrica Moldova de la persoane fizice. Inculpatul a susținut că plățile se efectuau prin virament bancar, și că cerea furnizorului declarația de plătitor de TVA., toate acestea demonstrând că a cumpărat aparatajele pe care ulterior le-a revândut, în mod legal.

Inculpatul Andronache Petru, audiat de instanță, a recunoscut implicit achiziționarea de piese uzate, susținând însă că repararea transformatoarelor cu piese vechi este o activitate profitabilă, transformatoare cu o vechime de peste 40 de ani putând fi astfel menținute în funcțiune.

Inculpații Andronache Petru și Mărghidan Ion au susținut în faza cercetării judecătorești, că renunțarea la utilizarea pieselor vechi în procesul reparației transformatoarelor și întrerupătoarelor a fost numai o decizie de politică a achizițiilor luată de E-ON, după privatizare, fără legătură cu posibilitatea reală de valorificare a pieselor vechi.

Aceleași aspecte referitoare la uzura evidentă au rezultat și din raportul de control întocmit de specialiști din cadrul SISE, cu ocazia unui control intern derulat în anul 2005, cu privire la achiziția de transformatoare și întrerupătoare efectuate în perioada 2002 - 2005 (f. 202-226 vol. V, dup), conform căruia cea mai mare parte din aparatura de 110 kv preluată sau achiziționată după înființarea SISE Moldova, aflată în gestiunile 0701 și 0702 prezintă urme evidente de uzură urmare a folosirii în instalații sau urme ale unor incidente ca arc electric, conturnări, ș.a. (constatarea 7 din raport).

Dovada faptului că produsele furnizate de grupul de firme FENE erau necorespunzătoare calitativ ori scopului urmărit de achiziții rezultă și din înscrisul intitulat "Situația stocurilor de piese de schimb întrerupătoare și transformatoare achiziționate de la grupul FENE" la data de 30 04 2013 (depusă de apărare f.180-79

182, vol.III, dosar fond) din care apare ca fiind evident că acestea în proporție covârșitoare nu au fost utilizate, deși erau achiziționate în perioada 2002-2005, iar indisponibilizarea celor identificate ca provenind de la acești furnizori a intervenit în cursul lunii noiembrie 2007 (proces verbal de inventariere și aplicare a sechestrului asigurator, f. 68 și urm și 127 și urm. vol. 1 dup, la care sunt atașate și plan și foto). Valoarea totală a stocului în aprilie 2013 era de 2,443,579.44 lei, din care reperatele achiziționate numai de la grupul de firme

”FENE” sunt în valoare de 1,545,875.58, reprezentând 63,26%.

Din 66 de poziții ale tabelului, 48 se referă la reperate achiziționate numai de la grupul de firme ”FENE” ce se află integral încă în stoc. Pentru aceste 48 de reperate nu există pe stoc produse livrate de alt furnizor, pentru alte 10 reperate stocul este alcătuit și din piese livrate de grupul de firme ”FENE”, iar numai 8 sunt create din piese livrate exclusiv de terți.

În aceste condiții prima instanță a apreciat că materiale achiziționate de la grupul de firme Fene nu au fost determinate de criterii de oportunitate sau necesitate, motiv pentru care achizițiile nu au putut fi utilizate pentru scopul propus, iar apărarea inculpaților autori, în sensul că stocul a fost preluat la înființarea sucursalei, nefiind rezultatul propriilor achiziții, nu este susținut probator.

De asemenea, aspectul referitor la profitabilitatea activității desfășurate nu produce niciun beneficiu situației juridice a inculpaților deoarece, vechi ori noi, piesele trebuiau achiziționate cu respectarea procedurilor achizițiilor publice.

Apărarea inculpaților Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru în sensul că în cursul activității desfășurate la SISEE nu s-au înregistrat rapoarte de control care să fi menționat aspecte critice, cu caracter general sau cu accent pe modalitatea derulării procedurilor de achiziție publică, nu a fost primită de prima instanță deoarece, astfel de rapoarte, chiar favorabile, nu au negat aspectele ilicit penale constatate pe baza probelor analizate anterior și nu au făcut dovada contrară.

1. În consecință, în baza probatoriului administrat a reținut că acțiunile infraționale au fost desfășurate de inculpații autori, Andronache Petru, Turbatu Ioan și Mărghidan Ion, în funcțiile de conducere pe care aceștia le dețineau în cadrul SISEE, de director general sau comercial, inculpatul Turbatu Ioan în perioada 01.02.2002 – 01.02.2004 (anterior, în perioada 01.08.2001 – 31.01.2002 a ocupat funcția de director al Direcției Servicii Energetice din cadrul SISEE), inculpatul Mărghidan Ion în perioada 01.02.2004 – 05.04.2005 (anterior, în perioada 01.02.2002 – 31.01.2004 a ocupat funcția de director al Direcției

80
Tehnice din cadrul SISEE) și inculpatul Andronache Petru a ocupat funcția de Director Comercial în perioada 01.02.2002 – 31.12.2005

Potrivit fișelor posturilor aflate la dosar, s-a constatat că în cazul ambelor funcții de conducere se regăsesc atribuții legate de organizarea activităților de achiziție publică, acestea fiind mai largi însă pentru directorul comercial.

În același sens apărarea a depus o serie de proceduri operaționale privind aprovizionarea în elaborarea cărora au fost implicați inculpații Petre Andronache, Ioan Mărghidan și Ion Turbatu (f. 27 și urm. vol. VII, d. fond). În cadrul acestor proceduri se arată că achizițiile de bunuri se desfășoară în conformitate cu OUG nr.60/2001, HG nr. 461/2001 și Legea nr.212/2002 prin: licitație, negociere competitivă, cerere de oferte pentru achiziții în valoare mai mică de 40.000 euro și cumpărare directă pentru achiziții cu valoare sub 1500 euro. Aceleași proceduri avizate de inculpați stabilesc și atribuțiile conducerii SISEE, respectiv a directorului general, directorului tehnic, comercial, economic în cadrul derulării achizițiilor publice.

2. În ceea ce-i privește pe inculpații complici, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, aceștia au participat la săvârșirea infracțiunilor în calitate de administratori/directori în cadrul societăților comerciale din grupul "FENE".

Cu privire la raportul de expertiză extrajudiciară depus de apărare (f. 263 și următoarele, vol.3 dosar instanță) care a susținut că achizițiile de la firmele din grupul Fene s-au realizat din venituri proprii, iar nu din fonduri publice și că deși nu era incidentă OUG nr.60/2001 totuși s-a respectat procedura selecției de oferte și într-un caz referitor la o tranzacție ce depășea echivalentul a 40 000 euro s-a realizat chiar procedura licitației publice, Înalta Curte – Secția Penală a reținut că SISEE este autoritate contractantă căreia îi sunt aplicabile dispozițiile referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică, fondurile folosite în cadrul acestor achiziții fiind, în realitate, provenite de la bugetul de stat, aspect necontestat de partea civilă. Capitalul social al "Electrica Moldova" S.A este în întregime deținut de "Electrica" - S.A, aceasta fiind acționar unic care își exercită toate drepturile conferite de lege ce decurg din această calitate. Electrica S.A. s-a constituit ca o societate cu capital integral de stat, aflată în subordinea Ministerului Economiei, care are ca obiect de activitate distribuția și furnizarea de energie electrică. Compania a fost înființată în anul 1998 ca filială CONEL și a devenit societate comercială separată în anul 2000 prin restructurarea CONEL. În anul 2002, "Electrica SA" a fost împărțită în 8 filiale, printre care și Electrica Moldova. Potrivit art. 5 din OUG nr.60/2001, orice persoană juridică ce

81 desfășoară activități de interes public în unul din sectoarele de utilități, inclusiv în domeniul energiei, aflată în subordinea unei autorități publice, este autoritate contractantă în domeniul achizițiilor publice. Potrivit art. 9 din același act normativ referitor la finanțarea activității proprii, pentru îndeplinirea obiectului de activitate, Electrica Moldova SA utilizează sursele de finanțare constituite conform legii, credite bancare, și alte surse financiare. Faptul că în cadrul Electrica Moldova SA, SISEE obține venituri proprii din activitățile desfășurate nu este suficient pentru a dovedi că acestea sunt exclusiv cele folosite pentru achizițiile de transformatoare sau întrerupătoare, iar această împrejurare nu exclude atribuirea de fonduri de la bugetul de stat și nici aplicarea OUG nr.60/2001 privind desfășurarea procedurilor de achiziție publică. Nu este de neglijat nici faptul că și în prezent Electrica SA este în subordinea Ministerului Economiei și implicat a Guvernului României, cu excepția părții privatizate în anul 2005, ulterior epuizării activității infracționale.

S-a reținut de către Înalta Curte – Secția Penală, în baza probelor administrate și analizate, nesocotirea cu perseverență și ostentație de către inculpații autori, Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru a atribuțiilor prevăzute în fișele posturilor, a regulilor stabilite prin regulamentele interioare, respectiv prin procedurile operaționale și a dispozițiilor legale cu referire la OUG nr.60/2001, toate incidente în derularea procedurilor de achiziție publică și implicat la cheltuirea banului public.

Cu privire la contribuția complicilor, prima instanță a apreciat că aceasta a constat în ajutorul pe care aceștia l-au dat autorilor pentru încheierea unor

tranzacții cu eludarea procedurilor achizițiilor publice. Contribuția complicilor a întregit activitatea autorilor în cadrul acestor proceduri, aceștia fiind cei ce au efectuat activități susținute pentru a crea aparența de legalitate prin transmiterea de oferte, furnizarea certificatelor de calitate, prin activități comerciale între firmele grupului care să justifice proveniența licită a aparatajelor, ulterior livrate către SISEE. Astfel, activitatea inculpaților Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan nu a fost strict una comercială, ci una direcționată către fraudarea sau trucarea procedurilor achizițiilor publice cu scopul obținerii unor sume importante din banii publici. Perioada îndelungată a desfășurării activității infracționale, multiplele acte de executare și conținutul acestora demonstrează implicarea voluntară a acestora în ceea ce privește interesul și eforturile conjugate pentru atingerea scopului infracțional comun, respectiv cheltuirea irațională a banului public, în interesul lor.

82

În ceea ce privește legăturile dintre firmele furnizoare, dintre complici și dintre aceștia și autori, instanța de fond a reținut următoarele: Societățile din grupul de firme Fene aveau sediul social sau puncte de lucru în același imobil, respectiv în Iași, str. Grigore Ureche, nr.1-3, bloc Walter Mărăcineanu, și foloseau aceleași centrală telefonică, implicit același număr de telefon și număr de fax ..., aspecte deduse din datele furnizate de ONRC, din datele menționate în contractele încheiate și rezultate din ștampilele aplicate pe facturi și din documentația referitoare la instalarea unei centrale telefonice (f.126, 165, 176, 204, vol. 12, dup). Analizând proiectul de instalare a centralei telefonice la SC Fene SRL, deșus la dosar de apărare, se constată că acesta a vizat montarea unei centrale și a 8 aparate telefonice în anul 2000, cheltuielile lunare pentru serviciile de telefonie fiind plătite ulterior de SC FENE SRL ce avea ca administrator unic pe Fenechiu Relu (f. 11 și urm. Vol. III, dosar fond). Și în prezent La Rocca, Fene Grup SA, Tehnorom au același sediu social și utilizează aceleași numere de telefon și fax, iar Euro Plus folosește un punct de lucru având același număr de telefon și fax, în același imobil.

În legătură cu acest aspect, inculpatul Damian Mihai Bogdan cu ocazia audierii sale în cursul cercetării judecătorești a menționat că în 2002 a efectuat o livrare de componente, piese de schimb către Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrice Electrica Moldova Bacău, iar în perioada 2000 - 2001 a mai efectuat livrări de produse către Electrica Iași. În urma acestor livrări și a scrisorii de intenție depuse la Electrica Iași, în 2001, privind disponibilitatea de livrare a acestor componente a primit cerere de ofertă de la Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrice Electrica Moldova Bacău. Aceste cereri de oferte veneau pe fax la punctul de lucru pe care-l deținea în mod legal în clădirea în care Fene Grup își are sediul, iar numărul de fax reprezintă o extensie a centralei telefonice a firmei.

Inculpatul a mai precizat că a introdus acest număr de fax în antetul firmei sale ca număr de contact.

Inculpatul Fenechiu Lucian a precizat, în legătură cu același aspect, că folosirea aceluiași număr de fax pentru toate firmele din grupul "FENE" se explică prin aceea că toate aveau sediile sociale într-un corp comun de birou.

În ceea ce privește contribuția infracțională a inculpatului Damian Mihai Bogdan s-a constatat că a înlesnit grupului de firme Fene participarea la achizițiile analizate în prezenta cauză. Astfel, inculpatul deținea și calitatea de șef CTC în cadrul SC La Rocca, calitate în care emitea documente intitulate „Declarație de conformitate – Certificat de garanție” pe care le înainta SISEE (în cazul

83
tranzacțiilor menționate la pozițiile 11, 12 din rechizitoriu; f.49, 56, 69, 76, 84, 92, 126, 151 vol.5; f.190, 197, 210, 217, 225, vol.3, dup).

Inculpatul Damian Bogdan a semnat ”Declarațiile de conformitate - Certificatele de garanție” și în calitate de șef birou CTC al SC TEHNOROM SRL, (f.92, vol.5), înscrieri utile pentru încheierea tranzacțiilor. De asemenea, același inculpat a semnat la rubrica delegatul expediției pentru SC Fene Grup SA (f. 216, vol 12 dup).

S-a mai reținut că acesta a participat în cazul procedurii de achiziție publică tructă prin metoda „mâinii moarte” prin depunerea de oferte din partea SC Euro Plus alături de alte firme din cadrul grupului ”FENE” (pozițiile 15, 16, 18, 28, 29, 32, analizate anterior; poziția 24 din rechizitoriu, contract 530/2002, F 5374440/27 12 2002).

Ca urmare, inculpatul Damian Bogdan a avut calitatea de asociat, administrator sau angajat, angrenat în încheierea tranzacțiilor derulate cu SISEE, cunoscând activitățile desfășurate și participând activ la încheierea tranzacțiilor, pluralitatea actelor de executare fiind corect reținută în sarcina sa. În aceste condiții susținerea apărării în sensul că în sarcina acestuia trebuie reținut un singur act de executare, respectiv cel concretizat prin emiterea facturii nr.1648232/12.08.2002, pentru tranzacția încheiată între SISEE și Euro Plus este combătută de probatoriile menționate (pct.23 din rechizitoriu, p.86; f. 262, vol.12 dup).

În ceea ce îi privește pe inculpații Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, în baza calităților de acționari, asociați sau administratori, Înalta Curte - Secția penală a reținut că au avut o contribuție activă și susținută la încheierea tranzacțiilor. Toți reprezentanții grupului Fene, inculpați în cauză, deci și inculpatul Damian Mihai Bogdan, au contribuit și la ascunderea provenienței reale a produselor livrate către SISEE prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan. Pentru activitatea desfășurată de inculpatul Damian Mihai Bogdan au fost avute în vedere înscrierile financiar contabile de rulare a unor produse similare în cadrul grupului de firme ”FENE”, cu Fene Grup SA, La Rocca (f.263, 266, 268, 269, 270, 274, 276, ș. a. vol. 12 dup), dar și cu cele exterioare acestui grup, cum este cazul SC DM Grup, aparținând numitului Stănescu Dragoș (f. 273, 275). Chiar martorii audiați (Tutucă Constantin) au relatat că familia numitului Stănescu desfășura activități comerciale cu inculpatul Fenechiu Relu, procurându-i acestuia transformatoare.

84

Toate aceste operații comerciale au purtat asupra unor transformatoare sau întrerupătoare. Această activitate a fost absolut necesară pentru a se putea crea aparența unor tranzacții legale, respectiv în care furnizorul putea vinde astfel de

aparataje, activitate de pregătire absorbită în infracțiunea fapt consumat. În realitate însă, firmele din grupul "FENE" nu erau autorizate să realizeze tranzacții cu aparatură pentru sistemul energetic, astfel cum s-a arătat anterior. Între toți inculpații autori ori complici a existat o înțelegere infracțională, iar numai participarea tuturor și alăturarea contribuțiilor infracționale au făcut posibile desfășurarea activității infracționale și atingerea scopului infracțional. Conivența infracțională este evidențiată de modalitatea în care autorii, deși aveau atribuții de serviciu legate de desfășurarea procedurilor de achiziție publică, au acționat, ajutați de furnizorii complici care cunoșteau eludarea dispozițiilor legale menționate și au înțeles să sprijine activitatea infracțională participând la încheierea tranzacțiilor, depunând eforturi concrete și susținute pentru a crea aparența de legalitate.

În apărarea formulată inculpații Fenechiu Lucian, Fenechiu Relu și Damian Bogdan au susținut că nu s-a stabilit o "coeziune fizică" între inculpați, iar complicitatea nu poate îmbrăca decât forma complicității anterioare, iar nu concomitente cum susține acuzarea, întrucât se referă la livrarea de produse. În realitate acea "coeziune fizică" sau complicitate materială trebuie raportată la momentul încheierii convențiilor și constă în suma demersurilor necesare încheierii tranzacției ce au căzut în sarcina fiecărui inculpat, iar elemente ulterioare cum sunt livrările de produse nu sunt relevante sub aspectul participăției penale, fiind ulterioare încheierii tranzacțiilor imputate și plasându-se în etapa executării obligațiilor contractuale.

Înalta Curte – Secția Penală a apreciat că urmarea imediată a activității infracționale s-a concretizat într-un prejudiciu reprezentând valoarea totală a celor 46 de achiziții, ce depășește considerabil cuantumul de 200.000 lei prevăzut de art.146 Cod penal, iar producerea urmării imediate indică momentul consumării infracțiunii.

Astfel, încheierea convențiilor de livrare a bunurilor cu ignorarea dispozițiilor legale referitoare la achizițiile publice reprezintă momentul consumării infracțiunii. Elementele ulterioare încheierii acestor convenții se plasează în faza executării contractelor și nu constituie elemente constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, respectiv modalitatea și momentul plății prețului, modalitatea și momentul livrării produselor, calitatea acestora, utilizarea lor în activitatea desfășurată de societatea păgubită cu reflectare în crearea unor stocuri artificiale.

85

Aceste ultime elemente sunt însă relevante pentru a face dovada atitudinii psihice a inculpaților față de fapte și pentru individualizarea pedepselor, întrucât conduc la concluzia unei perseverențe în menținerea modului de operare.

Pornind de la definiția dată intenției directe, prima instanță a reținut că toți inculpații au săvârșit faptele cu forma de vinovăție prevăzută de lege, în sensul că au prevăzut rezultatul faptelor și au urmărit producerea acestuia întrucât au avut reprezentarea acțiunilor comise și au înțeles pe deplin rezultatul socialmente periculos, consecință a acestei infracțiuni.

Conduita inculpaților, ulterior consumării infracțiunii, constând în executarea obligațiilor contractuale reciproce sub aspectul modalității și momentul plății prețului, modalității și momentul livrării produselor, calitatea acestora, utilizarea lor

în activitatea desfășurată de societatea păgubită sunt elemente ce dovedesc atitudinea subiectivă a inculpaților, eforturile lor conjugate în obținerea beneficiului infracțional prin metoda cheltuirii iraționale, dar în interes propriu, a banului public. Este evident că avansarea sumelor constituind prețul acestor contracte nule datorită lipsei procedurii achiziției publice, către grupul de firme Fene a creat un avantaj material substanțial acestor firme și inculpaților.

A mai reținut prima instanță, contrar celor susținute de apărare, că norma de incriminare nu include, cu excepția ultimelor 7 acte materiale, ca element constitutiv, un scop al activității infracționale, respectiv acela de a obține pentru sine sau pentru altul un folos material injust însă, în cauză, acest scop există, este dovedit și constituie element de analiză sub aspectul laturii subiective și individualizării pedepsei.

În concluzie, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală a constatat că faptele inculpaților Mărghidan Ion, Andronache Petru și Turbatu Ioan, astfel cum au fost expuse anterior, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de abuz în serviciu în formă calificată și continuată, iar faptele inculpaților Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan întrunesc elementele constitutive ale complicității la infracțiunile de abuz în serviciu în formă calificată și continuată.

Totodată, în legătură cu apărările formulate de inculpați și care au vizat, în esență, dovedirea următoarelor: prețul la care au fost vândute transformatoarele sau întrerupătoarele era mai mic decât cel al aparatului sau piesei noi; produsele livrate, independent de anul fabricației erau corespunzătoare calitativ și au fost integral ori în mare parte, valorificate sau bonificate, precum și faptul că activitatea desfășurată cu SISEE Moldova este una strict comercială, fără

86
conotații ilicit penale, Înalta Curte – Secția penală a apreciat că aceste apărări nu au relevanță în a dovedi lipsa întrunirii elementelor constitutive ale infracțiunilor. Astfel cum s-a arătat anterior, toate acestea se plasează după momentul consumării infracțiunii, dobândind relevanță numai sub aspectul executării obligațiilor comerciale reciproc asumate de părți prin încheierea contractelor de achiziție a transformatoarelor sau întrerupătoarelor. Aceste elemente ce definesc conduita ulterioară consumării fiecărui act material sau infracțiunii sunt utile în cauza penală exclusiv pentru a desluși sau proba atitudinea psihică a inculpaților față de activitatea infracțională sau pentru a doza reacția față de actul infracțional, întrucât dau măsura pericolozității făptuitorilor sau faptelor.

A reținut în acest sens, contrar celor invocate de apărare, cu referire la raportul de expertiză extrajudiciară că, în realitate, la procedura de achiziție publică nu au participat decât firme din cadrul grupului „FENE, iar una dintre acestea a încheiat tranzacția, iar celelalte au asigurat aparența derulării procedurii de achiziție.

Deși, apărarea a susținut că a depus la dosar pentru această licitație documente: fișa de date a achiziției, instrucțiuni pentru contractanți, fișa tehnică a produsului, formulare pentru ofertanți, model de contract de achiziție, care însă nu se află atașate (f 240, vol. III), instanța a avut în vedere datele furnizate de Electroputere Craiova SA, prin adresa depusă în copie la dosarul instanței și de

către apărare (f258 și urm. vol. III), potrivit căreia Electroputere Craiova SA a fost singurul fabricant din țară al întrerupătoarelor tip IO 220 kV, până în anul 1998, când acest produs a fost înlocuit în fabricație cu întrerupătorul H 24. Prețurile pentru acest din urmă întrerupător erau pentru anul 2004 aproximativ de 2.453.194.000 lei (ROL) și pentru anul 2005 aproximativ de 2.575.854.000 lei (ROL).

Potrivit producătorului Electroputere, prețul în anul 2002 a unui transformator (7,2 KV-35KV) produs în același an era de minim 365,5 RON și maxim de 2.444,70 RON.

Având în vedere contractul 530/25.11.2002, invocat de apărare, atât sub aspectul prețului cât și a faptului că transformatoarele achiziționate au fost bonificate sau valorificate prin vânzare către SDFEE Iași, instanța a reținut că obiectul acestui contract îl constituie achiziționarea de către SC Electrica Moldova SA, SISEE Moldova Bacău de la furnizorul Sc Fene Grup SA, reprezentată de dl. Relu Fenechiu, a două transformatoare trifazate în ulei, ONAF 110/6,3KV, 40MVA, cu prețul menționat în contract de 13.515.425 ROL/ 1.351,54 Ron, din care TVA 2.157.925 ROL (f. 253 și urm. vol. III, dosar fond), în timp ce un

transformator nou de 7,2 Kv costa între 365,5 Ron și 2444,70 Ron. Deci, prețul pentru transformatorul livrat de grupul "FENE" ce nu era nou, constituie mai mult de jumătate din valoarea maximă a unui transformator de 35 Kv și este de cca. 3 ori mai mare decât a prețului minim menționat de Electroputere.

Transformatoarele au fost livrate cu factura 5374440/27 12 2002, întocmindu-se nota de recepție în care se menționează la rubrica preț unitar 5.678.751.000 lei, iar delegat este, din partea furnizorului, dl. Lucian Fenechiu (f.241 vol. III, dosar fond). Ulterior, aceleași transformatoare au fost vândute către SDFEE Iași, conform facturii 510570/4 08 2005, cu o sumă de cca. 5 ori mai mică, respectiv de 1.154.603,46 lei, fără TVA și 1.373.972,12 lei cu TVA (f.242, 243, vol. III). Aceste aspecte sunt cuprinse și în Raportul de expertiză tehnică extrajudiciară efectuat la solicitarea inculpaților Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian (f.25 și urm., vol. III, dosar fond) și deșus la dosar.

Referitor la actele depuse la dosar de apărare privind modul de organizare al Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., rezultă că aceasta are drept filială Societatea Comercială Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Moldova" - S.A și drept sucursală pe SISEE (Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrice) "Electrica Moldova". La rândul lor filiala Societatea Comercială Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Moldova" - S.A deține 6 sedii secundare denumite sucursale (de distribuție și furnizare a energiei electrice), fără personalitate juridică și, de asemenea, Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrice "Electrica Moldova" are mai multe puncte de lucru regionale, respectiv la Bacău, Botoșani, Iași, Piatra-Neamț, Suceava, Vaslui.

Cu privire la operațiunea comercială analizată a constatat că bonificarea a constat în revânzarea între Sucursala de întreținere Bacău (SISEE Bacău aparține "Electrica" - S.A.) și Sucursale de distribuție Iași (SDFEE Iași ce aparține filialei "Electrica Moldova" și implicit societății "Electrica" - S.A.), la un

interval de cca. 2 ani și 10 luni cu un preț de 13 ori mai mic, iar nu prin înstrăinare către terți. În plus, deși prețul a fost substanțial mai mic, potrivit declarațiilor martorului Macovei Petre, pentru a fi livrate către SDFEE transformatoarele, neutilizate până la acel moment, au fost reparate, recondiționate, li s-a pus ulei, sau efectuat probe și, în general, au fost pregătite pentru punerea în funcțiune în instalații (f. 98-100), operațiuni ce au necesitat cheltuieli pentru materiale și manoperă.

88

Martorul Grapă Traian (f. 261-264, vol. II, dosar fond) a arătat, de asemenea, că singurele transformatoare vândute ca transformatoare integrale au fost anterior verificate și certificate.

De altfel din declarațiile martorilor ce au exercitat funcții de execuție se reține că, în general, toate piesele vechi parcurgeau un proces de reevaluare și reparare înainte de a fi folosite ca piese de schimb și montate, aspect ce neagă susținerea referitoare la calitatea corespunzătoare a produselor livrate de grupul Fene. Martorul Boicu Vili a arătat că a identificat transformatoare arse, ce nu puteau fi reparate și pe care furnizorii, ce făcea parte din grupul Fene, au fost nevoiți să le schimbe. Aceiași furnizori au fost nevoiți să preia transformatoarele deja livrate pentru a le repara și a le restitui.

Situația întrerupătoarelor a fost explicată de martori ca fiind mai severă decât în cazul transformatoarelor întrucât acestea, vechi și uzate fiind, puteau fi repuse în funcțiune sau reparate cu mai multă dificultate, putând fi chiar exclusă această posibilitate.

În ceea ce privește aspectele menționate în raportul de expertiză extrajudiciară, respectiv că în cazul achizițiilor de componente IO 110 kv și MOP de la societatea Fene Grup, acestea au fost vândute către SDFEE Botoșani prin facturile 6551786 și 6551790 ambele din 17.12.2005, instanța a reținut că nota de constatare întocmită în 31.05.2005 de către reprezentanți ai SISEE Moldova (p.205 vol. V, dup), arată că a fost utilizat un singur întrerupător IO 110 kv în cadrul lucrării de la Șișcani, deși au mai fost scoase din depozitul central cel puțin încă două întrerupătoare ce se aflau la data controlului fără documente de transfer sau custodie în curtea AREE Bacău.

Aceiași notă de control se referă și la facturile fiscale 1851420/23 08 2004, în valoare de 1.477.345.000 lei; 1851460/01.09.2004, în valoare de 1.425.140.000 lei; 1851423/27 10 21004, în valoare de 1.426.000.000 lei; 1851462/22 11 2004, în valoare de 1.478.580.000 lei (poziția 32,33, 34, 37, p.72 din rechizitoriu) prin care au fost achiziționate toate elementele componente a 4 întrerupătoare de tip IO 110 kv, introduse, câte 2, în gestiunile 0701 și 0702. Cele 2 întrerupătoare din gestiunea 0701 au fost vândute către SDFEE Bacău tot ca elemente componente cu facturile 6553169 și 6553170 din 9.09.2004. Prețul de vânzare către SDFEE este același cu cel cu care SISEE le-a achiziționat la care s-a adăugat o cotă de aprovizionare de 4,5%. Totuși, din nota invocată rezultă că deși vândute la data de 9.09.2004 piesele se aflau la data de 31.05.2005 tot în depozitul SISE Moldova, iar nu la SDFEE Bacău.

89

Cele două întrerupătoare din gestiunea 0702 au fost valorificate în cadrul

unor lucrări către SDFEE Bacău.

Nota de control a constatat o multitudine de operații de transfer între gestiuni (constatările 2, 3), necesare pentru a îngreuna identificarea pieselor sau aparaturii achiziționate cu încălcarea dispozițiilor legale.

S-a mai reținut că deși piesele au fost în totalitate ori parțial bonificate nu are relevanță juridică întrucât, în sarcina inculpaților, se rețin infracțiuni de prejudiciu referitoare la încălcarea dispozițiilor legale privitoare la desfășurarea achizițiilor publice, situație în care prejudiciul este egal cu valoarea produselor achiziționate. Din aceleași considerente, nici prețul la care au fost vândute aceste transformatoare ori întrerupătoare, fie el mai mare ori mai mic decât cel al unor produse similare, nu este determinant pentru existența infracțiunilor imputate. Prețul produselor achiziționate de la grupul de firme Fene dobândește însemnătate sub aspectul sumelor provenite din bani publici ce au plecat către aceste societăți și implicit către inculpații Fenechiu Lucian, Fenechiu Relu și Damian Bogdan și relevă, alături de alte criterii, amploarea activității infracționale și beneficiul produs acestora.

În legătură cu data scadenței și plata anticipată, apărarea a invocat faptul că de plăți anticipate au beneficiat și alte societăți comerciale, nu numai cele din grupul Fene, aspect ce rezultă din notele de debitare-creditare depuse la dosar. Or, instanța reține că existența unor plăți anticipate către firmele din grupul Fene a fost dovedită prin înscrierile financiar contabile de la dosar și prin declarațiile unor martori (Adam Vasile, director comercial; Livinț Paula, șef serviciu financiar), declarații din care rezultă și demersurile inculpatului Relu Fenechiu pentru obținerea acestor plăți.

Efectuarea plăților anticipate nu face decât să susțină legătura constantă ce exista între inculpatul Relu Fenechiu și inculpații ce exercitau activități de management (Turbatu, Marghidan și Andronache) și să evidențieze sprijinul reciproc pe care îl manifestau în derularea raporturilor comerciale. Faptul că ar fi existat plăți anticipate, izolat și către alți furnizori nu schimbă cu nimic această concluzie.

De asemenea, notele de debitare invocate de apărare (vol. V., f. 77 și 139, dup) au fost explicate de martorii audiați (Adam Vasile-director economic, Livinț Paula – economist, șef serviciu financiar), cu atribuții financiar-contabile, care au menționat că reprezintă, în esență, confirmarea unei plăți efectuate anterior care a fost transferată de la locul plății la persoana ce trebuia să înregistreze plata, de exemplu, se făceau plăți la unitatea centrală SISE Moldova pentru o agenție din

90 subordine. Din notele de debitare nu rezultă datele scadențelor sau plăți anticipate, pentru determinarea acestora fiind nevoie de factură.

În legătură cu susținerea apărării că indiferent de vechimea transformatoarelor sau întrerupătoarelor acestea erau corespunzătoare calitativ și că au fost valorificate, instanța a reținut ca relevante declarațiile martorilor Mocanu Constantin, Boicu-Bighiu Vili, Iacob Constantin, Tutucă Constantin. În acest sens martorul Mocanu Constantin a arătat că un transformator produs în urmă cu 50 de ani nu ar mai putea fi reintrodus în rețea decât în urma unui amplu proces de reproiectare și modificare, datorită modificării în timp a tensiunilor din

rețea, de la 6 la 700kv. Totuși, astfel cum susține și apărarea cel puțin două transformatoare au fost vândute către SDFEE Iași, conform facturii 510570/4 08 2005, respectiv cele achiziționate prin contractul 530/25.11.2002 de către SISEE Moldova de la furnizorul SC Fene Grup SA. Pentru cele două transformatoare martorul Macovei Petre a arătat că pentru a fi livrate către SDFEE au fost reparate, recondiționate, li s-a pus ulei, s-au efectuat probe și, în general, au fost pregătite pentru punerea în funcțiune în instalații (f.98-100), operațiuni ce au necesitat cheltuieli suplimentare pentru materiale și manoperă.

În legătură cu întrerupătoarele achiziționate, martorul Tutucă Constantin a arătat că situația acestora era mai dificilă decât în cazul transformatorilor întrucât, dacă nu veneau împerecheați, nu puteau fi folosiți. Acesta a mai susținut că, în 3 ani cât a lucrat la Bacău, un singur întrerupător a putut fi folosit, învederând și o altă situație în care au fost încercați 8 întrerupători pentru a se putea folosi un singur întrerupător.

Ca urmare, nici această apărare a inculpaților nu a fost reținută de instanța care a apreciat că nu poate produce consecințe în planul situației juridice a acestora.

Referitor la celelalte apărări formulate de inculpați și care, în esență, au vizat valoarea raportului sau procesului verbal întocmit de comisarii Gărzii Financiare ca mijloc de probă și faptul că s-ar fi impus efectuarea celor două expertize, tehnică și financiar contabilă, prima instanță a constatat că, în prezenta cauză, întinderea prejudiciului este determinată de suma achizițiilor derulate cu încălcarea dispozițiilor legale în vigoare, iar gradul de uzură, proveniența produselor livrate, aptitudinea de a fi folosite, toate acestea au putut fi decelate din ansamblul datelor furnizate de mijloacele de probă administrate. Sub acest ultim aspect, prima instanță a apreciat că este semnificativă declarația martorului Mocanu Constantin (f.57-59, vol. II) care a declarat, în calitate de director al Direcției Tehnice sau șef de exploatare (2002-2004) că, în prezent, pot fi folosite

91
cel mult carcusele și miezul vechilor transformatoare fabricate în urmă cu 50-60 de ani. Martorul a arătat că datorită modificării instalației cu privire la tensiunea din rețea, transformatoarele în conținutul lor au fost, de asemenea, modificate, de aceea, în prezent, pot fi folosite cel mult carcuse pentru că bobinajul transformatorului a fost reproiectat și modificat pentru noile tensiuni din rețea. Tensiunile în rețea de acum 50 de ani până în prezent au fost de 6, 10, 15, 20, 30, 110, 220, 400 și 700 kv. Ca urmare, un transformator produs acum 50 de ani, nu poate fi introdus în prezent în rețea decât dacă trece printr-un proces de reproiectare și modificare.

Expertiza, indiferent de natura sa, nu poate fi dispusă pentru ca apărarea să verifice anumite strategii, ce de altfel, față de cele expuse anterior, nu produceau niciun beneficiu situației juridice a inculpaților.

Ca urmare, Înalta Curte – Secția Penală a apreciat că cererile de probatorii referitoare la efectuarea expertizelor nu sunt pertinente, în condițiile în care nu se susține caracterul lacunar ori contradictoriu al raportului întocmit de Garda Financiară, ci se susține lipsa calității acestuia de mijloc de probă sau lipsa caracterului cert al prejudiciului și, de asemenea, obiectul judecății care se referă

la infracțiuni în legătură cu derularea achizițiilor publice face inutile aceste expertize având obiectivele amintite.

Referitor la valoarea probatorie a raportului întocmit de specialiștii Gărzii Financiare, instanța a avut în vedere că, în conformitate cu legislația națională (art.4 alin 11 OG nr.91/2011,) și deciziile Curții Constituționale (nr.241/2012 și nr.1045/2012), raportul Gărzii Financiare este mijloc de probă. Astfel Curtea Constituțională în Decizia 241/2012 a statuat în sensul că: ”dispozițiile art. 4 alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.91/2003 privind organizarea Gărzii Financiare, ...nu aduc vreo atingere dispozițiilor din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.... Într-adevăr, constatările efectuate de Garda Financiară, la solicitarea procurorului, cu privire la faptele care constituie încălcări ale dispozițiilor și obligațiilor a căror respectare o controlează, constatări prin care acest organ al statului evaluează prejudiciul cauzat aferent operațiunilor verificate, reprezintă acte procedurale întocmite în exercitarea competenței stabilite de lege și în conformitate cu normele speciale aplicabile în materie, iar folosirea lor ca mijloace de probă în cadrul procesului penal se realizează cu respectarea tuturor garanțiilor prevăzute de lege, instanța de judecată fundamentând soluția pe întregul probatoriu administrat în cauză, prin coroborarea și aprecierea tuturor probelor, și nu prin raportarea exclusivă la respectivele procese-verbale ale Gărzii Financiare”.

92

De asemenea, în jurisprudența instanței supreme s-a reținut constant caracterul de mijloc de probă al acestui raport întocmit de Garda Financiară, la solicitarea procurorului (d.p. 1687/2013, 3617/2012, 118/ 2013, 1929 și 1930/ 2013, ale Înalta Curte de Casație și Justiție, nepublicate).

În ceea ce privește condiția de independență față de organul de urmărire penală a specialistului ce întocmește raportul, prima instanță a constatat că această cerință a fost definită de CEDO în Hotărârea din 26 aprilie 2007 pronunțată în cauza Dumitru Popescu (nr.2) împotriva României (Cererea nr.71.525/01), în condițiile în care cenzura purta asupra unor interceptări audiovideo, însă condițiile și garanțiile desprinse din această hotărâre trebuie și pot fi transpuse în materia oricărui alt mijloc de probă ce solicită intervenția unui specialist pentru certificare.

La nivelul anului 1999, în cauza ce a generat pronunțarea deciziei CEDO ”...(pg. 80) singura autoritate națională care ar fi putut să certifice realitatea și fiabilitatea înregistrărilor, procedând la o comparare a vocilor, era Serviciul Român de Informații, adică tocmai autoritatea care era însărcinată să intercepteze convorbirile, să le transcrie și să le certifice autenticitatea, autoritate a cărei independență și imparțialitate puteau, din acest motiv, să fie puse la îndoială (a se vedea, mutatis mutandis, Hugh Jordan împotriva Regatului Unit, nr.24.746/94, && 106, 4 mai 2001; McKerr împotriva Regatului Unit, nr. 28.883/95, & 112, CEDO 2001 III; Ogur împotriva Turciei, [MC] nr.21.954/93, CEDO 1999-III, && 91 - 92).

Era vorba de un obstacol de fapt susceptibil de a descuraja - după exemplul unui obstacol de drept - persoanele care ar fi dorit să reclame eventuale abuzuri ale autorităților. În acest sens, CEDO consideră că, din moment ce există o

îndoială în ceea ce privește realitatea sau fiabilitatea unei înregistrări, ar trebui să existe o posibilitate clară și efectivă ca aceasta să fie supusă unei expertize efectuate de un centru public ori privat independent de cel care a efectuat ascultările”.

În prezenta cauză însă, autoritatea națională ce a efectuat controlul financiar contabil este o autoritate ce nu se află în subordinea Ministerului Public ori parchetului ce a efectuat cercetarea, ci este o instituție aflată în subordinea Ministerului Finanțelor, independentă de organul judiciar. Astfel, potrivit art.1 alin.1 din OUG nr. 91 din 2 octombrie 2003, Garda Financiară se organizează ca instituție publică de control, cu personalitate juridică, în subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, finanțată de la bugetul de stat.

93

Potrivit art.4 alin.1 și 11 din același act normativ, în vederea realizării atribuțiilor sale, pentru combaterea actelor și faptelor de evaziune și fraudă fiscală, Garda Financiară efectuează controlul operativ și inopinat cu privire la respectarea actelor normative în scopul prevenirii, descoperirii și combaterii oricăror acte și fapte interzise de lege; iar, la solicitarea procurorului, poate să efectueze constatări cu privire la faptele care constituie încălcări ale dispozițiilor și obligațiilor a căror respectare o controlează, întocmind procese-verbale, prin care poate evalua prejudiciul cauzat aferent operațiunilor verificate, acte procedurale ce pot constitui mijloace de probă, potrivit legii.

Înalta Curte –Secția Penală a reiterat ideea că numai declarațiile martorilor, ce constituie probe directe, cu forță probantă necondiționată, ar fi fost suficiente pentru pronunțarea soluției acțiunii penale, însă trebuie subliniat că acestea se coroborează cu informațiile conținute de înscrisurile depuse, raportul Gărzii Financiare constituind, în esență, o sinteză a tuturor datelor oferite de aceste mijloace de probă, realizată de specialiști în domeniul financiar contabil.

Cu privire la nulitatea raportului întocmit de Garda Financiară, invocată de apărare, pe motiv că a fost solicitat în etapa actelor premergătoare și nu îndeplinește exigențele art.112 Cod procedură penală, Înalta Curtea a constatat că prin rezoluția din data de 7.10.2008, s-a început urmărirea penală față de inculpați pentru săvârșirea infracțiunilor arătate în secțiunea referitoare la prezentarea rechizitoriului. Anterior acestui moment organul de cercetare penală, în faza actelor premergătoare, a strâns datele utile, întocmind un proces verbal, conform art.224 Cod procedură penală, din cuprinsul căruia rezultă multitudinea verificărilor prealabile începerii urmăririi penale ce au constatat în declarații, inclusiv olografe ale părților și martorilor, înscrisuri, acte de constatare efectuată de specialiști din cadrul Gărzii Financiare.

Prima instanță a constatat că potrivit dispozițiilor art.228 și art.224 Cod procedură penală, probele ce se pot administra în această fază sunt limitate cantitativ doar la strângerea datelor necesare începerii urmăririi penale și calitativ doar la cele ce nu pot fi administrate decât după declanșarea procesului penal. În ceea ce privește efectuarea unor expertize ori constatări tehnico-științifice se constată că, legiuitorul nu a impus o condiție similară ca în cazul percheziției (art.100 alin 6 Cod procedură penală – percheziția domiciliară nu poate fi dispusă

înainte de începerea urmăririi penale), acestea putând fundamenta actul procesual al începerii urmăririi penale. De altfel, raportul de constatare tehnico-științifică, efectuat în faza actelor premergătoare de specialiști ai Gărzii Financiare, a respectat exigențele art.112, art.113 Cod procedură penală.

94

Potrivit art. 112 Cod procedură penală, când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situații de fapt și este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, organul de urmărire penală poate folosi cunoștințele unui specialist sau tehnician, dispunând, din oficiu sau la cerere, efectuarea unei constatări tehnico-științifice. Constatarea tehnico-științifică se efectuează, de regulă, de către specialiști sau tehnicieni care funcționează în cadrul ori pe lângă instituția de care aparține organul de urmărire penală. Ea poate fi efectuată și de către specialiști sau tehnicieni care funcționează în cadrul altor organe.

Este indubitabil faptul că trecerea timpului ar fi dus la imposibilitatea identificării unor înscrisuri datorită perioadei de arhivare a documentelor financiar-contabile și, în plus, devenea mai dificilă identificarea în fapt a transformatoarelor și întrerupătoarelor. De asemenea, urgența a fost determinată de necesitatea orientării procurorului sub aspectul începerii urmăririi penale. Prin decizia 1687 din 20 mai 2013 (p.151), Înalta Curte de Casație și Justiție Secția penală, a statuat în sensul că raportul de constatare dispus de procuror și efectuat de comisarii Gărzii Financiare, în condițiile art.112 alin.1 Cod procedură penală, când urgența este reclamată nu de pericolul dispariției mijloacelor de probă sau al schimbării situației de fapt, ci de necesitatea orientării procurorului în efectuarea activității de începere a urmăririi penale, constituie mijloc de probă legal administrat. În continuare decizia invocată a pus problema necesității respectării principiului contradictorialității la momentul efectuării constatării, nerespectarea acestuia putând conduce la necesitatea dispunerii unei expertize ce este aptă să dea eficiență principiului menționat ca și celui referitor la egalitatea de arme.

În plus, încălcarea dispozițiilor legale sau rațiunii textului analizat, art.112 Cod procedură penală, ar conduce, în contextul art.64 alin.2 Cod procedură penală, la o nulitate relativă, astfel cum a statuat constant jurisprudența, inclusiv ceea a Curții Constituționale. În acest context, apărarea susține că eventuala vătămare dovedită, produsă la momentul obținerii mijlocului de probă nu poate fi înlăturată decât prin efectuarea unei expertize.

Prima instanță a constatat că nu s-a creat în cauză niciun dezechilibru procesual între apărare și acuzare în condițiile efectuării constatării de către comisarii Gărzii Financiare și, implicit, nu se poate susține nicio vătămare produsă intereselor legitime ale inculpaților. Ca urmare, raportul întocmit de Garda Financiară este mijloc de probă legal administrat în prezenta cauză și a

95

fost analizat coroborat cu ansamblul datelor ce rezultă din declarațiile de martori, de inculpați și din înscrisurile depuse la dosar.

Pe de altă parte, CEDO în hotărârea din 24 februarie 2009, în Cauza Tarău împotriva României (Cererea nr.3.584/02, pg.69) a reamintit că admisibilitatea

probelor ține în primul rând de regulile de drept intern și că, în principiu, instanțelor naționale le revine obligația de a aprecia elementele adunate de acestea. Misiunea încredințată Curții prin Convenție constă în a cerceta dacă procedura, privită în ansamblul său, inclusiv modul de prezentare a mijloacelor de probă, a avut un caracter echitabil (Van Mechelen și alții împotriva Olandei, Hotărârea din 23 aprilie 1997, § 50, Culegere de hotărâri și decizii 1997-III, și De Lorenzo împotriva Italiei (dec.), nr. 69.264/01, 12 februarie 2004).

Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală a considerat că, în prezenta cauză, inculpații au beneficiat de largi posibilități în a-și organiza apărarea. Astfel, în cursul judecății, au formulat probe în apărare la termenele din 11 decembrie 2012, 12 iunie 2013 și 4 iulie 2013, au fost prezenți personal sau prin apărător de-a lungul întregii proceduri derulate în fața instanței, au putut formula personal sau prin apărători cereri sau întrebări în procedura audierilor, chiar având un spectru mai larg decât obiectul punctual al fiecărei audieri, inculpații au fost ascuțați în momente diferite ale cercetării judecătorești după cum s-a apreciat util de apărare, au fost încunoștințați despre data la care se depun sau formulează cereri (încheierile din 14 noi. 2012, 11 dec. 2012, 23 feb. 2013), s-au stabilit termene utile pentru a-și putea organiza apărarea în funcție de probatoriile anunțate a se administra, au fost încunoștințați despre data când se va intra în dezbateri pentru a putea susține concluziile pe fond și a-și structura poziția exprimată în cadrul ultimului cuvânt, s-a dat posibilitatea, ulterior rămânerii în pronunțare, să depună concluzii scrise. În concluzie, inculpații au putut contesta orice probatoriu administrat în cursul urmăririi penale, iar ineficiența apărării nu poate fi imputată organului judiciar.

Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală, în considerarea respectării dreptului la apărare a apreciat că nu se impune admiterea oricărui probatoriu numai pentru simplu motiv că a fost solicitat de parte, ci acesta trebuie să aibă legătură cu cauza și să fie apt să furnizeze date utile.

Totodată, a menționat faptul că dosarul a fost înregistrat pe rolul instanței, în luna iunie 2012, primul termen de judecată fiind fixat la 14 noiembrie 2012, când s-au admis cererile de amânare pentru toți inculpații, în vederea pregătirii apărării sau angajării apărătorilor, astfel încât, înainte de a începe judecata în fond, părțile au avut la dispoziție aproximativ 6 luni, perioadă suficientă, pentru a-și fi organizat

96
apărățile în mod eficient și a nu mai fi justificate sincope în cadrul cercetării judecătorești.

Ca urmare, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală a apreciat că inculpații au beneficiat de largi și eficiente posibilități în exercitarea reală a dreptului la un proces echitabil și a înlăturat apărățile formulate de inculpați ca nefondate.

Reținând vinovăția inculpaților, în considerarea faptelor pentru care au fost cercetați și trimiși în judecată, prima instanță a dispus condamnarea lor la pedepse privative de libertate.

La individualizarea judiciară a pedepselor aplicate inculpaților, prima instanță a avut în vedere criteriile enumerate de art.72 Cod penal care prevăd că la stabilirea și aplicarea pedepselor se ține seama de dispozițiile părții generale ale

codului, de limitele de pedeapsă fixate în partea specială, de gradul de pericol social al faptelor săvârșite, de persoana infractorului și de împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală.

Infrațiunea de abuz în serviciu în formă calificată se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

Scopul activității infracționale a fost acela de a obține pentru sine sau pentru altul un folos material injust, deși nu constituie un element constitutiv al infracțiunii decât pentru un număr de 7 acte materiale, în cauză există, este dovedit și constituie element de analiză sub aspectul laturii subiective și individualizării pedepsei.

Elementele ulterioare încheierii convențiilor fiind plasate în faza executării contractelor nu constituie elemente constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, respectiv modalitatea și momentul plății prețului, modalitatea și momentul livrării produselor, calitatea acestora, utilizarea lor în activitatea desfășurată de societatea păgubită. Aceste elemente au prezentat relevanță sub aspectul individualizării pedepselor, întrucât condus la continuarea perseverenței infracționale.

Pluralitatea de participanți a creat cadrul optim pentru atingerea scopului și obținerea beneficiului infracțional prin conjugarea eforturilor proprii. În cadrul activității infracționale s-a folosit aceea metodă ilicit penală, descrisă anterior, a ”mâinii moarte”, de esența acesteia fiind participația.

Numărul actelor materiale demonstrează pentru fiecare inculpat în parte și amploarea activității infracționale, fiind reflectate în cuantumul pedepsei. Astfel sa reținut: în sarcina inculpatul Mărghidan Ion, 22 acte materiale; în sarcina inculpatului Turbatu Ioan 24 de acte materiale; în sarcina inculpaților Andronache 97

Petru, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Bogdan, 46 acte materiale.

Activitatea autorilor infracțiunii, a celor ce aveau în atribuțiile de serviciu desfășurarea procedurilor de achiziție publică, contribuție în care se inserează activitatea complicilor și fără de care nu ar fi fost posibilă intervenția acestora din urmă, a susținut necesitatea departajării și a cuantumului pedepselor în sensul stabilirii unor cantumuri mai ridicate pentru autori.

Contribuția efectivă a fiecărui inculpat, distinctă de numărul actelor materiale săvârșite, a reprezentat un criteriu util aspectului analizat. Sub acest aspect s-au avut în vedere eforturile proprii ale inculpatului Andronache care, în contextul unor opoziții exprese ale salariaților din subordine, dădea dispoziții pentru înregistrarea și plata facturilor provenite de la grupul de firme Fene, chiar și anticipat scadenței, aspect de natură a întări rezoluția infracțională a complicilor deoarece aceste acțiuni sugerau determinarea autorilor în continuarea activității infracționale, dar și funcțiile inculpaților Turbatu, Mărghidan și Andronache în exercitarea cărora au săvârșit faptele și care de fapt îi obligau la diligențe sporite în planul achizițiilor publice și a cheltuirii banului public.

Cuantumul ridicat al prejudiciului relevă nu numai un grad sporit de pericol social al infracțiunilor, dar și un grad sporit de pericolozitate al făptuitorilor care manifestau o desconsiderare evidentă a interesului general și public, activitatea infracțională vizând modalitatea de cheltuire a banului public.

Lipsa unui efort benevol în acoperirea prejudiciului a evidențiat, de asemenea, pentru toți inculpații, lipsa unei căințe în legătură cu desfășurarea activității infracționale.

Conduita inculpaților în cursul procesului penal s-a înscris în aceiași parametri de negare a acțiunilor ilicite penale sau de încercare de diminuare a contribuției infracționale ori a elementelor esențiale angajării răspunderii penale. Durata procedurii calculată de la data epuizării activității infracționale (2005) sau a actului de începere a urmăririi penale (2007), a fost reținută în favoarea tuturor inculpaților și a generat o reducere a cuantumului pedepselor. Astfel, având în vedere toate aceste aspecte, Înalta Curte – Secția penală a apreciat că pedepse la limita minimului special pentru complici (5 ani închisoare) și orientate către minimul special pentru autori (6 și respectiv 7 ani închisoare) sunt suficiente și eficiente pentru atingerea scopului preventiv și educativ al sancțiunii.

Prima instanță a apreciat că circumstanțele personale ale inculpaților, cu accent pe lipsa antecedentelor penale, situația familială, ori pregătirea profesională, nu sunt eficiente pe aspectul individualizării judiciare și nu pot

conduce la reducerea cuantumului pedepselor deoarece acestea nu subliniază decât elemente de normalitate și, în plus, nici nu pot fi privite izolat, ci în contextul tuturor criteriilor amintite. Mai mult funcțiile deținute și pregătirea fiecărui inculpat au constituit premise pentru desfășurarea activității ilicite.

Sub aspectul laturii civile, prima instanță a constatat că în sarcina inculpaților s-au reținut infracțiuni de rezultat ori inexistența prejudiciului ar conduce la inexistența infracțiunii și ar exclude angajarea răspunderii penale. Cu toate acestea, apărarea nu a susținut faptul că activitatea inculpaților nu a generat un prejudiciu, ci faptul că întinderea sau cuantumul prejudiciului nu este cert ori că a fost acoperit. Instanța de fond a constatat că prejudiciul trebuie să aibă caracter cert, ceea ce presupune că acesta este sigur, atât în privința existenței, cât și în privința posibilității de evaluare.

Infracțiunile reținute în sarcina inculpaților au produs un prejudiciu, astfel cum s-a arătat anterior, iar acest prejudiciu a fost evaluat, fiind actual la momentul la care s-a pretins repararea.

Prejudiciul a rezultat din activitatea infracțională reținută în sarcina inculpaților, fiind generat de achiziționarea unor produse cu încălcarea flagrantă a dispozițiilor referitoare la derularea achizițiilor publice. Întinderea prejudiciului este determinată de suma valorilor acestor achiziții. Susținerea referitoare la faptul că piesele au fost în totalitate ori în parte bonificate nu are relevanță juridică, întrucât, astfel cum s-a arătat, în sarcina inculpaților se rețin infracțiuni de abuz în serviciu prin încălcarea dispozițiilor legale referitoare la desfășurarea achizițiilor publice, pentru care prejudiciul este egal cu valoarea produselor astfel achiziționate.

În opinia instanței de fond, caracterul cert al prejudiciului rezultă și din raportul emis la data de 21 iunie 2010 de către MFP-ANAF, Garda Financiară în care se susține faptul că (f.22 și urm., vol. 4 dup), în perioada verificată, SC SISEE Moldova SA a efectuat numeroase achiziții publice de transformatoare de

tensiune, întrerupătoare și alte componente necesare sistemului energetic, de la grupul de firme Fene având o valoare fără TVA în sumă totală de 6,406,976.44 lei, la care se adaugă TVA în suma totală de 1,217,325.52 lei. Echipa de control a considerat însă că suma de 6.327.390 lei, reprezentând diferența între valoarea totală a achizițiilor efectuate, în cuantum de 6.406.976 lei, și valoarea componentelor bonificate, în cuantum de 79.586 lei, constituie valoarea achizițiilor efectuate în mod nejustificat de către SISEE Moldova.

Referitor la susținerile apărării, respectiv că prejudiciul produs nu are un caracter cert, întrucât produsele livrate de grupul de firme FENE au fost utilizate

99 ceea ce înseamnă că acel cuantum al daunelor solicitate de partea civilă nu este riguros calculat, fiind considerabil mai mic, exemplificând cele două transformatoare vândute către SDFEE Iași (factura 5109570 din 04.08.2005), prima instanță a reținut că, în realitate, prejudiciul creat se referă la valoarea însumată a tuturor achizițiilor publice în derularea cărora au fost încălcate dispozițiile legale în vigoare fără a interesa dacă produsele sau piesele au fost ori nu utilizate.

În plus, utilizarea pieselor achiziționate nu ar conduce la diminuarea prejudiciului cu valoarea acestora menționată în actele financiar contabile, întrucât valoarea de achiziție era superioară valorii reale, iar includerea piesei în instalații necesită un proces de reparație cu cheltuieli aferente ce pot constitui prejudicii cauzate aceleiași părți civile. Astfel, reluând un singur exemplu din cele evidențiate anterior, instanța a reținut declarația martorului Macovei Niculae (f.98-100) care a insistat asupra aspectului că toate părțile componente din transformatoarele vechi, indiferent de furnizor, necesită un proces de reparație și reabilitare în vederea utilizării. Aceste piese componente provenite din transformatoare de la grupul "FENE" au putut fi folosite, și cele rămase pot fi folosite, a mai susținut martorul, cu condiția ca în urma reparației să poată fi decontate cheltuielile.

Partea civilă SC Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" – SA, SISE "Electrica Moldova" a menționat că se constituie parte civilă cu suma de 6.327.390 lei, indicată în cuprinsul raportului întocmit de Garda Financiară, iar această manifestare de voință are la bază Hotărârea nr.19 din 11.11.2010 a Consiliului de Administrație al SC Electrica Serv SA. În concluziile acestui raport se arată că suma de 6.327.390 lei, reprezentând diferența între valoarea totală a achizițiilor efectuate, în cuantum total de 6.406.976 lei, și valoarea componentelor bonificate, în cuantum de 79.586 lei, constituie valoarea achizițiilor efectuate în mod nejustificat de către SISEE Moldova.

Având în vedere principiul disponibilității, prima instanță a reținut cuantumul prejudiciului astfel cum acesta a fost solicitat de partea civilă, respectiv 6.327.390 lei, reprezentând diferența între valoarea totală a achizițiilor publice efectuate cu încălcarea dispozițiilor legale, menționate în actul de sesizare, în cuantum de 6.406.976 lei, și valoarea componentelor bonificate, în cuantum de 79.586 lei.

În ceea ce privește jurisprudența anterioară, instanța de fond a constatat că Înalta Curte de Casație și Justiție, prin s.p. nr.732 din 7 mai 2012, definitivă, a statuat în sensul că, în cazul derulării unor proceduri de achiziție publică, paguba

este produsă prin diferența dintre oferta firmei ce trebuia declarată că țigătoare și
100

cea declarată fraudulos că țigătoare. Această jurisprudență ce se referă la ipoteza derulării reale a unor proceduri de achiziție publică în care procedura finală a declarării că țigătorului este viciată, susține raționamentul referitor la întinderea reală a prejudiciului întrucât, în cauză, acuzația în materie penală poartă asupra lipsei derulării procedurilor legale de achiziție publică în cele 46 de ipoteze, iar nu asupra erorii în stabilirea rezultatului final.

Potrivit art.14 alin.1 din Cod procedură penală, acțiunea civilă are ca obiect tragerea la răspundere civilă a inculpatului. Izvorul răspunderii civile în procesul penal este infracțiunea cercetată.

Răspunderea civilă delictuală, generează întinderea obligației de dezdăunare în sarcina fiecărui inculpat, fără să intereseze eventualele compensări ce ar putea rezulta din derularea operațiunilor comerciale, ce de altfel nu pot face obiectul cenzurii în prezenta cauză, dat fiind obiectul acțiunii civile în procesul penal. Izvorul contractual al acestor eventuale compensații impune formularea unor acțiuni civile distincte.

Potrivit art.1349, art.1357 și art.1382 din Noul Cod civil cei ce răspund pentru fapta prejudiciabilă vor fi ținuți solidar la reparație față de partea civilă, iar potrivit art. 1383 teza I Noul Cod civil, între cei ce răspund solidar, sarcina reparației se împarte proporțional în măsura în care fiecare a participat la cauzarea prejudiciului (dispoziții se regăseau și în Codul Civil anterior, în art.998, 999, 1003). În aceste condiții, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală a avut în vedere, la stabilirea obligației de despăgubire, contribuția infracțională distinctă a fiecărui participant determinată de numărul actelor materiale. Astfel, în baza art.346 raportat la art.14 alin.1 și 3 lit. b Cod procedură penală, a admis acțiunea civilă formulată de partea civilă SC Filiala de Întreținere și Servicii Energetice „ELECTRICA SERV” SA, SISE Electrica Moldova în prezent denumită SC Servicii Energetice Moldova S.A. și a obligat inculpații Turbatu Ioan, Mărghidan Ion, Andronache Petru, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, în solidar, la plata:

1. sumei de 6.327.390 lei, reprezentând daune materiale, corespunzătoare celor 46 de acte materiale reținute în sarcina inculpaților Andronache Petru, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan;
2. sumei de 3.343.838,04 lei, reprezentând daune material, corespunzătoare celor 24 de acte materiale pentru inculpatul Turbatu Ioan;
3. sumei de 3.063.138,40 (2.091.753,40 pentru 15 acte materiale + 971.385 pentru 7 acte materiale) lei, corespunzătoare celor 22 de acte materiale pentru inculpatul Mărghidan Ion.

101

Prima instanță a reținut că, potrivit HG nr. 760/2010, SC Filiala de Întreținere și Servicii Energetice „Electrica Serv” – SA s-a reorganizat prin divizare, fosta SISE „Electrica Moldova” devenind SC Servicii Energetice Moldova S.A. Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală, în temeiul art. 163 alin 1 Cod procedură penală, a menținut măsurile asigurătorii dispuse asupra bunurilor aparținând inculpaților prin ordonanța din 28.11.2011 pentru asigurarea reparării

pagubei produse prin infracțiunile ce fac obiectul prezentei cauze.

Împotriva sentinței penale nr. 702 de la 12 iulie 2013 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Penală, în dosarul nr.4747/1/2012, au formulat recurs Ministerul Public, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție și inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, Damian Mihai Bogdan, Andronache Petru, Turbatu Ioan și Mărghidan Ion, motivele de recurs scrise, precum și criticile orale formulate de părți, prin intermediul apărătorilor, fiind în detaliu redată în cuprinsul încheierii de dezbateri de la data de 28 ianuarie 2014.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Completului de 5 Judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 11 octombrie 2013, sub nr. 4963/1/2013, fiind fixat primul termen de judecată la data de 25 noiembrie 2013.

Prin încheierea de ședință din data de 25 noiembrie 2013, conform art. 302 alin.2 Cod procedură penală și art.6 alin.3 și 4 Cod procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători a constatat întemeiate și a admis cererile de amânare a cauzei formulate de către recurenții intimați inculpați Andronache Petru și Turbatu Ioan în vederea angajării unor apărători aleși și cererile de amânare a cauzei formulate de apărătorii aleși ai recurenților inculpați intimați Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan în vederea pregătirii apărării.

Totodată, la același termen de judecată s-a luat act de împrejurarea că potrivit art.38514 alin.11 Cod procedură penală, recurenții intimați inculpați Andronache Petru, Turbatu Ioan, Mărghidan Ion, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, prezenți în sala de ședință, întrebați fiind dacă doresc să fie audiați în fața instanței de recurs sau dacă doresc să se prevaleze de dreptul la tăcere prevăzut de art.70 alin.2 Cod procedură penală, pe rând, au precizat că doresc să dea declarații în prezenta cauză.

De asemenea, la același termen de judecată, Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 Judecători a pus în vedere reprezentantului Ministerului Public și tuturor părților ca eventualele excepții, chestiuni prealabile sau cereri de

102
probatorii să fie depuse, în scris, cu cel puțin 5 zile înainte de termenul de judecată.

Prin încheierea de ședință din data de 09 decembrie 2013, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători a constatat următoarele:

- la data de 28 noiembrie 2013, prin Serviciul Registratură al instanței, recurentul intimat inculpat Andronache Petru a depus motive de recurs;
- la data de 04 decembrie 2013, prin același serviciu, recurentul intimat inculpat Mărghidan Ion a depus motivarea recursului și cerere de probatorii;
- la data de 04 decembrie 2013, prin același serviciu, recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu a depus motive de recurs;
- la data de 05 decembrie 2013, prin același serviciu, recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan a depus motive de recurs, însoțite de un set de înscrisuri și de o cerere de probatorii;
- la data de 05 decembrie 2013, prin același serviciu, recurentul intimat inculpat Turbatu Ioan a depus motive de recurs;

- la data de 05 decembrie 2013, prin același serviciu, recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan a depus motive de recurs;
- la data de 06 decembrie 2013, recurentul intimat inculpat Turbatu Ioan a depus o cerere de probatorii;
- la data de 06 decembrie 2013, prin același serviciu, recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu a depus motive de recurs, respectiv un memoriu și o notă de probatorii;
- la data de 06 decembrie 2013, prin fax, recurentul intimat inculpat Fenechiu Lucian a depus notă de probatorii.

Apărătorul recurentului intimat inculpat Fenechiu Relu, avocat Gheorghiu Mateu a învederat faptul că în data de 06 decembrie 2013 a depus o completare a motivelor de recurs, iar la acest termen a depus nota de probatorii finală. Pentru același recurent intimat, avocat Zancu Ciprian a învederat faptul că mandatul de reprezentare ce i-a fost acordat în cauză este exclusiv pentru susținerea excepției de nelegalitate invocată în scris la dosarul cauzei și întemeiată pe dispozițiile art.4 din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004.

Prevedintele Completului de 5 Judecători, văzând dispozițiile încheierii de ședință de la 25 noiembrie 2013, prin care s-a pus în vedere tuturor părților, respectiv reprezentantului Ministerului Public, în situația în care înțeleg să formuleze excepții ori alte chestiuni prealabile sau cereri de probatorii să le depună, în scris, împreună cu motivele de recurs, cu minim 5 zile înainte de

termenul acordat, pentru a da astfel posibilitatea membrilor completului, părților adverse și reprezentantului Ministerului Public să ia cunoștință de conținutul acestora, constatând că aceste obligații nu au fost îndeplinite în termenul stabilit de către instanța de judecată, a atras atenția părților asupra faptului că se impune ca orice cerere, motive de recurs sau completare a motivelor de recurs să fie depuse cu respectarea termenului indicat de către instanță.

Având în vedere că apărătorii aleși ai tuturor recurenților intimați inculpați au precizat că au depus toate motivele de recurs pe care înțeleg să le susțină în prezenta cauză, precum și toate cererile de probatorii, chestiuni incidente, respectiv toate excepțiile pe care înțeleg să le solicite/invoce în prezenta cauză și pentru a da posibilitate membrilor completului de judecată, reprezentantului Ministerului Public, precum și apărătorilor recurenților intimați inculpați să poată lua cunoștință de conținutul tuturor cererilor depuse pentru acest termen de către recurenții intimați inculpați, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători, conform art. 302 alin.2 Cod procedură penală și art. 6 alin. 3 și 4 Cod procedură penală, a admis cererile de amânare a cauzei formulate de recurenții intimați inculpați în vederea pregătirii apărării.

Prin încheierea de ședință din data de 07 ianuarie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători a constatat că:

- la 19 decembrie 2013, prin Serviciul Registratură al Instanței, recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu, prin apărătorul ales Gheorghiu Mateu a depus trei seturi de înscrisuri reprezentând:

1. Opinia științifică a expertului Iosif Gulacsi - specialist electroenergetic – cu privire la aspectele tehnice din sentința nr. 702 din 12 iulie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală, în dosarul nr. 4747/1/2012;
2. Opinia științifică a expertului Alexandru Țugui cu privire la aspectele economice din sentința nr. 702 din 12 iulie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală, în dosarul nr. 4747/1/2012;
3. Raportul de expertiză contabilă extrajudiciară întocmit de expertul contabil Alexandru Țugui.

- la 6 ianuarie 2014, prin Serviciul Registratură al Instanței, apărătorul recurenților intimați inculpați Fenechiu Relu și Damian Mihai Bogdan, avocat Marius Vasile a depus un înscris prin care a învederat instanței că a reziliat contractul de asistență juridică cu recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu, în cauză urmând a asigura asistență juridică doar recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan.

104

La același termen de judecată, la interpelarea instanței, apărătorul recurenților intimați inculpați Fenechiu Relu și Damian Mihai Bogdan, avocat Marius Vasile a precizat că a reziliat contractul de asistență juridică cu recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu, urmând ca în prezenta cauză să asigure asistență juridică doar recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan.

Totodată, la același termen, instanța de recurs a constatat că excepția de nelegalitate a raportului întocmit de Garda Financiară la data de 21 iunie 2010, invocată de către apărătorul recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, nu reprezintă o chestiune prealabilă ce ar trebui discutată înainte de audierea inculpaților, astfel încât, dând curs solicitărilor formulate de aceștia în ședința din 25 noiembrie 2013, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 Judecători, în conformitate cu dispozițiile art.385¹⁴ alin.11, art.323 și art.324 Cod procedură penală, a procedat la audierea recurenților intimați inculpați, declarațiile acestora fiind atașate la dosar după citire și semnare.

După audierea recurenților intimați inculpați, apărătorii acestora au susținut excepția de nelegalitate a raportului întocmit de Garda Financiară la data de 21 iunie 2010, precum și cererile de probe formulate în cauză.

Cu privire la excepția de nelegalitate a raportului întocmit de Garda Financiară la data de 21 iunie 2010, apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, avocat Ovidiu Podaru, a susținut că *Raportul întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010* este un înscris hotărâtor în cauză, acesta fiind singurul act care a stabilit cuantumul prejudiciului reținut prin actul de sesizare a instanței. În opinia apărătorului, toate motivele de nelegalitate invocate în cuprinsul acestei excepții sunt susținute și probate prin actele de la dosarul cauzei, mai puțin unul dintre acestea.

Dezvoltând, apărătorul a invocat în susținerea excepției, printre alte motive, și necompetența teritorială a Gărzii Financiare – Secția Cluj pentru întocmirea raportului contestat, temeiul de drept al excepției fiind textul de la art. 5 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, respectiv de la art. 8 din HG nr.1324/2009, care stabilește competența teritorială a secțiilor județene ale Gărzii Financiare. În acest sens a arătat că există, într-adevăr și textul de la art.8 alin.2

din HG nr.1324/2009, care permite Comisarului General al Gărzii Financiare să împuternicească un comisar dintr-o altă secție a Gărzii Financiare să facă astfel de rapoarte în altă localitate.

În ceea ce privește admisibilitatea excepției, astfel cum a fost formulată și motivată, apărătorul a susținut că aceasta este admisibilă inclusiv în cadrul unui proces penal, aflat pe rol, însă, indiferent de procedură, textul de la art. 21 din 105

Constituție se aplică indiferent de natura cauzei aflate în curs de soluționare, fiind asigurat astfel dreptul la accesul liber la justiție. Prin urmare, orice cerere, excepție și alte aspecte asemenea sunt admisibile atâta timp cât nu există un text de lege care să instituie o restricție în acest sens.

Interpelat fiind de către președintele completului, în sensul de a preciza textul pe care apărarea își întemeiază excepția, apărătorul a precizat că își întemeiază cererea pe dispozițiile art.4 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, potrivit cu care, la alin.1: „*Legalitatea unui act administrativ cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate*”, art.21 din Constituția României, art.44 din Codul de procedură penală și art.64 alin.2 din Codul de procedură penală. Prin urmare, în opinia apărătorului, excepția poate fi invocată oricând, în cadrul unui proces aflat pe rol, chiar și în calea de atac a recursului, cum este prezenta cauză. Tot în opinia apărătorilor, actul administrativ apreciat a fi nelegal și față de care a fost invocată excepția de nelegalitate, este folosit în cauză ca mijloc de probă. Evident, din textul de la art.64 alin.2 din Codul de procedură penală, rezultă că orice mijloc de probă trebuie administrat în mod legal. La acest moment, în ceea ce privește admisibilitatea excepției de nelegalitate, apărătorul a susținut că, în măsura în care se va invoca de către Ministerul Public excepția inadmisibilității excepției, în raport de temeiul acesteia din urmă, va formula completări în susținerea excepției de nelegalitate.

Reprezentantul Ministerului Public, în raport cu temeiul de drept, respectiv art. 4 din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, invocat de apărare în susținerea excepției de nelegalitate a *Raportului întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010*, a arătat că excepția invocată este inadmisibilă, în acest sens a precizat că din interpretarea prevederilor art.1 din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, respectiv a prevederilor art.52 din Constituția României, prevederi care stabilesc cu exactitate actele administrative care pot fi supuse cenzurii instanței de contencios administrativ, respectiv că doar actele unilaterale cu caracter individual sau normativ, emise de o autoritate publică în vederea executării sau organizării executării legii, care dau naștere, modifică sau sting raporturi juridice. Or, în condițiile în care este vorba despre un raport întocmit de Garda Financiară, care nu face parte din categoria unor astfel de acte juridice, care să dea naștere, să modifice sau să stingă raporturi juridice, nu ne aflăm în prezența unei excepții de nelegalitate care să poate fi apreciată a fi admisibilă.

106

În replică, raportat la inadmisibilitatea excepției de nelegalitate invocată de către reprezentantul Ministerului, motivat de faptul că actul atacat nu ar fi un act

administrativ, apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, avocat Ovidiu Podaru a susținut că, potrivit art. 2 alin. 1 lit. c din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004: „În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații: (...)act administrativ - actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice; sunt asimilate actelor administrative, în sensul prezentei legi, și contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizițiile publice; prin legi speciale pot fi prevăzute și alte categorii de contracte administrative supuse competenței instanțelor de contencios administrativ;(...)”. Așadar, în raport de definiția dată de textul legal actului administrativ, *Raportul întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010* este cu siguranță un act administrativ, astfel încât poate fi invocată excepția de nelegalitate, chiar și într-o cauză penală, în calea de atac a recursului. În raport de caracterul actului administrativ, individual sau normativ, emitentul actului atacat este o autoritate publică în înțelesul dat de legea contenciosului administrativ, în regim de putere publică. Acest raport a fost făcut în mod autoritar, întrucât prin acest act s-a încercat să se pună în executare sau în aplicare OG nr.91/2003, care organizează activitatea Gărzii Financiare. Pe cale de consecință este îndeplinită și cerința ca acest raport să fi fost întocmit în vederea organizării executării legii sau executării în concret a legii. Referitor la o altă condiție pentru ca un act să fie considerat un act administrativ, respectiv aceea de a da naștere, modifica sau stinge raporturi juridice, în opinia apărătorului și această condiție este îndeplinită, întrucât *Raportul întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010* stabilește quantumul unui prejudiciu indiferent de faptul dacă acest litigiu penal ar fi existat sau nu.

Concluzionând cu privire la admisibilitatea excepției de nelegalitate a *Raportului întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010*, apărătorul a apreciat că textul de la art.2 alin.1 lit. c din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004 este aplicabil în totalitate, iar raportul atacat este un act administrativ, în înțelesul legii anterior menționate.

107

În continuare s-a acordat cuvântul asupra cererilor de probatorii, formulate de apărare în ședința publică de la 7 ianuarie 2014.

Pentru recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu, avocat Zancu Ciprian a solicitat încuviințarea următoarelor probatorii:

- proba cu înscrisuri, cele deja depuse la dosarul cauzei (fond și recurs), urmând ca o parte din înscrisurile de care apărarea înțelege să se folosească să fie depuse ulterior pronunțării instanței asupra probei cu înscrisuri, astfel cum acestea sunt indicate în cuprinsul ultimei note de probatorii depusă de către apărare, varianta definitivă a cererii de probatorii. În acest sens, apărătorul inculpatului a depus, în ședință publică, adresa de la Sucursala de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova, emisă la data de 24 octombrie 2013, sub nr.

4237, pentru a dovedi că prejudiciul cu care sucursala s-a constituit parte civilă este strict analizat și solicitat doar în baza *Raportului întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010*, sumă de care s-a luat act doar prin hotărârea consiliului de administrație și faptul că nu a fost înregistrat în contabilitate niciodată vreun prejudiciu referitor la această sumă.

Interpelat fiind de către președintele completului, apărătorul a precizat că înscrisurile pe care apărarea înțelege să le solicite a fi încuviințate în cadrul probei cu înscrisuri sunt doar cele indicate în cuprinsul ultimei cereri de probatorii depuse la dosarul cauzei.

- proba testimonială, martorii solicitați a fi audiați fiind împărțiți în patru categorii, respectiv:

- martori audiați în fața primei instanțe, cu privire la care apărarea solicită reaudierea: Grapă Traian, Mazilu Traian Neculae, Macovei Niculae, Amariei Elena Lidia, martori care au făcut parte din Serviciul Aprovizionare de la Sucursala de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova;

- martori pe care apărarea a solicitat a fi audiați în fața primei instanțe, care însă nu au mai fost audiați, prima instanță nemotivându-și decizia. De altfel, acești martori au fost solicitați și de către Ministerul Public, aceștia fiind: Buricatu Mugurel Ștefan, Scurtu Ștefan și Scurtu Cristi;

- față de declarațiile date de către inculpați la acest termen de judecată au rezultat aspecte noi, inclusiv faptul că pe anumite comenzi a existat și semnătura numitului Lișiță Maric, apărătorul a solicitat și încuviințarea audierii acestui martor în combaterea celor reținute de prima instanță;

- martori care nu au fost solicitați a fi audiați, respectiv: Plumbu Dana, care în perioada de referință era secretară la una dintre firmele Grupului Fene și care primea toate cererile de ofertă, Manea Ioana, care în perioada de referință avea 108

funcția de contabil și care era responsabilă de toate documentația privind achizițiile sau alte documente ale firmei și martorul Ciocârlan Nicolae care a efectuat transportul mărfurilor de la grupul de firme Fene.

Interpelat fiind de către președintele completului cu privire la audierea martorului Adomniței Cristian Mihai, apărătorul a precizat că apărarea, deși a solicitat audierea acestui martor, înțelege să renunțe la audierea sa.

Tot în cadrul probei testimoniale, apărătorul, având în vedere că există dubii majore în legătură cu prejudiciul și cu obiectul material al infracțiunii, a solicitat și audierea în cauză a doi specialiști, profesori universitari, unul specialist în energetică, iar altul fiind expert contabil, respectiv: Țugui Alexandru – specialist expert contabil, profesor universitar și Gulacsi Iosif – specialist în energetică, apreciind a fi utilă audierea acestora, chiar dacă au fost depuse în formă scrisă la dosarul cauzei opiniile acestora, în combaterea aspectelor reținute în mod eronat de prima instanță, lămuririle care vor fi aduse de către acești specialiști fiind edificatoare.

- proba cu expertiză tehnică și expertiză contabilă, cu toate obiectivele indicate în cuprinsul cererii de probatorii. A apreciat apărătorul această probă ca fiind utilă cauzei, întrucât există un dubiu major referitor la obiectul material al infracțiunii, cât și la inexistența, din punctul de vedere al apărării, a prejudiciului.

Întrucât în cuprinsul cererii de probatorii depusă la data de 09 decembrie 2013 (fila 12 din cuprinsul cererii de probatorii) apărarea a precizat că în ședința de la 07 ianuarie 2014 va prezenta toate obiectivele raportului de expertiză în specialitatea financiar – contabilă, apărătorul, interpelat fiind de către președintele completului, a precizat că apărarea nu înțelege să mai formuleze și alte obiective pentru expertiza financiar - contabilă. Totodată, interpelat fiind, apărătorul a precizat că acesta este probatoriul pe care apărarea recurentului intimat inculpat Fenechiu Relu înțelege să îl formuleze în cauză, urmând ca, în situația în care instanța va încuviința proba cu înscrisuri, astfel cum a fost solicitată, să depună și volumele cu toate înscrisurile de care apărarea înțelege să se folosească în cadrul acestei probe.

În ceea ce privește expertiza financiar – contabilă, interpelat fiind de către președintele completului, în sensul de a preciza dacă apărarea apreciază că expertul financiar – contabil are obligația de a stabili dacă achizițiile de bunuri efectuate de Sucursala de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova, mai exact dacă acestor achiziții le sunt incidente dispozițiile OG nr.60/2001 ori dacă acest lucru este de atributul altcuiva, apărătorul a precizat că instanța poate cenzura obiectivul referitor la adresarea unei solicitări către Autoritatea Națională

109 pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, de a verifica fiecare act material în parte, pentru a se vedea dacă, într-adevăr, trebuia aplicată legea achizițiilor publice referitoare la aceste achiziții, în legătură cu care a fost acuzat recurentul intimat inculpat.

Pentru același recurent intimat inculpat, avocat Gheorghiță Mateuț, continuând a învederat faptul că au solicitat aceste probatorii în fața instanței de recurs, întrucât prima instanță nu a încuviințat pentru apărarea recurentului intimat inculpat Fenechiu Relu niciuna din probele solicitate, deși, la acel moment, apărarea a solicitat în cadrul probei testimoniale doar încuviințarea audierii a doi martori, care cunosc fapte și împrejurări legate de un aspect esențial în legătură cu obiectul cauzei, respectiv verificarea calității pieselor componente care au fost furnizate înainte de livrare. De asemenea, deși a fost solicitată, prima instanță nu a încuviințat proba cu expertiză, tehnică și contabilă, acesta fiind motivul pentru care apărarea a solicitat în fața instanței de recurs și încuviințarea probei cu expertiză. Faptul că pentru recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu nu a fost încuviințată proba testimonială rezultă chiar din încheierea de ședință de la 12 iunie 2013, încheiere care a fost recurată și aceasta, în temeiul art.3851 alin. 2 din Codul de procedură penală și care constituie și primul motiv de recurs.

Totodată, în opinia apărătorului, în mod nejustificat, prima instanță a respins proba cu expertiză tehnică, respectiv financiar-contabilă. A apreciat apărătorul că efectuarea în cauză a unei expertize tehnice este indispensabilă pentru efectuarea apărării, fiind astfel incidente prevederile art. 116 din Codul de procedură penală. Întrucât, în cauză, sunt aspecte de natură tehnică, privind utilitatea acestor piese componente, de strictă specialitate (specialitatea electroenergetică), sunt necesare cunoștințele de specialitate ale unui expert, astfel că, în opinia apărătorului, este îndeplinită și condiția concludenței probei. De asemenea, proba cu expertiză urmează să releve și aspecte tehnice legate de

integrarea pieselor componente, care au format obiectul acestor livrări în sistemul energetic, aspecte cu privire la care nu se poate pronunța decât un expert tehnic. Expertul tehnic este în măsură să stabilească dacă au fost respectate sau nu, în raport de obiectul acestor livrări, dispozițiile legale referitoare la achizițiile publice și din perspectiva actelor de complicitate care i se rețin inculpatului Fenechiu Relu. Tot un expert tehnic, în opinia apărătorului, se poate pronunța cu privire la un alt aspect esențial, care nici măcar nu a fost indicat ca element de fapt de către prima instanță, respectiv care este contribuția materială a inculpatului Fenechiu Relu la modul de derulare a procedurilor de achiziție publică de către presupușii autori ai infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor

110
publice, acesta fiind motivul pentru care, în fața instanței de recurs, având în vedere caracterul devolutiv al recursului potrivit art.3856 alin. 3 din Codul de procedură penală, apărarea a reiterat această cerere de probatorii. Continuând, apărătorul a susținut că apare cu evidență și necesitatea efectuării unei expertize în specialitatea contabilitate, în raport de care a fost formulat unul dintre motivele de recurs. Astfel, primul punct al motivelor de recurs este acela că întreaga urmărire penală, rechizitoriul și, de asemenea, hotărârea primei instanțe se întemeiază exclusiv pe un element de fapt, esențial, care însă nu a fost soluționat și anume prejudiciul. Foarte important este, în opinia apărătorului, faptul că *Raportul întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010* a fost întocmit cu nerespectarea prevederilor legale, cât și cele din legea specială (OUG nr.91/2003), motiv pentru care acesta este lovit de nulitate absolută, întrucât Garda Financiară a intrat într-un domeniu care nu este competența sa, aspect ce reiese din textul art.1 din actul normativ anterior menționat, în vigoare la acea dată. Garda Financiară poate evalua doar prejudicii de natură exclusiv fiscală, neputând efectua controale în domeniul achizițiilor publice. Chiar și avut în vedere, acest raport al Gărzii Financiare nu este finalizat, constituind doar un act premergător conform adresei indicată de către apărare în cererea de probatorii, respectiv înscrisurilor obținute de la Garda Financiară în procedura plângerii administrative prealabile în vederea introducerii unei acțiuni în contencios administrativ. Din aceste înscrisuri rezultă faptul că *Raportul întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010* nu este finalizat, urmând a fi finalizat prin încheierea unui proces – verbal, care, în cauză, lipsește cu desăvârșire. De asemenea, în opinia apărătorului, acest raport nu reprezintă nici o constatare tehnico – științifică, întrucât membrii Gărzii Financiare nu sunt specialiști în accepțiunea dată de textul de la art.112 din Codul de procedură penală. Acest raport a fost obținut în etapa actelor premergătoare, ceea ce este absolut inadmisibil, contrar exigențelor textului de la art.224 alin. ultim din Codul de procedură penală. În opinia apărătorului este absolut inadmisibil și în dezacord cu prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului, respectiv ale art. 6 alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală, ca reținerea unui prejudiciu care este element de fapt, atât al actului penal, cât și al laturii civile a cauzei, de care depinde însăși existența infracțiunii, să se bazeze doar pe un act administrativ. Interpelat fiind de către președintele completului, cu privire la raportul de expertiză contabilă extrajudiciară întocmit de către expertul contabil, deșus la

dosarul cauzei, apărătorul a susținut că apărarea a depus acest raport și opinia expertului tehnic contabil doar pentru a argumenta necesitatea efectuării în cauză

111

a unei expertize contabile, dar acest raport de expertiză extrajudiciară nu are valoarea unui raport de expertiză contabilă, neputând ține locul unei expertize contabile. Acest raport reprezintă doar opinia unui specialist, din cuprinsul căruia rezultă argumente în baza cărora apărarea a solicitat instanței de recurs să țină seama la momentul la care va aprecia asupra celor două condiții care sunt absolut necesare pentru ca o probă să fie admisibilă: concludența și utilitatea probei.

Conchizând, apărătorul a solicitat admiterea probatoriului solicitat de către recurentul intimat inculpat Fenchiu Relu, înțelegând să mai aducă în discuție un singur aspect, cel legat de incidența în cauză a prevederilor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind dreptul la un proces echitabil, precum și în conformitate cu dreptul intern și cu jurisprudența instanțelor naționale, inclusiv cu jurisprudența instanței supreme. Astfel, în opinia apărătorului, raportat la circumstanțele cauzei, în cazul infracțiunilor de rezultat, cauzatoare de prejudicii, cum este cazul infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave și respectiv, complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu, este absolut indispensabil, pentru stabilirea adevărului, ca în cauză să fie încuviințată și administrată proba cu expertiză.

Pentru recurentul intimat inculpat Fenechiu Lucian, avocat Marian Nazat, prealabil, a precizat că cererile de probatorii formulate de către recurenții intimați inculpați Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian sunt aproximativ identice, dat fiind că situația juridică reținută în sarcina acestora este identică. Fără a le relua, în opinia apărătorului, este absolut obligatorie efectuarea celor două expertize solicitate în cauză. Acest aspect reiese și din faptul că prezenta cauză are un singur grad de jurisdicție, astfel că această probă se impune a fi administrată și în vederea respectării principiului egalității armelor. Cele două expertize solicitate sunt de natură a clarifica toate aspectele nelămurite până la acest moment, acestea putând conduce instanța de judecată spre o soluție care să răspundă exigențelor penale. Apărătorul a arătat că și pentru recurentul intimat inculpat Fenechiu Lucian apărarea a renunțat la solicitarea de audiere a martorului Adomniței Cristian Mihai, probele pe care apărarea le solicită a fi încuviințate fiind, așadar: proba cu înscrisuri, cele deja depuse la dosarul cauzei; proba cu expertiză în specialitatea tehnică și contabilitate; proba testimonială, în cadrul căreia apărarea a renunțat la solicitarea de audiere a martorului Adomniței Cristian Mihai, solicitând audierea următorilor martori: Scurt Ștefan, Scurtu Cristi, Plumbu Dana și Manea Ioana.

112

Pentru recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, avocat Marius Vasile, prealabil, a învederat faptul că apărarea a depus cererea de probatorii la data de 05 decembrie 2013, aceasta fiind singura cerere de probatorii formulată. Susținând cererea de probatorii, apărătorul a precizat că aceasta este întemeiată, în principal, pe prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului, relevante fiind cele trei cauze indicate în cuprinsul cererii. Astfel, apărarea a solicitat pentru

recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan încuviințarea probei cu cele două expertize, pentru asigurarea unui proces echitabil, acesta fiind, de altfel, un drept al tuturor inculpaților din prezenta cauză. În esență, apărătorul a apreciat că este imperios necesară efectuarea celor două expertize solicitate în cauză, în vederea aflării adevărului și respectării drepturilor reale de apărare ale inculpaților din cauză, aceasta fiind, în opinia apărării, *proba centrală* în cauză. Apărătorul a făcut trimitere și la noile coduri care vor intra în vigoare începând cu data de 01 februarie 2013, cu trimitere la proba cu expertiză, în sensul că, atunci când se contestă constatările, se dispune efectuarea unei expertize, așadar, noua reglementare având în vedere tocmai situații precum cele din prezenta cauză. Aceasta întrucât, în opinia apărării, este profund injust și inechitabil ca un inculpat să nu beneficieze de administrarea probei cu expertiză, iar în alte cauze inculpații să nu beneficieze de administrarea acestei probe.

A mai solicitat apărătorul și încuviințarea probei testimoniale cu doi martori, în cadrul căreia instanța urmează a reaudia martorii Grapă Traian și Macovei Niculae, cu teza probatorie indicată în cuprinsul cererii de probatorii. De asemenea, în cadrul probei cu înscrisuri, față de aspectele învederate de către inculpatul Damian Mihai Bogdan în cuprinsul declarației date la acest termen, apărătorul a depus și alte două înscrisuri, emenate de la SC Tehnorom și SC La Rocca, care atestă faptul că inculpatul nu a avut nicio calitate în cadrul acestor societăți.

Pentru același recurent intimat inculpat, avocat Dan Apostol a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri, în vederea faptului că Sucursala de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova, cu sediul în Bacău, nu avea calitate de autoritate contractantă, în sensul OUG nr. 60/2001, în acest sens fiind *adresa nr.16882 din 14 noiembrie 2013* Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, din care reiese aspectul relevat anterior.

Pentru același recurent intimat inculpat, avocat Ovidiu Podaru, raportat la excepția de nelegalitate, în continuare a solicitat a pune concluzii în probatoriu și cu privire la această excepție, în sensul în care a solicitat emiterea unei

113
adrese către Agenția Națională de Administrare Fiscală Cluj și Agenția Națională de Administrare Fiscală București, pentru a înainta instanței dispoziția prin care comisarul general a stabilit că personalul abilitat din cadrul Gărzii Financiare Cluj poate efectua rapoarte de expertiză la Iași și la Bacău, fără niciun fel de deplasare la fața locului. Indiferent de soluția dată de către instanță excepției de nelegalitate, apărătorul a apreciat că acest motiv de nelegalitate a hotărârii recurate subzistă în cauză. Hotărârea primei instanțe, în opinia apărării, se bazează pe un mijloc de probă administrat în mod nelegal, aspect care conduce la nelegalitatea *Raportului întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010*, indiferent de caracterul acestui raport, de act administrativ sau nu. În final, interpelat fiind, apărătorul a arătat că adresa solicitată este utilă în dovedirea competenței teritoriale a Gărzii Financiare Cluj.

Pentru recurentul intimat inculpat Mărghidan Ion, avocat Marcu Ion, suplimentar aspectelor invocate în cuprinsul cererii de probatorii, în susținerea

probei cu expertiză în specialitatea financiar contabilitate în ceea ce privește infracțiunea prevăzută la art.248 Cod penal, apărătorul a arătat că, în cauză, prejudiciul a fost stabilit global, ca expresie a valorii tuturor achizițiilor efectuate în perioada 2002 – 2005. Însă, în opinia apărătorului, o astfel de viziune ignoră două aspecte, respectiv faptul că, în acea perioadă, la Sucursala de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova au existat două directorate și această modalitate de stabilire a prejudiciului ignoră faptul că nu s-a dovedit că între cei doi directori ai sucursalei din perioada de referință ar fi existat o conivență, în sensul continuării activităților infracționale de către ultimul dintre directori, activități începute de către primul director. Așa fiind, în opinia apărătorului, apare ca fiind imperios necesară efectuarea unei expertize financiar – contabile în cauză, pentru a stabilit prejudiciul cauzat în cele două directorate.

În ceea ce privește încadrarea juridică, apărătorul a arătat că, în raport cu individualizarea pedepsei, această modalitate de determinare a prejudiciului poate fi foarte importantă, întrucât nu este același lucru să ți se rețină în sarcină un prejudiciu conform actului de sesizare, în valoare de 6 mil. lei sau un prejudiciu de 3 mil. lei. Mai mult, este imperios necesar să se efectueze acest calcul al prejudiciului defalcat pe directorate, având în vedere faptul că inculpatul Mărghidan a susținut în fața instanței de recurs, în cuprinsul declarației date, că, din cele 22 de acte materiale reținute în sarcina sa, numai pentru 10 dintre acestea a semnat convențiile respective.

Pentru recurentul intimat inculpat Turbatu Ioan, avocat Tiberius Bărbăcioru, în esență, întrucât cererea de probatorii a fost formulată în termenul 114

stabilit de către instanță, a susținut că apărarea recurentului înțelege să susțină patru mijloace de probă: expertiza tehnică electromagnetică, cu cele șase obiective redate în cererea de probatorii; expertiza financiar – contabilă, cu cele patru obiective redate în cererea de probatorii; proba cu înscrisuri, în număr de opt, astfel cum au fost individualizate în cererea de probatorii și proba testimonială cu trei martori, pe care îi depune cu cerere scrisă, aceștia având indicate și adresele pentru a putea fi citați, cu teza probatorie susținută. În susținerea probei privind necesitatea efectuării celor două expertize, apărătorul, prealabil, a învederat faptul că își însușește concluziile apărătorilor celorlalți inculpați, în plus indicând și textul de la art.66 alin.2 din Codul de procedură penală, în sensul că, atunci când există mijloace de probă în acuzare, se naște un drept corelativ al inculpatului de a proba netemeinicia acestora. Având o hotărâre de condamnare în care centrul de greutate se situează, în principal, pe acest raport de constatare, care este un simplu proces-verbal, evident că se naște inculpatului dreptul corelativ de a combate acest mijloc de probă considerat științific printr-o altă probă științifică.

În ceea ce privește cel de al doilea argument, dacă ne raportăm doar la aprecierea primei instanțe, în sensul că prejudiciul se produce numai în momentul exclusiv în care s-au încheiat acele tranzacții și este echivalent cu valoarea facturilor plătite, evident că aceste mijloace de probe științifice nu ar avea niciun fel de valoare. Însă, din perspectiva apărării, motivele de recurs privesc momentul consumării infracțiunii având o optică total diferită de cea avansată de către

instanța de fond. În lipsa celor două expertize, instanța de control judiciar este pusă într-o imposibilitate obiectivă de a tranșa acest duel judiciar dintre acuzare și apărare.

Pentru toate argumentele și tezele probatorii invocate și susținute, în esență, la acest termen, apărătorul a solicitat admiterea cererii de probatorii, astfel cum a fost formulată.

Revenind, pentru recurentul intimat inculpat Relu Fenechiu, avocat Zancu Ciprian a solicitat, în completarea cererii de probatorii, efectuarea unei adrese (pct. 132 din nota de probatorii) către partea civilă Sucursala de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova, actualmente „Servicii Energetice Moldova” pentru a comunica instanței de judecată care este cuantumul prejudiciului cu care înțelege să se constituie parte civilă în acest dosar la ora actuală, având în vedere că există deja înscrisuri înaintate de către această Sucursală către Direcția Națională Anticorupție, din care rezultă că acest cuantum al prejudiciului a fost în mare măsură diminuat, conducând către suma 115

de 1,5 milioane lei. Pe de altă parte, apărătorul a mai solicitat și emiterea unei adrese către Garda Financiară Cluj, pentru a pune la dispoziția instanței, în vederea verificării legalității *Raportului întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010*, înscrisurile care au stat la baza emiterii acestui raport. Totodată, dat fiind că apărarea a solicitat încuviințarea probei cu expertiză, în specialitatea financiar – contabilă, respectiv energetică, apărătorul a solicitat și încuviințarea a câte un expert consilier parte pentru fiecare dintre aceste expertize, depunând copii ale legitimațiilor experților.

Pentru recurentul intimat inculpat Andronache Petru, avocat Romeo Daniel Cosma a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri, în cadrul căreia, în situația în care va fi încuviințată această probă, urmând a depune un număr de 5 înscrisuri, de altfel, indicate în cuprinsul cererii de probatorii formulată în scris de către apărare și depusă la dosarul cauzei; proba testimonială, în cadrul căreia apărarea a solicitat reaudierea unor martori care au fost audiați cu ocazia soluționării cauzei în fond, indicați în cuprinsul cererii de probatorii formulată în scris și depusă la dosarul cauzei, apreciind a fi necesară reaudierea acestor martori, întrucât există contradicții în declarațiile acestor martori. Un aspect important, în opinia apărătorului, este cel privitor la martorul Copoieru Mihai Adrian, martor solicitat în apărare de către inculpat, admis de către instanța de fond, care, citat fiind la un termen, nu a putut să se prezinte justificat, însă instanța a renunțat la audierea acestuia, deși inculpatul și-a întemeiat apărarea având în vedere și aceste susțineri ale martorului.

Interpelat fiind de către președintele completului, în sensul că apărarea a făcut mențiunea că renunță la solicitarea de audiere a martorului Dorneanu Mihai, apărătorul a confirmat această poziție exprimată în scris de către apărare, menținând-o în continuare. Continuând, apărătorul a solicitat și încuviințarea probei cu expertiză, în specialitatea contabilitate, respectiv tehnică evaluatoare, în susținerea acestei probe apărătorul achiesând la argumentele prezentate de către ceilalți apărători cu privire la necesitatea încuviințării celor două expertize.

Pentru același recurent intimat inculpat, avocat Ivașcu Petru a învederat faptul că susține încuviințarea probei cu înscrisuri, pe lângă documentațiile care au stat la baza procedurilor de achiziție, a solicitat citarea părții civile în instanță pentru a răspunde unor întrebări, motivând această solicitare prin aceea că apărarea a depus diligențe în acest sens către partea civilă (au fost emise trei adrese), răspunsul comunicat de către aceasta fiind: „, întrebările sunt tardive. Nu fac obiectul actualei....”. În opinia apărătorului, partea civilă trebuia să pună la

116
dispoziție inculpatului înscrisurile solicitate prin aceste adrese, întrucât aceste înscrisuri trimit spre respectarea procedurii de achiziție, astfel cum a fost aceasta a fost discutată.

Interpelat fiind de către președintele completului, în sensul de a preciza, în concret, dacă apărarea solicită citarea părții civile în instanță, apărătorul a precizat că dacă reprezentantul acestei părți nu se va prezenta în instanță, pentru a da lămuririle solicitate, s-ar impune ca, măcar în scris, să comunice un răspuns acestor solicitări.

Continuând, în ceea ce privește proba cu expertiză, de specialitate, de la pct.1 din cuprinsul cererii de probatorii, apărătorul a susținut că, în opinia apărării, este imperios necesar a fi făcută expertiza înregistrării electronice, întrucât în cuprinsul acesteia se regăsesc toate documentele și toate înscrisurile care au stat la baza acelor note de comenzi etc. Ca atare, este mai mult decât necesar ca expertizarea să se facă asupra acestui sistem de înregistrare.

Interpelat fiind de către președintele completului, în sensul de a preciza specialitatea expertizei în cadrul căreia urmează a fi expertizate toate documentele și toate înscrisurile care au stat la baza acelor note de comenzi etc.,

apărătorul a precizat că acest obiectiv este inserat în cuprinsul expertizei contabile, pct.1 – modalitatea de stabilire a stocurilor existente în gestiunea atelierelor Sucursalei de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova. În ceea ce privește raportul Gărzii Financiare, cu trimitere la demersurile pentru începerea întocmirii acestui raport, în opinia apărătorului, acest raport trebuia combătut și pentru faptul că demersurile efectuate în scopul întocmirii acestui raport au început înainte de a i se aduce la cunoștință clientului său învinuirea și începerea urmăririi penale. Ca atare, clientul său nu a avut nicio posibilitate de a formula obiective sau măcar apărări cu privire la aceste înscrisuri, aceasta și pentru faptul că Sucursala de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova nu a comunicat înscrisurile, mai mult, susținând că acestea că nu există.

Președintele completului a acordat cuvântul reprezentantului Ministerului Public în susținerea cererilor de probe și asupra cererilor de probe solicitate de către recurenții intimați inculpați.

Reprezentantul Ministerului Public a învederat faptul că acuzarea nu solicită administrarea altor probatorii.

În ceea ce privește probatorii solicitat a fi încuviințat de către recurenții intimați inculpați, reprezentantul Ministerului Public a solicitat respingerea acestuia ca nefiind util cauzei.

Astfel, în ceea ce privește proba cu expertiză, în specialitatea financiarcontabilă, respectiv în specialitatea energetică, în opinia sa, în cauză, nu sunt necesare cunoștințele unui expert pentru a lămurii aspectele invocate de către recurenți privitoare la proveniența produselor, stabilirea stocurilor, aptitudinea produselor achiziționate de a răspunde exigențelor de folosire de către Sucursala de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova, în condițiile în care aceste elemente sunt dovedite de toate probele existente la dosar și în condițiile în care există un raport de constatare întocmit de Garda Financiară. Așa fiind, în cauză nu se justifică, la acest moment, efectuarea unui raport de expertiză.

Analizând toate obiectivele de expertize propuse de către recurenți, reprezentantul Ministerului Public a apreciat că aceștia solicită a fi lămurite exact aceleași probleme ce au fost rezolvate în cuprinsul raportului de constatare întocmit de Garda Financiară, aspecte care nu necesită opinia unui expert față de probele existente la dosar, aspecte care pot fi lămurite cu aceste probe și care au fost, de altfel, explicitate de către prima instanță în cuprinsul hotărârii pronunțate. În ceea ce privește depunerea unor înscrisuri, acuzarea a apreciat că, pe de o parte, apărarea dorește să depună înscrisuri legate de situația de fapt și care există la dosar, iar pe de altă parte, apărarea dorește să depună înscrisuri emanând de la diverse instituții prin care se cere un punct de vedere cu privire la aplicabilitatea unor acte normative, la stabilirea calității, de exemplu, de autoritate contractantă a Sucursalei de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova, aspecte care sunt de competența instanței de judecată a fi lămurite.

De asemenea, apărarea a depus și punctele de vedere exprimate de diverși specialiști, care, în opinia acuzării, sunt lipsite de relevanță, cum de altfel sunt lipsite de relevanță și expertizele extrajudiciare depuse de către recurenți. În condițiile în care instanța are nelămuriri și va considera necesar, va dispune, conform dispozițiilor art.116 din Codul de procedură penală, efectuarea unor asemenea expertize. Este nejustificată depunerea unor asemenea documente, emenate de la diverși specialiști, și care reprezintă opinii relativ la fapte care nu au legătură cu prezenta cauză.

În ceea ce privește emiterea unei adrese, pentru a se clarifica dacă SISEE are calitatea de autoritate contractantă, reprezentantul Ministerului Public a apreciat această adresă ca nefiind utilă cauzei.

Referitor la proba testimonială (de exemplu declarația martorului Lișiță Maric, care a funcționat la Serviciul Aprovizionare al Sucursalei de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova), în opinia acuzării, aspectele, teza probatorie invocată este lămurită prin declarațiile făcute de martorii Grapă Traian și

118

Ionescu, motiv pentru care suplimentarea probatoriului prin audierea martorilor Plumbu Dana și Manea Ioana, solicitată de către apărătorul inculpaților Fenechiu, datorită calităților avute de aceștia și tezele probatorii invocate, nu prezintă relevanță raportat la obiectul cauzei.

În ceea ce privește necesitatea audierii martorilor Boghiu Silviu, Pară Nicu – actualul director al Sucursalei de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova, în opinia acuzării, teza probatorie nu este în măsură a prezenta relevanță pentru cauză.

Referitor la solicitarea de efectuare a unei noi expertize, distincte, în raport de cele două directorate de la Sucursala de Întreținere și Servicii Electrice Electrica Moldova, în perioada de referință, acuzarea a apreciat că apărarea nu a fost în măsură să evidențieze la acest termen necesitatea unei asemenea expertize, neindicând nici obiectivele acesteia.

Conchizând, reprezentantul Ministerului Public a solicitat respingerea cererilor de probatorii formulate de recurenții intimați inculpați și referitor, la recursul formulat de Direcția Națională Anticorupție, a precizat că a recurat sentința primei instanțe doar sub aspectul individualizării pedepsei aplicate inculpaților.

Prin încheierea de ședință din data de 16 ianuarie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători a dispus următoarele:

Asupra excepției de nelegalitate a Raportului întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010 formulată de recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan a constatat că, în conformitate cu dispozițiile art.4 alin.1 din Legea nr.554/2004, legalitatea unui act administrativ cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia poate fi cercetată în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate.

În temeiul dispozițiilor art.1 din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, prin coroborare cu prevederile art.52 din Constituția României se prevede că pot fi supuse cenzurii instanței de contencios administrativ, doar actele administrative. În acest sens, art.2 alin.1 lit. c din legea specială, definește actul administrativ ca fiind actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică în vederea executării sau organizării executării legii, care dau naștere, modifică sau sting raporturi juridice. Potrivit art.9 alin.4 și 5 din H.G. nr.1324/2009 privind organizarea și funcționarea Gărzii Financiare:

(4) La constatarea împrejurărilor privind săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală în domeniul financiar-fiscal, organele Gărzii Financiare întocmesc procese-verbale prin care stabilesc implicațiile fiscale ale acestora, în baza cărora

sesizează organele de urmărire penală competente și dispun, în condițiile Ordonanței Guvernului nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituirea măsurilor asigurătorii ori de câte ori există pericolul ca debitorul să se sustragă de la urmărire sau să își ascundă ori să își risipească averea.

(5) Garda Financiară poate, la solicitarea procurorului, să efectueze constatări cu privire la faptele care constituie încălcări ale dispozițiilor și obligațiilor a căror respectare o controlează, întocmind procese-verbale, prin care poate evalua prejudiciul cauzat aferent operațiunilor verificate, care sunt acte procedurale ce pot constitui mijloace de probă, potrivit legii.

Din cuprinsul textelor menționate rezultă că Raportul întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010 reprezintă un mijloc de probă în cadrul procesului penal, neputând da naștere, modifica sau stinge raporturi juridice prin el însuși, pentru a fi aplicate dispozițiile art.2 alin. 1 lit. c, art. 7 și 8 din Legea contenciosului administrativ, în același sens fiind și jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

(Deciziile nr. 7166/7 noiembrie 2013 și nr. 1097 din 01.03.2012).

În consecință, raportul încheiat de Garda Financiară nu face parte din categoria actelor administrative în sensul Legii nr. 554/2004, astfel că Înalta Curte, Completul de 5 Judecători a respins, ca inadmisibilă, excepția de nelegalitate, invocată de către recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, prin apărător ales, avocat Ovidiu Podaru.

Asupra cererilor de probatorii formulate de recurenții intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian, Damian Mihai Bogdan, Andronache Petru, Mărghidan Ion și Turbatu Ioan, a reținut următoarele:

- Cu privire la cererile de reaudiere a martorilor Grapă Traian, Mazilu Traian Neculae, Macovei Niculae, Amariei Elena Lidia, Adam Vasile, Gîrdianu Dorel și Boicu Bighiu Vili, formulate de recurenții intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian, Damian Mihai Bogdan, Turbatu Ioan și Andronache Petru, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători, a constatat că reaudierea acestora nu este utilă cauzei în raport de împrejurarea că la audierea acestora în fața instanței de fond apărătorii aleși ai recurenților intimați inculpați au fost prezenți, având posibilitatea de a adresa întrebări și de a clarifica orice situație contradictorie și, pe cale de consecință, a respins cererile formulate. Împrejurarea invocată de apărare că în sentința instanței de fond au fost menționate trunchiat fragmente din declarațiile martorilor nu conduce la necesitatea reaudierii lor, fiind o

120
chestiune de apreciere a materialului probator și putând fi iterată ca eventual motiv de recurs.

- Cu privire la cererea de audiere a martorilor Buricatu Mugurel Ștefan și Copoieru Mihai Adrian formulate de recurenții intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Andronache Petru, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători a apreciat că nu se impune admiterea acesteia, întrucât împrejurările ce se doresc a fi dovedite cu depozițiile acestora rezultă din declarațiile altor persoane audiate pe parcursul cercetării judecătorești, aspecte reținute și de către instanța de fond, care a făcut aplicarea dispozițiilor art. 329 alin.3 Cod procedură penală.

- Referitor la cererile de audiere a martorilor Scurtu Ștefan, Scurtu Cristi și Lișiță Maric formulate de către recurenții intimați inculpați Fenechiiu Relu și Fenechiiu Lucian, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători, a constatat că nu se impune audierea lor, întrucât teza probatorie ce se dorește a fi dovedită rezultă din depozițiile persoanelor deja audiate, respectiv angajații din cadrul SISEE Moldova și a șefului Serviciului Aprovizionare, martorul Grapă Traian.

- Referitor la cererile de audiere a martorilor Plumbu Dana, secretară la una dintre firmele grupului "Fene", Manea Ioana, contabilă și Ciocârlan Nicolae – conducător auto, formulate de recurenții intimați inculpați Fenechiiu Relu și Fenechiiu Lucian, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători a apreciat că nu se impune admiterea acestora, întrucât tezele probatorii ce se doresc a fi dovedite rezultă din declarațiile martorilor deja audiați la instanța de fond și din înscrisurile aflate la dosarul cauzei, motiv pentru care audierea acestora nu este utilă și concludentă soluționării cauzei.

- În legătură cu audierea martorilor Țugui Alexandru – specialist expert contabil și Gulacsi Iosif – specialist în energetică, solicitată de recurentul intimat

inculpat Fenechiu Relu, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători a apreciat că nu se impune admiterea acesteia, întrucât la dosarul cauzei au fost depuse, în scris, opiniile acestora și un raport de expertiză contabilă extrajudiciară, înscrisuri utile, concludente și pertinente în soluționarea cauzei.

- Referitor la cererea de audiere a martorilor Boghiu Silviu Liviu și Pară Dan Nicu, formulată de recurentul intimat inculpat Turbatu Ioan, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători a apreciat că nu se impune admiterea acesteia întrucât teza probatorie ce se dorește a fi dovedită cu martorul Boghiu, respectiv lipsa calității de funcționar public a inculpatului Turbatu Ioan, urmează a fi apreciată de către instanța de recurs în raport de materialul probator administrat în cauză și dispozițiile legale. În ceea ce îl privește pe martorul Pară Dan Nicu, a apreciat că nu se impune audierea acestuia întrucât teza probatorie ce se dorește a fi

121
dovedită - situația actuală a SISEE - nu are relevanță sub aspectul acuzațiilor care i se aduc inculpatului.

- Cu privire la proba constând în efectuarea expertizei tehnice de specialitate (electroenergetică) și a expertizei financiar-contabilă, solicitată de recurenții intimați inculpați Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, Damian Mihai Bogdan Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători reține că obiectivele propuse de către apărătorii inculpaților coincid cu cele evaluate anterior de comisarii Gărzii Financiare în Raportul întocmit la data de 21 iunie 2010, iar instanța urmează a aprecia în raport de probatoriile administrate și actele aflate la dosarul cauzei asupra aspectelor ce se doresc a fi dovedite de către recurenții intimați inculpați (în același sens fiind și Deciziile Curții Constituționale nr. 241/2012 publicată în M. Of. nr. 104/09.02.2012 și nr. 1045/2012 publicată în M. Of. nr. 74/5.02.2013). De asemenea, având în vedere că prin administrarea acestei probe se urmărește stabilirea valorii prejudiciului reținut în sarcina recurenților intimați inculpați, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători a apreciat că nu se impune admiterea cererii de efectuare a expertizei financiar - contabile motivat de faptul că urmează a se avea în vedere că ansamblul probator administrat în cauză privind procedurile de achiziții publice fac inutilă administrarea acestei probe.

- În ceea ce privește cererea de efectuare a unei expertize evaluatorii formulată de recurentul intimat inculpat Andronache Petru, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători a constatat că în fapt teza probatorie ce se dorește a fi dovedită vizează aceleași aspecte ce se urmăresc și prin solicitarea de efectuare a expertizei financiar - contabile (stabilirea valorii prejudiciului), situație în care, pentru aceleași motive, a apreciat că se impune respingerea acesteia probe ca nefiind utilă soluționării cauzei.

- Referitor la cererea de efectuare a unei expertize a sistemului de înregistrare informatic, formulată de recurentul intimat inculpat Andronache Petru, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători a apreciat că nu se impune admiterea acesteia întrucât, pe de o parte, teza probatorie ce se dorește a fi dovedită nu are legătură cu acuzațiile aduse inculpatului, iar pe de altă parte, aspectele invocate pot fi verificate de către instanța de recurs pe baza celorlalte probe administrate și aflate la dosarul cauzei în legătură cu derularea procedurilor

de achiziții publice.

- Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 Judecători a admis în parte proba cu înscrisuri solicitată de toți recurenții intimați inculpați, respectiv înscrisurile în circumstanțiere, expertiza contabilă extrajudiciară din 21

noiembrie 2013 întocmită de expertul contabil Țugui Alexandru și opiniile celor doi experți de specialitate contabilă și energetică Țugui Alexandru și Gulacsi Iosif, apreciind că celelalte înscrisuri nu sunt utile soluționării cauzei.

Prin încheierea de ședință din data de 27 ianuarie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 Judecători a constatat că:

- La data de 13 ianuarie 2014, recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, prin apărător ales, avocat Ovidiu Podaru, a depus concluzii scrise în susținerea excepției de nelegalitate a Raportului Gărzii Financiare;
- La data de 20 ianuarie 2014, recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu, prin apărătorul ales, a solicitat efectuarea de copii de pe încheierile de ședință și de pe înscrisurile depuse de acesta la dosar (filele 3 – 376 vol.2 recurs);
- La data de 22 ianuarie 2014, recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, prin apărătorul ales, avocat Marius Vasile, a solicitat eliberarea unei copii de pe notele grefierului de ședință din data de 7 ianuarie 2014;
- La data de 23 ianuarie 2014, recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu, prin apărător ales, a depus acte în circumstanțiere constând în: certificat de naștere al fiului său, certificat de greșă din care rezultă că participă la cheltuielile de întreținere ale minorului și fișe medicale ale părinților săi din care rezultă că aceștia au anumite afecțiuni medicale;
- La data de 24 ianuarie 2014, același recurent intimat inculpat a depus un set de înscrisuri (opisate), admise de instanța de fond și care nu au fost avute în vedere la soluționarea cauzei, precum și un set de înscrisuri (opisate) pentru susținerea legalității procedurilor de desfășurare a achizițiilor publice.
- La data de 26 ianuarie, prin fax, același recurent intimat inculpat, prin apărător ales, avocat Ciprian Zancu, a depus o cerere de îndreptare a erorilor materiale strecurate în încheierile de ședință din datele de 9 decembrie 2013, 7 ianuarie 2014 și 16 ianuarie 2014;
- La data de 26 ianuarie 2014, prin fax, apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, avocat Ovidiu Podaru, a depus o cerere de reiterare a cererii în probațiune, precum și o cerere de amânare a judecării cauzei, apărătorul susținând că se află în imposibilitate de prezentare la acest termen, atât datorită condițiilor meteorologice nefavorabile cât și datorită faptului că în aceeași zi are examen cu studenții la Facultatea de Drept din Cluj;
- La data de 27 ianuarie 2014, prin fax, apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Andronache Petru, avocat Ivașcu Petru, a depus o cerere de amânare a cauzei susținând că se află în imposibilitate de prezentare din motive obiective,

123
respectiv datorită condițiilor meteorologice nefavorabile, atașat cererii prezentând un extras de informare privind starea drumurilor de pe site-ul cnadnr.ro.

- La data de 27 ianuarie 2014, prin fax, recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan a transmis o cerere de amânare a cauzei, susținând că se află în

imposibilitate de prezentare la acest termen datorită condițiilor meteorologice nefavorabile.

La același termen de judecată Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători:

În conformitate cu dispozițiile art.302 alin.2 din Codul de procedură penală, având în vedere faptul că, prin notele telefonice existente la dosarul cauzei, apărătorii aleși ai tuturor recurenților intimați inculpați au fost încununați cu privire la termenul fixat în prezenta cauză, fiind, de asemenea, făcută mențiunea ca aceșii apărători să ia legătura cu recurenții intimați inculpați pe care îi asistă în prezenta cauză, aceștia având de altfel termen în cunoștință.

Având în vedere împrejurarea susținută la acel termen în instanță, în sensul imposibilității obiective de prezentare a recurenților intimați inculpați Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, Damian Mihai Bogdan și Andronache Petru, din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile;

Având în vedere și împrejurarea susținută de către apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, avocat Ovidiu Podaru, cu privire la imposibilitatea de prezentare cauzată tot de condițiile meteorologice nefavorabile, aceeași solicitare fiind formulată și de către apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Andronache Petru, avocat Ivașcu Petru;

Înalta Curte, făcând de situația invocată de către inculpați cu privire la imposibilitatea obiectivă de prezentare la instanță, în condițiile în care ar fi plecat în cursul acelei dimineți spre București, alta fiind situația drumurilor naționale în momentul de față, a admis solicitările de amânare a judecării cauzei formulate de către recurenții Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, Damian Mihai Bogdan și Andronache Petru, prin apărătorii aleși și a acordat un ultim termen în cauză – termen în continuare la data de 28 ianuarie 2014.

Totodată, s-a atras atenția apărătorilor aleși asupra obligațiilor ce le incumbă potrivit textului de la art.291 alin.3 și 6 din Codul de procedură penală, iar în situația în care recurenții intimați inculpați lipsă la acel termen doresc să fie prezenți în fața instanței, să ia legătura cu aceștia pentru a se prezenta la termenul acordat.

Prin încheierea de ședință din data de 28 ianuarie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători a constatat că:

124

- la data de 27 ianuarie 2014, orele 2100, Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România - Direcția Întreținere și Siguranța Circulației – Serviciu Întreținere a înaintat situația drumurilor europene (drumurilor naționale) care au fost închise traficului rutier în perioada 25 – 27 ianuarie 2014, din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile;

- la data de 28.01.2014, orele 1050, Compania Națională Aeroporturi București a înaintat situația curselor aeriene de la Cluj, Iași și Bacău ce au aterizat la București în perioada 25 – 27 ianuarie 2014;

- la data de 28 ianuarie 2014, orele 1145, Guvernul României – Ministerul Transporturilor a înaintat situația aeroporturilor Iași și Cluj Napoca – cursele interne către București în perioada 26.01.2014 – 28.01.2014, respectiv situația trenurilor care au circulat pe ruta Iași – București și Cluj Napoca – București în

perioada 26.01.2014 – 28.01.2014;

- la data de 28 ianuarie 2014, orele 1220, Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România a înaintat precizări privind operabilitatea aeroporturilor Cluj, Iași și Bacău, cu detalii privind cursele aeriene;

- la data de 28 ianuarie 2014, orele 1255, apărătorul ales al recurentului – intimat – inculpat Damian Mihai Bogdan, avocat Ovidiu Podaru a înaintat, prin fax, „Excepție de nulitate a Raportului din data de 21.06.2010 emis de Garda Financiară” .

Înalta Curte – Completul de 5 Judecători, după deliberare, asupra cererilor și excepțiilor, formulate atât în cursul zilei de 27 ianuarie 2014, cât și în cursul zilei de 28 ianuarie 2014, în scris, cât și cu privire la cererile formulate oral de către apărătorii recurenților, în conformitate cu dispozițiile art.302 alin.2 din Codul de procedură penală, raportat la dispozițiile art.67 din Codul de procedură penală, a făcut următoarele precizări:

1. Cu privire la excepțiile prescripției dreptului material la acțiune, lipsei calității procesuale active a părții civile, lipsei de interes a părții civile și a lipsei de interes dublată de excepția inadmisibilității acțiunii civile, invocate de către recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu, prin apărător ales Zancu Ciprian, cât și în ceea ce privește excepția de nulitate a Raportului din data de 21.06.2010 emis de Garda Financiară, invocată în scris de către apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, Ovidiu Podaru, precum și cu privire la toate cererile ce vizează schimbarea încadrării juridice a faptelor, formulate de către toți recurenții intimați inculpați și susținute la acest termen, prin apărători aleși, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a apreciat că toate aceste cereri se circumscriu motivelor de recurs, pe care 125

inculpații le pot susține în fața instanței de recurs, având în vedere caracterul devolutiv al căii de atac prevăzute de textul de la art. 3856 alin. 3 din Codul de procedură penală, urmând ca instanța să dea posibilitatea apărătorilor aleși ai recurenților să susțină toate aceste solicitări cu ocazia judecării recursului.

2. În ceea ce privește cererea de îndreptare a erorilor materiale formulată de către recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu, prin apărător ales, avocat Zancu Ciprian, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a constatat, pe de o parte, că toate consemnările din toate încheierile de ședință din această cauză sunt făcute conform mențiunilor din caietul magistratului asistent, și nu a greșierului de ședință, incident fiind textul de la art. 305 alin. 4 din Codul de procedură penală, consemnările din timpul ședinței de judecată fiind făcute exclusiv de către magistratul asistent, iar pe de altă parte, consemnările din cuprinsul încheierilor de ședință sunt făcute și după înregistrările ședințelor de judecată. Raportat la aceste considerente, instanța supremă a apreciat întemeiată doar solicitarea formulată de către apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Fenechiu Relu, avocat Zancu Ciprian, în sensul de a se înlocui - în cuprinsul încheierii de ședință de la 09 decembrie 2013, fila 3, paragraful „Pentru același recurent intimat inculpat, avocat Zancu Ciprian a învederat faptul că mandatul de reprezentare ce i-a fost acordat în cauză este exclusiv pentru susținerea excepției de nelegalitate invocată în scris la dosarul cauzei și

întemeiată pe dispozițiile art. 4 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004” - numele apărătorului Zancu Ciprian cu numele apărătorului Ovidiu Podaru, acesta fiind cel care a precizat că mandatul de reprezentare care i-a fost acordat în cauză de către recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, este exclusiv pentru susținerea excepției de nelegalitate invocată de către acesta în scris la dosarul cauzei.

3. Cu privire la celelalte mențiuni invocate de către recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu, prin apărător ales, avocat Zancu Ciprian, în solicitarea de îndreptare a unor erori materiale despre care apărarea susține că s-ar fi strecurat în conținutul încheierilor de ședință de la 09 decembrie 2013, 07 ianuarie 2014 și respectiv, 16 ianuarie 2014, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători, în conformitate cu aceleași prevederi ale art. 302 alin.2 raportat la textul de la art.195 din Codul de procedură penală, a respins cererea formulată, ca fiind neîntemeiată, cu următoarea motivare:

3.1. Pentru încheierea de ședință de la 09 decembrie 2013, prin raportare la susținerea apărării de la pct. I, pct.1 și 2, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a apreciat că nu se impune a fi făcută vreo modificare, întrucât, în 126

cuprinsul încheierii de ședință de la acel termen, nu este strecurată nicio eroare, dimpotrivă, la pag. 2 și 3 există următoarele mențiuni:

- la data de 04 decembrie 2013, prin același serviciu, recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu a depus motivele de recurs. Motivele de recurs completate la acest termen se regăsesc în vol. II, filele 1-122 dosar recurs. De asemenea, în cuprinsul aceleiași încheieri, la fila 3, primul alineat apare menționată următoarea precizare:

- la data de 06 decembrie 2013, prin același serviciu, recurentul intimat inculpat a depus motive de recurs, respectiv un memoriu și o notă de probatorii. Toate acestea se regăsesc la filele 133 – 145, vol. II dosar recurs și respectiv, la filele 123 – 132 dosar recurs.

3.1.1. În ceea ce privește solicitarea de modificare a numelui apărătorului Gheorghiiță Mateuș, cu apărător Ciprian Zancu, respectiv solicitarea care este circumscrisă pct. I. 3, Înalta Curte a respins această solicitare, consemnarea din cuprinsul încheierii fiind corect făcută și conform înregistrărilor audio ale ședinței de la acea dată.

3.2. Referitor la omisiunile din încheierea de ședință de la 07 ianuarie 2014 – apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Fenechiiu Relu, avocat Zancu Ciprian a susținut, la pct. II.1, că în mod greșit a fost consemnat faptul că la 19 decembrie 2013, prin Serviciul Registratură al instanței, recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu, prin apărător ales Gheorghiiță Mateuș, a depus trei seturi de înscrisuri, în realitate fiind un set cu trei înscrisuri. Înalta Curte, verificând încheierea de ședință de la acea dată, a constatat că, la fila 2 a acestei încheieri, apare, într-adevăr, consemnat de către instanță faptul că recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu, prin apărător ales Gheorghiiță Mateuș, a depus trei seturi de înscrisuri, reprezentând: opinia științifică a expertului Iosif Gulacsi; opinia științifică a expertului Alexandru Țugui și Raportul de expertiză contabilă extrajudiciară întocmit de către expertul contabil Alexandru Țugui. S-a mai

constatat însă faptul că, în spatele fiecăruia dintre aceste acte se găsesc facturi, o serie de acte pe care apărarea sau expertul a înțeles să le folosească în susținerea, fie a opiniilor de specialitate, fie a raportului de expertiză contabilă extrajudiciară, astfel că nu poate fi reținut că au fost depuse doar trei înscrisuri, trei acte, ci au fost depuse trei seturi de înscrisuri reprezentând opiniile specialiștilor sau raportul de expertiză extrajudiciară contabilă, în spatele cărora se găsesc, astfel cum chiar apărarea sau expertul le-au intitulat, spre exemplu, anexe la raportul de expertiză contabilă extrajudiciară, ori au fost denumite de către apărare „o serie de alte acte, alte înscrisuri”, apreciate tot de către apărare 127

a fi extrem de relevante în susținerea opiniilor de specialitate ale celor doi experți, situație în care nu se impune nicio modificare sub acest aspect.

3.2.1. Tot cu privire la încheierea de ședință de la 07 ianuarie 2014, la pct. II. 2 din cerere, apărarea a apreciat că trebuia să se consemneze de către instanță faptul că raportul de expertiză contabilă extrajudiciară face referire la analiza profesională a Raportului Gărzii Financiare Cluj din 21 iunie 2010. Or, la dosarul cauzei, în ceea ce privește cele de mai sus, instanța a făcut mențiunea „raport de expertiză extrajudiciară contabilă”. Mai mult, la dosarul cauzei nu mai există un alt raport de expertiză extrajudiciară contabilă, iar niciuna dintre părți, respectiv reprezentantul Ministerului Public, nu a contestat conținutul acestui raport, iar instanța nu a menționat în niciun moment faptul că acest raport vizează altceva decât ceea ce rezultă din conținutul acestuia.

Așa fiind, și sub acest aspect, solicitările apărării sunt neîntemeiate, motiv pentru care Înalta Curte a respins această solicitare.

3.2.2. În ceea ce privește solicitările apărării de la pct. II.3 din cerere, prin care apărarea a solicitat a se modifica consemnările din încheierea de la 07 ianuarie 2014, în sensul modificării consemnării cu privire la faptul că „instanța a dispus acordarea unui alt termen de judecată la cererea avocatului Marian Nazat, pentru recurentul intimat inculpat Fenechiu Lucian, la care au achiesat și ceilalți apărători, pentru a permite părților, inclusiv membrilor completului de judecată să ia cunoștință de conținutul motivelor de recurs și de cererile de probe depuse la dosarul cauzei, în vederea discutării acestora”, apărarea apreciind că instanța nu a acordat un termen pentru completarea probatoriilor, Înalta Curte reține, pe de o parte, faptul că apărarea a depus inclusiv la acest termen cereri de probatorii, în condițiile în care, la 25 noiembrie 2013, s-a acordat un termen pentru depunerea cererilor, excepțiilor, chestiunilor incidente, respectiv pentru depunerea eventualelor cereri de probatorii, iar pe de altă parte, la termenul de la 09 decembrie 2013, tot apărarea a susținut că termenul acordat a fost de doar două săptămâni, apreciat a fi insuficient pentru formularea cererilor de probatorii, susținând că acesta este motivul pentru care o parte din cererile de probatorii au fost depuse chiar în ziua ședinței, motiv pentru care avocatul Marian Nazat a formulat acea cerere de amânare de a lua cunoștință de conținutul unor astfel de cereri. Deși termenele pentru depunerea cererilor, excepțiilor, chestiunilor incidente, respectiv pentru depunerea eventualelor cereri de probatorii, stabilite de către instanță nu au fost respectate, chiar și așa, instanța a trecut peste această dispoziție stabilită în sarcina părților, apreciind că, într-adevăr, față de

complexitatea cauzei, se impune acordarea unui nou termen la data de 07
128

ianuarie 2014. Că astfel s-au desfășurat lucrurile, o dovedește nu numai faptul că și astăzi apărarea a formulat cereri de probatorii, în condițiile în care, încă de la început, au fost stabilite reguli după care să se desfășoare prezenta cauză, reguli stabilite în concordanță cu dispozițiile procedurale în materie, ci și faptul că apărarea, prin cererea de îndreptare a unor erori materiale intră în contradicție cu propriile-i susțineri, în sensul că, deși apreciază că în cuprinsul încheierii de ședință de la 09 decembrie 2013 s-a menționat în mod eronat faptul că termenul de la 07 ianuarie 2014 nu a fost acordat decât la solicitarea avocatului Marian Nazat, și nu pentru completarea cererilor de probatorii, la data de 19 decembrie 2013 (ulterior termenului de 09 decembrie 2013) apărarea a depus opinii ale specialiștilor, instanța încuviințând aceste opinii prin încheierea de la 16 ianuarie 2014, chiar în condițiile în care termenul stabilit pentru depunerea acestora a fost cu minim 5 zile înainte de termenul de la 09 decembrie 2013. Așadar, ulterior termenului stabilit pentru depunerea cererilor, excepțiilor, chestiunilor incidente, respectiv pentru depunerea eventualelor cereri de probatorii (cu minim 5 zile înainte de termenul de la 09 decembrie 2013), la data de 19 decembrie 2013, prin Serviciul Registratură, apărarea a depus opiniile științifice ale acelor experți, cât și raportul de expertiză contabilă extrajudiciară. Pentru aceste motive, cererea de modificare a încheierii de ședință, mai exact a paragrafului 3 de la fila 6 din încheierea de ședință de la 07 ianuarie 2014, prin raportare inclusiv la susținerile apărării de la acest termen, cât și prin raportare la consemnările și cererile de probatorii formulate în continuare de către apărare, după termenul de la 09 decembrie 2013, a fost apreciată ca neîntemeiată, motiv pentru care Înalta Curte a respins această cerere.

3.2.3. În ceea ce privește modificarea paragrafului 3 de la fila 9 din încheierea de la 07 ianuarie 2014, instanța a constatat că în această încheiere, la acest paragraf, apare consemnat „Interpelat fiind de către președintele completului, apărătorul aceluiași recurent a precizat că înscrisurile pe care apărarea înțelege să le solicite a fi încuviințate în cadrul probei cu înscrisuri sunt doar cele indicate în cuprinsul ultimei cereri de probatorii depuse la dosarul cauzei”. Însă, această consemnare a fost trecută în cuprinsul încheierii de ședință de la data de 07 ianuarie 2014, întrucât, anterior, la data de 06 decembrie 2013, apărarea a depus o altă cerere de probatorii, iar în timpul ședinței de la 09 decembrie 2013, apărarea a formulat o nouă solicitare, de a nu se ține cont de cererea de probatorii de la 06 decembrie 2013, ci să fie avută în vedere doar cererea de probatorii depusă la 09 decembrie 2013, mai exact de solicitarea de probatorii existentă la filele 286 – 322, vol. II, dosar recurs, ceea ce instanța a
129

și făcut la momentul pronunțării asupra cererii de probatorii. Pentru aceste motive, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători, apreciind că nu se impune a se efectua modificarea paragrafului 3 de la fila 9 din încheierea de la 07 ianuarie 2014, a respins această cerere.

3.2.4. În ceea ce privește un alt aspect invocat de către apărare cu privire la încheierea de ședință de la 07 ianuarie 2014, acela că această încheiere este

semnată doar de către președintele completului și de către magistratul asistent, nu și de către grefierul de ședință, instanța de control judiciar a atras atenția apărării asupra faptului că, deși, textul de la art. 305 din Codul de procedură penală, prevede că „(...)Încheierea se întocmește de grefier în 24 de ore de la terminarea ședinței și se semnează de președintele completului de judecată și de grefier.”, cu toate acestea, potrivit Legii nr.303 din 28 iunie 2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, la cap. 8 - Magistrații asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, - art. 70 prevede că „Magistrații asistenți participă la ședințele de judecată ale secțiilor”, iar la art. 71 se prevede că „Magistrații-asistenți care participă la ședințele de judecată ale Înaltei Curți de Casație și Justiție redactează încheierile, participă cu vot consultativ la deliberări și redactează hotărâri, conform repartizării făcute de președinte pentru toți membrii completului de judecată.”.

Ca atare, la instanța supremă, potrivit legii, atribuțiile de redactare a încheierilor revin magistraților asistenți.

Pentru aceste motive, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a respins și această cerere.

4. Referitor la solicitările apărării de modificare a încheierii de ședință de la 16 ianuarie 2014, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a reținut următoarele:

4.1. În legătură cu aspectele care se circumscriu probei testimoniale sau probei cu înscrisuri solicitate de către inculpați, Înalta Curte apreciază că nu se impune a se efectua modificări în conținutul încheierilor invocate de către apărare, având în vedere faptul că, în mod explicit, prin încheierea de ședință de la 16 ianuarie 2014 instanța a precizat cu claritate punctul de vedere cu privire la probele testimoniale solicitate, iar în ceea ce privesc înscrisurile, instanța supremă, în cadrul probei cu înscrisuri, a avut în vedere toate tipurile de înscrisuri solicitate de către apărare, atât în scris, cât și oral în fața instanței, precizând cu exactitate în cuprinsul aceleiași încheieri de ședință (16 ianuarie 2014) care anume înscrisuri dintre cele solicitate de către apărare au fost încuviințate (înscrisuri în circumstanțiere, precum și cele două opinii ale

130
specialiștilor și raportul de expertiză extrajudiciară), pentru toate celelalte înscrisuri făcând precizări cu privire la poziția instanței în ceea ce privește utilitatea sau neutilitatea, concludența sau neconcludența acelor probatorii. Pentru aceste motive, și sub acest aspect Înalta Curte a apreciat că nu se impune a se efectua modificările solicitate de către apărare.

4.2. Legat de solicitările consemnate tot la pct. II.6 din cererea de modificare, în sensul că încheierea de ședință prin care instanța supremă s-a pronunțat cu privire la probele solicitate nu este semnată de către membrii completului de judecată, Înalta Curte, verificând încheierea de ședință de la 16 ianuarie 2014, a constatat că aceasta este semnată de către toți membrii completului, motiv pentru care a respins această solicitare.

5. Înalta Curte a apreciat ca neîntemeiată solicitarea recurentului intimat inculpat Fenechiu Relu, în sensul de a se încuviința efectuarea unor rectificări în declarația pe care acesta a dat-o în fața instanței de recurs la

data de 07 ianuarie 2014, având în vedere că, pe de o parte, nu numai pentru acest recurent, ci pentru toți recurenții, după consemnarea declarațiilor date în fața instanței de recurs, instanța a dat posibilitatea acestora să citească conținutul acestora, iar pe de altă parte, inculpații, la momentul respectiv, inclusiv recurentul Fenechiu Relu, au solicitat să fie corectate o serie de greșeli de dactilografare care au fost efectuate, astfel încât nu se impune modificarea conținutului declarației amintite.

6. În ceea ce privește solicitarea recurenților intimați inculpați Fenechiu Relu și Damian Mihai Bogdan de a da un supliment de declarație în prezenta cauză, Înalta Curte a apreciat această solicitare ca fiind neîntemeiată și a respins această cerere, motivat de faptul că inculpații au fost audiați atât în faza de urmărire penală, cât și în faza de cercetare judecătorească, respectiv în fața primei instanțe și în fața instanței de recurs. De asemenea, s-a mai constatat că la luarea declarațiilor inculpaților, în fața instanței de recurs s-a dat posibilitatea apărătorilor aleși, cât și inculpaților personal să adreseze întrebări clarificatoare, astfel cum dispune textul de la art.323 alin.1 din Codul de procedură penală, potrivit cu care „Inculpatul este lăsat să arate tot ce știe despre fapta pentru care a fost trimis în judecată, apoi i se pot pune întrebări de către președinte și, în mod nemijlocit, de ceilalți membri ai completului, de către procuror, de partea vătămată, de partea civilă, de partea responsabilă civilmente, de ceilalți inculpați și de apărătorul inculpatului a cărui ascultare se face”. Așadar, apărarea fiecărui inculpat a avut posibilitatea de a pune reciproc întrebări clarificatoare, având, de asemenea, posibilitatea de a formula toate susținerile în apărare, astfel încât,

131

având în vedere dispozițiile art.302 alin.2 din Codul de procedură penală rap. la prevederile art.324 alin.4 din Codul de procedură penală, Înalta Curte a apreciat că nu se mai impune reascultarea sau luarea unui supliment de declarație pentru recurenții intimați inculpați Fenechiu Relu și Damian Mihai Bogdan.

7. În ceea ce privește solicitarea recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, prin apărător ales, Ovidiu Podaru, de reiterare a cererii în probațiune constând în emițerea unor adrese către ANAF București și către ANAF Cluj, apărătorul apreciind că instanța a fost într-o eroare atunci când s-a pronunțat cu privire la excepția de nelegalitate a raportului întocmit de Garda Financiară și că această solicitare ar fi accesorie acelei excepții, Înalta Curte a precizat apărării faptul că, deși cererile au fost disociate, a avut în vedere în procesul deliberativ și cererea formulată de către apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, avocat Ovidiu Podaru, această solicitare circumscriindu-se noțiunii de înscris, pentru care instanța a apreciat că nu se impune a se efectua o astfel de adresă.

8. Referitor la solicitările formulate de apărare, pe care însă nu le-a mai susținut la termenul din 28 ianuarie 2014, respectiv:

- cea din data de 20 ianuarie 2014, prin care apărătorul recurentului intimat inculpat Fenechiu Relu a solicitat efectuarea unor copii de pe încheierile de ședință, de pe înscrisurile depuse de către apărarea acestui recurent la dosarul cauzei (filele 3 – 376 vol. II dosar recurs), Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a constatat că în aceeași zi, cererea a fost rezoluționată favorabil, pe

această cerere (fila 33, vol. IV dosar recurs) existând mențiunea avocatului Hulea Ionuț Marius, împuternicit de către avocat Zancu Ciprian, de primire a tuturor copiilor solicitate (21 ianuarie 2014);

- cererea din data de 22 ianuarie 2014, prin care recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan a solicitat eliberarea unor copii de pe notele grefierului de ședință (corect magistratului asistent) din data de 07 ianuarie 2014 (fila 71 vol. IV dosar recurs), instanța de recurs a constatat că cererea a fost admisă, existând și mențiunea din partea persoanei care a primit aceste copii: „Am primit copiile de pe notele magistratului asistent, 6 file, 24 ianuarie 2014”;

- În ceea ce privește solicitarea recurentului intimat inculpat Fenechiiu Relu, prin care acesta a solicitat depunerea unor acte în circumstanțiere, care de altfel există la dosar de la data de 23 ianuarie 2014, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători s-a pronunțat încă din data de 16 ianuarie 2014, prin încheierea de la aceeași dată, încuviințând pentru toți recurenții intimați inculpați proba cu acte în circumstanțiere, în acest sens neputând fi reținută eroarea instanței invocată de 132

către apărătorul recurentului intimat inculpat Andronache Petru, avocat Ivașcu Petru, în sensul că apărarea acestuia nu a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri în circumstanțiere, instanța, în baza rolului activ, dând posibilitatea și acestui inculpat să depună eventuale acte în circumstanțiere până la momentul soluționării definitive a cauzei. Așa fiind, actele în circumstanțiere depuse de către recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu la data de 23 ianuarie 2014 au fost avute în vedere de către instanța supremă la momentul judecării recursului din prezenta cauză.

- la data de 24 ianuarie 2014, recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu a depus două colete de înscrisuri, cu opis, în aprecierea acestuia încuviințate de către prima instanță și care nu au fost avute în vedere la soluționarea cauzei, precum și un set de înscrisuri, cu opis, în susținerea legalității procedurilor de desfășurare a achizițiilor publice. Or, situația este diferită, iar acest aspect rezultă din dosar. Aceste înscrisuri, despre care apărarea susține că prima instanță nu le-a avut în vedere la soluționarea cauzei, nu au fost admise de către prima instanță. De altfel, aceste înscrisuri au fost depuse de către apărare după momentul la care instanța s-a pronunțat și a solicitat apărării să depună toate cererile de probatorii, înscrisuri, probe testimoniale, astfel încât, cu privire la aceste înscrisuri, doar în măsura în care acestea se vor circumscrie motivelor de recurs care vor fi apreciate de către instanță a fi întemeiate în procesul deliberativ, vor fi luate în considerare de către instanța supremă.

Constatănd că nu mai sunt alte cereri sau excepții de invocat, instanța de ultim control judiciar a declarat terminată cercetarea judecătorească și, în conformitate cu dispozițiile art.38513 alin.1 din Codul de procedură penală și art.340 Cod procedură penală a acordat cuvântul la dezbateri în recurs. Amplele susțineri făcute cu ocazia dezbaterilor în recurs au fost în detaliu consemnate în cuprinsul încheierii de ședință de la aceeași dată, încheiere ce face parte integrantă din prezenta decizie.

Pentru a da posibilitatea recurenților intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian, Damian Mihai Bogdan, Andronache Petru, Turbatu Ioan și

Mărghidan Ion și reprezentantului Ministerului Public să depună note de concluzii scrise și având nevoie de timp pentru a delibera, instanța a amânat pronunțarea la data de 30 ianuarie 2014.

Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 Judecători, examinând hotărârea instanței de fond din perspectiva motivelor de recurs invocate și din oficiu, conform prevederilor art.3856 alin.1 și 3 Cod procedură penală combinate cu art.3857 Cod procedură penală, constată că

133
prima instanță, a reținut, în mod corect, situația de fapt (mai puțin actele materiale de la punctele 42, 44, 45 și 46 din rechizitoriu – sub acest aspect instanța de control judiciar va face precizările corespunzătoare la momentul examinării recursurilor promovate în prezenta cauză), motiv pentru care și-o însușește ca atare, și, pe de altă parte, a stabilit vinovăția inculpaților, pe baza unei juste aprecieri a probelor administrate în cauză.

În legătură cu motivele de recurs comune ale recurenților intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian, Damian Mihai Bogdan, Andronache Petru, Turbatu Ioan și Mărghidan Ion, constată următoarele:

I.1. Un prim motiv de recurs comun al recurenților intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian, Damian Mihai Bogdan și Andronache Petru a vizat greșita încadrare juridică a faptelor pentru care inculpații au fost condamnați în primă instanță, apreciind că au fost reținute în mod nelegal, prevederile art.132 din Legea nr.78/2000.

În susținerea acestei critici, apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Fenechiiu Relu, avocat Gheorghiiță Mateuș a precizat că în raport de dispozițiile art. 16 din Legea nr. 78/2000, aceste prevederi nu puteau fi reținute la încadrarea juridică a faptei, pe de o parte pentru că art.132 din Legea nr.78/2000, cu modificările și completările ulterioare nu prevede, printre infracțiunile la care face trimitere, utilizând procedeul enumerării, și infracțiunea prevăzută de art.2481 Cod penal, iar pe de altă parte pentru că art.16 din Legea nr.78/2000 interzice, în mod expres, aplicarea prevederilor de la art.132 din Legea nr.78/2000 în situația în care, în Codul penal sau într-o lege specială, această infracțiune este pedepsită într-o modalitate agravată, practic, legiuitorul interzicând dubla agravare pentru această infracțiune.

Totodată, apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Fenechiiu Relu a susținut că:

-Textul de la art.16 din Legea nr.78/2000 prevede că „Dacă faptele prevăzute în prezenta secțiune constituie, potrivit Codului penal sau unor legi speciale, infracțiuni mai grave, acestea se pedepsesc în condițiile și cu sancțiunile stabilite în aceste legi”. Dubla incriminare rezultă din reținerea în mod concomitent atât a infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în forma calificată, prevăzută de art.2481 Cod penal, infracțiune care nu figurează printre cele care sunt enumerate ca infracțiuni de trimitere în art.132 din Legea nr.78/2000, precum și a infracțiunii prevăzute de art.132 din Legea nr.78/2000 care reprezintă o formă agravată a infracțiunii de abuz în serviciu contra

134

intereselor publice, condiționată de scopul special, care este urmărit de subiectul

activ, respectiv obținerea unor avantaje patrimoniale sau nepatrimoniale.
- Art.132 din Legea nr.78/2000 se referă, în mod explicit, la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor și infracțiunea de abuz în serviciu prin îngrădirea unor drepturi, fără nicio referire la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată prevăzută de art.2481 Cod penal, astfel încât, legiuitorul nu putea avea în vedere și această formă agravantă a infracțiunii. Unul dintre principiile fundamentale ale dreptului penal este și principiul legalității incriminării, or, principiul legalității incriminării pretinde ca infracțiunea să fie menționată explicit și nu permite interpretarea, prin analogie, în defavoarea inculpatului. De aceea, întrucât textul face referire doar la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, fără absolut nicio referire explicită la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată, care este prevăzută într-un text distinct din Codul penal (art.2481 Cod penal), o astfel de reglementare, sub nicio formă, în virtutea principiului legalității incriminării, nu poate fi interpretată, prin analogie, în defavoarea inculpatului.

Față de argumentele expuse, apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Fenechiu Relu, avocat Gheorghiu Mateuș a solicitat schimbarea încadrării juridice din infracțiunea prevăzută de art.26 raportat la art.248 Cod penal și art. 2481 Cod penal cu aplicarea art.132 din Legea nr.78/2000 și art.41 Cod penal în infracțiunea prevăzută de art.248 Cod penal raportat la 2481 Cod penal cu aplicarea art.41 Cod penal.

La această cerere de schimbare a încadrării juridice au achiesat și recurenții intimați inculpați Fenechiu Lucian, Damian Mihai Bogdan și Andronache Petru, solicitând înlăturarea dispozițiilor art.132 din Legea nr.78/2000 din încadrarea juridică a faptelor pentru care aceștia au fost condamnați de instanța de fond.

Critica apărării este neîntemeiată, argumentele primei instanțe pe acest aspect găsindu-și pe deplin valabilitatea și în fața instanței de recurs, prin raportare la datele concrete ale cauzei.

În acest sens, se reține că, inițial, inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan au fost trimiși în judecată sub aspectul săvârșirii a două infracțiuni prevăzute de art.26 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și de art. 26 Cod penal raportat la art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art. 2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), ambele cu aplicarea art.33
135

litera a Cod penal, iar inculpatul Andronache Petru a fost trimis în judecată pentru săvârșirea a două infracțiuni prevăzute de art.248 raportat la art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și de art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), ambele cu aplicarea art.33 litera a Cod penal.

Instanța de fond a dispus schimbarea încadrării juridice într-o singură infracțiune prevăzută de art. 26 raportat la art.248 și art. 2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000 (46 acte materiale) pentru inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai

Bogdan și în infracțiunea prevăzută de art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000 pentru inculpații Andronache Petru (46 acte materiale) și Mărghidan Ion (22 acte materiale). În sarcina inculpaților nu s-a reținut varianta tip a infracțiunii de abuz în serviciu, prevăzută de art.248 Cod penal, ci varianta calificată a acestei infracțiuni prevăzută de art.2481 Cod penal, ca urmare a prejudiciului deosebit de mare produs părții civile S.C. Servicii Energetice Moldova SA, în legea specială, pentru varianta calificată a abuzului în serviciu, existând o normă de trimitere la dispoziția din Codul penal.

Pentru existența infracțiunii prevăzută și pedepsită de art.132 din Legea nr.78/2000, este necesar ca prin săvârșirea vreuneia dintre infracțiunile de abuz în serviciu funcționarul public să obțină pentru sine sau pentru altul un avantaj patrimonial sau nepatrimonial.

Prin avantaj se înțelege folosul, material sau moral, obținut de funcționarul public, pentru sine sau pentru altul, prin săvârșirea unei infracțiuni de abuz în serviciu. Prin urmare, obținerea avantajului condiționează existența infracțiunii, indiferent dacă acesta a fost realizat pentru funcționarul public sau pentru alții. Prin art.2481 din Codul penal, a cărui denumire marginală este „Abuz în serviciu în formă calificată”, a fost incriminată forma calificată a abuzului în serviciu contra intereselor publice, contra intereselor persoanelor sau prin îngrădirea unor drepturi. Ca atare, nu suntem în prezența unor infracțiuni distincte ci a unei forme calificate a infracțiunilor de abuz în serviciu prevăzute de art.246, art.247 și art.248 Cod penal, astfel că structura juridică și conținutul constitutiv al formei calificate este identic cu cel al infracțiunilor enunțate.

Ceea ce definește și particularizează abuzul în serviciu în formă calificată de modalitatea tip a infracțiunilor prevăzute de art.246, art.247 și art.248 Cod penal este urmarea imediată, mai precis latura obiectivă, și anume fapta să fi avut consecințe deosebit de grave în înțelesul dispozițiilor art.146 Cod penal (valoarea

136 prejudiciului sau o perturbare mai gravă produsă uneia dintre instituțiile prevăzute la art.145 Cod penal sau oricărei alte persoane fizice sau juridice).

Prin urmare, întrunirea cumulativă a ambelor urmări imediate nu determină existența în concurs a două infracțiuni ci o singură infracțiune de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată.

Din această perspectivă analizând conținutul dispozițiilor art.132 din Legea nr. 78/2000, unde sunt enumerate formele tip ale infracțiunii de abuz în serviciu, se pune problema includerii în conținutul acesteia și a infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată. La o analiză succintă s-ar putea reține ipoteza că în conținutul infracțiunii prevăzute de art.132 din Legea nr.78/2000 sunt incluse doar infracțiunile de abuz în serviciu în varianta tip, însă, având în vedere modul cum sunt reglementate în Codul penal, aceste infracțiuni, respectiv cele de la art.246, art.247 și art.248 Cod penal, rezultă că în conținutul infracțiunii de la art.2481 din Codul penal nu sunt incriminate fapte distincte de abuz în serviciu, ci numai modalitățile agravate ale acestora.

Prevederile art.132 din Legea nr.78/2000 asimilează infracțiunilor de corupție pe cele de abuz în serviciu contra intereselor publice, a persoanelor sau prin

îngrădirea unor drepturi, fără o limitare în raport cu modalitățile tip sau calificate ale acestora, astfel încât nu se poate aprecia că prin trimiterea la infracțiunile de abuz în serviciu au fost avute în vedere doar modalitățile tip ale acestora.

Raționamentul legiuitorului, - atunci când a asimilat infracțiunilor de corupție abuzul în serviciu în variantele menționate, - a avut în vedere situația în care prin săvârșirea acestui abuz, indiferent de varianta tip sau calificată, funcționarul public obține pentru sine sau pentru altul un avantaj patrimonial sau nepatrimonial.

Totodată, nu ar avea nicio justificare ca abuzul în serviciu contra intereselor publice, a intereselor persoanelor sau prin îngrădirea unor drepturi, dacă a determinat obținerea de către funcționarul public a unui avantaj să fie asimilată infracțiunilor de corupție, iar atunci când fapta a fost comisă în varianta agravată, - forma calificată a abuzului în serviciu, - aceasta să nu poată fi asimilată unor infracțiuni de corupție, conform prevederilor art. 132 din Legea nr.78/2000.

Prin urmare, nu se poate aprecia decât că în conținutul infracțiunii prevăzute de art.132 din Legea nr.78/2000 este inclusă și infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată, dacă, evident, este îndeplinită condiția prevăzută de lege, și anume obținerea pentru sine sau pentru altul a unui avantaj, fără a aprecia prin aceasta că suntem în prezența unei duble incriminări, așa cum susține apărarea.

137

În prezenta cauză, actul de sesizare a susținut și probatoriul a dovedit că încălcarea procedurilor achiziției publice a furnizat un beneficiu patrimonial considerabil grupului de firme "FENE", chiar și pentru actele materiale anterioare intrării în vigoare a art.132 din Legea nr.78/2000.

Potrivit art.122 alin.2 teza a II-a Cod penal, data săvârșirii infracțiunii, în cazul infracțiunilor continuate este data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni. În cauză, data ultimei acțiuni este 07.04.2005 astfel încât, aceasta este data ce stabilește legea penală incidentă.

În atare situație Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători, constată că prejudiciul cauzat părții civile S.C. Servicii Energetice Moldova SA depășește cu mult valoarea prevăzută de art.146 Cod penal, astfel încât consecințele produse prin activitatea infracțională sunt deosebit de grave, iar beneficiul realizat de către firmele din grupul „FENE” realizează condiția prevăzută de art.132 din Legea nr.78/2000, motiv pentru care cererea de schimbare a încadrării juridice a faptelor reținute în sarcina inculpaților, formulată de recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu și însușită și de recurenții intimați inculpați Fenechiiu Lucian, Damian Mihai Bogdan și Andronache Petru, nu se justifică.

I.2 Un alt motiv de recurs comun al recurenților intimați inculpați a fost acela referitor la faptul că sentința primei instanțe este o hotărâre contrară legii pentru că se întemeiază pe un mijloc de probă obținut în mod nelegal – Raportul Gărzii Financiare din data de 21 iunie 2010, elementul de fapt esențial pentru judecata cauzei pe fond, atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă a acestei cauze.

În susținerea acestui motiv de recurs, apărătorul ales al recurentului intimat

inculpat Fenechiu Relu, avocat Gheorghiu Mateuș a arătat că, prin rezoluția din data de 23 iulie 2008, în etapa actelor premergătoare, înainte de începerea urmăririi penale, organul de urmărire penală din cadrul Direcției Naționale Anticorupție a recurs la „specialiști” din cadrul Gărzii Financiare București pentru verificarea achizițiilor publice de produse și servicii de către S.I.S.E.E. Moldova SA, în perioada 2002 – 2004, iar în cazul în care se stabilește că acestea s-au făcut fără respectarea dispozițiilor legale, să se stabilească prejudiciul și persoanele răspunzătoare de cauzarea unui prejudiciu.

În opinia acestuia, mijlocul de probă a fost administrat înainte de începerea urmăririi penale, urmărirea penală fiind începută la data de 07 octombrie 2008, ceea ce înseamnă că este un pretins mijloc de probă obținut înainte de începerea urmăririi penale, mai exact înainte de crearea cadrului legal procesual de

138
exercitare a tuturor drepturilor procesuale, inclusiv de administrare în mod legal a probelor. Așa fiind, sub nicio formă, raportul Gărzii Financiare nu poate fi considerat a fi un mijloc de probă obținut în mod legal, iar pe cale de consecință, sentința primei instanțe nu se poate întemeia pe acest raport, fiind încălcate prevederile art.224 alin. ultim din Codul de procedură penală, respectiv ale art.64 alin.1 din Codul de procedură penală, în actuala reglementare.

Pe de altă parte, apărarea recurentului intimat inculpat Fenechiu Relu a considerat că, deși perioada de verificare solicitată de către Direcția Națională Anticorupție, Gărzii Financiare, este perioada 2002 – 2004, raportul Gărzii Financiare, inclusiv rapoartele anterioare, pe care se bazează raportul din 21 iunie 2010, privește perioada 2001 – 2005, ceea ce înseamnă că, practic, acesta contravine dispozițiilor date de către procuror prin rezoluția de la 23 iulie 2006, organul de control întocmind acest raport în mod nelegal, fără un temei juridic și fără vreo dispoziție din partea organului de urmărire penală.

S-a mai susținut că, din cuprinsul rezoluției de la 23 iulie 2008, rezultă, în mod explicit, faptul că organul de urmărire penală s-a adresat Gărzii Financiare București, or, în dosar se află mai multe rapoarte întocmite, însă, de către Garda Financiară din Cluj, inclusiv raportul de la 21 iunie 2010, fără să existe la dosarul cauzei vreun act de delegare din partea comisarului central al Gărzii Financiare sau vreo dispoziție din partea acestuia, care să justifice competența teritorială a Gărzii Financiare din Cluj. În dosarul de urmărire penală, vol. IV, filele 2-5 se regăsește rezoluția procurorului din cadrul Direcției Naționale Anticorupție de la 23 iulie 2008, prin care s-a dispus efectuarea constatării de către Garda Financiară Cluj, însă, la dosarul cauzei, nu există niciun înscris din care să rezulte care a fost modalitatea de stabilire a competenței teritoriale a Gărzii Financiare Cluj. Totodată, sub aspectul competenței materiale de efectuare a unei astfel de constatări, în opinia apărării, era necesar să fie examinate prevederile cu caracter extrapenal care prezintă importanță în această privință și anume: art.2 din OUG nr.91/2003 privind organizarea Gărzii Financiare, în forma în vigoare la acea dată, din care rezultă care este domeniul de competență al Gărzii Financiare, respectiv faptul că acest organ de control își exercită controlul operativ și inopinat privind prevenirea, descoperirea și combaterea oricăror acte care au avut ca efect fraudă și evaziunea fiscală. Or, în cererea formulată de către procuror prin

rezoluția de la 23 iulie 2008, se solicită Gărzii Financiare să efectueze constatări cu privire la legalitatea achizițiilor publice de produse și servicii, astfel că este evident faptul că aceste activități nu fac obiectul domeniului de control exercitat de către Garda Financiară. Raportat la limitele competenței sale materiale, Garda 139

Financiară trebuia să își decline competența de verificare a modului de desfășurare a achizițiilor publice în favoarea instituțiilor care sunt specializate, în cauză această autoritate fiind Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, Garda Financiară nefiind abilitată pentru efectuarea unor astfel de verificări. Eventual, Garda Financiară putea să facă verificări în ceea ce privește corecta înregistrare a operațiunilor în evidențele contabile, precum și în ceea ce privește modul de calcul și de plată a impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat corespunzător acestor operațiuni. Este relevantă în ceea ce privește competența materială împrejurarea că însuși conținutul raportului Gărzii Financiare face referire la textele de lege care sunt aplicabile, respectiv temeiul legal al controlului. Or, unul dintre aceste texte de lege nu conferă competențe, atribuții de control Gărzii Financiare în domeniul achizițiilor publice.

La dosarul cauzei nu există procesul – verbal ce trebuia întocmit de către Garda Financiară ulterior finalizării raportului de control. Sentința primei instanțe se întemeiază pe un raport, întocmit în conformitate cu legea extrapenală – OUG nr.91/2003, un act de circuit intern al instituției, cu cea mai scăzută relevanță juridică și prin care nu se pot evalua nici măcar prejudiciile. În cazul în care, printr-un act al Gărzii Financiare s-ar fi constatat fapte de natură penală, era obligatoriu ca, în conformitate cu textul de la art. 9 alin.4 din HG nr.1324/2009 privind organizarea și funcționarea Gărzii Financiare, aplicabilă la acea dată, aceasta să întocmească un proces – verbal, act final al Gărzii Financiare, care, în conformitate și cu textul de la art.214 lit. a) din Codul de procedură penală, putea constitui un mijloc de probă. Pe de altă parte, din cuprinsul adresei de răspuns a Gărzii Financiare, înscris aflat printre cele prezentate în recurs de către apărare, întocmită în procedura prealabilă administrativă prevăzută de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 îndreptată împotriva raportului Gărzii Financiare, se precizează, în mod explicit, faptul că nu este vorba despre un act definitiv, ci este vorba despre un act premergător, care trebuie să fie urmat de un proces – verbal, document care însă nu a fost finalizat de către Garda Financiară. Or, în aceste condiții, este evident că acest mijloc de probă a fost obținut în mod nelegal, motiv pentru care, sub nicio formă, o hotărâre judecătorească, - în special cu o soluție de condamnare, care presupune să existe certitudine în privința tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv în privința prejudiciului, care, în cauză, este un element esențial și în absența căruia nu poate exista o infracțiune condiționată de urmarea prevăzută de legea penală, - 140

nu se poate întemeia pe un mijloc de probă care a fost obținut în mod nelegal, raportat la textul de la art.64 alin.2 din Codul de procedură penală.

De aceea, dat fiind caracterul devolutiv al recursului de față, care are trăsăturile unui apel, apărătorul a solicitat instanței să constate, cu ocazia

rezolvării fondului, că raportul Gărzii Financiare nu este un mijloc de probă obținut în mod legal, iar ca o consecință a acestui fapt, acesta nu poate servi la aflarea adevărului potrivit art.3 lit. c) din Codul de procedură penală, în reglementarea în vigoare de la 1 februarie 2014, urmând a dispune, motivat, înlăturarea acestui mijloc de probă, ca fiind obținut în mod nelegal.

La această critică s-au raliat toți recurenții intimați inculpați, considerând că raportul Gărzii Financiare nu a fost întocmit cu respectarea dispozițiilor legale și nu poate constitui un mijloc de probă, solicitând înlăturarea acestuia.

Tot cu privire la acest raport de expertiză, apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, avocat Ovidiu Podaru a invocat nulitatea acestuia, susținând în cererea formulată că raportul a fost întocmit cu încălcarea dispozițiilor privind administrarea probelor, a dreptului la apărare, a competenței materiale și competenței teritoriale a Gărzii Financiare Cluj, precum și a condițiilor de efectuare a controlului și a condițiilor de formă. În susținerea acestor critici apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, avocat Ovidiu Podaru a arătat că potrivit art.1 alin.3 din OUG nr.91/2003 privind organizarea Gărzii Financiare, aceasta „exercită controlul operativ și inopinat privind prevenirea, descoperirea și combaterea oricăror acte și fapte care au ca efect fraudă și evaziunea fiscală”. Aceeași prevedere se regăsește și în HG nr.1324/2009 privind organizarea și funcționarea Gărzii Financiare, în art.4 alin.1 din OUG nr.91/2003, în vederea realizării atribuțiilor sale, pentru combaterea actelor și faptelor de evaziune fiscală, Garda Financiară efectuează controlul operativ și inopinat, iar potrivit art.4 alin.11 din același act normativ, „Garda Financiară poate, la solicitarea procurorului să efectueze constatări cu privire la faptele care constituie încălcări ale dispozițiilor și obligațiilor a căror respectare o controlează, întocmind procese verbale, prin care poate evalua prejudiciul cauzat aferent operațiunii verificate, acte procedurale care pot constitui mijloace de probă, potrivit legii. În aceste condiții apărarea a considerat că urmare efectuării unui control, dacă Garda Financiară nu constată fapte de natură fiscală, orice alte acte sau constatări efectuate în afara acestora sunt peste limita de competență materială.

141

Prin aceeași cerere, apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, avocat Ovidiu Podaru a mai precizat că la momentul întocmirii raportului, Garda Financiară nu a efectuat un control efectiv la agenții economici, astfel încât constatarea nu este bazată pe date certe, iar prejudiciul stabilit nu corespunde situației de fapt.

Ceilalți recurenți intimați inculpați s-au raliat și la această critică considerând că tinde la înlăturarea raportului întocmit de Garda Financiară, fiind astfel în favoarea tuturor inculpaților.

Criticile supuse analizei se dovedesc a fi neîntemeiate în raport cu următoarele argumente:

Potrivit art.112 Cod procedură penală, când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situații de fapt și este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, procurorul poate folosi

cunoștințele unui specialist sau tehnician, dispunând, din oficiu sau la cerere, efectuarea unei constatări tehnico - științifice.

Prin urmare, constatarea tehnico-științifică se poate dispune într-una dintre cele două situații distincte prevăzute de textul de lege evocat - când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situații de fapt sau când este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, conjuncția „și” folosită de legiuitor în cuprinsul textului având caracter enumerativ.

În cazul primei situații privitoare la existența pericolului, dacă organele de urmărire penală au posibilitatea de a înlătura acel pericol, nu vor dispune efectuarea unei cercetări tehnico-științifice, ci vor lua măsurile necesare pentru conservarea urmelor, ridicarea obiectelor materiale, efectuare de fotografii, etc. Constatarea tehnico-științifică se dispune în cea de a doua situație când apare necesitatea de a se clarifica de urgență unele fapte sau împrejurări ale cauzei.

În acest caz, urgența este impusă nu de pericolul dispariției mijloacelor de probă sau al schimbării situației de fapt, ci de necesitatea justei orientări a organelor de urmărire penală în efectuarea activității de cercetare, acestea fiind singurele în măsură să aprecieze deopotrivă asupra existenței necesității și relevanței datelor furnizate de specialiști sau tehnicieni în orientarea constructivă a investigațiilor.

Din această perspectivă, se constată că, într-o primă ipoteză, apărarea recurenților intimați inculpați a invocat nelegalitatea Raportului Gărzii Financiare 142

efectuat în cursul urmăririi penale pe aspectul că la momentul dispunerii acestuia nu erau întrunite cerințele legale.

Susținerile apărării sunt neîntemeiate, întrucât în cauză, necesitatea efectuării constatării tehnico-științifice a fost raportată tezei a II-a a art.112 Cod procedură penală, procurorii de caz apreciind că, pentru justa soluționare a cauzei, era necesară lămurirea urgentă a unor aspecte de natură tehnică, pe baza documentelor aflate la dosar.

Această împrejurare este dovedită prin obiectivele stabilite de procurorii de caz care au vizat, în esență, verificarea respectării procedurilor de achiziții precum și cuantificarea prejudiciului cauzat ca urmare a eventualelor încălcări ale dispozițiilor legale.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători, constată că în ceea ce privește natura juridică a constatărilor tehnico-științifice, doctrina a evidențiat faptul că, deși sunt enumerate ca mijloace de probă în cuprinsul articolului 64 Cod procedură penală, constatările tehnico-științifice nu sunt propriu-zis categorii de mijloace de probă, ci procedee de probațiune, adică moduri de a opera asupra anumitor mijloace de probă, în vederea stabilirii exacte a valorii lor probatorii.

Ca și mijloacele de probă, probele evidențiate prin constatări tehnico - științifice sunt entități extraprocesuale ce dobândesc, prin folosirea lor în procesul penal, caracter de categorii juridico-penale.

Constatarea tehnico - științifică se efectuează, de regulă, de specialiști sau

tehnicieni care funcționează în cadrul ori pe lângă instituția de care aparține organul de urmărire penală, putând fi efectuată și de specialiști sau tehnicieni care funcționează în cadrul altor organe, în situația de față - Garda Financiară. Circumstanțele speciale care reclamă efectuarea unei constatări tehnicoștiințifice – preîntâmpinarea dispariției sau deteriorării unui mijloc de probă sau unei situații faptice cu relevanță probatorie și lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei – precum și caracterul strict tehnic al aprecierilor înscrise în raportul de constatare, care exclud comentarii sau propuneri de ordin juridic, particularizează în mod adecvat procedura de folosire a unor specialiști reglementată de art.112 Cod procedură penală, aceasta fiind mult simplificată față de procedura expertizei prevăzută de art.118 Cod procedură penală. Ca urmare, în cazul constatării tehnico-științifice, organelor de urmărire penală nu le incumbă obligația aducerii la cunoștința părților a obiectivelor stabilite de către procuror pentru specialiști.

143

În această materie, legiuitorul recunoaște învinutului sau inculpatului, precum și celorlalte părți numai dreptul de a solicita efectuarea unei constatări tehnico-științifice, de a lua cunoștință de conținutul raportului de constatare și de a solicita organelor de urmărire penală sau instanței de judecată completarea sau refacerea constatării sau efectuarea unei expertize, limitările dreptului la apărare al părții fiind justificate de caracterul special al procedurii.

Practic, lămuririle solicitate expertului în procedura constatării tehnicoștiințifice constau în exprimarea punctului de vedere al specialistului cu privire la aspectele ce se doresc a fi lămurite.

Prin urmare, lămuririle solicitate expertului în procedura constatării tehnicoștiințifice nu implică efectuarea unei lucrări de expertiză care să justifice astfel, eventuala prezență a expertului parte, ci doar exprimarea punctului de vedere asupra chestiunilor de lămurit. Or, după primirea răspunsului de la expert, apărarea avea posibilitatea să exprime propria opinie prin intermediul unui expert parte sau să combată constatările expertului.

Referitor la valoarea probatorie a raportului întocmit de specialiștii Gărzii Financiare, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători reține că potrivit art.9 din H.G. nr.1324/2009 privind organizarea și funcționarea Gărzii Financiare, la constatarea împrejurărilor privind săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală în domeniul financiar-fiscal, organele Gărzii Financiare întocmesc procese-verbale prin care stabilesc implicațiile fiscale ale acestora, în baza cărora seizează organele de urmărire penală competente și dispun, în condițiile Ordonanței Guvernului nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituirea măsurilor asigurătorii ori de câte ori există pericolul ca debitorul să se sustragă de la urmărire sau să își ascundă ori să își risipească averea (alin.4). Totodată, potrivit alin.5 Garda Financiară poate, la solicitarea procurorului, să efectueze constatări cu privire la faptele care constituie încălcări ale dispozițiilor și obligațiilor a căror respectare o controlează, întocmind procese-verbale, prin care poate evalua prejudiciul cauzat aferent operațiunilor verificate, care sunt acte procedurale ce pot constitui mijloace de probă, potrivit legii.

Din cuprinsul textelor menționate rezultă că Raportul întocmit de Garda Financiară – Secția Cluj la data de 21 iunie 2010 reprezintă un mijloc de probă în cadrul procesului penal, acesta fiind încheiat cu respectarea dispozițiilor legale. În același sens este și jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal (Deciziile nr.7166/ 7 noiembrie 2013, nr.1097 din 01.03.2012).

144

În ceea ce privește competența materială a organelor fiscale, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători constată că potrivit art.9 alin.5 din H.G. nr.1324/2009 privind organizarea și funcționarea Gărzii Financiare, Garda Financiară poate, la solicitarea procurorului, să efectueze constatări cu privire la faptele care constituie încălcări ale dispozițiilor și obligațiilor financiar-fiscale a căror respectare o controlează, întocmind procese-verbale, prin care poate evalua prejudiciul cauzat aferent operațiunilor verificate, astfel încât Garda Financiară avea competența materială să efectueze controlul dispus de către Ministerul Public.

Cu privire la competența teritorială, instanța constată că potrivit art.8 alin.2 din H.G. nr.1324/2009 privind organizarea și funcționarea Gărzii Financiare „Din dispoziția comisariului general sau cu aprobarea scrisă a acestuia, la cererea comisarilor șefi, pentru anumite operațiuni de control pot participa comisari din oricare dintre secțiile județene și/sau din Secția Municipiului București”, astfel încât, modalitatea de repartizare a organului fiscal care urmează să efectueze controlul ține de procedura administrativă a Comisariatului General al Gărzii Financiare și nu are nicio influență asupra valorii probatorii a constatărilor realizate în cadrul controlului.

Cu privire la efectuarea controlului realizat efectiv de către Garda Financiară, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători constată că din cuprinsul raportului rezultă că acesta a fost întocmit pe baza documentelor puse la dispoziție de către agenții economici, prin folosirea mijloacelor tehnice de efectuare a controlului, inclusiv a verificării încrucișate, situație în care rezultatul verificărilor efectuate corespunde situației de fapt și se coroborează cu celelalte mijloace de probă administrate în cauză, respectiv cu declarațiile martorilor și chiar cu declarațiile inculpaților.

Pentru argumentele expuse, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători reține că, în pofida susținerilor apărării, raportul încheiat de Garda Financiară în cursul urmăririi penale respectă pe deplin rigorile legii, în cauză fiind respectate atât condițiile art.112 și art.113 Cod procedură penală, cât și cele prevăzute de art.6 raport la art.172 Cod procedură penală cu trimitere la art.6 din Convenția Europeană Drepturilor Omului.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători reține că, în procesul deliberării, judecătorii fondului au verificat și evaluat materialul probator al cauzei, fundamentându-și soluția pe întregul probatoriu administrat în cauză, prin coroborarea și aprecierea probelor, iar nu prin raportare exclusivă la constatarea tehnico-științifică efectuată în cursul urmăririi penale.

145

I.3 Un alt motiv de recurs comun al recurenților intimați inculpați

Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, Damian Mihai Bogdan, Andronache Petru, Turbatu Ioan și Mărghidan Ion a vizat nelegalitatea respingerii de către instanța de fond a cererii de probatorii formulată la data 12 iunie 2013, prin care au solicitat efectuarea a două expertize, respectiv o expertiză tehnică și o expertiză contabilă, aspecte care au condus la încălcarea dreptului la un proces echitabil. Suplimentar, recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu a criticat și respingerea cererii de audiere a martorilor Scurtu Ștefan și Scurtu Cristi.

În susținerea acestui motiv de recurs apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Fenechiu Relu a învederat instanței că pentru stabilirea exactă a prejudiciului, efectuarea unei expertize contabile și a unei expertize tehnice este o condiție "sine qua non" atât pentru justa soluționare a laturii penale, cât și a laturii civile. Acestea condiționează stabilirea adevărului conform art.3 Cod procedură penală, nefiind posibil prin alte mijloace, decât prin recurgerea la cunoștințele de specialitate ale unor experți în domeniul achizițiilor publice, potrivit art.116 Cod procedură penală.

Apărătorul ales al recurentului intimat Fenechiu Relu a prezentat în fața instanței de fond două rapoarte de expertiză extrajudiciare. Raportul de expertiză tehnică extrajudiciară din data de 01.07.2013 și raportul de expertiză contabilă extrajudiciară din data de 03.07.2013, care au subliniat, pe de o parte, lipsa de temei a constatărilor comisarilor Gărzii Financiare și, pe de altă parte, necesitatea efectuării unor expertize de către experți judiciari de profil.

Raportul de expertiză tehnică extrajudiciară întocmit de expertul tehnic dr.ing. Iosif Gulacsi la data de 01.07.2013 a evidențiat caracterul incomplet și necoerent al materialului probator pe baza căruia a fost întocmit Raportul Gărzii Financiare și implicit actul de sesizare a instanței prin care inculpații au fost trimiși în judecată și necesitatea efectuării unei expertize tehnice electroenergetice de către un expert tehnic judiciar de profil, numit de instanță.

Expertul tehnic a arătat că descifrarea activității și coroborarea cifrelor trebuia să fie făcută de către un expert judiciar de specialitate electroenergetică, care avea competența și autoritatea să obțină toate informațiile de la subunitățile FDFEE și SISEE, ca materialele de sinteză să se întocmească pe baza concluziilor expertului și nu după analiza unor date incomplete.

Prin raportul de expertiză contabilă extrajudiciară, expertul contabil a precizat că în cadrul Raportului întocmit de Garda Financiară se regăsesc o serie de inadvertențe și foarte multe erori, principala eroare fiind faptul că în cadrul tranzacțiilor efectuate de către SISEE Moldova cu firmele din grupul "FENE" au

146
fost incluse și tranzacțiile în baza cărora au fost emise următoarele facturi: factura nr.1851431 din 20 decembrie 2004; factura nr.9727751 din 24 ianuarie 2005; factura nr.559402 din 08 martie 2005 și factura nr.9727757 din 07 aprilie 2005.

Aceste facturi nu au legătură cu fondul cauzei, întrucât factura nr. 1851431 din 20 decembrie 2004 atestă faptul că TEHNOROM a vândut componente către S.I.S.E.E Banat, așadar o altă societate; factura nr.9727751 din 24 ianuarie 2005 atestă faptul că TEHNOROM a vândut componente către S.I.S.E.E Banat; factura nr.559402 din 08 martie 2005 atestă faptul că TEHNOROM a vândut a vândut componente către S.I.S.E.E Muntenia Sud, așadar alte societăți și alte raporturi

juridice; factura nr.9727757 din 07 aprilie 2005 atestă faptul că TEHNOROM a vândut componente către S.I.S.E Muntenia Sud. În aceste condiții este evident faptul că aceste facturi nu formează obiectul cauzei, motiv pentru care motivarea primei instanțe, cu privire la aceste aspecte, este incorectă și în mod vizibil contrară.

Cu privire la soluția de respingere a cererii de efectuare în cauză a unei expertize tehnice și a unei expertize financiar contabilă au formulat critici și ceilalți recurenții intimati inculpați, iar în fața instanței de recurs aceștia au achiesat în totalitate la concluziile apărătorului ales al recurentului inculpat Fenechiu Relu.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători apreciază nefondată critica privind încălcarea de către instanța de fond a rolului activ prin respingerea cererilor de probatorii în apărare.

În exercitarea rolului activ, instanța analizează necesitatea administrării probatoriilor și face aprecieri asupra concludenței și utilității unor probe, procedând, ulterior, la interpretarea ansamblului probator în vederea soluționării cauzei. Faptul că prima instanță a respins, în parte, cererea de probatorii formulată de recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu nu reprezintă o încălcare a principiului rolului activ, astfel cum este reglementat de dispozițiile art.287 Cod procedură penală, ci un atribut exclusiv al instanței în îndeplinirea activităților specifice fazei cercetării judecătorești.

În prezenta cauză, în mod întemeiat prima instanță, apreciind corect concludența și utilitatea probelor solicitate de către recurentul intimat inculpat, a admis doar proba cu înscrisuri, argumentat de faptul că proba testimonială nu era utilă și concludentă față de împrejurarea că aspectele indicate ca teză probatorie de inculpat nu aveau legătură cu soluționarea cauzei, iar unele aspecte urmau a fi dovedite prin depozițiile martorilor din lucrările dosarului, martori încuviințați de completul de judecată, precum și cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei.

147

Nu se poate reține faptul că s-a încălcat dreptul la un proces echitabil în sensul dispozițiilor art.6 paragraf 3 lit. d din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ce constă în posibilitatea ce trebuie acordată acuzatului de a contesta o mărturie făcută în defavoarea sa, de a putea cere să fie audiați martori care să-l disculpe, în aceleași condiții în care sunt audiați și interogați martorii acuzării.

În jurisprudența sa constantă, Curtea a statuat că jurisdicțiilor naționale le revine dreptul de a aprecia elementele de probă pe care le administrează într-un proces și relevanța celor pe care acuzatul ar vrea să le mai producă, în special cu privire la numărul de martori propuși de el. Prin urmare, nu se poate recunoaște acuzatului un drept nelimitat de a obține convocarea unor martori în fața instanței de judecată (cauza Vidal c. Belgiei, Honsik c. Austriei, Touvier c. Franței), autoritatea națională competentă fiind cea care are facultatea de a aprecia relevanța unei „oferte de probă” făcută de acuzat, în măsura compatibilității ei cu noțiunea de proces echitabil.

Faptul că instanța a respins cererea de probatorii formulată de recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu privind audierea unor martori pe situația de fapt, referitoare la dovedirea provenienței echipamentelor și componentelor energetice,

nu constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil, instanța apreciind pertința cererii de probe a inculpatului cu respectarea garanțiilor procesuale. În ceea ce privește utilitatea efectuării celor două expertize, respectiv o expertiză contabilă și o expertiză tehnică, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători constată că instanța de fond a apreciat că obiectivele propuse de către apărătorii inculpaților coincid cu cele evaluate anterior de comisarii Gărzii Financiare în Raportul întocmit la data de 21 iunie 2010. De asemenea, având în vedere că prin administrarea acestei probe se urmărea stabilirea valorii prejudiciului reținut în sarcina recurenților intimați inculpați, prima instanță a apreciat că nu se impune admiterea cererii de efectuare a expertizei financiar - contabile motivat de faptul că ceea ce prezintă relevanță în cauză este modalitatea de desfășurare a procedurilor de achiziții publice.

Totodată, prin încheierea de ședință din 16 ianuarie 2014, când Înalta Curte - Completul de 5 Judecători s-a pronunțat asupra cererilor de probatorii formulate de recurenții intimați inculpați și susținute la termenul din 7 ianuarie 2014, a admis în parte cererile de probatorii ale acestora. Astfel, instanța de recurs a admis în parte proba cu înscrisuri, precizând în mod expres că printre probele cu înscrisuri admise se regăsesc atât raportul de expertiză extrajudiciară contabilă din 21 noiembrie 2013 întocmită de expertul contabil Țugui Alexandru, cât și opiniile experților Țugui Alexandru – specialist expert contabil și Gulacsi Iosif – specialist

148
în energetică, astfel încât nici în faza recursului nu a apărut ca util și concludent pentru soluționarea cauzei efectuarea expertizelor solicitate.

I.4 Un alt motiv de recurs comun al recurenților intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan a vizat lipsa elementelor constitutive ale complicității la infracțiunea de abuz în serviciu, atât sub aspectul laturii obiective, cât și sub aspectul laturii subiective.

I.4.1. Sub acest aspect, prima critică vizează lipsa elementului material al complicității la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată.

Astfel, în susținerea acestui motiv de recurs, apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Fenechiiu Relu, avocat Gheorghiiță Mateuș a precizat că infracțiunea reținută în sarcina inculpatului este presupus a fi fost săvârșită în formă continuată (o unitate legală de infracțiune), fapt ce impune un anumit număr de acte materiale, or, în cauză, instanța nu a indicat până la acest moment care este actul material de complicitate. În doctrină s-a stabilit faptul că prin complicitate se înțelege o infracțiune distinctă ce presupune, ca orice infracțiune, și o latură obiectivă. Complicitatea se poate săvârși printr-o activitate de înlesnire, care, în mod obligatoriu, trebuie să fie o activitate concomitentă cu activitățile autorului, iar concomitent, să contribuie la realizarea activităților de către autori, sau o promisiune, care poate fi anterioară sau concomitentă.

Apărătorul ales al recurentului intimat inculpat a arătat că în prezenta cauză complicitatea reținută în sarcina inculpatului Fenechiiu Relu se invocă doar cu caracter general și global, cu referire la toți inculpații în privința cărora s-a reținut complicitatea, în sensul că a existat o înțelegere infracțională și că doar participarea acestora și alăturarea contribuțiilor infracționale au făcut posibilă

desfășurarea activităților infracționale și atingerea scopului infracțional. De asemenea, cu privire la contribuția complicilor, fără nicio referire concretă cu privire la persoana inculpatului Fenechiiu Relu în mod distinct, astfel cum se impunea, acuizarea menționează doar că activitatea acestuia a constat într-un efort conjugat în declararea unei aparențe de legalitate atribuirii contractelor de achiziție publică.

Totodată, presupusa faptă de complicitate, în opinia instanței de fond, se reflectă într-un ajutor material ce trebuia acordat subiecților activi, respectiv autorilor presupusei fapte de abuz în serviciu, constând în îndeplinirea necorespunzătoare a unor atribuții de serviciu cu urmările prevăzute de lege, trebuia să fie cel puțin descrisă. Or, în privința inculpatului Fenechiiu Relu nu este descrisă nici măcar o faptă materială de ajutor, nu este identificat, deși se

149
vorbește de o unitate legală de infracțiune, nici măcar un act material, care trebuie să fie concomitent cu săvârșirea infracțiunii de către autor. Sub acest aspect, este relevantă și împrejurarea că prima instanță, în ceea ce privește elementele de complicitate, face referire, astfel cum rezultă din considerentele sentinței, la activități care au caracter licit, și anume: transmiterea de oferte, furnizare de certificate de calitate, activități comerciale între firmele grupului, care să justifice proveniența licită a aparatajelor respective livrate către S.I.S.E.E Moldova.

Activitățile de transmitere de oferte și furnizare de certificate de calitate reprezintă, fără îndoială, operațiuni comerciale licite. În cauză, acuizarea și prima instanță nu aduc nici măcar un argument din care să rezulte că, prin efectuarea acestor activități, care sunt activitățile persoanelor juridice și care sunt justificate de obiectele de activitate ale persoanelor juridice, aceste activități s-ar converti în activități de ajutor a autorilor infracțiunii de abuz în serviciu, pentru ca aceștia să încalce, cu rea – credință, dispozițiile legale referitoare la procedurile de achiziții publice și să urmărească să se producă un prejudiciu sau o tulburare însemnată unității din care aceștia fac parte, a unității de interes public. Sub acest aspect, deși prima instanță a admis înscrisurile care au fost depuse și care se află la dosarul cauzei, inclusiv raportul de expertiză extrajudiciară contabilă, nu a avut în vedere aceste înscrisuri, prin care, apărarea a făcut dovada faptului că este exclus orice act de ajutor din partea inculpatului Fenechiiu Relu acordat presupușilor autori ai infracțiunii de abuz în serviciu și care să poată fi calificat ca un act de complicitate.

Referitor la proveniența produselor reținute de către prima instanță prin sentința recurată, apărătorul a susținut faptul că acestea nu formează obiectul cauzei. De altfel, chiar prima instanță a menționat, în mod expres, acest lucru, fiind lipsită de relevanță, sub aspectul obiectului cauzei, vânzarea unor produse similare între firme care sunt considerate în rechizitoriu, iar prima instanță a preluat această susținere în cuprinsul sentinței recurate, ca aparținând unui grup. În opinia apărătorului, este absolut lipsită de relevanță vânzarea unor produse între aceste firme, în ceea ce privește reținerea complicității și a caracterului legal al operațiunilor efectuate, de altfel, a căror realitate nu a fost contestată. Complicitatea are caracter penal doar atunci când fapta săvârșită întrunește

elementele constitutive ale unei infracțiuni.

Apărătorii aleși ai recurenților intimați inculpați Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, au achiesat la concluziile apărătorului ales al recurentului intimat inculpat Fenechiu Relu și au învederat instanței lipsa

150
elementului material al complicității la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată.

Critica apărării este neîntemeiată, argumentele primei instanțe pe acest aspect găsindu-și pe deplin valabilitatea și în fața instanței de recurs, prin raportare la datele concrete ale cauzei.

Potrivit art.26 Cod penal „Complice este persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală. Este, de asemenea, complice persoana care promite, înainte sau în timpul săvârșirii faptei, că va tăinui bunurile provenite din aceasta sau că va favoriza pe făptuitor, chiar dacă după săvârșirea faptei promisiunea nu este îndeplinită”.

Ceea ce caracterizează complicitatea, în raport cu celelalte forme de participare penală, este caracterul său de contribuție indirectă, mediată la săvârșirea infracțiunii. Complicele nu determină, nici nu realizează în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală, ci îi înlesnește autorului această realizare, făcând, prin sprijinul pe care îl dă, ca acesta să săvârșească fapta prevăzută de legea penală. În raport cu autoratul sau cu instigarea, complicitatea apare ca o participare secundară, accesorie. Fiind o contribuție la săvârșirea faptei, complicitatea se inserează în antecedenta causală a acesteia, alături de celelalte contribuții, atrăgând calitatea de participant a complicelui.

Complice poate fi orice persoană care îndeplinește condițiile generale pentru a fi subiect activ al infracțiunii. Nu sunt necesare îndeplinirea unor condiții speciale, existența anumitor calități, complice putând fi orice persoană, inclusiv în cazul infracțiunilor proprii. La săvârșirea unei infracțiuni își pot da contribuția unul sau mai mulți complici, în funcție de complexitatea faptei prevăzute de legea penală, fie că este vorba de infracțiuni cu autor unic, fie că sunt infracțiuni cu pluralitate naturală sau constituită de subiecți activi. Fiecare complice își aduce, în acest caz, propria contribuție prin ajutorul dat la săvârșirea infracțiunii.

Sub raportul laturii obiective, pentru existența complicității, trebuie să fie îndeplinite trei condiții principale:

a) să se fi săvârșit în mod nemijlocit, de către o altă persoană (autor), o faptă prevăzută de legea penală, în forma infracțiunii fapt consumat ori a unei tentative pedepsibile;

b) să se fi efectuat de către complice acte de înlesnire sau de ajutor la săvârșirea acelei fapte. Actele de ajutor, de sprijin sau de înlesnire trebuie să se refere fie la realizarea laturii obiective a infracțiunii de către autor (complicitate materială), fie la realizarea laturii subiective a infracțiunii (complicitate morală);

151

c) contribuția complicelui să fie efectivă, adică să fi folosit în fapt la săvârșirea de către autor a acțiunii sau inacțiunii respective. Contribuția materială a complicelui trebuie să fie considerată efectivă chiar dacă nu a fost folosită la

săvârșirea faptei, deoarece orice contribuție materială îndeplinește și rolul de contribuție morală, întărind hotărârea autorului de a săvârși fapta.

În raport cu natura sprijinului acordat de complice, cu momentul și cu modul în care este dat acest sprijin, se disting următoarele modalități:

a) Complicitatea prin înlesnire. Această modalitate presupune realizarea unor acte prin care complicele acordă sprijin autorului înainte de începerea executării.

b) Complicitatea prin ajutare. Această modalitate constă în contribuții acordate în cursul executării faptei, prin acte efectuate concomitent cu executarea

c) Complicitatea prin promisiunea de tănuire sau de favorizare. Aceasta este modalitatea care constă în promisiunea unui sprijin de care autorul faptei va avea nevoie după săvârșirea faptei.

Raportând aceste considerații teoretice la speța de față, precum și la motivarea primei instanțe, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Juecători constată că activitatea recurenților intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan a constat în ajutorul pe care aceștia l-au dat autorilor pentru încheierea unor tranzacții cu eludarea procedurilor de achiziții publice. Transmiterea de oferte, furnizarea certificatelor de calitate, efectuarea de activități comerciale între firmele grupului care să justifice o proveniență licită a echipamentelor și componentelor energetice, a făcut posibilă eludarea de către autori a procedurilor de achiziție publică sub o aparentă legalitate a desfășurării acestor proceduri. Activitatea complicilor nu a fost una strict comercială, ci una direcționată către fraudarea sau trucarea procedurilor de achiziții publice cu scopul obținerii unor sume importante din banii publici. Aparența de legalitate a fost creată prin participarea la procedurile de achiziție a firmelor La Rocca, Fene Grup SA, Tehmorom și Euro Plus, în cadrul cărora recurenții intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan aveau calitatea de administratori, acționari sau asociați, prin transmiterea de către acestea a ofertelor către SISEE Moldova.

Pe lângă faptul că firmele La Rocca, Fene Grup SA, Tehnorom și Euro Plus aveau ca administratori, acționari sau asociați pe recurenții intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, aceste firme aveau sediul social sau puncte de lucru în același imobil, respectiv în Iași, str. Grigore Ureche, nr.1-3, bloc Walter Mărăcineanu, și foloseau același centrală telefonică, 152

implicit același număr de telefon și număr de fax ..., la care erau transmise cererile de oferte, aspect ce relevă o legătură strânsă între acești inculpați.

Această situație de fapt rezultă din datele furnizate de ONRC, din datele menționate în contractele încheiate și din ștampilele aplicate pe facturi și din documentația referitoare la instalarea unei centrale telefonice (f.126, 165, 176, 204, vol.12, dup). Conform proiectului de instalare a centralei telefonice la SC Fene SRL, au fost montate 8 aparate telefonice în anul 2000, cheltuielile lunare pentru serviciile de telefonie fiind plătite ulterior de SC FENE SRL ce avea ca administrator unic pe Fenechiiu Relu (f.11 și urm. vol III, dosar fond). Și în prezent La Rocca, Fene Grup SA, Tehnorom au același sediu social și utilizează aceleași numere de telefon și fax, iar Euro Plus folosește un punct de lucru având aceleași

număr de telefon și fax, în același imobil.

Conform declarației recurentului intimat inculpat Damian Mihai Bogdan dată în fața primei instanțe cererile de oferte veneau pe fax la punctul său de lucru, punct de lucru pe care-l deținea în mod legal în clădirea în care SC Fene Grup SA își are sediul. Acest număr de fax reprezintă o extensie a centralei telefonice a firmei SC Fene Grup SA, având acces la acesta. Inculpatul a mai precizat că a introdus acest număr de fax în antetul firmei sale ca număr de contact. În cursul urmăririi penale inculpatul Fenechiiu Lucian a precizat, în legătură cu același aspect, faptul că folosirea aceluiași număr de fax pentru toate firmele din grupul "FENE" se explică prin aceea că toate aveau sediile sociale într-un corp comun de birou.

În ceea ce privește contribuția infracțională a inculpatului Damian Mihai Bogdan se constată că acesta a înlesnit grupului de firme "FENE" participarea la achizițiile analizate în prezenta cauză. Acesta deținea și calitatea șef CTC în cadrul SC La Rocca, calitate în care emitea documente intitulate „Declarație de conformitate – Certificat de garanție” pe care le înainta SISEE Moldova.

Inculpatul Damian Mihai Bogdan a semnat "Declarațiile de conformitate - Certificatele de garanție" și în calitate șef birou CTC al SC TEHNOROM SRL, (f.92, vol.5), înscrisuri utile pentru încheierea tranzacțiilor. De asemenea, același inculpat a semnat la rubrica delegatul expediției pentru SC Fene Grup SA (f. 216, vol. 12 dup) și a participat în cazul procedurilor de achiziții publice truate prin metoda „mâinii moarte” prin depunerea de oferte din partea SC Euro Plus SRL alături de alte firme din cadrul grupului Fene.

În aceste condiții recurentul intimat inculpat Damian Bogdan a avut calitatea de asociat, administrator sau angajat, angrenat în încheierea tranzacțiilor derulate

153
cu SISEE Moldova, cunoscând activitățile desfășurate și participând activ la încheierea tranzacțiilor.

Cu privire la recurenții intimați inculpați Fenechiiu Relu și Fenechiiu Lucian, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători constată că aceștia, în calitate de acționari, asociați sau administratori ai firmelor SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA și SC Tehnorom SRL au avut o contribuție activă și susținută la încheierea tranzacțiilor, prin transmiterea ofertelor și ascunderea provenienței reale a produselor livrate către SISEE Moldova prin rulaje scriptice între firmele grupului „FENE” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan. Pentru activitatea desfășurată de inculpatul Damian Mihai Bogdan se au în vedere înscrisurile financiar contabile de rulare a unor produse similare în cadrul grupului de firme Fene, cu SC Fene Grup SA, SC La Rocca SRL (f. 263, 266, 268, 269, 270, 274, 276, ș. a. vol. 12 dup), dar și cu firme din exteriorul acestui grup, respectiv SC DM Grup SRL și SC Sharp Impex SRL, acestea fiind administrate de numitul Stănescu Dragoș. Această activitate a fost absolut necesară pentru a se putea crea aparența unor tranzacții legale, respectiv în care furnizorul putea vinde astfel de aparataje, activitate de pregătire absorbită în infracțiunea fapt consumat. În realitate însă firmele din grupul Fene nu erau autorizate să realizeze tranzacții cu aparatură pentru sistemul energetic, astfel cum s-a arătat anterior.

Între toți inculpații autori ori complici a existat o înțelegere infracțională, iar numai participarea tuturor și alăturarea contribuțiilor infracționale au făcut posibilă desfășurarea activității infracționale și atingerea scopului infracțional.

Conivența infracțională este evidentă din modalitatea în care autorii au acționat, prin încălcarea dispozițiilor privitoare la desfășurarea procedurilor de achiziții publice, în scopul realizării unei piețe de desfacere și a unor avantaje financiare importante pentru firmele din cadrul grupului de firme "FENE". Realizarea laturii obiective a infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice a fost posibilă doar prin participarea efectivă a recurenților intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan la procedurile de achiziții publice organizate de inculpații autori.

Complicitatea în speța de față este o complicitate materială și a constat, așa cum a fost detaliat mai sus, în efortul conjugat al recurenților intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan deșus în vederea 154

încheierii tranzacțiilor prin crearea unei aparențe de legalitate a respectării dispozițiilor privind procedurile de achiziții publice.

Aceste aspecte sunt dovedite atât prin înscrisurile aflate în volumele de la urmărire penală, cât și din declarațiile inculpaților și ale martorilor.

În declarația dată în fața instanței de fond, recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu a precizat că: „Am început activitatea de vânzarea de echipamente în sistemul electric în perioada 1999 - --- în urma unor anunțuri în presă date de companii din sistemul energetic național și în urma identificării unor furnizor de astfel de produse. De-a lungul timpului acest tip de afaceri l-am făcut împreună cu mai mulți asociați și contractele au fost încheiate de mai multe firme de ale mele. Vânzările astfel produse nu au fost numai către Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrice Electrica Moldova ci și către alți beneficiari, aproape către toate sucursalele din România”.

I.4.2. A doua critică, a vizat lipsa vinovăției inculpaților în realizarea activităților de complicitate la comiterea faptelor de abuz în serviciu.

Apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Fenechiiu Relu a susținut că sub aspectul elementului subiectiv al complicității la infracțiunea de abuz în serviciu reținută în sarcina acestuia, dat fiind că activitatea de complicitate nu poate fi reținută ca fiind săvârșită din culpă, aceasta presupune intenția, adică cel care comite infracțiunea de complicitate să aibă reprezentarea că, prin activitățile pe care le realizează, contribuie la realizarea unor fapte prevăzute de legea penală, în mod nemijlocit, de către alte persoane, în calitate de autor. Totodată, întrucât în cauză elementul constitutiv al infracțiunii este condiționat și de o urmare prevăzută de lege, este necesar ca și complicele să aibă reprezentarea acesteia. Or, din conținutul probatoriului administrat în cauză, din considerentele sentinței recurate, nu rezultă existența unei legături subiective, unei coeziuni psihice între cel care este complice și autori, legătură care, pentru existența infracțiunii de complicitate, este indisolubilă. Legătura subiectivă este criteriul în funcție de care se poate stabili dacă există sau nu o

participație propriu – zisă în sensul legii penale. În acest sens, sunt relevante declarațiile care au fost obținute în cauză, respectiv: declarațiile date de către inculpatul Damian Mihai Bogdan, care a precizat foarte clar că nu l-a cunoscut în perioada 2002 – 2004, și nici anterior, pe directorul S.I.S.E.E Moldova, iar în cauză nu există nici măcar proba contrară ori o altă probă în sensul că acesta l-ar fi cunoscut pe directorul sucursalei sau ar fi existat o legătură între directorul sucursalei și inculpații Damian Mihai Bogdan, Fenechiiu Lucian și Fenechiiu Relu. Mai mult, aceștia nici măcar nu se cunosc, iar Fenechiiu Relu, astfel cum rezultă

155
din declarația martorului Grapă Traian, care se coroborează cu declarația dată de către inculpatul Mărghidan Ion și cu declarația inculpatului Fenechiiu Relu, s-a prezentat la sediul S.I.S.E.E Moldova o singură dată, fiind chemat deoarece exista o problemă cu o livrare de produse. În situația în care ar fi existat vreo înțelegere între complici și autori, atunci este evident că nu s-ar mai fi întâmplat unele probleme și acestea nu ar mai fi fost reclamate atunci când au fost sesizate de către societate. Așadar, în opinia apărătorului, este evident faptul că, sub aspect subiectiv, este exclusă orice legătură sau înțelegere, absolut indispensabilă pentru ca instanța de fond să poată reține în sarcina inculpatului Fenechiiu Relu infracțiunea de complicitate.

Tot sub aspect subiectiv, apărătorul a mai arătat că este absolut inadmisibil și de neînțeles argumentarea primei instanțe în susținerea unei legături dintre Fenechiiu Relu și autorii infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, fundamentată pe existența plăților anticipate, susținând prima instanță faptul că acestea ar fi fost confirmate de către martorii Adam Vasile – director comercial și Livinț Paula – șef servicii financiare. Or, pe lângă faptul că un element constitutiv al infracțiunii nu se poate întemeia pe o simplă presupunere, ci este necesar să existe o certitudine, respectiv să existe probe certe, aceste declarații ale martorilor amintiți anterior au fost răstălmăcite, întrucât, din conținutul acestora, coroborat și cu înscrisurile existente la dosarul cauzei rezultă, dimpotrivă, contrariul, și anume faptul că nu a avut loc nicio plată anticipată. Plata anticipată exista doar în situația în care plata s-ar fi făcut înainte ca produsele să fie livrate, însă acest lucru nu s-a întâmplat în cauză, motiv pentru care nu poate fi reținută sub nicio formă plata anticipată.

În consecință, apărătorul a apreciat că susținerile primei instanțe sunt lipsite de orice suport probator. Dimpotrivă, din declarațiile date de acești martori rezultă faptul că plățile s-au efectuat, întotdeauna, după momentul livrării produselor.

Această critică a fost reiterată și de recurenții intimați inculpați Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, considerând că în mod greșit prima instanță a reținut existența oricărei legături sau înțelegeri între aceștia și autorii infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată și continuată.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători constată netemeinică și critica privind lipsa laturii subiective a complicității la săvârșirea de către autori a infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, formulată de recurenții intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, din următoarele considerente:

Potrivit art.19 pct.1 lit. a și b Cod penal fapta este săvârșită cu intenție când infractorul prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte, precum și când infractorul prevede rezultatul faptei sale și, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui.

Sub aspect subiectiv, complicitatea constă într-un sprijin dat cu intenție directă sau indirectă la săvârșirea faptei prevăzute de legea penală. Este irelevant pentru existența complicității dacă între autor și complice a existat sau nu o înțelegere prealabilă. De asemenea, tot irelevant este dacă, în momentul săvârșirii faptei, autorul a cunoscut cine este complicele care l-a ajutat. În ipoteza existenței unei înțelegeri prealabile între autor și complice, aceasta relevă premeditarea în săvârșirea faptei, împrejurare care sporește încărcătura de pericol social a faptei. Pentru a fi complice este necesar și suficient ca persoana să acționeze cu intenție directă sau indirectă.

Prima instanță a apreciat în mod corect că recurenții intimați inculpați Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan au acționat cu intenție directă, aceștia având atât reprezentarea că prin activitățile pe care le realizează contribuie la realizarea unor fapte prevăzute de legea penală, în mod nemijlocit, de către alte persoane, în calitate de autori, cât și reprezentarea urmării imediate, a producerii prejudiciului, urmărind producerea acestui rezultat. Faptul că acești trei inculpați aveau reprezentarea explicită a activității ilicite este dedus din faptul că produsele livrate erau necorespunzătoare calitativ, vechi, folosite, la prețuri avantajoase, uneori chiar similare produselor noi, aceste tranzacții fiind fără nicio finalitate și eficiență economică pentru unitatea economică căreia le vindeau, respectiv SISEE Electrica Moldova.

În marea majoritate a tranzacțiilor efectuate de către firmele din grupul de firme „FENE” proveniența echipamentelor și a componentelor, era incertă și imposibil de stabilit, fiind acoperită prin rulaje succesive între firmele din cadrul acestui grup și ale firmelor colaboratoare SC Dm Grup SRL și SC Șarp Impex SRL, iar la acestea din urmă proveniența era acoperită prin facturi de la firme de tip „fantomă” (CUI fictiv sau firme fără activitate – fără bilanț contabil depus); Calitatea produselor livrate era necorespunzătoare utilizării ca echipamente pentru sistemul energetic național, deoarece erau vechi, uzate, iar aceste livrări se repetau fără ca vreun funcționar din cadrul SISEE Moldova să le reproșeze reprezentanților firmelor respective, calitatea îndoielnică.

Toate aceste aspecte evidențiază faptul că inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan aveau cunoștință că numai acționând în acest fel puteau obține sume importante de bani de la o societate comercială

157
cu capital de stat care rula bani publici și pe care nu i-ar fi putut accesa într-o modalitate legală. Ajutorul pe care inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan l-au acordat inculpaților Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru în activitatea acestora de a superviza derularea de proceduri de achiziții publice viciate ce au avut ca și consecință prejudicierea bugetului unității pe care o conduceau, a fost unul conștient asumat și care, la nivelul intereselor personale, s-a concretizat în beneficiul obținut de firmele lor.

I.4.3. O altă critică cu privire la lipsa elementelor constitutive ale

complicității la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată o reprezintă lipsa urmării imediate, respectiv a prejudiciului. Cu privire la acest aspect, apărarea a susținut că la dosarul cauzei, nu există nicio probă din care să rezulte existența prejudiciului, acesta neputând fi dovedit decât prin probe certe. Este necesar ca prejudiciul să existe pentru a fi element constitutiv al unei infracțiuni, iar pentru ca acesta să facă parte din latura civilă a cauzei penale, este necesar să fie și cert. Existența unui prejudiciu nu se poate întemeia pe un raport al unui organ administrativ de control, care nu este urmat de un proces – verbal, fără ca să se efectueze o constatare tehnico – științifică ori o expertiză tehnică de specialitate, imperios necesară în cauză. Apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Fenechiiu Relu a precizat faptul că elementele relevante în analiza prejudiciului sunt cele referitoare la utilitatea produselor. Acestea rezultă indubitabil din conținutul actelor încuviințate apărării în cadrul probei cu înscrisuri în fața instanței de recurs, respectiv raportul de expertiză extrajudiciară contabilă și opiniile celor doi specialiști, care se coroborează și cu celelalte probe administrate de către apărare, din care rezultă, în mod evident, faptul că aceste produse erau utile și necesare în sistemul energetic național (prize componente). De altfel, utilitatea acestor produse rezultă și din faptul că acestea erau necesare, iar contrar susținerii acuzării, nu erau uzate. Mai mult decât atât, obiectul tranzacțiilor l-a constituit livrarea de produse vechi, necesare reparațiilor și care sub nicio formă nu se puteau realiza cu prize noi, incompatibile cu sistemul energetic existent în România și cu privire la care se pronunță în mod explicit expertul tehnic. De asemenea, legat de modalitatea de livrare, în sensul că se susține de către acuzare faptul că prizele componente nu au fost livrate în mod distinct, ca prize dislocate dintr-un sistem, ci au fost livrate într-un ansamblu, apărătorul a apreciat a fi relevantă explicația dată de către expertul tehnic și care se coroborează cu declarațiile martorilor, din care rezultă, fără echivoc, faptul că aceasta era modalitatea optimă de transportare și de livrare a acestor produse. Or, dacă aceste produse ar fi fost dislocate înainte

*158
de a fi folosite pentru reparații în favoarea S.I.S.E.E Moldova, atunci exista posibilitatea ca acestea să se degradeze, să nu mai fie utile, iar în final să nu mai poată fi folosite.*

La dosarul cauzei există un număr de patru facturi, care nu au legătură cu obiectul cauzei și care au fost imputate inculpatului Fenechiiu Relu, cu titlu de prejudiciu. De aceea, în mod corect, raportul de expertiză extrajudiciară contabilă a concluzionat că nu există un prejudiciu. Sub acest aspect, prezintă relevanță și stocul de produse livrat, cu privire la care au prezentat explicații experții. Astfel, datorită privatizării sistemului energetic național, a fost schimbată în mod esențial politica S.I.S.E.E Moldova, în sensul că, de la acel moment, au fost achiziționate sisteme energetice noi, astfel încât există o explicație logică, plauzibilă pentru care au mai rămas pe stoc o parte din produsele livrate, care însă, nu prezintă elemente suficiente de individualizare de natură să conducă la concluzia că acestea ar face parte, în exclusivitate, din produsele livrate de către societățile inculpatului Fenechiiu Relu. Societățile inculpatului nu erau persoane juridice care să fi efectuat în mod exclusiv livrări de asemenea produse, ci, dimpotrivă, din

cuprinsul raportului de expertiză și opiniile experților tehnici, rezultă că S.I.S.E.E Moldova avea contracte și cu alți furnizori.

Apărătorul a indicat aceste patru facturi ca fiind următoarele: factura nr. 1851431 din 20 decembrie 2004; factura nr.9727751 din 24 ianuarie 2005; factura nr.559402 din 08 martie 2005 și factura nr.9727757 din 07 aprilie 2005.

Apărătorul a apreciat că aceste facturi nu au legătură cu fondul cauzei, întrucât factura nr.1851431 din 20 decembrie 2004 atestă faptul că TEHNOROM a vândut componente către S.I.S.E.E Banat, așadar o altă societate; factura nr.9727751 din 24 ianuarie 2005 atestă faptul că TEHNOROM a vândut componente către S.I.S.E.E Banat; factura nr.559402 din 08 martie 2005 atestă faptul că TEHNOROM a vândut componente către S.I.S.E.E Muntenia Sud, așadar alte societăți și alte raporturi juridice; factura nr.9727757 din 07 aprilie 2005 atestă faptul că TEHNOROM a vândut componente către S.I.S.E.E Muntenia Sud.

Apreciază că este evident faptul că aceste facturi nu formează obiectul cauzei, motiv pentru care motivarea primei instanțe, cu privire la aceste aspecte, este incorectă și, în mod vizibil, contrară. Prima instanță nu a ținut cont de faptul că abuzul în serviciu contra intereselor publice este o infracțiune de rezultat. Pe de altă parte, în cazul tuturor infracțiunilor cauzatoare de prejudiciu, există un decalaj între momentul la care se pretinde că s-a realizat elementul material al infracțiunii, moment care, în aprecierea primei instanțe, s-a realizat odată cu acceptarea ofertei, mai exact la momentul la care au avut loc livrările, infracțiunea

159 consumându-se la momentul efectuării plăților, când s-a produs prejudiciul. Or, plecând de la situația că momentul consumării infracțiunii este cel al întâlnirii cererii cu oferta, înseamnă că prima instanță, contrar exigențelor textelor de la art.248 – 2481 Cod penal, apreciază că o astfel de infracțiune nu este o infracțiune de rezultat. De aceea, astfel cum rezultă din considerentele hotărârii, prima instanță a apreciat, contrar dispozițiilor legale, că apărarea formulată de către inculpatul Fenechiu Relu, referitoare la calitatea produselor, la prețul acestora, la valorificarea acestora nu are eficiență în cauză. Din contră, apărarea are eficiență, relevante fiind concluziile raportului de expertiză contabilă și a opiniilor experților tehnici, înscrisuri pe care, în mod just, instanța de recurs le-a încuviințat ca mijloace de probă. În raport de aceste înscrisuri, apărătorul a solicitat instanței de recurs de a face aprecieri și în raport de aceste elemente probatorii, urmând a constata că ele pot servi aflării adevărului și că sunt conforme cu realitatea.

Cu privire la momentul consumării infracțiunii, apărătorul a susținut că, în conformitate cu literatura de specialitate în materie, în cauză fiind reținută o infracțiune cauzatoare de prejudiciu, o infracțiune de rezultat, aceasta se consideră consumată doar în momentul în care se produce rezultatul. În cazul infracțiunilor de rezultat caracterul penal al acestora depinde de urmarea care este prevăzută de lege, care face parte din conținutul constitutiv al infracțiunii, ceea ce înseamnă că, dacă nu este produsă urmarea, chiar dacă ar fi avut loc o neîndeplinire a atribuțiilor de serviciu sau o îndeplinire necorespunzătoare, fapta nu constituie infracțiune decât dacă se produce urmarea prevăzută de lege. De aceea, în cazul acestor infracțiuni, momentul consumării acestora este momentul

la care s-a produs urmarea. Urmarea reproșată de către acuzare este prejudiciul, care, în opinia apărării, este inexistent, întrucât, atâta timp cât la dosarul cauzei nu există probe certe privind existența prejudiciului, nu se poate spune că sunt întrunite elementele constitutive ale vreunei infracțiuni. În acest sens este și doctrina de specialitate și, de asemenea, practica judiciară unanimă în materie. La această critică, privind lipsa prejudiciului cauzat persoanei juridice de interes public, au achiesat și ceilalți recurenți intimați inculpați, recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan precizând că, în calitate de administrator la SC Europlus SRL, a încheiat o singură tranzacție cu SISEE Moldova, echipamentele fiind folosite în totalitate, astfel că în sarcina sa nu se poate reține producerea vreunui prejudiciu.

Totodată ceilalți recurenți intimați inculpați au achiesat la concluziile apărătorului ales al recurentului intimat inculpat Fenechiiu Relu, arătând că 160

instanța de fond nu a stabilit valoarea exactă a prejudiciului produs, întrucât nu a avut în vedere cele patru facturi menționate și nici bonificațiile efectuate prin folosirea componentelor și echipamentelor energetice achiziționate de la grupul de firme „Fene”.

Cu privire la critica formulată de recurenții intimați inculpați Mărghidan Ion, Andronache Petru, Turbatu Ioan, Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan referitoare la includerea în actele materiale a infracțiunilor reținute în sarcina acestora și a următoarelor facturi: factura nr. 1851431 din 20 decembrie 2004; factura nr. 9727751 din 24 ianuarie 2005; factura nr. 559402 din 08 martie 2005 și factura nr. 9727757 din 07 aprilie 2005, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători constată că aceste facturi au fost emise în baza unor tranzacții încheiate cu alte societăți. Chiar dacă această critică a fost invocată pentru prima dată în recurs, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători constată că factura nr. 1851431 din 20 decembrie 2004 atestă faptul că Tehnorom a vândut componente către S.I.S.E.E Banat; factura nr. 9727751 din 24 ianuarie 2005 atestă faptul că Tehnorom a vândut componente către S.I.S.E.E Banat; factura nr. 559402 din 08 martie 2005 atestă faptul că Tehnorom a vândut a vândut componente către S.I.S.E.E Muntenia Sud, așadar alte societăți și alte raporturi juridice; factura nr. 9727757 din 07 aprilie 2005 atestă faptul că Tehnorom a vândut componente către S.I.S.E.E Muntenia Sud.

De asemenea, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători apreciază că inculpații Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan au acționat în baza aceleiași rezoluții infracționale unice, având aceeași modalitate de executare, astfel încât actele materiale aferente celor patru facturi reprezintă tot acte de executare față de aceștia chiar dacă nu este vorba despre aceeași parte vătămată, însă nu s-au efectuat acte de urmărire penală față de modalitatea de desfășurare a procedurilor de achiziții publice la sucursalele S.I.S.E.E Banat și S.I.S.E.E Muntenia Sud, iar instanța nu a fost investită prin rechizitoriul și cu fapte săvârșite de către conducătorii acestor unități.

În cazul în care instanța de judecată, fiind sesizată cu judecata unei infracțiuni în formă continuată, constată că unele dintre actele materiale care

formează conținutul infracțiunii continuate au fost dovedite, iar alte acte materiale nu au fost dovedite, nu dispune, în baza art.334 Cod procedură penală, schimbarea încadrării juridice dintr-o infracțiune unică continuată într-un concurs de infracțiuni și nu pronunță o soluție de condamnare pentru actele materiale care formează conținutul infracțiunii continuate dovedite și o soluție de achitare pentru 161

actele materiale nedovedite. Într-o astfel de situație, instanța, sesizată cu o singură infracțiune continuată, pronunță o soluție unică de condamnare pentru actele materiale dovedite, cu înlăturarea din conținutul infracțiunii continuate a actelor materiale nedovedite (Decizia penală nr.2647 din 4 septembrie 2012 a Înalta Curte de Casație și Justiție nepublicată).

În prezenta cauză instanța de fond a fost investită prin rechizitoriu cu infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată săvârșită de către directorii SISEE Moldova, respectiv inculpații Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru și cu complicitatea inculpaților Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată săvârșită de directorii SISEE Moldova. Având în vedere faptul că instanța nu a fost investită prin rechizitoriu și cu fapte săvârșite de către conducătorii unităților S.I.S.E.E Banat și S.I.S.E.E Muntenia Sud, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători apreciază că aceste facturi nu formează obiectul cauzei, motiv pentru care consideră fondată critica recurenților intimați inculpați, privind greșita condamnare și pentru actele materiale cuprinse la punctele 42, 44, 45 și 46 din rechizitoriu, urmând să le înlătore din conținutul infracțiunii continuate. Astfel, va înlătura actele materiale de la punctele 42, 44, 45 și 46 din rechizitoriu, acte materiale aferente facturilor nr.: 1851431 din 20 decembrie 2004; 9727751 din 24 ianuarie 2005; 559402 din 08 martie 2005 și 9727757 din 07 aprilie 2005. Tot cu privire la prejudiciu, instanța de recurs a constatat că succesoarea în drepturi a SISEE Moldova s-a constituit parte civilă în cauză cu suma de 6.327.390 lei, reprezentând diferența dintre valoarea totală a celor 46 de acte materiale pentru care inculpații au fost trimiși în judecată și bonificația în sumă de 79.586 lei.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători constată că potrivit principiului disponibilității partea vătămată se poate constitui parte civilă în cauza penală cu suma pe care o consideră ca reprezentând prejudiciul efectiv creat. Succesoarea în drepturi a SISEE Moldova a apreciat că bonificația componentelor și echipamentelor energetice în sumă de 79.586 lei nu reprezintă un prejudiciu efectiv realizat în patrimoniul societății, componentele corespunzătoare acestei sume fiind utilizate de către societate. Partea civilă nu a precizat din ce perioadă provin componentele bonificate, astfel încât suma respectivă va fi împărțită în mod egal pentru fiecare perioadă în care inculpații au deținut funcția de director, respectiv 39.793 lei pentru perioada în care a fost director inculpatul Turbatu Ioan și 39.793 lei pentru perioada în care a fost 162

director inculpatul Mărghidan Ion, urmând ca prejudiciul reținut în sarcina fiecăruia dintre acești inculpați să fie micșorat corespunzător cu jumătate din

valoarea bonificațiilor, iar pentru ceilalți inculpați, urmând a fi scăzută întreaga valoare, dar raportat tot la cele două perioade în care au avut funcția de conducere în cadrul SISEE Moldova.

În ceea ce privește existența și întinderea prejudiciului, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători, în acord cu instanța de fond, constată că potrivit dispozițiilor art.248 Cod penal, infracțiunea de abuz în serviciu este o infracțiune de rezultat, iar inexistența prejudiciului ar conduce la inexistența infracțiunii și ar exclude angajarea răspunderii penale.

Prin apărărilor formulate și criticile aduse hotărârii instanței de fond, inculpații nu au susținut faptul că activitatea acestora nu a generat un prejudiciu, ci faptul că întinderea prejudiciului nu este certă ori că, urmare bonificațiilor elementelor și componentelor energetice livrate de către firmele din grupul „Fene” partea civilă nu a suferit niciun prejudiciu.

Existența unui prejudiciu este confirmată inclusiv de raportul de expertiză extrajudiciară întocmit de către expertul contabil Țugui Alexandru, în concluziile acestuia fiind indicat un prejudiciu de 1.545.875, 58 lei, cu argumentarea că echipamentele și componentele energetice corespunzătoare acestei sume nu au fost valorificate datorită indisponibilizării acestora de către parchet.

Caracterul cert al prejudiciului presupune că acesta este sigur, atât în privința existenței, cât și în privința posibilității de evaluare. Susținerea referitoare la faptul că piesele au fost în totalitate ori în parte bonificate nu are relevanță juridică întrucât, astfel cum s-a arătat, în sarcina inculpaților se rețin infracțiuni de abuz în serviciu prin încălcarea dispozițiilor legale referitoare la desfășurarea procedurilor de achiziții publice, pentru care prejudiciul este egal cu valoarea produselor astfel achiziționate.

Infracțiunile reținute în sarcina inculpaților au produs un prejudiciu, totalizând valoarea achizițiilor realizate cu încălcarea dispozițiilor procedurale privind achizițiile publice, iar acest prejudiciu era actual la momentul la care s-a pretins repararea.

Caracterul cert al prejudiciului rezultă și din raportul emis la data de 21 iunie 2010 de către MFP-ANAF, Garda Financiară în care se susține faptul că (f.22 și urm., vol.4 dup) în perioada verificată, SISEE MOLDOVA a efectuat numeroase achiziții publice de transformatoare de tensiune, întrerupătoare și alte componente necesare sistemului energetic, de la grupul de firme Fene având o valoare fără TVA în sumă totală de 6,406,976.44 lei, la care se adaugă TVA în

163 suma totală de 1,217,325.52 lei. Echipa de control a considerat însă că suma de 6.327.390 lei, reprezentând diferența între valoarea totală a achizițiilor efectuate, în cuantum total de 6.406.976 lei, și valoarea componentelor bonificate, în cuantum de 79.586 lei, constituie valoarea achizițiilor efectuate în mod nejustificat de către SISEE Moldova.

Valoarea prejudiciului, în condițiile în care facturile aferente actelor materiale de la punctele 42, 44, 45 și 46 nu au fost încheiate cu SISEE Moldova, iar bonificația componentelor în sumă de 79.586 lei nu a fost inclusă în suma cu care partea vătămată s-a constituit parte civilă, urmează a fi determinată prin cumulul valorilor facturilor aferente celor 42 de acte materiale pe care Înalta Curte,

Completul de 5 Judecători le reține în cauza de față din care urmează a fi scăzută bonificația în sumă de 79.586 lei. Cu toate că instanța de fond a menționat că în raport de principiul disponibilității va admite constituirea de parte civilă fără a lua în considerare bonificația în cuantum de 79.586 lei, la obligarea inculpaților pentru perioadele în care au deținut funcția de director a dispus obligarea în solidar a inculpaților Andronache Petru, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan la suma de 6.327.390 lei către partea civilă, pentru inculpatul Turbatu Ioan limita răspunderii în solidar fiind 3.343.838,04 lei, iar pentru inculpatul Mărghidan Ion în limita sumei de 3.063.138,4 lei, fără a lua în considerare și bonificația componentelor utilizate față de cei din urmă inculpați.

Astfel, cumulul facturilor aferente celor 42 de acte materiale reprezintă valoarea totală de 5.751.567 lei din care se scade valoarea de 79.586 lei, reprezentând bonificația, rezultând un prejudiciu total de 5.672.081 lei (RON). În condițiile în care perioada infrațională a fost desfășurată pe două mandate, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători urmează a avea în vedere la stabilirea prejudiciului pentru inculpații Turbatu Ioan și Mărghidan Ion perioadele în care aceștia au deținut calitatea de directori ai SISEE Moldova. Bonificația în valoare de 79.586 lei va fi împărțită în mod egal pentru cele două perioade de directorat, astfel cum s-a precizat mai sus, iar față de inculpații Mărghidan Ion, Andronache Petru, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, la stabilirea prejudiciului, va fi înlăturată și valoarea celor patru facturi aferente actelor materiale de la punctele 42, 44, 45 și 46 din rechizitoriu.

Apărarea a susținut că prejudiciul produs nu are un caracter cert, întrucât produsele livrate de grupul de firme FENE au fost utilizate ceea ce înseamnă că acel cuantum al daunelor solicitate de partea civilă nu este riguros calculat, fiind considerabil mai mic.

164

Prejudiciul creat se referă la valoarea însumată a tuturor achizițiilor publice în derularea cărora au fost încălcate dispozițiile legale în vigoare fără a interesa dacă echipamentele sau componentele energetice au fost ori nu utilizate. Utilizarea pieselor achiziționate nu conduce la diminuarea prejudiciului cu valoarea acestora menționată în actele financiar contabile, întrucât valoarea de achiziție era superioară valorii reale, iar includerea pieselor în instalații necesită un proces de reparație cu cheltuieli aferente ce pot constitui prejudicii cauzate aceleiași părți civile. În acest sens au fost declarațiile martorului Boicu-Bighiu Vili care a precizat că „am observat că oportunitatea achiziționării de transformatoare exista pentru că există comenzi certe, dar fiind vechi, prețul era destul de mare, de exemplu la transformatoare adunarea prețului componentelor depășea prețul unui transformator nou. Motivația acestui aspect am observat-o solicitând oferte de preț de la fabrica din Filiași pentru că la reparația unui transformator devizul lucrărilor nu trebuia să depășească prețul de 50% din valoarea unuia nou, condiție impusă de beneficiar.” Același martor a mai precizat că „Prețul transformatoarelor achiziționate de la firma Fene depășea prețul unui transformator nou cu 25%. Aceste 15 transformatoare proveneau din instalații dezafectate, erau vechi, ruginite astfel încât, în situația în care echipamentele sau

componentele achiziționate de la grupul de firme „Fene” au fost folosite, valoarea acestora era mai mare decât valoarea unor echipamente sau componente energetice noi”.

Partea civilă SC Filiala de Întreținere și Servicii Energetice ”Electrica Serv” – SA, SISE ”Electrica Moldova” a menționat că se constituie parte civilă cu suma de 6.327.390 lei, indicată în cuprinsul raportului întocmit de Garda Financiară, iar această manifestare de voință are la bază Hotărârea nr.19 din 11.11.2010 a Consiliului de Administrație al SC Electrica Serv SA. În concluziile acestui raport se arată că suma de 6.327.390 lei, reprezintă diferența dintre valoarea totală a achizițiilor efectuate, în cuantum total de 6.406.976 lei, și valoarea componentelor bonificate, în cuantum de 79.586 lei.

În raport de precizările efectuate anterior, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători consideră întemeiată critica inculpaților privind stabilirea prejudiciului, doar cu privire la cele 4 facturi menționate, urmând a admite recursul inculpaților sub aspectul laturii civile, prejudiciul produs fiind în sumă totală de 5.672.081 lei, iar repartizarea în funcție de cele două mandate va fi astfel:

- suma de 3.304.045 lei (RON) pentru inculpații Turbatu Ioan, Andronache Petru, Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan;
165

- suma de 2.368.036 lei (RON) pentru inculpații Mărghidan Ion, Andronache Petru, Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

I.4.4. O altă critică comună formulată de toți recurenții intimați inculpați a vizat lipsa calității de subiect pasiv a SISEE Moldova, întrucât nu avea calitate de autoritate contractantă, situație în care, în opinia apărării nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, considerând că în situația în care SISEE Moldova nu este persoană juridică de interes public nu are calitate de autoritate contractantă, iar autorii infracțiunii nu au calitatea de subiecți activi ai infracțiunii de abuz în serviciu, întrucât nu sunt funcționari publici.

În susținerea acestei critici apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Fenechiiu Relu, avocat Zancu Ciprian, a arătat că nu a fost încălcată nicio dispoziție legală privind achizițiile publice. Astfel, pe de o parte, S.I.S.E.E Moldova nu este o persoană juridică de interes public, iar pe de altă parte, aceasta nu intră în categoria persoanelor la care face referire textul de la art. 145 din Codul penal. Acest aspect rezultă din organizarea SC ELECTRICA SA, care a fost divizată în mai multe sucursale și filiale, sucursalele preluând doar activitățile de reparație și întreținere. Practic, sucursalele nu aveau exclusivitate referitor la reparația acestor bunuri. Prin urmare, în cauză, în opinia apărătorului nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 248 Cod penal.

Un alt aspect invocat de către apărare a fost cel privitor la faptul că, în cauză, nu au fost încălcate normele privind achizițiile publice. Astfel, S.I.S.E.E Moldova nu este și nu a fost niciodată autoritate contractantă, cu trimitere la prevederile OUG nr.60/2001, art.5 lit. b) din care rezultă că „oricare instituție publică, de interes general sau local, autonomă ori aflată în subordinea sau sub controlul unei autorități publice”. Practic, niciuna dintre condițiile prevăzute de

legiutor nu sunt îndeplinite, pentru ca S.I.S.E.E Moldova să fie autoritate contractantă.

În primul rând aceasta nu are personalitate juridică, iar în al doilea rând este o sucursală, iar potrivit Legii nr. 35/1990 nu are personalitate juridică; nu desfășoară activități relevante (o activitate relevantă în sensul situației din speță ar fi fost punerea la dispoziție sau exploatarea produsului, transportului și distribuției energiei electrice). Or, S.I.S.E.E Moldova niciodată nu a desfășurat aceste activități, neavând o activitate relevantă, este un simplu service care repară transformatoare sau întrerupătoare.

Un alt aspect adus în discuție și invocat de către apărare a fost acela că S.I.S.E.E Moldova nu se află sub influența dominantă a unei autorități sau instituții 166

publice. Potrivit art.3 lit. g2 din OUG nr 60/2001 „influență dominantă - situație în care, în raport cu o persoană juridică, o altă persoană juridică se află în cel puțin unul dintre următoarele cazuri: deține majoritatea capitalului subscris, deține controlul majorității voturilor în adunarea generală sau numește în componența consiliului de administrație, a organului de conducere sau de supervizare mai mult de jumătate din numărul membrilor acestuia;”.

S.I.S.E.E Moldova nu beneficiază de reguli speciale sau exclusive în domeniul său de activitate. Practic, reparând transformatoare, sucursala nu desfășoară o activitate relevantă, în sensul de producere, furnizare sau distribuție a energiei electrice, singura care are acest drept fiind filiala, care, prin divizările respective, a primit aceste atribuții.

În ceea ce privește aspectul privitor la faptul dacă activitățile desfășurate de către S.I.S.E.E Moldova contravin sau li se aplică OUG nr.60/2001, recurenții intimați inculpați au susținut că există două texte de lege care prevăd că S.I.S.E.E Moldova este exceptată de la aplicarea acestor dispoziții legale, respectiv textul de la art.8 alin.4, potrivit cu care „Autoritățile contractante prevăzute la art.5 alin.1 lit. d) nu au obligația de a aplica prevederile prezentei ordonanțe de urgență atunci când achiziționează:

a) produse, lucrări sau servicii destinate altor scopuri decât desfășurării de activități relevante;

b) produse, lucrări sau servicii destinate desfășurării unor activități relevante în altă țară decât România, în condițiile în care realizarea acestui scop nu presupune utilizarea fizică a unei rețele sau a unui areal geografic din România.”. În același timp, autoritatea specializată în domeniul achizițiilor publice (ANRMAP) precizează că S.I.S.E.E Moldova nu este și nu a fost niciodată autoritatea contractantă (adresa ANRMAP nr.5554/2006, în care chiar filiala nu era calificată a fi autoritate contractantă pentru că nu desfășoară activități relevante), iar prin adresa nr.16882 emisă de ANRMAP la 14 noiembrie 2013 se menționează foarte clar faptul că S.I.S.E.E Moldova nu avea calitate de autoritate contractantă, potrivit art.5 din OUG nr.60/2001, motiv pentru care nu avea obligația respectării dispozițiilor privitoare la achizițiile publice.

Așadar, pentru aceste considerente, infracțiunea reținută în sarcina autorilor nu există, întrucât, pe de o parte, nu este prevăzută de legea penală, iar pe de altă parte, subiectul pasiv al infracțiunii nu există.

Un alt aspect adus în discuție de către apărător a fost acela privitor la faptul că inculpatul Fenechiu Relu a desfășurat simple activități de comerț. În calitate de comerciant, la momentul la care primește o cerere de ofertă, legea comerțului

167
spune că, dacă vrei să vinzi, răspunzi acestei cereri de ofertă printr-o ofertă, aspect care, în cauză, s-a și întâmplat. Chiar și faptul că S.I.S.E.E Moldova a elaborat o serie de operațiuni prin care a organizat achiziții la sediul acesteia și care, într-adevăr, erau asimilate OUG nr.60/2001, nu arată faptul că era transformată automat în autoritate contractantă.

Apărătorul recurentului intimat inculpat Fenechiu Relu, avocat Zancu Ciprian, a arătat că S.I.S.E.E Moldova nu era obligată să urmeze procedura prevăzută de OUG nr.60/2001, însă a urmat această procedură deoarece societatea a implementat sistemul de calitate, care include o anumită circulație a documentelor și o anumită modalitate de achiziție a unor bunuri. Însă, acest lucru nu înseamnă că S.I.S.E.E Moldova era obligată să urmeze procedura instituită de OUG nr. 60/2001. Mai mult, arată apărătorul, apărarea nu poate răspunde în locul S.I.S.E.E Moldova în sensul celor solicitate mai sus, atâta timp cât aceasta, din punct de vedere legal, nu era obligată să urmeze procedura instituită de OUG nr.60/2001. De altfel, singura situație în care S.I.S.E.E Moldova a aplicat efectiv dispozițiile OUG nr.60/2001 a fost cea aferentă actului material nr.24, ocazie cu care a organizat o licitație publică, publicată inițial în M. Of. al României, la acel moment fiind vorba despre o licitație publică, dat fiind faptul că acea comandă venea de la filială (cea care avea personalitate juridică). Însă, prin faptul că S.I.S.E.E Moldova a organizat licitația publică, nu conduce la concluzia că sucursala s-a transformat în autoritate contractantă.

Referindu-se la motivarea soluției de scoatere de sub urmărire penală dispusă de procuror față de Adomniței Mihai Cristian (pag.112, par.2, 3, 4 și 5), apărătorul a susținut că nici inculpatul Fenechiu Relu nu a avut reprezentarea și nu a știut dacă s-a produs vreun prejudiciu respectivei entități. Prin urmare, pentru identitate de rațiune, în opinia apărării, instanța de recurs ar trebui să cenzureze aceste aspecte reținute de către prima instanță.

Toți recurenții intimați inculpați au achiesat la concluziile apărătorului ales al recurentului intimat inculpat Fenechiu Relu, apreciind că SISEE Moldova nu este autoritate contractantă și nu desfășoară activitate relevantă. Astfel, recurentul intimat inculpat Fenechiu Lucian, prin apărător ales a arătat că prin H. G. nr.1342/2001 privind reorganizarea Societății comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice «Electrica» - SA, a fost înființată Sucursala de întreținere și Servicii Energetice Electrice Bacău «Electrica Moldova», fără personalitate juridică, situație în care aceasta nu avea calitatea de autoritate contractantă în temeiul O.U.G. nr.60/2001, această calitate având-o,

168
însă, la acel moment, societatea-mamă, respectiv Societatea comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice «Electrica» - S.A. (subl.n.)- Ulterior, H.G. nr.1342/2001 a fost modificată prin HG nr.74/2005 privind înființarea Societății Comerciale Filiala de întreținere și Servicii Energetice «Electrica Serv» - S.A. prin reorganizarea activității din cadrul Societății

Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice «Electrica» - S.A., prin care a fost înființată Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice «Electrica Moldova», sucursală fără personalitate juridică a S.C. «Electrica Serv» - S.A. Acesta a mai făcut precizarea că S.C. «Electrica Serv» - S.A., având în vedere obiectul său de activitate, respectiv realizarea lucrărilor de întreținere și reparații la instalațiile de distribuție, alte activități de prestări de servicii, precum și executarea de lucrări de investiții pentru filialele de distribuție și furnizare a energiei electrice, nu a avut calitatea de autoritate contractantă nici în temeiul art.5 din O.U.G. nr.60/2001 și nici în baza art.8 din O.U.G. nr.34/2006" (subl.n.). În raport de cele menționate a considerat că procedura de achiziții publice la care face trimitere acuzarea nu era aplicabilă în cazul „SISSE”, apreciind că nu există conduita ilicită a celor trei inculpați reprezentanți ai „SISSE”, ca parte componentă a laturii obiective a infracțiunii de abuz în serviciu.

Recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, atât prin motivele scrise cât și prin apărătorii aleși, a susținut că partea civilă S.I.S.E.E Moldova nu există din punct de vedere juridic și nu a existat niciodată în evidențele ONRC. Urmărirea penală, cât și judecata în fața primei instanțe s-au întemeiat pe ipoteza că inculpatul Damian Mihai Bogdan, împreună cu ceilalți coinculpați, ar fi săvârșit infracțiunile în dauna părții civile S.I.S.E.E Moldova. Însă, conform interogării bazei de date a ONRC, depusă la dosarul cauzei la data de 07 ianuarie 2014, reiese că nu există și nu a existat niciodată o societate cu denumirea S.I.S.E.E Moldova. Așadar, în măsura în care ar fi existat o parte vătămată, aceasta nu putea fi sub nicio formă S.I.S.E.E Moldova, ci doar SC Electrica SA, care, prin procedura de reorganizare suferită prin HG nr.1342 din 27 decembrie 2001 privind reorganizarea Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., practic a fost divizată în 8 sucursale, printre care și S.I.S.E.E Moldova, și 8 filiale. Prin acest act normativ, se stabilea foarte clar că aceste sucursale nu au personalitate juridică, personalitate juridică având doar SC Electrica SA. De altfel, din rubricile facturilor fiscale, depuse în dovedirea celor 46 de tranzacții, ulterior apreciate ca fiind acte materiale ale infracțiunii de abuz în serviciu, reiese cu certitudine care este cumpărătorul acestor produse energetice, nicăieri nefiind trecută la această rubrică S.I.S.E.E Moldova. În 169

schimb, figurează tot timpul, ca și cumpărător, SC Electrica SA – prin sucursala sa - S.I.S.E.E Moldova, cu sediul în Bacău. Practic, organul de urmărire penală a făcut o eroare de conceptare, care a fost preluată ulterior și de către prima instanță, respectiv s-a confundat această sucursală din Bacău cu o altă societate SC S.I.S.E.E Electrica Moldova SA, care însă nu există și nu a existat niciodată. Această confuzie a fost legată de împrejurarea că sintagma „Electrica Moldova” se regăsea în denumirea a două societăți comerciale, mai întâi în denumirea filialei SC ELECTRICA SA, care avea personalitate juridică distinctă, denumirea completă a acesteia fiind Filiala Comercială – Filială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice Moldova SA, cu sediul în Bacău, iar pe de altă parte, sintagma „Electrica Moldova” se regăsea și în denumirea unei sucursale a SC Electrica SA, respectiv S.I.S.E.E Moldova, cu sediul în Bacău, care nu are personalitate juridică distinctă, potrivit art.43 din Legea nr.31/1990 și art.1 din HG nr.1342 din

27 decembrie 2001 privind reorganizarea Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" S.A. Așa fiind, apare în mod cu totul de neînțeles cum prima instanță a urmat aceeași eroare pe care a făcut-o și organul de urmărire penală, apreciind că S.I.S.E.E Moldova face parte din SC Electrica Moldova SA, lucru total necorespunzător sub două aspecte. Un prim aspect vizează împrejurarea că S.I.S.E.E Moldova făcea parte nemijlocit, în virtutea HG nr. 1342 din 27 decembrie 2001 privind reorganizarea Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., din SC Electrica SA, iar în al doilea rând, filiala cu denumirea SC Electrica Moldova SA avea personalitate juridică proprie, dar, în schimb, se afla sub controlul societății SC Electrica SA. Așadar, S.I.S.E.E Moldova nu avea nicio legătură cu SC Electrica Moldova SA, fiind doar o sucursală care aparținea SC Electrica SA, care, pe de o parte, nu avea personalitate juridică, iar pe de altă parte, acestea nu se află într-un raport de subordonare sau de control una față de cealaltă.

Apărătorul recurentului intimat inculpat Andronache Petru a arătat că S.I.S.E.E Moldova nu este o societate care poate fi considerată autoritate contractantă, din perspectiva OUG nr. 60/2001. Aceasta folosea o procedură internă, însă era o modalitate de lucru a acesteia ce asigura acuratețe în procedurile desfășurate. Din aceste motive, conducerea sucursalei a impus asigurarea managementului privind activitatea societății, care, din 1996, a fost supusă unui proces de certificare, inițial fiind obținută certificarea ISO 14001 (începând cu anul 1996), iar ulterior ISO 9001 (începând cu anul 2000). Astfel, în cadrul acestor procese de certificare, prin decizia conducerii, au fost impuse o serie de regulamente pentru activitățile desfășurate de către societate, cu titlu de 170

exemplu fiind indicate următoarele: Regulamentul activitatea de aprovizionare; Regulamentul privind gestionarea stocurilor; Regulamentul privind procedurile de recepție a produselor, motiv pentru care activitatea inculpatului nu trebuie raportată la prevederile OUG nr.60/2001, ci la regulamentele interne, care stabileau sarcinile ce reveneau persoanelor implicate.

Recurenții intimați inculpați Turbatu Ioan și Mărghidan Ion au susținut că SISEE Moldova nu era persoană juridică de interes public, ceea ce determină lipsa calității de subiect pasiv al infracțiunii și implicit a calității de parte civilă. SISEE Moldova a fost înființată ca sucursală, fără personalitate juridică, astfel încât nu se încadrează în niciuna dintre instituțiile prevăzute de art.145 Cod penal.

În raport de această situație și de faptul că activitatea de reparații și întreținere echipamente energetice nu este activitate relevantă, SISEE Moldova nu are calitate de autoritate publică contractantă, aspect confirmat și de ANRMAG prin două adrese ce se află atașate la dosar.

Referitor la această critică Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători constată că este neîntemeiată, argumentele primei instanțe pe acest aspect găsindu-și pe deplin valabilitatea și în fața instanței de recurs, prin raportare la datele concrete ale cauzei.

Potrivit art.5 alin.1 din OUG nr.60/2001:

(1) Este autoritate contractantă, în sensul prezentei ordonanțe de urgență:

- a) oricare autoritate publică, astfel cum este definită aceasta în Constituția României, inclusiv autoritatea judecătorească;
- b) oricare instituție publică, de interes general sau local, autonomă ori aflată în subordinea sau sub controlul unei autorități publice;
- c) oricare persoană juridică, alta decât cele prevăzute la lit. a) sau b), care a fost înființată pentru a desfășura activități de interes public fără caracter comercial sau industrial și care se află cel puțin în una dintre următoarele situații:
- este finanțată din fonduri publice;
 - se află în subordinea sau sub controlul unei autorități ori instituții publice;
 - în componența consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare mai mult de jumătate din numărul membrilor acestuia sunt numiți de către o autoritate sau o instituție publică;
- d) oricare persoană juridică ce desfășoară activități relevante în unul dintre sectoarele de utilități publice - apă, energie, transporturi și telecomunicații - și care se află, direct sau indirect, sub influența dominantă a uneia dintre

171
persoanele juridice prevăzute la lit. a), b) sau c) ori care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive pentru desfășurarea unor astfel de activități.

Art.6 din OUG nr.60/2001:

(1) În sensul prevederilor art.5 alin.(1) lit. d) sunt considerate activități relevante următoarele:

- a) punerea la dispoziție sau exploatarea de rețele fixe destinate să asigure, în beneficiul publicului, activități în domeniul producției, transportului sau distribuției de apă potabilă, energie electrică, combustibili gazoși sau energie termică și apă caldă, precum și furnizarea de apă potabilă, de energie electrică, de combustibili gazoși sau de energie termică și de apă caldă către aceste rețele;
- b) evacuarea sau tratarea apelor uzate;
- c) exploatarea unui areal geografic în scopul prospectării sau extracției de petrol brut, gaze naturale, cărbuni sau alți combustibili solizi;
- d) exploatarea unui areal geografic în scopul punerii la dispoziție transportatorilor care operează pe căi aeriene, maritime sau fluviale a aeroporturilor, a porturilor maritime/fluviale sau a altor terminale de rețea de transport;
- e) punerea la dispoziție sau exploatarea de rețele de transport destinate să asigure prestarea de servicii în beneficiul publicului, în domeniul transportului pe calea ferată și transportului terestru de călători, programate;
- f) punerea la dispoziție sau exploatarea de rețele publice de telecomunicații ori asigurarea, în beneficiul publicului, a unuia sau mai multor servicii de telecomunicații.

În urma analizei textelor de lege menționate anterior, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că autoritate contractantă este acea instituție, care a fost înființată să satisfacă nevoi de interes public, fără scop comercial, fiind finanțată în mod substanțial de stat, de unitățile administrativ-teritoriale sau de alte instituții publice, și se află în subordinea sau este supusă controlului unei autorități contractante, sau care deține în componența consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare majoritatea voturilor.

Prin HG nr.1342 din 27 decembrie 2001 privind reorganizarea Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" au fost înființate 8 societăți comerciale regionale/filiale de distribuție ale "Electrica" SA printre care și Societatea Comercială Filiala de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Moldova" - S.A., cu sediul în municipiul Bacău și 8 sucursale regionale de întreținere, fără personalitate juridică.

172

Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A. are drept filială Societatea Comercială Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Moldova" - S.A. și drept sucursală pe SISEE (Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice) "Electrica Moldova". La rândul lor, filiala Societatea Comercială Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Moldova" S.A. deține alte 6 sedii secundare denumite sucursale (de distribuție și furnizare a energiei electrice), fără personalitate juridică și, de asemenea, Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice Electrice "Electrica Moldova" are mai multe puncte de lucru regionale. Aceste puncte de lucru regionale sunt: Bacău, Botoșani, Iași, Piatra-Neamț, Suceava, Vaslui.

Potrivit art.3 din același act normativ, societățile comerciale/filialele au principalul obiect de activitate în domeniul distribuției și furnizării energiei electrice și contractează serviciile de întreținere, reparații, precum și alte servicii-suport necesare desfășurării activităților de bază cu "Electrica" - S.A. prin sucursalele sale.

În aceste condiții Înalta Curte - Completul de 5 Juecători apreciază că în perioada săvârșirii faptelor pentru care inculpații au fost trimiși în judecată SISEE Moldova a fost o entitate aflată sub controlul SC Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., cu capital integral de stat, și a avut ca obiect de activitate realizarea de operațiuni de întreținere și reparații a rețelelor de distribuție a energiei electrice și alte servicii suport (achiziții publice), desfășurând astfel activități relevante de interes public.

De asemenea SISEE Moldova, ca sucursală a SC Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., a funcționat cu capital exclusiv de stat și a gestionat banii publici, fiind în subordinea directă a acestei societăți, al cărei unic acționar era statul, astfel cum rezultă din actele de înființare aflate la dosarul cauzei.

În raport de aceste aspecte SISEE Moldova a avut calitate de autoritate contractantă, fiind o entitate ce se încadrează în dispozițiile art.145 Cod penal, astfel încât trebuia să respecte procedurile de achiziție publică stabilite în mod imperativ prin OUG nr.60/2001 pentru toate operațiunile care depășeau valoarea de 40.000 euro, având calitatea de subiect pasiv al infracțiunii, astfel cum este stabilită prin art.148 Cod penal.

Cu privire la susținerile recurenților intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan potrivit cărora au desfășurat simple activități de comerț și că nu au avut cunoștință că SISEE Moldova

173

trebuia să respecte procedurile privind achizițiile publice, Înalta Curte - Completul de 5 Juecători constată că sunt nefondate din următoarele considerente:

Inculpații Fenechii Relu, Fenechii Lucian și Damian Mihai Bogdan cunoșteau faptul că SISEE Moldova, ca sucursală a SC Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., a funcționat cu capital exclusiv de stat și a gestionat banii publici, fiind în subordinea directă a acestei societăți, al cărei unic acționar era statul. Acest aspect rezultă cu certitudine din înscrisurile aflate la dosar, unele dintre acestea fiind depuse chiar de către acești inculpați, înscrisuri din conținutul cărora se poate observa că pentru fiecare act material din conținutul infracțiunii inculpații transmiteau oferte diferite, prin intermediul societăților pe care le administrau, în scopul creării unei aparențe de legalitate a desfășurării procedurilor de achiziții publice. În atare situație inculpații aveau cunoștință de faptul că achizițiile pe care SISEE Moldova le realiza erau supuse procedurilor prevăzute de OUG nr.60/2001, astfel încât actele desfășurate de către acești inculpați nu au reprezentat simple acte de comerț.

De altfel, inculpații aveau reprezentarea încălcării dispozițiilor legale imperative privind desfășurarea procedurilor de achiziții publice prevăzute de OUG nr.60/2001 în condițiile în care produsele livrate erau necorespunzătoare calitativ, vechi, uzate, la prețuri avantajoase, uneori similare produselor noi sau chiar mai mari, tranzacțiile încheiate fiind fără nicio finalitate și eficiență economică pentru unitatea contractantă, respectiv SISEE Moldova.

I.5 O altă critică comună a recurenților intimați inculpați Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru a vizat lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată și continuată, respectiv lipsa laturii obiective, lipsa calității de subiect activ al infracțiunii determinată de lipsa calității de funcționar public și lipsa calității de subiect pasiv al infracțiunii.

Recurenții intimați inculpați Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru au arătat că lipsește latura obiectivă a infracțiunii de abuz în serviciu, întrucât în cauză nu s-a realizat prejudiciul. În condițiile în care infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice este o infracțiune de rezultat, latura obiectivă a infracțiunii este realizată doar în momentul în care s-a produs o perturbare a instituției sau o pagubă în patrimoniul acesteia. Chiar dacă ar fi avut loc o nedeplinire a atribuțiilor de serviciu sau o îndeplinire necorespunzătoare, fapta nu constituie infracțiune dacă nu s-a produs urmarea prevăzută de lege, respectiv perturbarea sau paguba.

174

În susținerea acestei critici, recurenții intimați inculpați Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru au precizat că potrivit textului de lege infracțiunea de abuz în serviciu este o infracțiune de rezultat, consumarea acesteia intervenind în momentul în care se cauzează tulburarea însemnată bunului mers al instituției sau se produce o pagubă în patrimoniul acestei instituții. Aceștia au considerat că instanța de fond a apreciat greșit asupra momentului consumării infracțiunii, plasând acest moment anterior producerii pagubei în patrimoniul SISEE Moldova, dispunând astfel condamnarea inculpaților pentru o infracțiune neprevăzută în legea penală română.

Producerea rezultatului infracțiunii este parte integrantă din realizarea laturii obiective a infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, astfel încât

pentru a exista această infracțiune trebuie să se fi cauzat perturbarea bunului mers al instituției sau paguba patrimoniului. Lipsa perturbării bunului mers al instituției sau lipsa pagubei în patrimoniul instituției conduc la lipsa laturii obiective a infracțiunii și implicit la lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii.

Instanța de fond a forțat lucrurile în sensul că în încercarea de a simplifica situația de fapt a comis o eroare gravă, reducând infracțiunea de abuz în serviciu la elementul material, ajungând la concluzia eronată că efectuarea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu a produs un prejudiciu.

În toată jurisprudența și doctrina de specialitate s-a susținut că momentul consumării infracțiunii de abuz în serviciu este cel al producerii efective a unui prejudiciu, iar acest prejudiciu trebuie să fie cert și nu poate fi egal cu valoarea totală a achizițiilor efectuate, ci trebuie să fie egal cu paguba efectiv produsă instituției publice.

La această critică au achiesat și recurenții intimați inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, susținând că în conformitate cu literatura de specialitate în materie, în cauză fiind reținută o infracțiune cauzatoare de prejudiciu, o infracțiune de rezultat, aceasta se consideră consumată doar în momentul în care se produce rezultatul. În cazul infracțiunilor de rezultat caracterul penal al acestora depinde de urmarea care este prevăzută de lege, care face parte din conținutul constitutiv al infracțiunii, ceea ce înseamnă că, dacă nu este produsă urmarea, chiar dacă ar fi avut loc o nedeplinire a atribuțiilor de serviciu sau o îndeplinire necorespunzătoare, fapta nu constituie infracțiune decât dacă se produce urmarea prevăzută de lege. De aceea, în cazul acestor infracțiuni, momentul consumării acestora este momentul la care s-a produs urmarea. Urmarea reproșată de către acuzare este prejudiciul, care, în opinia apărării, este inexistent, întrucât, atâta timp cât la dosarul cauzei nu există

175 probe certe privind existența prejudiciului, nu se poate spune că sunt întrunite elementele constitutive ale vreunei infracțiuni. Aceștia au mai precizat că în acest sens este atât doctrina de specialitate cât și practica judiciară.

Cu privire la această critică, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători, constată că este neîntemeiată din următoarele considerente:

Potrivit art. 248 Cod penal abuzul în serviciu contra intereselor publice constă în „fapta funcționarului public, care, în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, cu știință, nu îndeplinește un act ori îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau al unei instituții de stat ori al unei alte unități din cele la care se referă art. 145 sau o pagubă patrimoniului acesteia se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.”

În speța de față se are în vedere producerea unui prejudiciu în patrimoniul părții civile în sumă de 5.751.567 lei, reprezentând totalitatea achizițiilor publice efectuate cu încălcarea dispozițiilor legale prevăzute în mod imperativ prin OUG nr.60/2001. Având în vedere că existența infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice este condiționată de producerea unui prejudiciu în patrimoniul instituției publice și în raport de critica formulată privind momentul consumării infracțiunii, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că se impune a fi

făcute o serie de precizări de ordin teoretic cu privire la latura obiectivă a infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice.

Astfel, latura obiectivă a infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice se poate realiza printr-o acțiune, constând în îndeplinirea în mod defectuos a unui act în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, sau printr-o inacțiune, respectiv prin neîndeplinirea unui act conform aceluiași atribuții de serviciu.

În cauza de față recurenții intimați inculpați Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru au îndeplinit în mod defectuos activitățile de achiziție publică, încălcând procedurile de achiziții publice prevăzute în mod imperativ de către OUG nr.60/2001. Prin încălcarea procedurilor de achiziții publice, recurenții intimați inculpați Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru au încheiat contracte de achiziții publice cu firmele din grupul "FENE", situație în care au creat un avantaj material considerabil acestor firme, asigurând pentru acestea o piață de desfacere a unor echipamente și componente energetice uzate și de o proveniență incertă.

Din materialul probator administrat în cauză rezultă că recurenții intimați inculpați Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru, în exercitarea

176 atribuțiilor de serviciu privind organizarea licitațiilor publice și atribuirea contractelor de achiziții publice au încălcat dispozițiile imperative ale OUG nr. 60/2001 prin efectuarea de tranzacții fără parcurgerea procedurilor de achiziție publică sau fără desfășurarea completă a procedurii de cerere de ofertă și trucarea acestor proceduri.

Pentru niciuna din cele 42 de acte materiale ce reprezintă tranzacții comerciale realizate între SISEE Moldova și firmele din grupul "FENE", respectiv SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL și SC Euro Plus SRL, nu s-a efectuat atribuirea în condițiile legii a contractelor de achiziție publică, fiind ignorate dispozițiile legale sau eludate complet anumite etape ori crearea unei aparențe a parcurgerii etapelor procedurii achiziției publice, majoritatea achizițiilor fiind inutile.

În acest sens sunt atât concluziile Raportului întocmit de Garda Financiară, din care reiese, în mod cert, că în derularea procedurilor de achiziție publică, concretizate prin atribuirea acestora firmelor SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL și SC Euro Plus SRL, nu s-au întocmit documentele necesare, cât și declarațiile martorilor Tutucă Constantin, Grapă Traian și Boicu Bighiu Vili.

Astfel, martorul Tutucă Constantin, prin declarația dată în faza de urmărire penală (filele 204-208 vol.4 dup) și menținută prin declarația dată în fața primei instanțe (filele 102 - 104, vol. II dosar fond), precizează că, în urma controlului efectuat în anul 2005, a constatat că pentru mai multe transformatoare și întrerupătoare nu au fost identificate referate de necesitate și documente de achiziții, unele transformatoare și întrerupătoare deși erau întregi (asamblate), în acte figurau ca piese componente, iar pentru unele facturi au fost efectuate plăți în avans. Acestea erau achiziționate de la grupul de firme "FENE".

Martorul Grapă Traian, prin declarația dată în fața instanței de fond (filele

261-264, vol.II dosar fond) a precizat că deși a avut o discuție cu inculpatul Andronache Petru prin care i-a adus la cunoștință că stocul este mult prea mare și că nu se impune achiziționarea de piese componente, acesta a continuat să deruleze proceduri de achiziție de la firmele din grupul "FENE".

Martorul Boicu Bighiu Vili a precizat că, deși AISE Iași nu a transmis referate de necesitate pentru piese de schimb pentru transformatoare, SISEE Moldova a derulat proceduri de achiziție cu firmele din grupul "FENE" (filele 218-225 vol.4 dup).

În raport de aceste aspecte Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că din lucrările dosarului rezultă cu certitudine că latura obiectivă a 177

infracțiunii de abuz în serviciu este îndeplinită, criticile recurenților intimați inculpați Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru fiind nefondate, aceștia îndeplinindu-și în mod defectuos atribuțiile de serviciu în derularea procedurilor de achiziții publice desfășurate cu firmele din grupul „Fene”, producând un prejudiciu considerabil în patrimoniul SISEE Moldova.

În ceea ce privește momentul consumării infracțiunii de abuz în serviciu Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că acesta corespunde cu momentul producerii prejudiciului în patrimoniul unității. Stabilirea momentului producerii prejudiciului se face în raport de dispozițiile civile privind încheierea convențiilor și momentul nașterii obligațiilor contractuale. Astfel, momentul nașterii obligațiilor contractuale coincide cu momentul încheierii convenției, întrucât plata prețului și remiterea materială a bunului reprezintă doar modalitățile de executare a obligațiilor asumate. În speță, încheierea convențiilor de livrare a bunurilor cu ignorarea dispozițiilor legale referitoare la achizițiile publice reprezintă momentul consumării infracțiunii, acesta fiind momentul la care au luat naștere obligațiile părților contractante, moment în care în sarcina SISEE Moldova s-a născut obligația de plată a sumelor reprezentând contravaloarea produselor ce urmau a fi livrate de către societatea ofertantă. Elementele ulterioare încheierii acestor convenții se plasează în faza executării contractelor și nu constituie elemente constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, respectiv modalitatea și momentul plății prețului, modalitatea și momentul livrării produselor, calitatea acestora, utilizarea lor în activitatea desfășurată de societatea păgubită cu reflectare în crearea unor stocuri artificiale.

În ceea ce privește calitatea de subiect pasiv a SISEE Moldova, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că aceasta avea calitate de autoritate contractantă fiind o instituție ce utiliza capital integral de stat, aspecte analizate deja la punctul I.4.4. din prezenta hotărâre.

Cu privire la calitatea de subiect activ al infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, recurentul intimat inculpat Turbatu Ioan a susținut că în calitatea sa de director la o sucursală fără personalitate juridică, care nu desfășoară activități de interes public și fără să folosească bunuri de utilitate publică nu îndeplinește cerințele prevăzute de lege pentru a atrage calitatea de funcționar public, astfel cum este definită de art.147 Cod penal raportat la art.145 Cod penal.

Prin hotărârea instanței de fond inculpatul a fost obligat, în solidar cu ceilalți

inculpați, la plata prejudiciului produs, reprezentând valoarea achizițiilor efectuate în perioada în care acesta a deținut funcția de director, însă instanța de fond, din 178

eroare, nu a stabilit dacă banii folosiți la achiziționarea echipamentelor respective erau sau nu bani publici.

În raport de lipsa calității de funcționar public a inculpatului Turbatu Ioan, apărătorul acestuia a solicitat schimbarea încadrării juridice a faptelor reținute în sarcina inculpatului din infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, prevăzută de art. 248 Cod penal, în infracțiunea de fapte săvârșite de alți funcționari, prevăzută de art.258 Cod penal, evident cu toate consecințele ce decurg din noua încadrare, respectiv reducerea limitelor de pedeapsă cu o treime.

Aceeași critică a fost susținută și de recurenții intimați inculpați Mărghidan Ion și Andronache Petru, apreciind că, în raport cu lipsa personalității juridice a SISEE Moldova, nu aveau cum să dețină calitatea de funcționari publici, situație care implică schimbarea încadrării juridice a faptelor reținute în sarcina acestora din infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, prevăzută de art.248 Cod penal, în infracțiunea de fapte săvârșite de alți funcționari, prevăzută de art.258 Cod penal.

Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază critica nefondată din următoarele considerente:

Potrivit art.147 alin.1 Cod penal, prin funcționar public se înțelege orice persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost investită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu, în serviciul unei unități dintre cele la care se referă art. 145 Cod penal. Ca urmare a stabilirii calității SISEE Moldova de instituție publică ce a desfășurat activități de interes public, cu capital integral de stat, funcția de director și respectiv funcția de director comercial în cadrul acestei unități conferă titularilor calitatea de funcționar public. În sensul legii penale prin funcționar public se are în vedere o paletă foarte largă de persoane, de demnitari ce exercită atribuții ale puterii executive, legislative și judecătorești, precum și salariați care desfășoară o activitate pentru autorități, instituții și servicii publice organizate atât la nivel central cât și la nivel local.

Noțiunea de funcționar public din dreptul penal are o sferă mai largă de cuprindere decât aceea de funcționar public din dreptul administrativ. Astfel, potrivit Legii nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, persoana care accede la o funcție publică trebuie să fie numită oficial, fapt ce are loc în cadrul unei solemnități, să aibă ca sarcini de serviciu îndeplinirea activităților ce decurg din prerogativa de putere publică, în serviciul autorității sau instituției publice, iar pentru activitatea prestată să fie remunerată.

179

Potrivit legii penale, pentru a avea calitatea de funcționar public este necesară să fie îndeplinită o singură condiție, respectiv persoana, titulara funcției, să aibă o însărcinare în cadrul unei autorități publice, instituții publice sau altei persoane juridice de interes public. Nu are importanță modalitatea în care persoana respectivă a ajuns să dețină funcția (prin numire sau prin vot), natura

însărcinării sau dacă este permanentă ori temporară. În atare situație se poate observa că legiuitorul a optat pentru soluția legării conceptului de funcționar public de orice persoană care îndeplinește o activitate pentru un serviciu public. În condițiile în care recurenții intimați inculpați Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru au avut calitatea de directori și respectiv de director comercial în cadrul unei instituții ce desfășura activități de interes public, aceștia au avut calitatea de funcționari publici, calitate care a atras și calitatea de subiecți activi ai infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice.

Față de aceste considerente și cererea de schimbare a încadrării juridice a faptelor reținute în sarcina acestora, din infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată în infracțiunea de fapte săvârșite de alți funcționari este nefondată.

I.6. O altă critică formulată de toți inculpații a vizat lipsa unui proces echitabil și a egalității de arme în formularea apărării și dovedirea nevinovăției. În susținerea acestei critici recurenții intimați inculpați au arătat că instanța de fond nu și-a exercitat rolul activ în vederea aflării adevărului și nu a dat posibilitatea acestora să și formuleze apărările în raport de acuzațiile aduse de către Ministerul Public.

Totodată au precizat că în urma administrării unei probe, instanța are obligația să acorde posibilitatea și celorlalte părți să ia cunoștință de conținutul probei administrate. Or, dacă la termenul la care s-a judecat cauza au fost depuse foarte multe înscrisuri de către un inculpat, ceilalți inculpați nu au avut posibilitatea să ia cunoștință de conținutul acestora. Au mai precizat că, în faza de urmărire penală, nu au avut posibilitatea să administreze probe, iar la administrarea unor probe de către Ministerul Public nu au avut posibilitatea să participe sau să formuleze obiecțiuni.

Recurenții intimați inculpați au mai precizat că instanța de fond a încălcat dreptul la apărare prin respingerea probei cu martori și, ulterior, prin renunțarea la audierea unor martori, atât din rechizitoriu, cât și propuși de apărare.

Cu privire la această critică, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători, în acord cu motivarea instanței de fond, constată că recurenților intimați inculpați 180

le-a fost asigurat, atât dreptul la apărare, cât și posibilitatea administrării probelor admise.

Hotărârea CEDO pronunțată în Cauza Tarău împotriva României a reamintit că admisibilitatea probelor ține, în primul rând, de regulile de drept intern și că, în principiu, instanțelor naționale le revine obligația de a aprecia elementele adunate de acestea. Misiunea încredințată Curții prin Convenție constă în a cerceta dacă procedura, privită în ansamblul său, inclusiv modul de prezentare a mijloacelor de probă, a avut un caracter echitabil (Van Mechelen și alții împotriva Olandei, Hotărârea din 23 aprilie 1997, § 50, Culegere de hotărâri și decizii 1997-III, și De Lorenzo împotriva Italiei (dec.), nr. 69.264/01, 12 februarie 2004).

În prezenta cauză inculpații au beneficiat de posibilitatea de a-și organiza apărarea în condițiile în care, atât în fața instanței de fond, cât și în fața instanței de recurs au formulat probe în apărare. Astfel, la judecata în fond a cauzei, s-a dat posibilitatea inculpaților să formuleze cereri în apărare la termenele din 11

decembrie 2012, 12 iunie 2013 și 4 iulie 2013. De asemenea, aceștia au fost prezenți personal sau prin apărător de-a lungul întregii proceduri derulate în fața instanței de fond, au putut formula personal sau prin apărători cereri sau întrebări în procedura audierilor, chiar având un spectru mai larg decât obiectul punctual al fiecărei audierii, inculpații au fost ascultați în momente diferite ale cercetării judecătorești după cum s-a apreciat util de apărare, s-au stabilit termene utile pentru a-și putea organiza apărarea în funcție de probatoriile anunțate a se administra, au fost încununați și a-și despre data când se va intra în dezbateri pentru a putea susține concluziile pe fond și a-și structura poziția exprimată în cadrul ultimului cuvânt, s-a dat posibilitatea, ulterior ieșirii în pronunțare, să depună concluzii scrise.

Un drept fundamental recunoscut oricărei persoane acuzate de comiterea unei infracțiuni este dreptul de a contesta temeinicia oricărei probe administrate care tinde să dovedească vinovăția sa.

În cazul probei testimoniale, acesta se concretizează în dreptul de a fi prezent la audierea martorilor, de a pune întrebări și de a-i interoga asupra oricăror aspecte considerate relevante de către inculpat.

În practică se întâlnesc însă situații în care audierea unor martori devine imposibilă din diferite motive: martorul a decedat, a dispărut sau a părăsit țara, etc.

Pentru a asigura buna desfășurare a procesului penal și aflarea completă a adevărului, chiar și în aceste condiții, dispozițiile art.327 alin.3 din Codul de procedura penală stabilesc că: "Dacă ascultarea vreunui dintre martori nu mai

181 este posibilă, instanța dispune citirea depoziției dată de acesta în cursul urmăririi penale și va ține seama de ea la judecarea cauzei."

Prin urmare, textul de lege evocat permite instanței de judecată ca, în situația în care se constată imposibilitatea audierii directe și nemijlocite a unui martor, să se procedeze la citirea depoziției martorului dată în faza de urmărire penală.

Pornind de la acest aspect, în practică s-a ridicat deseori problema compatibilității textului de lege amintit cu asigurarea dreptului la apărare consacrat de art.24 alin.1 din Constituție, considerându-se că citirea unei declarații date anterior în fața organului de urmărire penală, fără ca inculpatul sau reprezentantul său să fi fost prezent sau fără să fi avut posibilitatea să formuleze întrebări asupra unor împrejurări considerate ca fiind esențiale, restrânge în mod grav și nejustificat dreptul la apărare a persoanei acuzate.

Această opinie este contrazisă de însăși sfera conceptuală a dreptului prevăzut art.172 alin.1 teza I Cod procedură penală care consacră dreptul apărătorului acuzatului de a asista la efectuarea oricărui act de urmărire penală.

Acest drept, în conținutul său concret, are corespondent în dreptul prevăzut de art.6 parag.3 lit.d) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: "orice acuzat are, în special, dreptul să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citirea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării", care, deopotrivă, circumscrie trei elemente componente: 1.) dreptul acuzatului de a adresa întrebări martorilor acuzării; 2.) dreptul acuzatului

de a obține citarea și interogarea martorilor apărării și 3.) egalitatea de tratament între acuzare și apărare în ceea ce privește citarea și interogarea martorilor. O delimitare rezonabilă a sferei funcționale a dreptului prevăzut de art.6 parag.3 lit.d) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului a fost realizată prin hotărârea instanței de la Strasbourg pronunțată în cauza Kostovski contra Olandei în care s-a statuat: "...De regulă, toate probele trebuie administrate în prezența acuzatului, în cadrul unei proceduri publice având caracter contradictoriu. Asta nu înseamnă că, pentru a fi folosite ca probe, declarațiile unui martor trebuie făcute întotdeauna în fața instanței, în ședință publică; a folosi ca probe, declarații luate în cursul unor proceduri anterioare, nu este contrară prevederilor parag.3 lit.d) și parag.1 ale art.6, cu condiția ca drepturile apărării să fie respectate. Ca regulă, aceste drepturi cer ca acuzatul să aibă oportunitatea de a contesta și interoga un martor, fie la momentul la care martorul face declarația, fie într-un stadiu ulterior al procedurii..."

182

Prin urmare, aplicarea art.327 alin.3 din Codul de procedură penală cu respectarea principiilor jurisprudențiale anterior menționate, vine să asigure un just echilibru între interesul aflării adevărului și dreptul la apărare al persoanei acuzate.

Deopotrivă, în practică se întâlnesc și situații în care, deși legal citați, martorii nu se prezintă în fața instanței în vederea audierii.

În aceste situații, potrivit art.327 alin.5 Cod procedură penală, legea prevede că instanța poate decide, motivat, fie continuarea judecării, fie amânarea cauzei. Adoptarea soluției depinde de anumiți factori cum sunt: importanța declarațiilor martorului absent, numărul și importanța martorilor prezenți, legătura dintre faptele și împrejurările ce urmează să fie dovedite prin declarațiile martorilor prezenți la judecată și cele ce urmează să fie dovedite prin declarațiile martorilor care lipsesc, existența unor serioase contradicții între declarațiile date anterior de către martorii absenți și de către cei prezenți, proporția între martorii acuzării și martorii apărării.

Subsecvent evaluării factorilor și împrejurărilor susmenționate, instanța poate dispune continuarea judecării atunci când probele ce pot fi administrate sunt suficiente pentru soluționarea cauzei, astfel că ascultarea martorului sau martorilor care lipsesc apare ca fiind inutilă, ori atunci când ascultarea martorilor prezenți se poate face fără ingerințe asupra principiilor aflării adevărului sau a dreptului la apărare al părților, urmând, dacă va fi nevoie, ca martorii care lipsesc să fie audiați la un alt termen de judecată.

În situația în care, însă, în raport de datele concrete ale cauzei - probatoriul deja administrat și valoarea probatorie a probei de administrat - se constată că administrarea probei, inclusiv a probei testimoniale, apare ca fiind inutilă, art.329 alin.3 Cod procedură penală reglementează posibilitatea ca instanța, după ce ascultă procurorul și părțile, să dispună ca respectiva probă să nu mai fie administrată.

Deopotrivă, dar cu aplicabilitate strictă la proba testimonială, prin dispozițiile art.329 alin.1 și 2 Cod procedură penală potrivit cărora "Procurorul și părțile pot renunța la martorii pe care i-au propus. După punerea în discuție a renunțării,

instanța poate dispune ca martorii să nu fie ascultați, dacă audierea nu mai este necesară." , legiuitorul a reglementat pentru procuror și pentru părți posibilitatea de a renunța la martorii propuși.

Această posibilitate se fundamentează tocmai pe facultatea recunoscută de legiuitor procurorului și părților de a aprecia asupra utilității și necesității audierii martorilor pe care i-au propus în sprijinul concluziilor lor.

183

Fiind evident însă că, în faza judecării, niciun act procesual nu poate fi efectuat decât cu aprobarea și sub controlul instanței, renunțarea la martori, indiferent cine i-a propus, nu poate fi dispusă decât de către instanța de judecată. Corespunzător, nici dispozițiile art.329 alin.3 din Codul de procedură penală referitoare la posibilitatea recunoscută instanței de a renunța la administrarea unei probe admise anterior, dar devenită inutilă, nu sunt contrare prevederilor constituționale referitoare la dreptul la apărare și principiilor consacrate prin pacte □i convenții internaționale în sfera de fundamentare a dreptului la un proces echitabil. Prin urmare, dispoziția legală analizată nu reprezintă și nici nu poate fi considerată o încălcare a dreptului la apărare al părților.

Astfel, chiar dacă proba a fost admisă anterior, după ce ascultă părțile și procurorul, constatând că aceasta a devenit inutilă, instanța - în virtutea dreptului său suveran de a aprecia asupra utilității, concludenței și pertinentei probelor, poate renunța la administrarea probei care a devenit inutilă.

În atare situație, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători consideră că inculpații au avut posibilitatea formulării cererilor utile în vederea exercitării dreptului la apărare și administrării probelor ce aveau legătură cu cauza, beneficiind astfel de un proces echitabil.

Renunțarea de către instanța de fond la audierea unor martori din rechizitoriu sau propuși de către inculpați s-a făcut cu respectarea dreptului la apărare și în urma aprecierii asupra utilității, concludenței și pertinentei declarațiilor acestora, fără a se încălca dreptul la apărare și la un proces echitabil al inculpaților.

De asemenea, în fața instanței de recurs, recurenții intimați inculpați au beneficiat de posibilități reale de exercitare a apărării, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători acordând posibilitatea acestora de a administra, în cadrul probei cu înscrisuri, orice probă pe care aceștia au considerat-o utilă în apărare.

II. Pe lângă motivele de recurs comune, inculpații au formulat și motive de recurs distincte.

II.1.1 Recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu a formulat o critică ce a vizat nelegalitatea încheierii de ședință de la 25 septembrie 2013 de îndreptare a erorii materiale privind partea civilă în cauză, ulterior pronunțării sentinței recurate și care face parte integrantă din sentință.

Astfel, în opinia apărării, încheierea de îndreptare a erorii materiale de la 25 septembrie 2013 a fost dată cu încălcarea textului de la art.195 din Codul de procedură penală, întrucât eroarea privește conținutul actului. De aceea, eroarea materială nu se poate realiza odată cu încheierea actului și nu este admisibilă

184

atunci când, cu ocazia întocmirii actului se constată erori, ci aceasta este

admisibilă când, în cauza respectivă, există erori materiale evidente, care se constată la un moment ulterior întocmirii actului, respectiv la momentul redactării acestuia.

Din punctul de vedere al apărării, prin această încheiere s-a modificat dispozitivul hotărârii instanței de fond, în ceea ce privește titularul acțiunii civile (latura civilă a acțiunii penale), fiind admisă, în mod greșit, acțiunea civilă prin sentința recurată față de o persoană juridică ce nu s-a constituit ca parte civilă în procesul de față. O asemenea eroare nu poate fi interpretată ca eroare materială evidentă, în condițiile în care aceasta nu este doar o simplă greșeală de denumire a persoanei juridice. Este vorba despre o persoană juridică ce a fost creată ulterior, prin divizare parțială în urma reorganizării potrivit HG nr.760/2010, în urma căreia fosta Sucursala de Întreținere și Servicii Energetice „Electrica Moldova” a devenit SC „Servicii Energetice Moldova” SA. Această eroare a primei instanțe este o eroare de fond, în acest sens fiind inclusiv practica instanței supreme, care a statuat că, sub nicio formă, nu poate fi considerată eroare materială dacă s-a dispus, în mod greșit, la obligarea de despăgubiri civile și în situația în care s-au comis greșeli cu privire la persoanele care sunt obligate la plata de despăgubiri civile. Așadar, în opinia apărării, această chestiune este una de fond, care privește nu doar rezolvarea laturii civile, ci și a laturii penale, întrucât, astfel cum a recunoscut și prima instanță cu ocazia încheierii de îndreptare eroare materială, în mod greșit a fost desemnată ca parte civilă în cauză, inițial S.I.S.E.E Moldova, iar ulterior SC „Servicii Energetice Moldova” SA. A mai arătat apărătorul și faptul că, la data comiterii presupuselor fapte, S.I.S.E.E Moldova, care nu avea personalitate juridică, se afla în subordinea SC „ELECTRICA” SA, astfel că, pe cale de consecință, în măsura în care s-a produs o pagubă, această pagubă nu se putea produce decât în patrimoniul SC „ELECTRICA” SA.

Referitor la această critică Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători constată că este neîntemeiată din următoarele considerente:

Potrivit HG nr.74 din 2005 SC Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Moldova" - S.A s-a reorganizat, fiind înființată SC Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A..

Astfel, în art.1 al acestei hotărâri se arată:

(1) Se înființează Societatea Comercială Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A., denumită în continuare "Electrica Serv" - S.A., 185

cu sediul în municipiul București, șos. Ștefan cel Mare nr.1A, sectorul 1, ca filială a Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., prin divizarea acestei societăți comerciale.

(2) Societatea comercială prevăzută la alin. (1) este persoană juridică română care se organizează ca societate comercială pe acțiuni și funcționează potrivit legii și statutului prevăzut în anexa nr. 1.

Potrivit art.2 din hotărâre:

(1) "Electrica Serv" - S.A. are ca obiect principal de activitate realizarea lucrărilor de întreținere și reparații la instalațiile de distribuție, alte activități de

prestări de servicii, precum și executarea de lucrări de investiții pentru filialele de distribuție și furnizare a energiei electrice, la care Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A. este acționar.

(2) "Electrica Serv" - S.A. poate desfășura complementar și alte activități conexe, în conformitate cu legislația în vigoare și cu statutul propriu.

Potrivit art.3 din Hotărârea de Guvern nr.74/2005

(1) Capitalul social inițial al "Electrica Serv" - S.A. este de 2.638.583.600 mii lei, împărțit în 2.638.583,6 acțiuni nominative, și se constituie prin preluarea unei părți din patrimoniul Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., prin aport în natură și în numerar, în baza balanței de la 31 octombrie 2004, care va fi actualizat conform prevederilor legale.

(2) Capitalul social al filialei "Electrica Serv" - S.A. este deținut în întregime de Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., în calitate de acționar unic, iar acțiunile deținute la această filială constituie proprietatea sa.

Potrivit art.4 alin. 1 din aceeași hotărâre "Electrica Serv" S.A. va prelua toate drepturile, își va asuma toate obligațiile corespunzătoare, parte din patrimoniul preluat de la Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., și se subrogă în drepturile și obligațiile ce decurg din acestea pentru succursalele de întreținere și servicii energetice în relațiile cu terții, inclusiv în litigiile în curs.

În conformitate cu dispozițiile legale menționate, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că SC Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Moldova" - S.A s-a reorganizat, fiind înființată SC Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A., aceasta din urmă preluând toate drepturile și asumându-și toate obligațiile corespunzătoare, subrogându-se în drepturile și obligațiile ce decurg din acestea pentru succursalele de întreținere și servicii

energetice în relațiile cu terții, preluând inclusiv drepturile și și-a asumându-și obligațiile SISEE Moldova.

Ulterior, SC Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A. s-a reorganizat prin HG nr.760/2010, fiind înființată Societatea Comercială "Servicii Energetice Moldova" - S.A.

Potrivit art.1 din Hotărârea de Guvern nr.760/2010:

(1) Se reorganizează Societatea Comercială Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A., filială a Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., ca urmare a divizării prin desprindere a unei părți din patrimoniul acesteia, în temeiul art.2501 lit. b) din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și se înființează, în condițiile legii, următoarele societăți comerciale, având acționar unic Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A.:

a) Societatea Comercială "Servicii Energetice Banat" - S.A., cu sediul în municipiul Timișoara, str. I.M. Pestalozzi nr.3 - 5, județul Timiș;

b) Societatea Comercială "Servicii Energetice Dobrogea" - S.A., cu sediul în

municipiul Constanța, str. General Manu nr.77, județul Constanța;

c) Societatea Comercială "Servicii Energetice Moldova" - S.A., cu sediul în municipiul Bacău, str. Arcadie Șeptilici nr.7, județul Bacău;

d) Societatea Comercială "Servicii Energetice Oltenia" - S.A., cu sediul în municipiul Craiova, str. Brestei nr.5, județul Dolj;

e) Societatea Comercială "Servicii Energetice Muntenia" - S.A., cu sediul în municipiul București, bd. Ion Mihalache nr. 41 - 43, sectorul 1.

(2) Societatea Comercială Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A., supusă reorganizării în condițiile alin. (1), își continuă existența ca filială a Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A.

(3) Societățile comerciale prevăzute la alin. (1) sunt persoane juridice române care se înființează și se organizează ca societăți comerciale pe acțiuni și funcționează potrivit legislației în vigoare și statutelor proprii aprobate în condițiile legii.

Potrivit art.2 din Hotărârea de Guvern nr.760/2010:

(1) Societățile comerciale înființate conform art.1 alin. (1) au ca obiect principal de activitate lucrări de construcții a proiectelor utilitare pentru electricitate și telecomunicații (cod CAEN 4222).

187

(2) Societățile comerciale prevăzute la art. 1 alin. (1) pot desfășura complementar și alte activități conexe pentru susținerea obiectului principal de activitate, în conformitate cu legislația în vigoare și cu statutele proprii.

Potrivit art.3 din Hotărârea de Guvern nr.760/2010:

(1) Capitalul social al Societății Comerciale "Servicii Energetice Banat" - S.A. se constituie prin preluarea unei părți din activul și pasivul Societății Comerciale Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A.

(2) Capitalul social al Societății Comerciale "Servicii Energetice Dobrogea" - S.A. se constituie prin preluarea unei părți din activul și pasivul Societății Comerciale Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A.

(3) Capitalul social al Societății Comerciale "Servicii Energetice Moldova" - S.A. se constituie prin preluarea unei părți din activul și pasivul Societății Comerciale Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A.

(4) Capitalul social al Societății Comerciale "Servicii Energetice Muntenia" - S.A. se constituie prin preluarea unei părți din activul și pasivul Societății Comerciale Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A.

(5) Capitalul social al Societății Comerciale "Servicii Energetice Oltenia" - S.A. se constituie prin preluarea unei părți din activul și pasivul Societății Comerciale Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A.

(6) Capitalul social al Societății Comerciale Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A. se diminuează cu suma corespunzătoare, ca urmare a divizării prin desprindere.

(7) Capitalurile sociale ale societăților comerciale "Servicii Energetice Banat" - S.A., "Servicii Energetice Dobrogea" - S.A., "Servicii Energetice Moldova" - S.A., "Servicii Energetice Oltenia" - S.A. și "Servicii Energetice Muntenia" - S.A sunt

deținute în întregime de Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A., în calitate de acționar unic, iar acțiunile deținute la aceste societăți constituie proprietatea sa.

Analizând textele de lege anterior expuse Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că SC "Servicii Energetice Moldova" - S.A. s-a înființat prin divizarea SC Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A., preluând o parte din patrimoniul acesteia, inclusiv sediul fostei sucursale SISEE Moldova, subrogându-se în toate drepturile și obligațiile acesteia.

La data de 4 decembrie 2012, înainte de citirea actului de sesizare, SC "Servicii Energetice Moldova" - S.A. prin cererea aflată la dosar (fila 49 vol. 1 dosar fond) a învederat instanței că înțelege să mențină constituirea de parte 188

civilă formulată în faza de urmărire penală de către SC Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" S.A. prin SISEE Moldova (fila 241 vol.4 urmărire penală). În dovedirea calității de parte civilă a depus la dosarul cauzei (filele 52-58 vol.1 dosar fond) protocolul de predare-preluare din data de 14 februarie 2012 încheiat între SC Filiala de Întreținere și Servicii Energetice "Electrica Serv" - S.A și SC "Servicii Energetice Moldova" - S.A prin care aceasta din urmă a preluat toate drepturile și și-a asumat toate obligațiile SC "Servicii Energetice Moldova" S.A., inclusiv cele decurgând din activitatea SISEE Moldova.

În raport de aceste considerente, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că denumirea părții civile din minuta sentinței penale nr.702 din 12 iulie 2013 reprezintă doar o eroare materială, SC "Servicii Energetice Moldova" - S.A constituindu-se în mod legal parte civilă, astfel încât încheierea de ședință din data de 25 septembrie 2013, prin care s-a dispus îndreptarea erorii materiale privind denumirea corectă a părții civile, este temeinică și legală.

II.1.2. Un alt motiv de recurs formulat de recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu a vizat greșita soluționare a laturii civile susținând intervenirea prescripției dreptului material la acțiune, precum și excepția lipsei calității procesuale active a SISEE Moldova și lipsa de interes în promovarea acțiunii.

În susținerea excepției prescripției dreptului material la acțiune, raportat la dispozițiile art.7 alin.1 din Decretul nr.167/1958, aplicabil în speță laturii civile, recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu a arătat că, dacă există un prejudiciu, acesta a fost cunoscut de către S.I.S.E.E Moldova la data de 31 mai 2005, prin nota de constatare. Însă, de la 31 mai 2005 și până la 02.12.2010 au trecut mai bine de cinci ani, perioadă care a depășit termenul general de prescripție de trei ani. Practic, dreptul material al acțiunii se stinge prin prescripție prin neexercitarea acesteia în termenul legal de 3 ani.

În susținerea excepției privind lipsa calității procesuale active a S.I.S.E.E Moldova, referitor la acele patru facturi de la punctele 42, 44, 45 și 46 din rechizitoriu - componente ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată, prevăzută de art.248 raportat la art.248 Cod penal și la art.132 din Legea nr.78/2000, cu privire la care apărătorul a susținut că, sumele consemnate în aceste facturi, au legătură cu alte unități

juridice, distincte. Referitor la actul material nr.24, în care S.I.S.E.E Moldova, prin procedura achizițiilor publice, a achiziționat piese de la grupul „FENE”, în concurență cu Electroputere Craiova, aceste piese nemaifiind în patrimoniu, 189

denotă atât lipsa calității procesuale active, cât și lipsa de interes a părții civile S.I.S.E.E Moldova.

Cu privire la excepția prescripției dreptului material la acțiune invocată de către recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători o consideră nefondată din următoarele considerente:

Prin art.14 Cod procedură penală este reglementată acțiunea civilă, astfel:

„Acțiunea civilă are ca obiect tragerea la răspundere civilă a inculpatului, precum și a părții responsabile civilmente.

Acțiunea civilă poate fi alăturată acțiunii penale în cadrul procesului penal, prin constituirea persoanei vătămate ca parte civilă.

Repararea pagubei se face potrivit dispozițiilor legii civile:

a) în natură, prin restituirea lucrului, prin restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii, prin desființarea totală ori parțială a unui înscris și prin orice alt mijloc de reparare;

b) prin plata unei despăgubiri bănești, în măsura în care repararea în natură nu este cu putință.

De asemenea, se acordă despăgubiri bănești pentru folosul de care a fost lipsită partea civilă.

Acțiunea civilă poate avea ca obiect și tragerea la răspundere civilă pentru repararea daunelor morale, - potrivit legii civile.”

Prin art.15 Cod procedură penală este reglementată modalitatea de constituire de parte civilă, inclusiv termenul în care se poate face constituirea de parte civilă, astfel:

„Persoana vătămată se poate constitui parte civilă în contra învinuitului sau inculpatului și persoanei responsabile civilmente.

Constituirea ca parte civilă se poate face în cursul urmăririi penale, precum și în fața instanței de judecată până la citirea actului de sesizare.

Calitatea de parte civilă a persoanei care a suferit o vătămare prin infracțiune nu înlătură dreptul acestei persoane de a participa în calitate de parte vătămată în aceeași cauză.

Acțiunea civilă este scutită de taxa de timbru.”

O analiză sistematică a textelor de lege menționate conduce la concluzia că în cadrul procesului penal partea care a suferit un prejudiciu prin săvârșirea unei infracțiuni se poate constitui parte civilă în cadrul procesului penal, atât în cursul urmăririi penale, cât și în fața instanței de judecată, până la citirea actului de sesizare. Prin stabilirea momentului până la care se poate face constituirea de parte civilă, respectiv până la citirea actului de sesizare, legiuitorul a înțeles să

190

creeze o situație derogatorie de la termenele de prescriptive a dreptului material la acțiunea civilă prevăzute de Decretul nr.167/1958.

Din dispozițiile art.346 și art.347 Cod procedură penală rezultă că, în situația în care acțiunea civilă a fost alăturată acțiunii penale, instanța penală este

obligată să rezolve pretențiile civile în cadrul procesului penal, conform art.14 și art. 15 Cod procedură penală, cu excepția cazurilor limitative enumerate în art.346 alin. ultim Cod procedură penală, în care acțiunea civilă este lăsată nesoluționată.

Conform art.14 și art.346 alin.1 Cod procedură penală, instanța are obligația ca, în caz de condamnare, achitare sau încetare a procesului penal, să se pronunțe prin aceeași hotărâre și asupra acțiunii civile alăturată acțiunii penale. Ca atare, instanța penală este în drept să soluționeze acțiunea civilă numai atunci când aceasta izvorăște dintr-o faptă prevăzută de legea penală, pretențiile derivate din săvârșirea unei infracțiuni putând fi valorificate potrivit legislației penale. Acțiunea civilă avându-și sorgintea în aceeași faptă materială ca și acțiunea penală, adică în infracțiune, existența ei atrage atât răspunderea penală cât și pe cea civilă, aceasta din urmă avându-și ca temei juridic art.14 Cod procedură penală și art.998 Cod civil (text în vigoare la datele săvârșirii infracțiunilor din cauză). Dispozițiile actului normativ care reglementează prescripția dreptului la acțiune în materie civilă și comercială (Decretul nr.167/1958), se referă la litigiile civile sau comerciale ce nu sunt rezultatul unei infracțiuni, precum și la situația în care deși pretențiile sunt produsul unei infracțiuni acestea nu au fost solicitate în cadrul procesului penal. În prezenta cauză însă răspunderea civilă decurge din exercițiul acțiunii civile în procesul penal pornit împotriva inculpaților al cărui izvor îl constituie fapte penale cauzatoare de pagube materiale a căror reparare se face potrivit legii civile. Așa cum rezultă din actele dosarului, constituirea de parte civilă a fost exercitată în cursul urmăririi penale prin adresa nr.728 din 03.12.2010 (fila 241 vol.4 u.p.) emisă de către partea civilă în baza Hotărârii nr.19 din 11.11.2010 a Consiliului de Administrație al S.C. Electrica Serv SA (fila 243 vol.4 u.p.). Prin adresa nr.3730 din 29.11.2012 (filele 49-50 vol.1 dosar fond), înregistrată la data de 04.12.2012, S.C. Servicii Energetice Moldova SA a menținut constituirea de parte civilă formulată de S.C. Electrica Serv SA, aceasta, conform Protocolului de Predare - Preluare din data de 14.02.2012, subrogându-se în toate drepturile și obligațiile S.C. Electrica Serv SA.

Potrivit lucrărilor dosarului, citirea actului de sesizare a instanței a avut loc în ședința publică de la data de 11.12.2012, situație în care se poate constata că, în 191

cauză, constituirea de parte civilă a S.C. Servicii Energetice Moldova SA a avut loc mai înainte de citirea actului de sesizare a instanței, acțiunea civilă fiind alăturată acțiunii penale în condițiile prevăzute de lege, situație în care, potrivit art.346 alin.1 Cod procedură penală, instanța era obligată să se pronunțe asupra acțiunii civile.

Cu privire la excepțiile lipsei calității procesuale active, a lipsei de interes a părții civile și a inadmisibilității acțiunii civile invocate de către recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu pentru sumele aferente facturilor nr.1851431 din 20 decembrie 2004; nr.9727751 din 24 ianuarie 2005; nr.559402 din 08 martie 2005 și nr.9727757 din 07 aprilie 2005, reprezentând prejudiciul cauzat prin actele materiale de la punctele 42, 44, 45 și 46 din rechizitoriu, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători constată că aceste facturi

au fost emise în baza unor tranzacții încheiate cu alte societăți, aspect deja analizat de către instanță odată cu motivul de recurs privind lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii.

Așa cum s-a arătat deja în considerentele prezentei decizii, instanța nu a fost investită prin rechizitoriu și cu fapte de abuz în serviciu săvârșite de către conducătorii unităților S.I.S.E.E Banat și S.I.S.E.E Muntenia Sud, astfel încât Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători apreciază că aceste facturi nu formează obiectul cauzei, motiv pentru care va înlătura din cadrul actelor materiale actele reținute în baza facturilor menționate.

II.1.3. Un alt motiv de recurs invocat de către inculpatul Fenechiiu Relu a vizat aprecierea greșită a probelor de către instanța de fond la stabilirea situației de fapt.

În susținerea acestui motiv de recurs, recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu a arătat că reținerea de către instanța de fond a unui monopol al firmelor din grupul „Fene” privind exclusivitatea achizițiilor este lipsită de orice suport probator. Martorul Grapă Traian, martor apreciat de către apărare ca fiind esențial, a declarat, atât în faza de urmărire penală, cât și în fața instanței, că au existat și alți furnizori de produse similare celor invocate în cauză. Martorul Tutucă Constantin face referire la firmele Chemicals și International Gems, iar martora Amariei Elena Lidia afirmă că piesele erau achiziționate și de la alte societăți. Această situație de fapt este susținută de raportul de expertiză tehnică extrajudiciară și opinia expertului tehnic.

În ceea ce privește favorizarea firmelor din grupul „Fene”, inculpatul a arătat că prima instanță se limitează la o simplă afirmație, fără a exista nicio probă din care să rezulte această favorizare. Deși prima instanță a încuviințat depunerea la 192

dosarul cauzei a concluziilor expertizei extrajudiciare financiară contabilă, cu titlu de probă, nu a ținut seama de concluziile acestui raport care a relevat că singura achiziție de produse care a depășit pragul de 40.000 Euro a fost realizată în urma derulării unei proceduri de achiziție publică, iar pentru restul achizițiilor au fost organizate selecții de oferte, respectându-se, astfel prevederile OUG nr.60/2001, care în opinia inculpatului nu erau necesare. Pe cale de consecință, raportul extrajudiciar de expertiză financiar – contabilă reține contrariul afirmațiilor globale pe care le face prima instanță, fără absolut niciun suport probator.

În ceea ce privește procedura simplificată a cererii de ofertă, utilizată în marea majoritate a încadrării celorlalte cazuri, recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu a susținut că această procedură s-a realizat cu respectarea dispozițiilor legale, în acest sens relevante fiind declarațiile martorilor și, în special, declarația martorului Grapă Traian. Legat de modul de transmitere a cererii de oferte, recurentul intimat inculpat a susținut că acest aspect i se reproșează fără niciun temei, la dosarul cauzei neexistând nicio probă, nici directă, nici indirectă, din care să rezulte că a avut cunoștință că produsele ar reprezenta achiziții nejustificate.

La filele 239 – 250 din sentința recurată, prima instanță a prezentat concluziile referitoare la tranzacțiile derulate de către sucursala parte civilă și la tranzacțiile efectuate de către alte societăți.

Instanța de fond a reținut că în contractele încheiate de către sucursala parte civilă s-a menționat faptul că produsele achiziționate vor fi noi, aspect contrazis de înscrisurile de la dosarul cauzei și de declarațiile martorilor prin care se atestă faptul că, în realitate, se achiziționau componente de transformatoare și întrerupătoare, în stare de funcționare, care erau livrate în carcasă din motive pur tehnice.

Referitor la calitatea produselor livrate și prețurile practicate, prima instanță a reținut în considerentele sentinței recurate faptul că vânzările au avut ca obiect produse mai puțin calitative, iar prețurile au fost nejustificat de mari, fără a indica, însă, măcar o singură probă în acest sens. Dimpotrivă, astfel cum rezultă din conținutul opiniilor expertului tehnic, dar și din concluziile raportului de expertiză contabilă extrajudiciară, prețurile au fost comparate de către instanță cu cele din contractul de la 25 noiembrie 2002, prin care au fost vândute două transformatoare trifazice, cu concluzia că transformatorul livrat constituie mai mult de jumătate din valoarea maximă a unui transformator cu 35 KW, de circa trei ori mai mare decât unul menționat de Electroputere Craiova, aspect contrazis în mod evident de înscrisurile depuse în cauză și de opiniile experților.

193

De asemenea, în opinia apărării, prima instanță nu a ținut seama de denominarea intervenită între cele două tranzacții. Astfel, la data cumpărării de către sucursală, aceasta a plătit o sumă de 13.515.000.000 RON și a vândut bunurile respective cu 1.373.978,12 RON. Or, având în vedere denominarea intervenită între cele două tranzacții, dimpotrivă, rezultă că valorificarea de către sucursală s-a efectuat mai mult cu suma de 29.435,62 RON, astfel că este vorba de o eroare gravă, esențială, care nu poate rămâne nesancționată de către instanța de recurs. Concluzia primei instanțe, în sensul că prețul de achiziție a celor două transformatoare este nejustificat de mare în comparație cu prețul unui transformator de o altă măsură, este complet lipsită de fundament.

Tot cu privire la calitatea produselor achiziționate, recurentul intimat inculpat Fenechiu Relu a susținut că martorii audiați în cauză au precizat că produsele care au fost achiziționate de grupul de firme „Fene” erau funcționale, iar echipamentele în care au fost introduse au funcționat, avizele de reparații fiind însoțite de buletinele de încercare. Totodată, în cazurile izolate în care au existat unele defecțiuni ori deficiențe ale produselor livrate, cum a fost cazul în care inculpatul Fenechiu Relu a fost chemat la sediul sucursalei, acestea au fost de îndată remediate, în acest sens relevante fiind declarațiile martorilor Bughiu Vili și Grapă Traian.

Prima instanță a reținut că echipamentele și componente energetice achiziționate au rămas pe stoc, fără a menționa că motivul pentru care acestea nu au fost bonificate se datorează indisponibilizării de către parchet prin aplicarea sechestrului și în condițiile în care, potrivit opiniei expertului tehnic, aceste produse erau utile și necesare pentru întreținerea sistemelor de distribuție și exploatare ale Electrica. Chiar și în această situație, produsele pot fi valorificate întrucât sunt compatibile cu sistemul energetic actual.

În motivele scrise de recurs și susținute în fața instanței, recurentul intimat inculpat Fenechiu Lucian a formulat aceleași critici cu privire la

situația de fapt reținută de către instanța de fond, apreciind că în mod greșit s-a considerat că echipamentele și componentele energetice livrate nu corespundeau din punct de vedere calitativ, că firmele din grupul „Fene” au fost favorizate, prin efectuarea de plăți cu prioritate, precum și faptul că achizițiile publice efectuate nu erau utile și legale.

Cu privire la aceste critici, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că sunt nefondate, prima instanță stabilind în mod corect situația de fapt, în acord atât cu Raportul Gărzii Financiare și înscrisurile aflate la dosar cât și cu declarațiile martorilor.

194

Astfel, potrivit declarației martorului Boicu-Bighiu Vili achiziționarea de componente și echipamente energetice de înaltă tensiune se efectuau în exclusivitate de la grupul de firme „Fene”, aspect ce denotă monopolul acestor firme privind exclusivitatea achizițiilor de transformatori și componente de echipamente de înaltă tensiune. În declarația dată în fața instanței de fond (filele 106-109 vol.2 dosar fond) martorul precizează: „Arăt că nu sunt alte achiziții de această natură decât de la grupul Fene, respectiv de transformatori și componente de echipamente de înaltă tensiune. Nici un alt furnizor pentru acest gen de componente nu am avut cu excepția celor din grupul Fene.”

De asemenea, în Raportul Gărzii Financiare se menționează că, în perioada 2001-2005, SISEE Moldova a achiziționat echipamente și componente energetice de la societățile din grupul de firme „Fene” în valoare totală de 6,406,976.44 lei fără TVA, din acestea fiind bonificate componente în valoare de 79.586 lei (RON) fără TVA, astfel că, din totalul produselor achiziționate de la firmele La Rocca, Tehnorom, Fene Grup și Europlus, partea civilă a utilizat efectiv doar un procent de până la 1%, restul de peste 99% rămânând pe stoc ca bunuri neutilizabile. Din același raport rezultă că funcționarii din cadrul SISEE Moldova au încercat să inducă o aparență de legalitate în derularea procedurilor de achiziție publică în care au fost implicate firmele La Rocca, Tehnorom, Fene Grup și Europlus, însă, în realitate, procedurile au fost viciate prin încălcarea unor principii elementare care stau la baza achizițiilor publice, cu scopul de a fi favorizată achiziția unor produse de la cele patru firme, astfel încât acestea să obțină profit nejustificat.

În concret, la aceste proceduri de achiziție publică nu participau decât firmele din cadrul grupului „FENE”, una fiind câștigătoare iar celelalte asigurând doar aparența de corectitudine conform unei proceduri infracționale cunoscute ca metoda „mâinii moarte”. Din documentele aflate la dosar, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători a constatat că, în cazul acestor tranzacții, singurele documente erau doar facturile și documente de recepție a produselor livrate de cele 4 firme.

Doar în cazul a 15 tranzacții existau ofertele de produse, comenzi sau alte documente aferente procedurilor de achiziție publică, fără însă a exista contracte încheiate între SISEE Moldova și firmele La Rocca, Tehnorom, Fene Grup și Europlus. În cadrul acestor proceduri s-a încheiat un singur contract, respectiv contractul nr.530 din data de 25.11.2002, încheiat între SISEE Moldova, sub semnătura inculpatului Turbatu Ioan, și SC Fene Grup SA, sub semnătura inculpatului Fenechiiu Relu, prin care cea de-a doua societate se obliga să livreze

către SISEE până la data de 28.12.2002, produse în valoare de 13.555.425.000 ROL (1.355.542,5 RON) (f.117 – 125, vol.12 up).

În cazul tranzacțiilor în care au fost întocmite documente pentru procedurile de achiziție publică prin metoda cererilor de oferte, aceste cereri erau trimise de către angajații SISEE Moldova către cele patru firme din grupul FENE, respectiv firmelor La Rocca, Tehnorom, Fene Grup și Euro Plus.

Cererile de ofertă erau trimise către același număr de fax, pentru toate firmele cărora li se solicitau oferte de produse, ceea ce indica că funcționarii din cadrul SISEE Moldova aveau reprezentarea că, în realitate, era vorba doar de un singur interes, al grupului respectiv de firme și care însemnau aceleași persoane: Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan.

Un alt element de viciere a procedurilor de achiziție publică, este reprezentat de faptul că, în mod intenționat se proceda, în cazul tranzacțiilor efectuate de SISEE Electrica Moldova de la cele patru firme din cadrul grupului „FENE”, la menționarea în documentele justificative că se achiziționau piese componente, deși în realitate, se achiziționau transformatoare sau întrerupătoare întregi, vechi, folosite, care, într-adevăr aveau în componență și piesele menționate în oferte și facturi, dar a căror calitate și funcționabilitate era imposibil de stabilit.

S-a optat pentru această modalitate pentru a evita încadrarea respectivelor achiziții în categoria produselor (transformatoare și întrerupătoare) a căror achiziție ar fi impus includerea și inventarierea acestora ca mijloace fixe, iar în unele situații pentru a evita depășirea pragului prevăzut de lege în art.13 al OUG nr.60/2001, ceea ce ar fi condus implicit la utilizarea unei alte proceduri de achiziție publică.

Încadrarea transformatoarelor și întrerupătoarelor în categoria de mijloace fixe, impunea obligatoriu o altă modalitate de realizare a achizițiilor publice, respectiv prin licitație publică și nu prin procedura de cerere de ofertă așa cum sa realizat în cazul produselor achiziționate de la firmele din cadrul grupului „FENE”.

Aceste aspecte au fost confirmate și de declarațiile martorilor Grapă Traian (filele 261-264 vol.2 dosar fond) și Iacob Constantin (filele 110-111 vol.2 dosar fond).

Astfel, martorul Grapă Traian, fost șef serviciu aprovizionare în cadrul SISEE, a precizat că „Andronache Petru, în calitate de directorul comercial, i-a solicitat să întocmească retroactiv, după livrarea produselor vechi, folosite și după emiterea facturilor, documentația care ar fi trebuit să ateste în mod aparent derularea procedurilor de achiziție publică deși acestea nu avuseseră loc, însă

196
martorul s-a opus conștient de ilegalitatea întocmirii și antedatării unor documente”. Această precizare a martorului stabilește fără dubiu că în cazul tranzacțiilor pentru care nu s-au întocmit documentațiile necesare efectuării achizițiilor publice au fost efectuate cu scopul de a asigura un venit substanțial firmelor din grupul „Fene”.

Martorul Iacob Constantin a menționat în declarația dată că din evidențele contabile la care a avut acces, în virtutea atribuțiilor de serviciu, a constatat, în

legătură cu prețul componentelor de transformatoare, că valoarea lor se apropia de prețul de achiziție al unui transformator nou, respectiv o proporție de 80-90%, iar ca urmare a reparațiilor efectuate pentru punerea în funcțiune, valoarea transformatoarelor vechi achiziționate de la firmele din grupul „Fene”, ar fi depășit cu mult prețul celor noi.

În ceea ce privește calitatea componentelor și echipamentelor energetice achiziționate de către SISEE Moldova de la cele patru firme din grupul „Fene”, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că acestea aveau o calitate îndoielnică, aspect care rezultă atât din Raportul Gărzii Financiare cât și din declarațiile martorilor Macavei Nicolae, Boicu-Bighiu Vili, Iacob Constantin și Tutucă Constantin.

Astfel, în Raportul Gărzii Financiare (fila 88 vol.4 dos. u.p.) se arată că achizițiile de transformatoare și întrerupătoare erau nejustificate, atât din punct de vedere cantitativ, existând pe stoc produse similare, cât și din punct de vedere calitativ, datorită vechimii și uzurii acestora, regăsindu-se pe stoc la momentul inventarierii de către reprezentanții Direcției Naționale Anticorupție.

Tot cu privire la calitatea componentelor și echipamentelor achiziționate de către SISEE Moldova, martorul Macavei Nicolae, în declarația dată în fața instanței de fond (fila vol.2 dosar fond), a arătat că a constatat existența unui număr mare de transformatoare nereparabile fie datorită defectelor, fie datorită vechimii, acestea fiind fabricate în anii '70.

Martorul Boicu - Bighiu Vili a arătat, în declarația dată în fața instanței de fond (filele 106-109 vol.2 dosar fond), că prețul transformatoarelor achiziționate de la firma Fene depășeau prețul unui transformator nou cu 25%. Aceste transformatoare proveneau din instalații dezafectate, erau vechi, ruginite.

Prima problemă pe care martorul a constatat-o a apărut când a întocmit devizele de plată și a propus la aprobare devizele pentru reparații, iar acestea depășeau 50% din prețul unui transformator nou. Atelierul de reparații folosea piesele bune din acești transformatori pentru a repara alți transformatori proveniți de la sucursala de distribuție, însă datorită prețului mare al componentelor s-a ajuns ca

prețul reparației transformatorului beneficiarului să depășească 50% din prețul unui transformator nou.

Martorul Tutucă Constantin a precizat, în declarația dată în fața instanței de fond (filele 102-104 vol.2 dosar fond) că în perioada de 3 ani cât a lucrat la Bacău un singur întrerupător a putut fi folosit, iar în urma unei verificări efectuate a constatat că întrerupătorii noi erau mai ieftini decât cei refolosiți.

Prin efectuarea de achiziții de la grupul de firme „Fene”, prin încălcarea procedurilor de achiziții publice, a unor produse vechi, uzate și la prețuri asemănătoare produselor noi sau chiar mai mari, conduce indubitabil la concluzia că funcționarii din cadrul SISEE Moldova au favorizat firmele La Rocca, Tehnorom, Fene Grup și Europlus, cu scopul de a asigura celor patru firme un profit nejustificat.

În aceste condiții, criticile formulate de către recurenții intimați inculpați Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian cu privire la greșita apreciere de către prima instanță a situației de fapt privind monopolul furnizării de echipamente și

componente energetice, a favorizării firmelor din cadrul grupului „Fene”, cât și cu privire la calitatea echipamentelor și componentelor livrate sunt total nefondate. Și cu privire la utilitatea și legalitatea desfășurării achizițiilor publice de echipamente și componente energetice, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că în mod corect prima instanță a constatat, pe baza probatoriului administrat în cauză, că toate tranzacțiile încheiate de către SISEE Moldova cu firmele La Rocca, Tehnorom, Fene Grup și Europlus au fost efectuate cu încălcarea dispozițiilor imperative privind desfășurarea achizițiilor publice, unicul scop urmărit, atât de către inculpații Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru, cât și de către inculpații Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, fiind acela de a asigura pentru cele patru firme din grupul „Fene” o piață de desfacere a unor produse necorespunzătoare calitativ și fără nicio utilitate pentru SISEE Moldova.

Dovada faptului că produsele furnizate de grupul de firme FENE erau necorespunzătoare calitativ rezultă și din înscrisul intitulat ”Situția stocurilor de piese de schimb întrerupătoare și transformatoare achiziționate de la grupul FENE”, întocmit la data de 30.04.2013 (f.180-182, vol. III, dosar fond), din care apare ca fiind evident că acestea în proporție covârșitoare nu au fost utilizate. Deși echipamentele și componentele energetice au fost achiziționate în perioada 2002-2005, acestea se regăseau în stocul de piese în luna noiembrie 2007, fiind identificate cu ocazia inventarierii de către reprezentantul Direcției Naționale Anticorupție. Apărarea potrivit căreia aceste echipamente nu au fost utilizate

198 deoarece au fost indisponibilizate de către Direcția Națională Anticorupție nu poate fi reținută întrucât, indisponibilizarea a intervenit după o perioadă îndelungată de la efectuarea achizițiilor, prin procesul verbal de inventariere și aplicare a sechestrului asigurător, (f. 68 și urm și 127 și urm. vol.1 dup) din 2007. Dacă echipamentele și componentele energetice achiziționate de la grupul de firme „Fene” ar fi fost utile și necesare funcționării sistemului de furnizare și distribuție a energiei electrice și achizițiile ar fi fost efectuate ca urmare a unor comenzi necesare, în mod firesc echipamentele și componentele energetice ar fi fost folosite în procesul de mentenanță a sistemului național de furnizare și distribuție a energiei electrice, iar la momentul încheierii procesului verbal de inventariere de către Direcția Națională Anticorupție aceste echipamente și componente energetice nu s-ar mai fi regăsit pe stocul SISEE Moldova. Cum însă, aceste achiziții au fost efectuate fără a exista o utilitate, echipamentele și componentele energetice au rămas pe stoc, fiind fără întrebuințare, reprezentând achiziții publice inutile pentru mentenanța sistemului de furnizare și distribuție a energiei electrice.

II.1.4. Recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu a criticat sentința recurată și sub aspectul greșitei rețineri de către instanța de fond a situației de fapt privind proveniența ilicită a produselor furnizate de către firmele La Rocca, Tehnorom, Fene Grup și Europlus.

În susținerea acestei critici, recurentul intimat inculpat a arătat că potrivit adresei nr.101230 din 12 noiembrie 2013 emisă de Direcția Finanțelor Publice Iași, societățile DM Group și Sharp Impex nu sunt societăți fantomă, au atribut

fiscal și sunt plătitoare de TVA. Acesta a mai precizat că la dosar sunt înscrisuri din care rezultă că toate plățile efectuate de către firmele din grupul „Fene”, privind achiziționarea produselor furnizate părții civile, au fost efectuate prin transfer bancar.

Prin motivele scrise de recurs recurentul intimat inculpat Fenechiiu Lucian a formulat aceeași critică susținând că proveniența produselor a fost licită, provenind din instalații dezafectate a unor foste fabrici de stat privatizate. Și cu privire la această critică Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că instanța de fond a apreciat corect situația de fapt, argumentele acesteia găsindu-și pe deplin aplicabilitatea și în fața instanței de recurs. Instanța de fond a reținut că prin operațiuni succesive intervenite între firmele din grupul „Fene” și firmele DM Group și Sharp Impex inculpații Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan au încercat să ascundă proveniența produselor furnizate către partea civilă. În motivarea hotărârii, prima

199 instanță nu a menționat că firmele DM Group și Sharp Impex sunt firme de tip fantomă ci a apreciat că aceste firme au contribuit la constituirea circuitului comercial pentru a crea aparența unor tranzacții legale. Firmele de tip fantomă despre care se face mențiune sunt cele de la care firmele DM Group și Sharp Impex achiziționau echipamentele și componentele energetice, firme care în realitate nu au existat, aspect ce rezultă din raportul Gărzii Financiare ca urmare a verificărilor efectuate asupra facturilor fiscale ce au stat la baza achiziționării acestor produse. Astfel, în raportul Gărzii Financiare se menționează că în urma unui control fiscal, efectuat de către D.G.F.P. Iași, în cursul anului 2010, s-a constatat că mărfurile comercializate de către SC DM GRUP SRL, în perioada 2003-2004, au avut ca proveniență, fie documente emise în numele unor societăți comerciale fictive sau tip „fantomă”, fie documente care nu au aparținut societăților comerciale în numele cărora au fost emise – fiind documente false (conform evidențelor Imprimeriei Naționale).

Dacă pentru echipamentele și componentele energetice comercializate de către SC DM GRUP SRL către firmele La Rocca, Tehnorom, Fene Grup și Europlus s-au identificat documente, chiar dacă acestea erau false sau emise în numele unor societăți fictive, în ceea ce privește livrările efectuate de către SC SARP IMPEX SRL Iași nu s-au identificat documente care să ateste proveniența echipamentelor și componentelor energetice comercializate către firmele din grupul „Fene”.

Activitățile SC DM GRUP SRL și SC SARP IMPEX SRL, fac obiectul unui dosar penal aflat în instrumentarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Iași (vol.31), Stăneșcu Dragoș, administratorul acestor firme, fiind cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunii de evaziune fiscală.

În aceste condiții susținerile recurenților intimați inculpați Fenechiiu Relu și Fenechiiu Lucian sunt neîntemeiate, situația de fapt reținută de către instanța de fond fiind în concordanță cu materialul probator administrat în cauză.

II.2. Recurentul intimat inculpat Fenechiiu Lucian a criticat hotărârea sub aspectul greșitei soluționări a laturii civile, apreciind că prin sentința instanței de fond s-a creat o situație contrară legii ce conduce la o

îmbogățire fără justă cauză a părții civile cu contravaloarea produselor livrate de către firmele din grupul „Fene”.

În susținerea acestei critici recurentul intimat inculpat Fenechiiu Lucian a arătat că partea civilă a valorificat aproximativ 75% din echipamentele și componentele energetice furnizate de către firmele La Rocca, Tehnorom, Fene Grup și Europlus, aspect evidențiat prin raportul de expertiză extrajudiciară 200

contabilă din 21 noiembrie 2013 întocmit de expertul contabil Țugui Alexandru, situație în care prin obligarea sa la plata sumei de 5.672.081 lei, reprezentând contravaloarea tuturor echipamentelor și componentelor furnizate către partea civilă, reprezintă o îmbogățire fără justă cauză a acesteia. O soluționare corectă a laturii civile ar fi impus efectuarea unei expertize tehnice prin care să se stabilească echipamentele și componentele energetice ce nu pot fi folosite, care ar fi putut să constituie eventuale achiziții inutile și stabilirea contravalorii acestora. În opinia sa, prejudiciul cauzat efectiv părții civile ar fi trebuit să fie reprezentat doar de acele produse care nu corespund din punct de vedere calitativ și doar dacă există astfel de produse. În conformitate cu opinia expertului energetic, recurentul intimat inculpat Fenechiiu Lucian a arătat că toate produsele livrate au corespuns din punct de vedere calitativ, astfel că, în cauză, nu există prejudiciu.

Prin motivele scrise de recurs recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan a formulat aceeași critică susținând că partea civilă, practic, beneficiază de repararea de două ori a unui singur prejudiciu, ceea ce reprezintă o îmbogățire fără justă cauză și încalcă dreptul inculpatului la un proces echitabil. În măsura în care acest prejudiciu ar fi existat, acesta ar fi trebuit calculat ca fiind diferența dintre valoarea de achiziție a produselor energetice și valoarea acestora pe piața liberă. Instanța de fond ar fi trebuit să îi oblige pe inculpați, în solidar, la plata acestor sume de bani către partea civilă, obligând, totodată, și partea civilă SISEE Moldova să restituie societăților comerciale de la care a achiziționat produsele energetice aceste bunuri, pentru a se evita, astfel, o îmbogățire a acesteia fără justă cauză.

În ceea ce privește această critică, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători o consideră neîntemeiată, fiind în acord cu argumentele instanței de fond, precum și cu precizările efectuate de instanța de recurs în analiza motivelor de recurs de la punctele I.4 (existența și întinderea prejudiciului) și II.1.3 (calitatea produselor livrate). Fără a relua argumentele expuse în analiza efectuată, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători constată că în cauză nu există o îmbogățire fără justă cauză atâta timp cât la data inventarierii de către Direcția Națională Anticorupție produsele furnizate de către firmele La Rocca, Tehnorom, Fene Grup și Europlus se aflau pe stoc, la sucursalele Electrica SA. Eventualele bonificări ale produselor prin vânzarea acestora de către SISEE Moldova (Bacău) altor sucursale ale SC Electrica SA nu sunt de natură să determine o schimbare a cuantumului prejudiciului produs părții civile, întrucât aceste produse nu au fost efectiv folosite ci prin aceste bonificări s-a încercat 201

doar o diminuare scriptică a valorii pagubei produse. Faptul că piesele au fost

parțial bonificate nu are relevanță juridică întrucât, în sarcina inculpaților, se rețin infracțiuni de prejudiciu referitoare la încălcarea dispozițiilor legale privitoare la desfășurarea achizițiilor publice, situație în care prejudiciul este egal cu valoarea produselor achiziționate. Prețul echipamentelor și componentelor achiziționate de la grupul de firme „Fene” are relevanță sub aspectul sumelor provenite din banii publici ce au plecat către aceste societăți și implicit către inculpații Fenechiu Lucian, Fenechiu Relu și Damian Bogdan și relevă, alături de alte criterii, amploarea activității infracționale și beneficiul produs acestora.

II.3.1. Recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan a criticat sentința recurată sub aspectul greșitei sale condamnări pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă continuată și calificată prevăzută de art.26 raportat la art.248 și art. 2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000.

În susținerea criticii, recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan a arătat că există un singur act material ce ar putea fi reținut în sarcina sa, respectiv cel aferent facturii nr. 1647232 din 18.08.2009, în valoare de 85.000 lei cu TVA în valoare de 16.000 lei. Pentru această factură prejudiciul nu există întrucât, astfel cum rezultă din cuprinsul raportului de expertiză extrajudiciară, piesele vândute au fost valorificate de către SISEE Moldova.

De asemenea, a mai arătat că nu a semnat declarații de conformitate, contrar celor reținute de către prima instanță cu privire la acest aspect, în cuprinsul declarației date acesta explicând care au fost atribuțiile sale și ce acte a semnat, în sensul că nu a fost asociat decât la Europlus, nefiind angajat la niciuna dintre societățile deținute de către inculpatul Fenechiu Relu. De altfel, acesta nu îi cunoaște pe presupușii autori ai infracțiunilor, acuzarea nefăcând nicio dovadă în acest sens. Totodată, inculpatul Damian Mihai Bogdan a precizat că nu a fost șef CTC, asociat, administrator, angajat la alte societăți, cu excepția Europlus, motiv pentru care, în mod încorect, a fost reținută în sarcina acestuia săvârșirea infracțiunii de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă continuată și calificată, nefiind dovedită contribuția sa la activitatea infracțională. Cu privire la aceste critici, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători consideră că probele administrate în cauză sunt apte să răstoarne prezumția de nevinovăție a inculpatului Damian Mihai Bogdan și să susțină participarea activă a acestuia, alături de ceilalți inculpați, pentru realizarea scopului infracțional urmărit, respectiv încheierea tranzacțiilor între firmele din grupul „Fene” și SISEE Moldova.

202

Societățile din grupul de firme „Fene” aveau sediul social sau puncte de lucru în același imobil, respectiv în Iași, str. Grigore Ureche, nr.1-3, bloc Walter Mărăcineanu, și foloseau aceleași centrală telefonică, implicit același număr de telefon și număr de fax ..., aspecte evidențiate în datele furnizate de ONRC, în cele menționate în contractele încheiate și rezultate din stampilele aplicate pe facturi și din documentația referitoare la instalarea unei centrale telefonice (f.126, 165, 176, 204, vol.12, dup).

Contribuția infracțională a inculpatului Damian Mihai Bogdan a constat în înlesnirea participării grupului de firme „Fene” la achizițiile analizate în prezenta

cauză. În concret, inculpatul deținea pe lângă calitatea de administrator al SC Europlus SRL și calitatea de șef CTC în cadrul SC La Rocca, calitate în care emitea documente intitulate „Declarație de conformitate – Certificat de garanție” pe care le înainta SISEE (f.49, 56, 69, 76, 84, 92, 126, 151 vol.5; f.190, 197, 210, 217, 225, vol.3, dup).

Inculpatul Damian Bogdan, în calitate șef birou CTC al SC Tehnorom SRL, (f.92, vol.5), a semnat ”Declarațiile de conformitate - Certificatele de garanție”, precum și în calitate de delegat pentru SC Fene Grup SA (f.216, vol.12 dup).

Totodată, a participat în cazul procedurii de achiziție publică trucată prin metoda „mâinii moarte” prin depunerea de oferte din partea SC Euro Plus alături de alte firme din cadrul grupului Fene (punctele 15, 16, 18, 28, 29, 32, din rechizitoriul).

Din înscrisurile aflate la dosar, rezultă cu certitudine că inculpatul Damian Mihai Bogdan a avut calitatea de asociat, administrator sau angajat, angrenat în încheierea tranzacțiilor derulate cu SISEE, cunoscând activitățile desfășurate și participând activ la încheierea tranzacțiilor, pluralitatea actelor de executare reținută în sarcina sa fiind corect stabilită de către instanța de fond. În aceste condiții susținerea apărării în sensul că în sarcina acestuia trebuie reținut un singur act de executare, respectiv cel concretizat prin emiterea facturii 1648232 din 12.08.2002, pentru tranzacția încheiată între SISEE și Euro Plus nu poate fi reținută în condițiile în care din lucrările dosarului rezultă fără putință de tăgadă că acesta a participat, sub diferite forme, la toate actele materiale.

Toți reprezentanții grupului „Fene”, inculpați în cauză, inclusiv inculpatul Damian Mihai Bogdan, au contribuit și la ascunderea provenienței reale a produselor livrate către SISEE Moldova prin rulaje scriptice între firmele grupului „Fene” care îi aveau ca asociați, acționari sau administratori pe inculpații Fenechii Relu, Fenechii Lucian și Damian Mihai Bogdan. Pentru activitatea desfășurată de inculpatul Damian Mihai Bogdan se au în vedere înscrisurile financiar contabile de rulare a unor produse similare în cadrul grupului de firme „Fene”, cu Fene 203

Grup, La Rocca (f.263, 266, 268, 269, 270, 274, 276, ș. a. vol.12 dup), dar și cu cele exterioare acestui grup ca SC DM Grup, aparținând numelui Stănescu Dragoș (f 273, 275).

În mod corect a apreciat prima instanță că între toți inculpații, autori ori complici, a existat o înțelegere infracțională, atingerea scopului infracțional fiind posibilă doar prin participarea tuturor la desfășurarea activității infracționale.

Conivența infracțională este evidentă din modalitatea în care autorii, deși aveau atribuții de serviciu legate de desfășurarea procedurilor de achiziție publică au acționat, ajutați de furnizorii complici care cunoșteau eludarea dispozițiilor legale menționate și au înțeles să sprijine activitatea infracțională participând la încheierea tranzacțiilor, depunând eforturi concrete și susținute pentru a crea aparența de legalitate.

II.3.2. O altă critică formulată de recurentul intimat inculpat Damian

Mihai Bogdan a vizat nelegalitatea sentinței recurate, apreciind că instanța de fond nu s-a pronunțat asupra cererii de schimbare a încadrării juridice.

În susținerea acestei critici recurentul intimat inculpat a arătat că la termenul din data de 4 iulie 2013 apărătorul ales al acestuia, avocat Gheorghică Mateuț, a

formulat o cerere de schimbare a încadrării juridice din infracțiunile prevăzute de art. 26 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și de art.26 Cod penal raportat la art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), ambele cu aplicarea art.33 litera a Cod penal, în infracțiunea prevăzută de art.26 Cod penal rap. la art.248 Cod penal. Instanța de fond s-a pronunțat doar asupra cererii de schimbare a încadrării juridice din infracțiunile prevăzute de art.26 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și de art.26 Cod penal raportat la art.132 din Legea nr. 78/2000 raportat la art.248 și art. 2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), ambele cu aplicarea art.33 litera a Cod penal, în infracțiunea prevăzută de art. 26 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000.

Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază ca fiind nefondată critica formulată de recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, instanța de fond pronunțându-se asupra cererilor de schimbare a încadrării juridice a faptelor reținute în sarcina acestuia.

Astfel, instanța de fond a reținut că prin actul de sesizare s-a apreciat că intervenția art. 132 din Legea 78/2000, a scindat rezoluția infracțională inițială 204

generând o nouă rezoluție infracțională pentru ultimele 7 acte de executare, la rândul lor strânse în conținutul unei infracțiuni unice legale, pentru inculpații Mărghidan Ion, Andronache Petru, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Bogdan. Pentru inculpatul Turbatu Ioan activitatea infracțională s-a epuizat anterior intrării în vigoare a textului menționat.

Cu ocazia soluționării cererilor de schimbare a încadrării juridice, prima instanță a avut în vedere că art.132 din Legea 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție a fost introdus prin Legea nr.521 din 24 noiembrie 2004 privind modificarea și completarea Legii nr. 78/2000, publicată în M. Of. 1123 din 29 noiembrie 2004. Potrivit acestui text, infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un avantaj patrimonial sau nepatrimonial, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani. Această reglementare se referă la varianta tip a infracțiunii.

Art.16 din același act normativ, prevede că dacă faptele constituie, potrivit Codului penal sau unor legi speciale, infracțiuni mai grave, acestea se pedepsesc în condițiile și cu sancțiunile stabilite în aceste legi.

În sarcina inculpaților nu s-a reținut varianta tip a infracțiunii de abuz în serviciu, prevăzută de art.248, ci varianta calificată a acestei infracțiuni prevăzută de art.2481 C.p., în legea specială, pentru varianta calificată a abuzului în serviciu, existând o normă de trimitere la dispoziția din Codul penal.

Varianta simplă a infracțiunii de abuz în serviciu reglementată în legea specială a inclus, după introducerea textului art.132 din Legea 78/2000, un element constitutiv nou și distinct de reglementarea din codul penal și anume, obținerea de către subiectul activ, pentru sine sau pentru altul, a unui avantaj

patrimonial.

În cauză, actul de sesizare a susținut că încălcarea procedurilor achiziției publice a furnizat un beneficiu patrimonial considerabil grupului de firme „Fene”, chiar și pentru actele materiale anterioare intrării în vigoare a art.132 din Legea 78/2000.

În condițiile în care actele materiale ar fi fost privite izolat și nu integrate unității legale pentru cele 7 acte menționate în actul de sesizare referitoare la achizițiile concretizate prin facturile 1848801 din 08.12.2004; 4848753 din 13.12.2004; 1851431 din 20.12.2004; 1851464 din 21.12.2004; 9727751 din 24.01.2005; 559402 din 08.03.2005; 9727757 din 07.04.2005 ar fi trebuit reținută și dovedită întrunirea tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii din noua reglementare, respectiv inclusiv obținerea pentru sine sau pentru altul a unui

205
avantaj patrimonial, lipsa acestui element constitutiv putând conduce, pentru actele de executare menționate, la o soluție de achitare, în temeiul art.10 lit. d Cod procedură penală. Aceași condiție a întrunirii tuturor elementelor constitutive trebuie menținută pentru fiecare act material, chiar dacă acesta și pierde autonomia infracțională și este inclus într-o unitate legală.

Potrivit art.122 Cod penal alin.2 teza a II-a Cod penal, data săvârșirii infracțiunii, în cazul infracțiunilor continuate este data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni, respectiv 07.04.2005. În funcție de data săvârșirii infracțiunii continuate se stabilește și legea penală incidentă.

Pentru aceste 7 acte materiale, deși varianta tip este reglementată de legea specială, varianta calificată, care nu se poate raporta decât la varianta tip peste care se adaugă un nou element constitutiv, este prevăzută de codul penal.

În aceste condiții art.132 din Legea nr.78/2000 a dobândit relevanță juridică în procesul individualizării judiciare pentru infracțiunea continuată, numai față de cele 7 acte materiale enumerate.

În plus, scindarea unității legale de infracțiune de către organul de urmărire penală pentru cele 7 acte materiale, ca urmare a intrării în vigoare a art.132 din Legea 78/2000, a condus la reținerea în sarcina inculpaților a două stări de agravare distincte, unitatea legală și concursul de infracțiuni, care fiecare în parte ar fi permis adăugarea unui spor de pedeapsă.

Ca urmare, în baza art.334 Cod procedură penală, s-a dispus schimbarea încadrării juridice reținându-se în sarcina fiecărui inculpat o unitate legală de infracțiune formată din suma actelor materiale menționate în actul de inculpare, caracterizate abuz în serviciu în formă calificată potrivit codului penal. Astfel, pentru inculpatul Damian Mihai Bogdan, a dispus schimbarea încadrării juridice a faptelor reținute în sarcina acestuia din infracțiunile prevăzute de art. 26 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și de art.26 Cod penal raportat la art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), ambele cu aplicarea art.33 litera a Cod penal, în infracțiunea prevăzută de art.26 raportat la art.248 și art. 2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr.78/2000 (46 acte materiale); Prin admiterea acestei cereri și schimbarea încadrării juridice a faptelor

reținute în sarcina inculpatului Damian Mihai Bogdan, instanța de fond a avut în vedere toate cererile de schimbare a încadrării juridice formulate de către acesta, inclusiv cererea prin care a solicitat schimbarea încadrării juridice din infracțiunile prevăzute de art.26 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 206

alin.2 Cod penal (39 acte materiale) și de art.26 Cod penal raportat la art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 și art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale), ambele cu aplicarea art.33 litera a Cod penal, în infracțiunea prevăzută de art.26 Cod penal raportat la art.248 Cod penal.

II.3.3. Un alt motiv de recurs invocat de către recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan a vizat nelegala sesizare a instanței cu judecarea actelor materiale reținute în sarcina sa.

În susținerea acestui motiv de recurs, recurentul intimat inculpat a arătat că în motivarea hotărârii prima instanță a reținut că infracțiunea reținută în sarcina inculpatului a fost săvârșită în anul 2005, însă la dosarul cauzei există un singur act de sesizare, respectiv procesul-verbal de sesizare din oficiu (filele 1-2 vol. 1 dup), prin care, la data de 30 iulie 2007, Direcția Națională Anticorupție s-a sesizat numai cu privire la acte materiale presupus a fi comise în perioada 1999 – 2004. Or, după cum se poate observa, procesul-verbal nu acoperă și eventualele acte materiale din cursul anului 2005, iar la dosarul cauzei nu există niciun fel de act prin care să se fi extins perioada de cercetare penală și cu privire la eventuale acte materiale săvârșite în anul 2005. Față de aspectele învederate, recurentul intimat inculpat a apreciat că nu se poate reține validitatea actului de sesizare, prin care sunt deduse judecării acte materiale pentru care nu a existat un act de sesizare a organelor judiciare. Așa fiind, acesta consideră că pentru aceste acte materiale presupus a fi săvârșite în cursul anului 2005, a fost judecat și condamnat cu nerespectarea etapelor procesuale și garanția dată de aceste etape.

Referitor la această critică Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că este nefondată, constatând că instanța de fond a fost legal sesizată și cu actele materiale săvârșite în anul 2005.

Astfel, prin procesul-verbal din data de 30 iulie 2007 (filele 1-2 vol. 1 dup), Direcția Națională Anticorupție s-a sesizat din oficiu cu privire la acte materiale presupus a fi comise în perioada 1999 – 2004. Prin rezoluția din data de 07.10.2008 (filele 1-23 vol.2 dup) Direcția Națională Anticorupție, printre altele, a dispus începerea urmăririi penale față de Damian Mihai Bogdan pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice și infracțiunea de dare de mită prevăzute de art.26 raportat la art.248 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, art.26 raportat la art.132 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.6 din Legea nr.78/2000 raportat la art.255 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal. Ca urmare a cercetărilor efectuate și probelor administrate în cauză, respectiv declarații de martori,

207
constatări ale organelor de control interne ale părții civile, precum și a raportului Gărzii Financiare, Direcția Națională Anticorupție, prin Ordonanța din data de 21 noiembrie 2011 (filele 153-168 vol.2 dup) a stabilit în sarcina învinuitului Damian

Mihai Bogdan existența unui număr de 46 de acte materiale de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată, unele dintre aceste acte materiale fiind săvârșite în cursul anului 2005. Prin aceeași ordonanță Direcția Națională Anticorupție a dispus, printre altele și schimbarea încadrării juridice reținute în sarcina învinuitului Damian Mihai Bogdan din complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice și infracțiunea de dare de mită în complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și infracțiunea de dare de mită prevăzute de art.26 raportat la art.248 Cod penal raportat la art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (39 acte materiale), art.26 raportat la art.132 din Legea nr.78/2000 raportat la art.248 Cod penal și art.2481 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (7 acte materiale) și art.6 din Legea nr.78/2000 raportat la art.255 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal (3 acte materiale).

În aceste condiții Ordonanța din data de 21 noiembrie 2011 reprezintă o extindere a urmăririi penale în raport cu rezultatul cercetărilor efectuate în cauză, astfel încât critica formulată de către recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan este nefondată.

Totodată, prin procesul-verbal de aducere la cunoștință a învinuirii și a dreptului la apărare din data de 29 noiembrie 2011, procurorul de caz, în prezența apărătorilor aleși, i-a adus la cunoștință învinuitului Damian Mihai Bogdan că prin Ordonanța din data de 21 noiembrie 2011 s-a dispus schimbarea încadrării juridice față de acesta și actele materiale reținute în sarcina sa, fiindu-i comunicat un exemplar, atât de pe ordonanță, cât și de pe procesul verbal de aducere la cunoștință a învinuirii.

Mai mult, cu ocazia prezentării materialului de urmărire penală, conform procesului verbal de prezentare din 11 mai 2012 (fila 246 vol.1 bis dup), recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan, deși a formulat o serie de obiecțiuni cu privire la probele administrate, depunând o cerere și un memoriu în acest sens (filele 247-252 vol.1 bis dup), nu a făcut nicio obiecție cu privire la actele materiale reținute pentru anul 2005.

Având în vedere cele de mai sus, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că în mod legal Direcția Națională Anticorupție a efectuat cercetări și cu privire la faptele din anul 2005, întrucât prin Ordonanța din data de 21 noiembrie 2011 s-a dispus, atât schimbarea încadrării juridice a faptelor reținute în sarcina

208 învinuitului Damian Mihai Bogdan, cât și o extindere a perioadei avute în vedere de organele de urmărire penală prin prezentarea perioadei în care au fost săvârșite actele materiale reținute în sarcina acestuia. În atare situație, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată validitatea actului de sesizare, prin care sunt deduse judecății și actele materiale presupus a fi săvârșite în cursul anului 2005, fiind respectate atât etapele procesuale și garanția dată de aceste etape cât și dreptul la apărare al inculpatului și dreptul la un proces echitabil.

II.3.4. Un alt motiv de recurs invocat de către recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan în motivele de recurs scrise, și care nu a mai fost susținut în fața instanței, a vizat nelegala compunere a completului de judecată care a soluționat cauza în primă instanță. În dezvoltarea acestui

motiv de recurs, inculpatul a arătat că potrivit dispozițiilor art.29 alin.1 din Legea nr.78/2000 pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor de corupție se constituie complete specializate, situație în care și completul care a soluționat prezenta cauză în fond ar fi trebuit să fie specializat.

Referitor la această critică Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că este nefondată.

Potrivit art.29 alin.1 din Legea nr.78/2000, modificată și republicată, pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor de corupție sau asimilate acestora se constituie complete specializate. În conformitate cu dispozițiile art. 29 pct.1 lit. a-f, Înalta Curte de Casație și Justiție este competentă să judece în primă instanță cauzele care au ca obiect infracțiuni săvârșite de persoane care dețin anumite calități, respectiv: senatori, deputați, europarlamentari, membrii Guvernului, judecători la Curtea Constituțională, membrii Consiliului Superior al Magistraturii, judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție, procurori de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, mareșali, amirali, generali și chestori, iar în conformitate cu prevederile din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară și din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, completele de la Secția Penală care soluționează cauzele în primă instanță sunt formate din trei judecători.

Deși în art.29 alin.1 din Legea nr.78/2000, modificată și republicată, se arată că judecarea în primă instanță a infracțiunilor de corupție sau asimilate acestora se constituie complete specializate, competența funcțională și materială a Înaltei Curți de Casație și Justiție, atât ca instanță de fond cât și ca instanță de recurs, este prevăzută în art.29 din Cod procedură penală, fără a fi nevoie de o investire specială.

209

În raport cu specificul competenței Înaltei Curți de Casație și Justiție de a judeca cauzele în primă instanță după calitatea persoanei, fiind cea mai înaltă instanță națională, judecătorii Secției Penale sunt investiți să judece în primă instanță toate cauzele date în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, inclusiv cauzele care au ca obiect infracțiuni de corupție sau infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție.

În același sens este și Ordinul nr.1 din 2005 al Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care se stabilește, potrivit dispozițiilor art.28 alin.5 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.43/2002, cu modificările și completările ulterioare, că toți judecătorii de la Secția Penală sunt investiți să judece în primă instanță toate cauzele date în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, inclusiv cauzele care au ca obiect infracțiuni de corupție sau asimilate acestora.

Potrivit art.197 alin.2 Cod procedură penală numai dispozițiile privind compunerea completului determină nulitatea hotărârii pronunțate. Or, în cauză, completul de judecată a fost constituit în mod legal, cu respectarea dispozițiilor cuprinse în Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară și în Regulamentul privind organizarea și funcționarea Înaltei Curți de Casație și Justiție. În atare situație Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că judecata în primă instanță a fost efectuată de către un complet legal constituit.

II.4. Recurentul intimat inculpat Turbatu Ioan a criticat sentința recurată

sub aspectul greșitei sale condamnări prin reținerea de către instanța de fond a nerespectării atribuțiilor de serviciu.

În susținerea acestei critici, recurentul intimat inculpat a precizat că nu avea atribuții în desfășurarea procedurilor de achiziții publice. Așa cum a arătat și prin declarația dată în fața instanței de recurs, singura atribuție pe care o avea în desfășurarea procedurilor de achiziție publică o reprezenta semnarea contractelor după ce acestea purtau deja semnăturile persoanelor care erau însărcinate cu respectarea acestor proceduri. În momentul în care inculpatul semna contractele respective, acestea purtau deja semnăturile a patru persoane care confirmau corectitudinea desfășurării procedurilor de achiziție publică, astfel încât prin activitatea desfășurată, inculpatul nu și-a încălcat atribuțiile de serviciu și nici nu și-a desfășurat în mod defectuos activitatea corespunzătoare funcției deținute. Recurentul intimat inculpat Turbatu Ioan a învederat că în exercitarea atribuțiilor de serviciu a întreprins toate demersurile necesare pentru desfășurarea în condiții de legalitate a întregii activități a SISEE Moldova, inclusiv a procedurilor de achiziție publică.

210

Aceeași critică a fost formulată și de recurentul intimat inculpat Mărghidan Ion, în susținerea acesteia invocând faptul că activitățile de achiziții publice erau coordonate de către Direcția economică în cadrul căreia funcționa un serviciu specializat de achiziții publice.

Și în privința acestei critici, Înalta Curte de Casație și Justiție în Complet de 5 Judecători confirmă valabilitatea argumentelor aferente ale instanței de fond constatând că potrivit fișei postului, pentru directorul general al SISEE Moldova, respectiv pentru inculpații Turbatu Ioan și Mărghidan Ion, au fost impuse ca atribuții, printre altele:

- negociază, semnează și derulează contracte comerciale, cu plata în lei, privind activitățile de întreținere, reparații, achiziții de bunuri și servicii, precum și realizarea investițiilor, în limita plafoanelor stabilite, conform delegării de competență acordate de directorul general al SC Electrica S.A., cu respectarea prevederilor legale;
- aprobă operațiunile de încasări și plăți, conform delegării de competență acordate de directorul general al SC Electrica S.A., cu respectarea prevederilor legale;
- decide în cadrul sucursalei în probleme privind realizarea coordonată a procesului de lichidare a datoriilor și creanțelor;
- ia măsuri pentru realizarea controlului tehnic, financiar și juridic al tuturor activităților din cadrul aparatului central al sucursalei și al agențiilor;
- administrează patrimoniul sucursalei, urmărește și controlează modul de gestionare a bunurilor aflate în patrimoniu, conform delegărilor de competență acordate de directorul general al SC Electrica S.A.;
- analizează realizarea sarcinilor și performanțelor fiecărei direcții, compartiment direct subordonat din SISEE, AISEE;

De asemenea, potrivit fișei postului, directorul semnează contractele economice ale sucursalei, semnează documentele de reprezentare Electrica S.A. pentru întocmirea ofertelor de lucrări și servicii către terți, semnează facturile

pentru decontarea producției, semnează bilanța lunară/trimestrială a SISEE, semnează pentru avizare planul de investiții al SISEE pe care îl supune aprobării Electrica, aprobă lucrările de reparații proprii în SISEE și AISEE până la valoarea de un miliard, aprobă și semnează documentele de achiziție materiale, produse și servicii, după obținerea aprobării de către Electrica pentru organizarea licitațiilor. Din materialul probator administrat în cauză rezultă că recurenții intimați inculpați Turbatu Ioan și Mărghidan Ion, în exercitarea atribuțiilor de serviciu privind organizarea licitațiilor publice și atribuirea contractelor de achiziții publice

211 au încălcat dispozițiile imperative ale OUG nr. 60/2001 prin efectuarea de tranzacții fără parcurgerea procedurilor de achiziție publică sau fără desfășurarea completă a procedurii de cerere de ofertă și trucarea acestor proceduri.

Pentru niciunul din actele materiale reținute în sarcina inculpaților Turbatu Ioan și Mărghidan Ion ce reprezintă tranzacții comerciale realizate între SISEE Moldova și firmele SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL și SC Euro Plus SRL, nu s-a efectuat atribuirea în condițiile legii a contractelor de achiziție publică, fiind ignorate dispozițiile legale sau eludate complet anumite etape ori crearea unei aparențe a parcurgerii etapelor procedurii achiziției publice. Prin vicierea procedurilor de achiziție publică s-a oferit posibilitatea firmelor din cadrul grupului de firme „FENE” să vândă produse vechi, folosite, la prețuri competitive.

În susținerea acestei situații de fapt sunt concluziile Raportului Gărzii Financiare și constatările controlului intern, precum și declarațiile martorilor Tutucă Constantin, Adam Vasile, Livinț Paula și Macovei Nicolae. Astfel, martorul Tutucă Constantin, prin declarațiile date atât în faza urmăririi penale (filele 286-289, 332-334 vol.2 dup) cât și în fața instanței de fond (filele 102-104 vol.2 dosar fond) a precizat că în cursul anului 2005, a efectuat un control asupra activității din Direcția Comercială a SISEE Moldova, în urma căruia a întocmit nota de constare din data de 31.05.2005. Neregulile vizau achizițiile de către compartimentul de specialitate, în perioada 2003-2004, de transformatoare de putere și întrerupătoare IO – 110 Kv. Pentru aceste achiziții nu s-au identificat referatele de necesitate de achiziție și documentele de achiziție, transformatoarele de putere și întrerupătoarele IO – 110 Kv, deși au venit faptic întregi (asamblate), în documentele de însoțire, acestea erau defalcate în elemente componente, iar unele materiale (din cele enumerate) au fost plătite în avans.

De asemenea, martorul Tutucă Constantin a precizat că transformatoarele de putere și întrerupătoarele IO – 110 Kv au fost achiziționate numai de la anumite firme dintre care a precizat cu certitudine „firma Tehnorom din Iași”. Martorul Adam Vasile în declarațiile date în faza de urmărire penală (filele 274, 330-331 vol.2 dup) și în fața instanței de judecată (filele 62-65 vol.2 dosar fond) a precizat că pentru plățile către societățile din grupul „Fene” au fost făcute intervenții din partea directorului general Ion Turbatu și a directorului comercial Petru Andronache, în vederea efectuării acestora cu prioritate. Aceste solicitări de urgentare a plăților se făceau de către cei doi directori fie către șeful serviciului financiar – Livinț Paula, fie direct către martor, precizând că aceste solicitări au

fost făcute doar pentru plățile facturilor emise de societățile LA Rocca, Tehnorom și Fene Grup, diminuând obligații de plată către alți furnizori.

De asemenea, martorul a mai precizat că l-a văzut de câteva ori pe Relu Fenechiu la sediul SISEE Moldova din Bacău, în perioada 2002 – 2004, mergând la secretariatul care îi deservea pe directorul general Ioan Turbatu și directorul comercial Andronache Petru.

Martora Livinț Paula, în declarația dată în fața instanței de fond (filele 21-23 vol.2 dosar fond) a precizat: „Existau plăți care se făceau în regim de urgență. Aceasta însemna că se plăteau înainte de scadență. Ordinul de plată era semnat de directorul economic și de directorul societății; eu consider că nu puteam face nimic în condițiile în care se făcea o plată cu caracter urgent.

Director general era domnul Ioan Turbatu, director comercial era domnul Andronache Petru și director economic domnul Avram Vasile. Mai erau și directorii tehnici. Ordinele de plată cu caracter urgent înainte de scadență erau semnate de directori, respectiv de cei care aveau specimene de semnături în bancă, și anume cei menționați anterior. La prima semnătură se aflau cele ale dlui Turbatu și Andronache, la semnătura doi se aflau domnul Adam și domnul Spătaru Ion – șeful serviciu contabilitate. Astfel de firme care au beneficiat de plăți în regim de urgență au fost din Grupul Fene.”

Martorul Boicu Bighiu Vili, prin declarația dată în fața instanței de fond (filele 106-109 vol.2 dosar fond) a precizat că prețul transformatoarelor achiziționate de la firma Fene proveneau din instalații dezafectate, erau vechi și ruginite, iar prețul acestora depășea valoarea unui transformator nou cu 25%.

Față de aceste aspecte, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că recurenții intimați inculpați Turbatu Ioan și Mărghidan Ion și-au încălcat atribuțiile de serviciu prin favorizarea firmelor SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL și SC Euro Plus SRL ca urmare a efectuării de plăți cu prioritate, achiziționarea de transformatoare și întrerupătoare fără a fi necesar, precum și prin acceptarea unor produse vechi, uzate și ruginite la prețuri ce depășeau valoarea unor produse noi.

II.5. Recurentul intimat inculpat Mărghidan Ion a mai criticat sentința sub aspectul greșitei sale condamnări, apreciind că faptele nu au fost săvârșite cu știință, situație în care lipsește latura subiectivă a infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată.

În motivarea acestei critici, recurentul intimat inculpat Mărghidan Ion a precizat că în exercitarea atribuțiilor sale de serviciu cu privire la desfășurarea

213
achizițiilor publice, a urmat procedurile deja existente și preluate de la fostul director, respectiv de la recurentul intimat inculpat Turbatu Ioan. Acesta a mai precizat că în perioada 01.02.2002- 01.02.2004, în calitate de director tehnic, a constatat că autoritatea tutelară nu a criticat modalitatea de desfășurare a achizițiilor publice desfășurate sub directoratul inculpatului Turbatu Ioan, situație în care a considerat că modalitatea de lucru este una corectă și legală.

În aceste circumstanțe, recurentul intimat inculpat Mărghidan Ion consideră

că urmând procedurile de achiziții publice implementate de către inculpatul Turbatu Ioan și-a îndeplinit în mod corespunzător atribuțiile de serviciu. Desfășurarea procedurilor de achiziții publice se puteau realiza și pe bază de cerere de ofertă dacă valoarea contractelor nu depășea suma de 40.000 euro. Din cele 22 de acte materiale, reținute în sarcina inculpatului, niciunul dintre acestea nu au depășit valoarea de 40.000 euro.

Aceeași critică a fost formulată și de recurentul intimat inculpat Andronache Petru, în susținerea acesteia invocând faptul că activitățile de achiziții publice erau coordonate de către Direcția economică în cadrul căreia funcționa un serviciu specializat de achiziții publice, semnătura sa bazându-se pe semnăturile persoanelor însărcinate cu respectarea dispozițiilor legale privind desfășurarea achizițiilor publice, fără intenția din partea sa de a încălca procedurile legale. Înalta Curte - Completul de 5 Judecători, consideră că această critică este nefondată, recurenții intimați inculpați Mărghidan Ion săvârșind faptele cu intenție, prevăzând rezultatul lor și urmărind producerea acestuia prin încălcarea, cu știință, a procedurilor de achiziții publice.

Potrivit art. 19 alin.1 Cod penal „vinovăția există când fapta care prezintă pericol social este săvârșită cu intenție sau din culpă”, iar potrivit pct.1 lit. a al aceluiași articol „fapta este săvârșită cu intenție când infractorul prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte.”

Raportând aceste texte de lege la situația de fapt reținută în cauză se poate constata că recurenții intimați inculpați Mărghidan Ion și Andronache Petru, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, cunoscând dispozițiile legale imperative privind desfășurarea procedurilor de achiziții publice, aceștia le-au încălcat cu știință, în scopul asigurării în continuare a unui venit constant și considerabil pentru firmele SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL și SC Euro Plus SRL. Apărarea recurentului intimat inculpat Mărghidan Ion, potrivit căreia nu a avut o rezoluție infracțională proprie întrucât a preluat procedurile de achiziții publice implementate de fostul director Turbatu Ioan nu poate fi promisă, întrucât prin încălcarea atribuțiilor de serviciu, respectiv prin achiziționarea de echipamente și

214
componente energetice necorespunzătoare din punct de vedere calitativ, la prețuri ce depășeau valoarea unor echipamente noi și fără a exista necesitatea achiziționării acestora, a conștientizat că produce un prejudiciu în patrimoniul instituției publice pe care o reprezenta.

Executarea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu potrivit funcțiilor deținute, precum și conduita ulterioară fiecărui act material sunt elemente ce dovedesc atitudinea subiectivă a inculpaților, eforturile acestora fiind conjugate eforturilor celorlalți inculpați în vederea creării un avantaj material substanțial firmelor contractante.

Astfel, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători reține că prin exercitarea abuzivă a atribuțiilor de serviciu inculpații au favorizat firmele din grupul „Fene”, care au obținut în acest fel, prin livrarea către partea civilă a unor produse necorespunzătoare, sau care nu erau necesare, un avantaj patrimonial nejustificat, echivalent cu sumele de bani încasate de societățile comerciale sus arătate în urma acestor operațiuni comerciale.

În concluzie, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători constată că faptele inculpaților Mărghidan Ion și Andronache Petru, astfel cum au fost reținute, au fost săvârșite cu vinovăție și întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată prevăzută de art. 248 raportat la art.2481 Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.132 din Legea nr. 78/2000.

II.6. Recurentul intimat inculpat Andronache Petru a mai criticat sentința sub aspectul greșitei sale condamnări, apreciind că faptele pentru care a fost trimis în judecată au fost săvârșite de o altă persoană care în prezenta cauză are calitatea de martor.

În susținerea acestui motiv de recurs, inculpatul Andronache Petru a precizat că numitul Grapă Traian avea atribuții de serviciu în derularea procedurilor de achiziție, acesta fiind motivul pentru care martorul, prin declarațiile pe care le-a dat în prezenta cauză, a încercat să scape de răspundere penală.

Înalta Curte - Completul de 5 Judecători, consideră că și această critică este nefondată, situația de fapt reținută prin rechizitoriu fiind confirmată atât prin înscrisurile aflate la dosar, cât și prin declarațiile martorilor audiați în cauză.

Elocventă în acest sens este declarația martorului Grapă Traian (f.261- 264, vol. II dosar fond) prin care a precizat că „Între mine și dl Andronache au existat discuții contradictorii, pentru că se achiziționau piese de reparare transformatoare. Prea multe se achiziționau. După 2005, am devenit director comercial. Între 2001 și 2004 stocul a crescut de la 200 miliarde la 400mlrd”.

215

Această declarație se coroborează cu înscrisurile aflate la dosar, dar și cu declarația martorei Amariei Elena- Lidia (filele 66-68, vol. II dosar fond), în care a menționat că între Grapă Traian și inculpatul Andronache a existat o discuție prin care martorul Grapă Traian a spus că „...ar trebui utilizate materialele deja achiziționate, iar inculpatul Andronache Petru a spus că achizițiile sunt necesare pentru stocul de siguranță și a justificat achizițiile pe comenzile ce urmau să vină de la filială”.

Mai mult, conform fișei postului, printre principalele responsabilități, atribuții și competențe ale directorului comercial din cadrul SISEE, erau și:

- stabilește criteriile pentru selecția furnizorilor;
- asigură aprovizionarea numai de la furnizorii atestați de Electrică, selectați conform criteriilor stabilite;
- stabilește măsuri pentru întocmirea și actualizarea bazei de date privind activitatea de achiziții (furnizori, prețuri, nomenclatoare de produse, contracte, etc.);
- asigură organizarea de licitații sau comparații de oferte și negocieri de prețuri pentru achiziții, în limita competențelor stabilite de SC Electrica .S.A, asigură derularea acestora conform prevederilor legale;
- vizează încheierea contractelor comerciale și urmărește derularea lor;
- aprobă măsuri pentru reducerea costurilor de producție, rentabilizarea activităților subordonate;
- asigurarea resurselor materiale de calitate și în conformitate cu cerințele clienților pentru realizarea lucrărilor contractate;

- aplicarea prevederilor legale în achiziția de produse și servicii, precum și a legislației în vigoare pentru întreg domeniul de activitate; În aceste condiții rezultă că recurentul intimat inculpat Andronache Petru, printre alte atribuții se regăsea și organizarea licitațiilor publice și atribuirea contractelor de achiziții publice, iar în exercitarea acestor atribuții a încălcat dispozițiile imperative ale OUG nr. 60/2001 prin efectuarea de tranzacții fără parcurgerea procedurilor de achiziție publică sau fără desfășurarea completă a procedurii de cerere de ofertă și trucarea acestor proceduri. Plasarea responsabilității unei alte persoane, aflate în subordinea sa directă, reprezintă doar o încercare de a se sustrage de la răspunderea penală și de a deforma situația de fapt reținută prin actul de inculpare.

III. Examinând materialul probator administrat în cauză, atât în cursul urmăririi penale cât și al cercetării judecătorești prin raportare la criticile formulate de către toți recurenții intimați inculpați, atât prin motive scrise de 216

recurs cât și în fața instanței de recurs constată că, în cauză, sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor reținute în sarcina inculpaților. Instanța de recurs constată că situația de fapt, așa cum a fost stabilită de prima instanță, are deplină acoperire în probatoriile administrate și conturează vinovăția inculpaților pentru infracțiunile reținute în sarcina acestora. Astfel, rezultă indubitabil că în perioada 2002 – 2005 SISSE Moldova a achiziționat echipamente pentru sistemul energetic de la cele patru firme din cadrul grupului „FENE”: SC La Rocca SRL, SC Tehnorom SRL, SC Fene Grup SA și SC Euro Plus SRL, urmare a 42 de tranzacții comerciale, concretizate în emiterea a 42 de facturi.

Conform documentelor identificate Electrica Moldova s-a divizat în anul 2002, iar după divizare SC FDFEE Moldova, se ocupa doar de distribuția energiei electrice către populație și operatorii economici, iar întreținerea rețelelor de distribuție cădea în sarcina SISEE Moldova, care se ocupa implicit și de achiziționarea echipamentelor și a pieselor de schimb necesare pentru reparațiile la rețelele care, însă, se aflau în deținerea filialei de distribuție, respectiv SC FDFEE. Astfel, SISEE Moldova era abilitată legal să efectueze achiziții publice pentru echipamente, cu scopul de a asigura întreținerea rețelelor FDFEE. În realizarea obiectului de activitate, conducerea sucursalei de întreținere, lua măsurile necesare ca achizițiile publice realizate să asigure un stoc suficient de echipamente și piese de schimb pentru a răspunde nevoilor filialei de distribuție.

În perioada 2002 – 2005, pe lângă achizițiile normale de echipamente și piese de schimb, SISEE Moldova a realizat și achiziții de la un grup de 4 firme, respectiv SC La Rocca SRL, SC Tehnorom SRL, SC Fene Grup SA și SC Euro Plus SRL, fără a respecta dispozițiile legale privind desfășurarea procedurilor de achiziții publice, în condiții de favorizare a acestor firme de la care au achiziționat produse necorespunzătoare calitativ, vechi, uzate, dar la prețuri apropiate ca preț de cele noi, uneori chiar superioare.

Conform probelor administrate în cauză, atât în faza de urmărire penală, cât și în fața instanțelor de judecată (instanța de fond și instanța de recurs), Înalta

Curte - Completul de 5 Judecători constată că inculpații Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru și-au îndeplinit în mod defectuos îndatoririle de serviciu prin încălcarea dispozițiilor referitoare la derularea procedurilor pentru atribuirea contractelor de achiziție publică, în condițiile în care în fișă a postului pentru funcțiile de director al sucursalei sau director comercial erau trecute atribuții în acest domeniu.

217

În esență, activitatea infracțională se circumscrie infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată prin încălcarea regulilor atribuirii contractelor de achiziție publică.

Potrivit OUG nr. 60/2001 privind achizițiile publice, aprobată prin Legea nr. 212 din 19 aprilie 2002, în vigoare la data desfășurării activității infracționale, autoritatea contractantă are obligația de a aplica una dintre procedurile pentru atribuirea unui contract de achiziție publică: licitația, negocierea sau cererea de ofertă, respectiv procedura simplificată, prin care autoritatea contractantă solicită oferte de la mai mulți furnizori, executanți sau prestatori.

În cazul celor 42 de tranzacții încheiate cu firmele din grupul „Fene”, respectiv SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Tehnorom SRL și SC Euro Plus SRL, nu s-a putut reține atribuirea în condițiile legii a contractelor de achiziție publică, fiind fie ignorate cu desăvârșire dispozițiile legale, fie eludându-se complet anumite etape ori încercându-se crearea unei aparențe a parcurgerii etapelor procedurii achiziției publice.

În realizarea scopului infracțional o contribuție esențială au avut-o inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan prin ajutorul pe care aceștia l-au dat autorilor pentru încheierea unor tranzacții cu eludarea procedurilor achizițiilor publice. Contribuția acestor inculpați a întregit activitatea inculpaților Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru în cadrul acestor proceduri, aceștia fiind cei ce au efectuat activități susținute pentru a crea aparența de legalitate prin transmiterea de oferte, furnizarea certificatelor de calitate, prin activități comerciale între firmele grupului care să justifice proveniența licită a aparatajelor, ulterior livrate către SISEE. Activitatea acestora nu a fost una strict comercială, ci una direcționată către fraudarea sau trucarea procedurilor achizițiilor publice cu scopul obținerii unor sume importante din banii publici. Perioada îndelungată a desfășurării activității infracționale, multiplele acte de executare și conținutul acestora demonstrează implicarea voluntară a complicilor, interesul manifest și eforturile conjugate pentru atingerea scopului infracțional comun, respectiv cheltuirea irațională a banului public.

La nivelul SISEE Moldova, deși au fost puse la dispoziție toate documentele existente la această unitate economică, multe dintre documentele privitoare la cele 42 de tranzacții se limitau doar la facturi și documente de recepție a produselor livrate de cele 4 firme, și doar în cazul a 15 tranzacții existau ofertele de produse, comenzi sau alte documente aferente procedurilor de achiziție publică, fără însă a exista contracte încheiate între SISEE Moldova și firmele La Rocca, Tehnorom, Fene Grup și Europlus, referate sau alte documente care să

218

ateste necesitatea achiziționării produselor respective. Există o singură excepție,

respectiv contractul nr.530 încheiat la data de 25.11.2002 între SISEE Moldova, sub semnătura directorului Turbatu Ioan, și SC Fene Grup SA, sub semnătura inculpatului Fenechiiu Relu, prin care cea de-a doua societate se obliga să livreze către SISEE Moldova până la data de 28.12.2002, produse în valoare de 13.555.425.000 ROL (1.355.542,5 RON), conform anexei la contract, respectiv două transformatoare de 40 MVA (f.117 – 125, vol.12).

Pentru cele 42 de achiziții de transformatoare și întrerupătoare nu s-au desfășurat proceduri de atribuire a unui contract de achiziție publică în nici una din formele menționate de OUG nr. 60/2001 aprobată și modificată prin Legea nr. 212/2002, respectiv licitație, negociere, cerere de ofertă.

Pentru un număr de 28 de tranzacții nu a fost realizată procedura de achiziție publică, nefiind întocmit niciun fel de document cu excepția celor plasate în faza executării obligațiilor reciproce deduse din convenție, respectiv a facturii și a documentelor de plată. Aceste tranzacții sunt în valoare de la cca. 70.000 Ron, până la cca. 150.000 Ron și, excepțional, de 1.135.470 Ron, toate fără TVA. Astfel:

R1. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 7128892/16.05.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 58.400,00 RON + TVA 11.096,00 RON (f.29, vol.11).

R2. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 7470002/30.09.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 117.500,00 RON + TVA 22.315,00 RON. (f.93, vol.11)

R3. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 7470004/07.10.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 117.500,00 RON + TVA 22.315,00 RON. (f.94, vol.11)

R4. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 7470005/22.10.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 112.100,00 RON + TVA 21.300,00 RON. (f.95, vol.11)

R5. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9006302/28.02.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 123.900,00 RON + TVA 23.541,00 RON. (f.26, vol.11)

R6. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9006213/28.03.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 112.605,04 RON + TVA 21.394,96 RON. (f.158, vol.11)

219

R7. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9006310/25.04.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 86.660,00 RON + TVA 16.465,40 RON. (f.225, vol.5, f.18, vol.11)

R8. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9278803/08.05.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 86.660,00 RON + TVA 16.465,40 RON (f.224, vol.5).

R9. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9006315/30.05.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 90.930,00 RON + TVA 17.276,70 RON (f.109, vol.11).

R13. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9278810/12.08.2003, urmare a livrării de produse în

valoare de 107.000,00 RON + TVA 20.330,00 RON (f.220, vol.11).

R14. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9321967/18.08.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 108.600,00 RON + TVA 20.634,00 RON (f.219, vol.5).

R17. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 969753/15.10.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 119.540,00 RON + TVA 22.712,60 RON (f.89, vol.11).

R19. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 5947532/19.11.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 144.470,00 RON + TVA 27.449,30 RON (f.101, vol.11).

R22. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 932172/29.01.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 71.790,00 RON + TVA 13.640,10 RON (f.128, vol.13).

R23. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC EURO PLUS SRL, finalizată prin factura F. 1648232/12.08.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 85.000,00 RON + TVA 16.150,00 RON (f.262, vol.12).

R24. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC FENE GRUP SA, finalizată prin factura F. 537440/27.12.2002, urmare a livrării de produse în valoare de 1.135.750,00 RON + TVA 215.792,50 RON (f.137, vol.13).

R25. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC TEHNOROM SRL, finalizată prin factura F. 1851409/04.05.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 110.295,00 RON + TVA 20.956,05 RON (f.9, vol.13).

R30. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC TEHNOROM SRL, finalizată prin factura F. 1851418/03.08.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 142.056,00 RON + TVA 26.990,64 RON (f.23, vol.13).

220

R31. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC TEHNOROM SRL, finalizată prin factura F. 1851419/06.08.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 148.120,00 RON + TVA 28.142,80 RON (f.29, vol.13).

R33. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC TEHNOROM SRL, finalizată prin factura F. 1851460/01.09.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 142.514,00 RON + TVA 27.077,66 RON (f.37, vol.13).

R34. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC TEHNOROM SRL, finalizată prin factura F. 1851423/27.10.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 142.600,00 RON + TVA 27.094,00 RON. (f.42, vol.13, f.224, vol5).

R35. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC TEHNOROM SRL, finalizată prin factura F. 1851461/02.11.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 147.888,00 RON + TVA 28.098,72 RON (f.42, vol.13, f.213, vol5).

R36. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC TEHNOROM SRL, finalizată prin factura F. 1851427/15.11.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 136.480,00 RON + TVA 25.931,20 RON (f.51, vol.5).

R37. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC TEHNOROM SRL, finalizată prin factura F. 1851462/22.11.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 147.858,00 RON + TVA 28.093,02 RON (f.57, vol.13).

R38. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC TEHNOROM SRL, finalizată prin factura F. 1851428/30.11.2004, urmare a livrării de produse în

valoare de 147.858,00 RON + TVA 28.093,02 RON (f.61, vol.13).

R40. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC FENE GRUP SA, finalizată prin factura F. 1848801/08.12.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 147.814,00 RON + TVA 28.084,66 RON (f.135-136, vol.13).

R41. Tranzacția încheiată între SISEE și SC FENE GRUP SA, finalizată prin factura F.4848753/13.12.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 136.411,00 RON + TVA 25.918,09 RON (f.136, vol.13).

R43. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC TEHNOROM SRL, finalizată prin factura F. 1851464/08.12.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 136.480,00 RON + TVA 25.931,20 RON (f.212, vol.5, f.65, vol.13).

Pentru un număr de 8 tranzacții nu a fost parcursă procedura cererii de oferte și nu au fost primite oferte de la mai mulți furnizori. Aceste tranzacții sunt în valoare de la cca. 70.000 Ron, până la cca. 140.000 Ron, fără TVA, astfel:

R10. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9006223/02.07.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 86.233,00RON + TVA 16.384,27 RON. (f.38, vol.5)

221

La data de 01.07.2003, fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, SISEE a emis comanda nr.41, sub semnătura directorului Turbatu Ioan și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 862.330.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr. 9006223/02.07.2003 și avizul de însoțire a mărfii nr. 8120153/02.07.2003 (f.39-41 vol.5, dup).

R11. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9006320/17.07.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 103.950,00RON + TVA 19.750,50 RON (f.45, vol.5, dup).

La data de 16.07.2003, fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, SISEE Moldova a emis comanda nr.467, sub semnătura directorului Turbatu Ioan și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 1.039.500.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9006320/17.07.2003 și avizul de însoțire a mărfii cu nr.81201258/17.07.2003.

R12. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9006321/04.08.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 73.640,00RON + TVA 13.991,60 RON. (f.52, vol.5, dup)

La data de 01.08.2003, fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, SISEE, a emis comanda nr.549, sub semnătura directorului Turbatu Ioan și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 736.400.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9006321/04.08.2003 și avizul de însoțire a mărfii cu nr.81201259/04.08.2003.

R20. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9278813/10.12.2003, urmare a livrării de produse în

valoare de 68.710,00 RON + TVA 13.054,90 RON (f.71, vol.5, f.212, vol.3, dup).
La data de 10.12.2003, fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, SISEE Moldova a emis comanda nr.1014, sub semnătura directorului Turbatu Ioan și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 687.100.000 ROL, în aceeași zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9278813/10.12.2003.

222

R21. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9278815/11.12.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 68.710,00 RON + TVA 13.054,90 RON (f.78, vol.5, f.210, vol.3, dup).
Fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, la data de 10.12.2003, SISEE Moldova a emis comanda nr.1018, sub semnătura directorului Turbatu Ioan și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 687.100.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9278815/11.12.2003.

R26. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC TEHNOROM SRL, finalizată prin factura F.1851411/31.05.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 139.000,00 RON + TVA 26.410,00 RON (f.14, vol.13, dup).
Fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, la data de 14.05.2004, SISEE Moldova a emis comandă nr.318, sub semnătura directorului Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, Tehnorom, pentru produse în valoare de 1.390.000.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr. F.1851411/31.05.2004, în valoare 139.000,00 RON + TVA 26.410,00 RON (f.14, 72, vol.13, dup).

R27. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851412/04.06.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 139.000,00 RON + TVA 26.410,00 RON. (f.17, vol.13, f.217, vol.5)
Fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, la data de 19.05.2004, SISEE Moldova a emis comanda nr.331, sub semnătura directorului Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, Tehnorom, pentru produse în valoare de 1.390.000.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.1851412/04.06.2004, valoare 139.000,00 RON + TVA 26.410,00 RON (f.17, 71, vol.13, dup).

R39. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 1374720/08.04.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 110.295,00 RON + TVA 20.956,05 RON (f.178, vol.11, dup).
Fără ca în prealabil să se desfășoare procedura de cerere de ofertă și fără să fie primite oferte de la mai mulți furnizori, la data de 15.04.2004, SISEE Moldova a emis comanda nr.237, sub semnătura directorului Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 1.102.950.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și

223

întocmită factura cu nr. F. 1374720/08.04.2004, valoare 110.295,00 RON+TVA 20.956,05 RON (f.125, 127, vol.13, dup).

Factura a fost întocmită anterior comenzii în încercarea creării aparenței de corectitudine a procedurilor de achiziție publică. Pentru același motiv a fost emisă și o altă comandă nr.199, sub semnătura directorului general Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, de asemenea, doar pentru o singură firmă, La Rocca, pentru produse în valoare de 1.102.950.000 ROL.

Din analiza celor două comenzi nr.237/15.04.2004 și nr.199/31.03.2004, se observă că, în realitate, este vorba de aceeași situație, pe care însă s-au făcut modificări, alterări ale înscrisului, mai precis mențiunile „237 din 15.04.2004” au fost modificate, prin acoperire, îngroșare cu pixul, devenind astfel „199 din 31.03.2004” (f.126, 127, vol.13).

Pentru un număr de 6 tranzacții a fost realizată procedură de achiziție publică ”trucată” prin metoda „mâinii moarte”, fiind implicate în procedura depunerii ofertelor numai firme din grupul Fene. Aceste tranzacții sunt în valoare de la cca. 60.000 Ron, până la cca. 150.000 Ron, fără TVA, astfel:

R15. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 9006322/18.09.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 148.086,00RON + TVA 28.136,34 RON (f.109, vol.5).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică însă aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

În perioada august – septembrie 2003, în cadrul SISEE ELECTRICA Moldova au fost înregistrate două solicitări interne de achiziție a unor produse.

Pentru solicitarea internă din cursul lunii august 2003, la nivelul SISEE, au fost înregistrate, în perioada 25 – 26.08.2003, 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: La Rocca, având ca asociați și administratori ori directori pe Fenechiu Relu și Fenechiu Lucian, White Hall, având asociat și administrator pe Adomniței Mihai Cristian și Euro Plus, având asociat și administrator pe Damian Mihai Bogdan care semnează lizibil oferta (f 135-137, vol.5, dup).

De asemenea, pentru solicitarea internă din cursul lunii septembrie 2003, la nivelul SISEE Moldova, au fost înregistrate, în perioada 16 – 17.09.2003, 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la aceleași 3 societăți comerciale (f.117-122, vol. 5,dup).

Documentele interne poartă rezoluțiile directorului general Turbatu Ion în sensul de a se efectua achizițiile doar pe plan local (f.114, vol.5, dup).

224

La data de 18.09.2003, SISEE Moldova a emis comanda nr.243, pentru La Rocca, cea care prezentase oferta mai bună, pentru mai multe produse din ofertele înregistrate în perioada august – septembrie 2003. În aceeași zi, 18.09.2003, a fost încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.9006322/18.09.2003 în valoare de 1.480.860.000 ROL, fără TVA.

R16. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC LA ROCCA SRL, finalizată prin factura F. 969801/08.10.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 52.600,00 RON + TVA 9.994,00 RON (f.58, vol.5, dup).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică însă

aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:
În perioada 02.- 03.10.2003, la nivelul SISEE Moldova au fost înregistrate, fără a fi identificată o solicitare anterioară, 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: La Rocca (Fenechiiu Relu și Fenechiiu Lucian), Whitehall (Adomniței Mihai Cristian) și Euro Plus (Damian Mihai Bogdan) –(f 63-65, vol. 5, dup).

Ulterior, la data de 06.10.2003, în cadrul SISEE Moldova a fost înregistrată o solicitare internă de achiziție a unor produse. Documentele interne poartă rezoluțiile directorului general Mărghidan Ion și a directorului comercial Andronache Petru, în sensul de a se efectua achizițiile pe plan local (f.66, vol.5, dup).

La data de 08.10.2003, SISEE Moldova a emis comanda nr.268, pentru La Rocca, cea care prezentase oferta mai bună, pentru produse în valoare de 625.940.000 ROL, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.0969801/08.10.2003.

R18. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC La Rocca SRL, finalizată prin factura F. 1530953/31.10.2003, urmare a livrării de produse în valoare de 63.504,00 RON + TVA 12.065,76 RON (f.140, vol.5, dup).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică, însă aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

La data de 29.10.2003, în cadrul SISEE Moldova a fost înregistrată o solicitare internă de achiziție a unor produse. Adresa din 29.10.2003 a directorului economic Petru Andronache, indica subordonaților ca produsele să fie achiziționate „pe plan local”.

La data de 30.10.2003, la nivelul SISEE Moldova au fost înregistrate, fără a fi identificate solicitări scrise, 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: La Rocca (Fenechiiu Relu, Fenechiiu Bogdan), Construct Consult (succesoarea Whitehall asociat □ i 225

administrator Adomniței Mihai Cristian) și Euro Plus (Damian Mihai Bogdan, care a semnat lizibil oferta - f.145 – 147, vol.5, dup).

La data de 30.10.2003, SISEE Moldova a emis comanda nr.315 pentru La Rocca, cea care prezentase oferta cea mai bună, pentru produse în valoare de 755.697.600 ROL cu TVA, a doua zi fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.1530953/31.10.2003.

Ofertele menționate la pozițiile 1-3, de □ i au fost întocmite de către administratori, nu sunt uneori lizibile semnăturile, însă răspunderea pentru oferta transmisă incumbă exclusiv acestora. Trebuie subliniat □ i faptul că inculpații, indicați în expunerea situației de fapt, pentru fiecare act material în parte, nu au contestat semnarea acelor înscrisuri.

R28. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851416/07.07.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 142.022,40 RON + TVA 25.984,25 RON (f.87, vol.5, dup).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică însă aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

La 01.07.2004 în cadrul SISEE Moldova a fost înregistrată o solicitare

internă de achiziție a unor produse. La începutul lunii iulie 2004, la nivelul SISEE Moldova, au fost înregistrate 3 oferte, pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: SC Tehnorom SRL (Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian), SC Construct Consult SRL (Adomniței Mihai Cristian) și SC Euro Plus SRL (Damian Mihai Bogdan). Oferta de la SC Tehnorom pentru suma de 1,420,224,000 lei/1,690,066,560 lei cu TVA a fost semnată de inculpatul Fenechiiu Lucian, oferta de la SC Euro Plus pentru suma de 1,816,466,496 lei/2,161,595,130 lei cu TVA a fost semnată de inculpatul Damian Bogdan, oferta de la SC Construct Consult pentru suma de 1,924,909,546 lei/2,290,642,360 lei cu TVA a fost semnată de Adomniței Cristian (f. 94-96, vol. 5).

La data de 07.07.2004 a fost întocmită factura cu nr.1851416 precum și avizul de însoțire a mărfii, care atestau încheierea unei tranzacții între SISEE Moldova și Tehnorom, mai precis achiziționarea de produse în valoare de 1.420.224.000 ROL fără TVA.

Ulterior încheierii tranzacției, s-a emis o notă de comandă. Astfel, la data de 09.07.2004, SISEE Moldova a emis comanda nr.465, sub semnătura directorului general Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură firmă, Tehnorom, pentru produse în valoare de 1.420.224.000 ROL fără TVA, deși tranzacția fusese încheiată (f.68, vol.13).

226

R29. Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și SC Tehnorom SRL, finalizată prin factura F. 1851459/12.07.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 148.032,00 RON + TVA 28.126,08 RON (f.97, vol.5, f.73, vol.13, dup). Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică însă aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

În perioada mai – iulie 2004, la nivelul SISEE Moldova, au fost înregistrate, fără a fi identificată o solicitare anterioară, 3 oferte datate 08.05.2004, pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: SC Tehnorom SRL (Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian), SC Construct Consult SRL (Adomniței Mihai Cristian) și SC Euro Plus SRL (Damian Mihai Bogdan). Oferta de la SC Tehnorom pentru suma de 1,480,320,000 lei, respectiv 1,761,580,800 lei cu TVA a fost semnată de inculpatul Fenechiiu Lucian, oferta de la SC Euro Plus pentru suma de 1,893,329,280 lei, respectiv 2,253,061,834 lei cu TVA a fost semnată de inculpatul Damian Bogdan, oferta de la SC Construct Consult pentru suma de 2,006,361,038 lei, respectiv 2,387,569,635 lei cu TVA a fost semnată de Adomniței Cristian (f.90-92, vol.13).

La data de 26.05.2004, SISEE Moldova a emis comanda nr.350, sub semnătura directorului Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, pentru Tehnorom, cea care prezentase oferta mai bună (f.70, vol.13, dup).

La data de 05.07.2004, SISEE Moldova a emis o nouă comandă cu nr.444, pentru aceleași produse menționate în comanda nr.350/26.05.2004, sub semnătura directorului Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru Andronache, doar pentru o singură societate Tehnorom, pentru produse în valoare de 1.480.320.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și întocmită factura cu nr.1851459/12.07.2004, în valoare 148.032,00 RON + TVA 28.126,08 RON (f.69,

vol.13 și f.73 vol.13).

De asemenea a fost identificată și analiza de oferte sub semnătura inculpatului Andronache Petru care stabilea că oferta Tehnorom, era mai bună față de ofertele societăților Euro Plus și Construct Consult (f.89, vol.13, dup).

R32.Tranzacția încheiată între SISEE Moldova și Tehnorom, finalizată prin factura F. 1851420/23.08.2004, urmare a livrării de produse în valoare de 147.735,00 RON + TVA 28.069,65 RON. (f.32, vol.13, dup).

Pentru această tranzacție a fost realizată procedură de achiziție publică însă aceasta a fost trucată prin metoda „mâinii moarte”, după cum urmează:

La data de 20.08.2004, SISEE Moldova a emis comanda nr.570, sub semnătura directorului Mărghidan Ion și a directorului comercial Petru 227

Andronache, pentru societatea Tehnorom, pentru produse în valoare de 1.477.350.000 ROL, fiind încheiată tranzacția și ulterior, întocmită factura cu nr.1851420/23.08.2004, valoare 147.735,00 RON + TVA 28.069,65 RON (f.32, 67, vol.13). Au fost identificate, la nivelul SISEE Moldova, ca fiind înregistrate, tot în ziua de 20.08.2004, 3 oferte pentru produse cu caracteristici identice, dar cu prețuri diferite, de la 3 societăți comerciale: Tehnorom (Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian), SC Construct Consult SRL (Adomniței Mihai Cristian) și SC Euro Plus SRL (Damian Mihai Bogdan). Oferta de la SC Tehnorom pentru suma de 1,477,350,000lei, respectiv 1,758,046,500 lei cu TVA a fost semnată de inculpatul Fenechiiu Lucian, oferta de la SC Euro Plus pentru suma de 3.713.712,000 lei, respectiv 4.419.317,280 lei cu TVA a fost semnată de inculpatul Damian Bogdan, oferta de la SC Construct Consult pentru suma de 4.034.570,000 lei/4,801,138,300 lei cu TVA a fost semnată de Adomniței Cristian (f.86-88, vol.13).

A fost identificată și analiza de oferte sub semnătura inculpatului Andronache Petru care stabilea că oferta Tehnorom, era mai bună decât cea a societăților Euro Plus și Construct Consult (f.85, vol.13, dup).

În raport de aceste considerente, Înalta Curte - Completul de 5

Judecători constată că faptele inculpaților Mărghidan Ion, Andronache Petru, □i Turbatu Ioan întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii continuate de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată, iar faptele inculpaților Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian □i Damian Bogdan întrunesc elementele constitutive ale complicității la infracțiunea continuată de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată.

IV. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție a criticat sentința primei instanțe sub aspectul greșitei individualizării a pedepselor aplicate inculpaților, apreciind că acestea nu sunt suficient de aspre în raport cu faptele săvârșite.

În susținerea acestui motiv de recurs, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, prin motivele de recurs a arătat că deși prima instanță a făcut o corectă apreciere a situației de fapt și a criteriilor de individualizare a pedepsei, în sensul re□inerii unui grad sporit de pericol social al infrac□iunilor, dar □i a unui grad sporit de pericolozitate al făptuitorilor care manifestă o desconsiderare a interesului general □i public,

pentru realizarea scopului pedepselor, așa cum este acesta prevăzut și definit la art. 52 Cod penal, se impune majorarea cuantumului pedepselor aplicate inculpaților din această cauză. Așa cum o demonstrează materialul probator

228
administrat până la acest moment, urmare unei exercitări abuzive, necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu și a unei atitudini abuzive, inculpații Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru, directori în cadrul SC Electrica Moldova SA în perioada 2002 – 2005, cu complicitatea inculpaților Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, au făcut achiziții de componente pentru sistemul energetic de la firmele SC La Rocca SRL, SC Fene Grup SA, SC Europlus SRL, SC Tehnorom SRL, într-un cuantum de 6.406.976 RON (fără TVA) din care, însă, au fost folosite efectiv o parte, în valoare de 79.568 RON, restul de componente pentru sistemul electric rămânând în stoc, în valoare de 6.327.390 RON (fără TVA) reprezentând achiziții nejustificate, 99 % din produsele achiziționate fiind vechi, uzate, necorespunzătoare calitativ, dar achiziționate la prețuri similare celor noi. Asemenea produse au rămas permanent pe stocul SC Electrica Moldova SA, s-au înmulțit de la an la an și au reprezentat achiziții de produse vechi, folosite, fără o justificare economică, inutile și cauzatoare de prejudiciu bugetului societății, făcute în scopul evident de a favoriza firmele care le livrau și care au câștigat în felul acesta un profit substanțial. S-a asigurat, astfel, timp de 4 ani, firmelor din cadrul grupului „FENE” o piață de desfacere sigură, cu surse financiare nelimitate reprezentate de bugetul unei instituții publice, creându-se astfel un avantaj patrimonial pentru firmele respective, care au obținut un profit substanțial vânzând fier vechi la preț de echipament nou pentru sistemul energetic național.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție a considerat că inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Bogdan, în virtutea calităților deținute în firmelor din cadrul grupului „FENE”, respectiv de asociați, administratori, acționari, aveau reprezentarea clară a faptului că livrau sistemului energetic național produse necorespunzătoare calitativ, vechi, la prețuri avantajoase, uneori chiar similare celor noi, iar aceste tranzacții nu aveau în final nicio eficiență pentru societățile cărora le livrau, în condițiile în care proveniența acestor echipamente, respectiv transformatoare și întrerupătoare, era incertă, imposibil de stabilit, fiind acoperită de rulaje succesive între firmele din cadrul Grupului FENE și a firmelor colaboratoare acestora, iar la acestea din urmă proveniența era greu de descoperit, fiind acoperite de facturi emise de societăți de tip „fantomă”. În aceste condiții livrările se repetau fără ca cineva din cadrul societății să reproșeze reprezentanților firmelor respective.

Calitatea îndoielnică a acestor produse denotă faptul că, în realitate, totul reprezenta o modalitate de a parazita o societate comercială cu capital de stat.

229

Toate aceste aspecte relevă o perseverență infracțională a inculpaților și conjugarea eforturilor acestora în vederea realizării cadrului oportun pentru atingerea scopului și obținerii de beneficii infracționale, iar amploarea activităților infracționale pe care inculpații au desfășurat-o, concretizată în valoarea deosebit de mare a prejudiciului, constituie elemente care impun și justifică majorarea

cuantumului pedepselor aplicate inculpaților.

Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază nefondată critica formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, din următoarele considerente:

Individualizarea pedepsei reprezintă una dintre cele mai importante și sensibile operațiuni juridice de a cărei acuratețe depinde în mod direct reușita procesului de îndreptare și recuperare a condamnatului, întrucât aceasta presupune, prin evaluarea gravității infracțiunii comise și a pericolozității infractorului, determinarea gradului de răspundere penală a inculpatului în raport cu care urmează să se stabilească pedeapsa și modul de executare a acesteia. Infracțiunea, ca faptă socialmente periculoasă, creează o tulburare socială, aduce o atingere valorilor sociale ocrotite de legea penală și ordinii juridice instituite într-un sistem de drept. Pentru înlăturarea acestor consecințe negative ale infracțiunii este necesar să se reacționeze din partea societății, este necesar să se aplice anumite măsuri de constrângere juridică celor ce săvârșesc asemenea fapte. Mai mult, pentru înlăturarea neliniștii și tulburării sociale, pentru restabilirea ordinii juridice trebuie ca persoanele care au săvârșit infracțiuni să fie de îndată trași la răspundere penală.

Pedeapsa constituie criteriul principal prin care legea penală, evaluează, determină și diferențiază gradul de pericol social abstract, generic al fiecărei infracțiuni în parte.

Aplicarea și executarea pedepsei se realizează în vederea atingerii unor scopuri bine definite: pe de o parte, în scopul prevenirii săvârșirii de noi fapte penale din partea infractorilor, prin reeducarea acestora și din partea altor persoane, prin exemplaritatea pedepselor, iar pe de altă parte, în scopul restabilirii liniștii sociale și al reîntegrării ordinii juridice.

Aplicarea și executarea pedepselor pot conduce la atingerea scopurilor urmărite, dacă efectuarea lor are loc în timp util. În general, sancționarea infractorilor prin aplicarea pedepsei devine cu atât mai eficace și contribuie cu atât mai intens la realizarea scopurilor de mai sus, cu cât ea intervine într-un interval de timp cât mai scurt și cât mai apropiat de momentul infracțiunii.

230

De asemenea, exemplaritatea, care decurge din supunerea celui condamnat la executarea pedepsei, devine cu atât mai puternică cu cât punerea în executare se produce neîntârziat după condamnare. În aceste condiții, conștiința socială are încă vie și exactă imaginea pericolului pe care îl prezintă fapta și făptuitorul, a urmărilor dăunătoare sau primejdioase ale faptei săvârșite și va reacționa mai adecvat.

După trecerea unui interval de timp mai îndelungat însă, fapta și făptuitorii, precum și cei condamnați ar putea apărea într-o altă lumină. Astfel, în primul rând, fapta poate să se ștergă din amintirea societății sau a grupului social în care s-a petrecut, să fie complet uitată; ori chiar dacă nu s-a șters, ea apare într-o imagine neclară, cu un conținut deformat, gradul de pericol social pe care îl prezenta fapta și făptuitorul s-ar putea diminua sau chiar ar dispărea, aceeași uitare sau amintire vagă fiind și în cazul condamnatului dispărut și regăsit după mulți ani.

În al doilea rând, atingerile aduse valorilor sociale prin faptele săvârșite cu ani în urmă și-ar putea pierde rezonanța socială, urmările acestor fapte s-ar putea estompa sau ar putea fi șterse de trecerea timpului.

Cu atât mai mult, în condițiile în care, în ultimii ani, în societatea românească am asistat la o tendință de creștere a faptelor de corupție, ce au căpătat o amploare deosebită se impune ca justiția să riposteze cu fermitate ori de câte ori se probează asemenea cazuri, ca o dovadă a faptului că statul de drept nu asistă pasiv la amplificarea și propagarea acestora, la toate nivelurile, ci dimpotrivă, funcționează și, mai ales, reacționează prin autoritățile și pârghiile specifice puse în slujba propriilor cetățeni.

Corupția reprezintă o amenințare majoră pentru democrație, constituind o negare a drepturilor omului și o încălcare a principiilor democratice, pentru echitatea socială și pentru justiție, erodând principiile unei administrații eficiente, punând în pericol stabilitatea și credibilitatea instituțiilor statului.

În raport de toate aceste considerații și, mai ales, de materialul probator administrat în cauză, instanța de control judiciar constată că prima instanță a procedat corect atunci când a reținut că faptele imputate inculpaților există, că acestea constituie infracțiuni și că acestea au fost săvârșite de către inculpați, dispunând justificat condamnarea acestora.

În acest context, în mod întemeiat, prima instanță a reținut gradul de pericol social ridicat al faptelor săvârșite, dedus nu doar din circumstanțele în care faptele s-au comis, ci și din calitatea persoanelor implicate în activitatea infracțională.

231

Astfel, instanța de control judiciar apreciază că modalitatea în care inculpații au desfășurat activitatea infracțională, prejudiciul semnificativ produs, numărul actelor materiale ce intră în conținutul constitutiv al infracțiunii, gravitatea concretă, poziția procesuală a inculpaților care nu au recunoscut săvârșirea faptelor, refuzând practic să își asume fiecare răspunderea pentru activitatea sa, perseverând în a considera că modalitatea în care au acționat ar fi fost una legală, justifică modalitatea de executare a pedepselor stabilită de prima instanță, singura aptă a asigura îndeplinirea scopului de exemplaritate și educativ al pedepsei.

Astfel, se constată că probatoriile administrate în cauză au dovedit că prin îndeplinirea defectuoasă a îndatoririlor de serviciu de către inculpații Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru, constând în încălcarea dispozițiilor referitoare la derularea procedurilor pentru atribuirea contractelor de achiziție publică, în condițiile în care în fișa postului pentru funcțiile de director sau director comercial erau trecute atribuții în acest domeniu aceștia au săvârșit infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, în formă continuată și calificată.

Inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, prin conjugarea eforturilor și ajutorul pe care aceștia l-au acordat inculpaților Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru pentru încheierea unor tranzacții cu eludarea procedurilor achizițiilor publice a întregit activitatea autorilor în cadrul acestor proceduri, aceștia fiind cei ce au efectuat activități susținute pentru a crea aparența de legalitate prin transmiterea de oferte, furnizarea certificatelor de

calitate, prin activități comerciale între firmele grupului care să justifice proveniența licită a aparatajelor, ulterior livrate către SISEE. În aceste condiții faptele săvârșite de către inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan întrunesc elementele constitutive ale complicității la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, în formă continuată și calificată. În acest context, instanța de control judiciar își însușește opinia exprimată de prima instanță, în sensul că activitatea infracțională ce a făcut obiectul prezentei cauze a avut ca unic scop obținerea de către complici a unor venituri considerabile în detrimentul patrimoniului unei instituții publice, dovedind un total dispreț față de banul public.

Acest dispreț pentru finanțele unei instituții publice, dar și pentru mii de persoane fizice și juridice, conturează profilul inculpaților care, în schimbul unor avantaje imediate au acceptat să încalce legea.

Deși reprezentantul Ministerului Public, în dezvoltarea motivelor de recurs, a susținut că prima instanță nu a avut în vedere, în cadrul procesului de 232

individualizare judiciară a pedepsei, faptul că infracțiunile reținute în sarcina inculpaților au fost săvârșite în formă continuată, iar prejudiciul cauzat este unul deosebit de mare, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 Judecători, consideră că nu se justifică majorarea pedepselor aplicate inculpaților ci, se impune menținerea acestora astfel cum au fost stabilite de către instanța de fond.

Așadar, instanța de control judiciar, procedând la o nouă evaluare a criteriilor de individualizare judiciară a pedepselor, prin raportare la cauza dedusă judecării, constată că prima instanță a aplicat inculpaților pedepse corect individualizate în raport de criteriile prevăzute de art.72 Cod penal, ținând seama de dispozițiile părții generale a Codului penal, de limitele de pedeapsă fixate în partea specială, de gradul de pericol social al faptelor săvârșite, de persoana fiecărui inculpat în parte și de împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, dar și de modalitatea concretă de săvârșire a faptei, motiv pentru care, contrar solicitării reprezentantului Ministerului Public, le va menține, ca fiind legale și juste în raport de în raport cu criteriile generale enunțate.

Astfel, instanța de recurs apreciază că, prin menținerea pedepselor aplicate inculpaților, pe de o parte, au fost respectate toate garanțiile procesuale conferite, atât de dispozițiile legale procesuale penale, cât și de cele ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a căror finalitate, prin tragerea la răspundere penală, în condițiile stabilirii vinovăției inculpaților, corespunde și caracterului disuasiv al pedepsei, iar pe de altă parte, se poate asigura, în viitor, reinserția socială a acestora, precum și o reacție promptă a opiniei publice adecvată gradului de pericol pe care-l reprezintă săvârșirea unor infracțiuni de corupție, consolidând percepția cetățenilor că organele judiciare sunt în măsură să realizeze un act de justiție dând o ripostă fermă celor care au considerat că pot fi mai presus de lege, disprețuind-o și încălcând-o.

Așadar, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători apreciază că pedepsele aplicate și modalitatea de executare a acestora, în regim de detenție, sunt apte să asigure îndreptarea atitudinii inculpaților față de comiterea de infracțiuni, resocializarea acestora, precum și o reacție socială

adecvată în diminuarea săvârșirii unor infracțiuni de corupție, întărind percepția opiniei publice că organele judiciare sunt în măsură să acționeze cu fermitate și să realizeze un act de justiție, cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale conferite, atât de dispozițiile legale procesual penale, cât și de cele ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a căror finalitate, prin tragerea la răspundere penală, în condițiile stabilirii vinovăției, corespunde și caracterului disuasiv al pedepsei.

233

V. Recurentii intimați inculpați Fenechiiu Relu, Damian Mihai Bogdan, Turbatu Ioan, Mărghidan Ion și Andronache Petru, în subsidiar, au criticat hotărârea instanței de fond sub aspectul greșitei individualizări a pedepselor aplicate, apreciind că acestea sunt într-un cuantum mult prea mare în raport cu circumstanțele personale, iar ca modalitate de executare s-ar fi impus suspendarea condiționată sau suspendarea sub supraveghere a executării pedepselor.

În susținerea acestei critici recurentul intimat inculpat Fenechiiu Relu a precizat că prima instanță trebuia să rețină circumstanțele atenuante prevăzute la art.74 lit. a) și c) din Codul penal, întrucât a avut un comportament ireproșabil, atât înainte de participarea la licitațiile publice organizate de SISEE Moldova, cât și în timpul desfășurării procesului, aspect reliefat prin înscrisurile depuse la dosarul cauzei și care trebuiau să fie avute în vedere de instanța de fond în procesul de individualizare a pedepsei. Și sub aspectul modalității de executare a pedepsei, acesta a apreciat că erau îndeplinite toate condițiile pentru a se dispune suspendarea condiționată sub supraveghere a executării pedepsei.

Recurentul intimat inculpat Damian Mihai Bogdan a precizat că în raportat cu toate datele existente la dosarul cauzei instanța de fond trebuia să rețină dispozițiilor art.74 lit. a) și c) din Codul penal, art.76 lit. b) Cod penal și, în consecință, aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată ori suspendarea executării sub supraveghere, potrivit dispozițiilor art.81 și 861 Cod penal.

Recurentul intimat inculpat Turbatu Ioan a solicitat instanței să facă aplicarea dispozițiilor art.74 lit.a și c Cod penal raportat la art.76 alin.1 lit.b Cod penal și să reducă pedeapsa aplicată sub minimul special prevăzut de lege, iar în ceea ce privește modalitatea de executare, a apreciat că în raport de vârsta sa, de comportamentul avut anterior săvârșirii faptelor precum și în raport de conduita ulterioară, în prezent fiind implicat în proiectul Catedralei Neamului, instanța poate face aplicarea dispozițiilor art.81 Cod penal sau a dispozițiilor art.861 Cod penal.

Recurentul intimat inculpat Mărghidan Ion, în situația în care instanța apreciază că faptele pentru care a fost trimis în judecată există și sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii reținute în sarcina sa, a solicitat aplicarea unei pedepse în limite mai reduse care să permită aplicarea dispozițiilor art.861 Cod penal. Totodată, a apreciat că față de acesta se pot reține dispozițiilor art.74 alin.1 lit.a și c și alin. 2 Cod penal raportat la art.76 lit.b Cod penal, în condițiile în care este infractor primar, a avut o bună conduită ulterior săvârșirii faptelor, inclusiv pe parcursul desfășurării procesului penal, timp de 10 ani a stat sub

234

imperiul aplicării unei sancțiuni penale, ceea ce poate echivala cu o veritabilă pedeapsă.

Recurentul intimat inculpat Andronache Petru a precizat că în raport cu circumstanțele personale, respectiv faptul că acesta are 69 ani, nu este cunoscut cu antecedente penale, a avut o carieră elogioasă în cadrul S.I.S.E.E Moldova, avansând în funcții de conducere din funcții de execuție, iar pe parcursul procesului s-a prezentat la fiecare termen, cu excepția termenului de la 27 ianuarie 2013, când s-a aflat în imposibilitate de prezentare din cauza condițiilor meteorologice a solicitat instanței de recurs aplicarea unei pedepse cu suspendare sub supraveghere.

Înalta Curte, Completul de 5 Judecători constată că recurentul intimat inculpat Fenechiu Lucian nu a criticat sentința sub aspectul greșitei individualizări a pedepsei, însă în virtutea rolului activ, instanța de ultim control judiciar va analiza și față de acest inculpat corectitudinea stabilirii pedepsei aplicate de către prima instanță.

Înalta Curte - Completul de 5 Judecători consideră că prima instanță, dând eficiență criteriilor de individualizare a pedepselor anterior menționate, în scopul asigurării deopotrivă, a prevenției speciale, dar și a celei generale, a procedat justificat atunci când a apreciat că, în cauză, se impune aplicarea pentru toți inculpații a unor pedepse exemplare, care presupun eliminarea temporară din societate a acestora, prin privarea lor efectivă de libertate, reținând astfel, că scopul pedepselor aplicate a fost acela de a preîntâmpina săvârșirea în viitor, de către ei sau de alte persoane, a unor noi infracțiuni sau a altora de același gen cu cele care au format obiectul judecății.

În acest sens, instanța de recurs consideră întemeiat punctul de vedere al primei instanțe, în sensul că aceasta a avut un raționament corect prin aplicarea unor pedepse principale într-un cuantum moderat, stabilite diferențiat, în raport cu participarea fiecăruia la activitatea infracțională, dându-se relevanță efectivă valorii sociale atinse, gradului ridicat de pericol social concret, ce a fost agravat prin modalitățile de săvârșire și prejudiciul substanțial.

În mod corect a reținut instanța de fond că în procesul de individualizare a pedepselor contribuția efectivă a fiecărui inculpat, distinctă de numărul actelor materiale săvârșite, este un criteriu util, avându-se în vedere eforturile proprii ale inculpatului Andronache care, în contextul unor opoziții exprese ale salariaților din subordine, dădea dispoziții pentru înregistrarea și plata facturilor provenite de la grupul de firme Fene, chiar și anticipat scadenței, aspect de natură a întări rezoluția infracțională a inculpaților complici, deoarece aceste acțiuni sugerau

235

determinarea autorilor în continuarea activității infracționale, dar și funcțiile inculpaților Turbatu, Mărghidan și Andronache în exercitarea cărora au săvârșit faptele și care de fapt îi obligau la diligențe sporite în planul achizițiilor publice și a cheltuirii banului public.

Totodată, cuantumul ridicat al prejudiciului relevă nu numai un grad sporit de pericol social al infracțiunilor, dar și un grad sporit de pericolozitate al făptuitorilor care manifestau o desconsiderare evidentă a interesului general și public, activitatea infracțională vizând modalitatea de cheltuire irațională a banului public.

De asemenea, în mod corect instanța de fond a reținut că lipsa antecedentelor penale, situația familială, ori pregătirea profesională, nu sunt eficiente pe aspectul individualizării judiciare și nu pot conduce la necesitatea reducerii cuantumului pedepselor deoarece acestea nu subliniază decât elemente de normalitate și, în plus, nici nu pot fi privite izolat, ci în contextul tuturor criteriilor amintite.

În același timp, pedepsele aplicate inculpaților au menirea de a descuraja folosirea instituțiilor publice și a resurselor acestora în beneficiul unor persoane particulare, dar și implicarea ilegală a altor persoane particulare în asemenea activități.

Înlăturarea a patru acte materiale din conținutul constitutiv al infracțiunilor reținute în sarcina inculpaților Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, Damian Mihai Bogdan, Andronache Petru și Mărghidan Ion nu sunt de natură a diminua pericolul social concret al faptelor săvârșite și a determina instanța de recurs să reducă pedepsele aplicate, în condițiile în care, chiar și ca urmare a înlăturării din prejudiciu a sumelor aferente actelor materiale înlăturate, acesta rămâne unul deosebit de mare, determinând în continuare menținerea formei calificate a infracțiunii, ca urmare a consecințelor deosebit de grave produse în patrimoniul părții civile.

Prin urmare, pentru considerentele mai sus menționate, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 judecători, în baza dispozițiilor art.38515 alin. 1 pct. 2 lit. d Cod procedură penală, va admite recursurile declarate de inculpații Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, Damian Mihai Bogdan, Andronache Petru, Turbatu Ioan și Mărghidan Ion împotriva sentinței penale nr.702 din 12 iulie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală în dosarul nr.4747/1/2012.

236

I. Va casa, în parte, sentința penală recurată numai în ceea ce privește numărul actelor materiale componente ale infracțiunilor în formă continuată, reținute în sarcina inculpaților Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, Damian Mihai Bogdan, Andronache Petru și Mărghidan Ion și numai în ceea ce privește latura civilă a cauzei pentru toți cei șase inculpați și, în rejudecare:

Va reține în sarcina inculpatului Mărghidan Ion săvârșirea unui număr de 18 acte materiale - în loc de 22 acte materiale (reținute de prima instanță), respectiv mai puțin actele materiale de la punctele 42, 44, 45 și 46 din rechizitoriu - componente ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată, prevăzută de art. 248 raportat la art. 2481 Cod penal și la art.132 din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și va menține pedeapsa principală de 6 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit.a teza a II-a, lit.b și c Cod penal pe o perioadă de 5 ani după executarea pedepsei principale, aplicate de către prima instanță.

Va reține în sarcina inculpatului Andronache Petru săvârșirea unui număr de 42 acte materiale – în loc de 46 acte materiale (reținute de prima instanță), respectiv mai puțin actele materiale de la punctele 42, 44, 45 și 46 din rechizitoriu

- componente ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată, prevăzută de art. 248 raportat la art. 2481 Cod penal și la art.132 din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și va menține pedeapsa principală de 7 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit.a teza a II-a, lit.b și c Cod penal pe o perioadă de 5 ani după executarea pedepsei principale, aplicate de către prima instanță.

Va reține în sarcina inculpaților Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan săvârșirea unui număr de câte 42 acte materiale – în loc de câte 46 acte materiale (reținute în sarcina fiecăruia dintre inculpați de către prima instanță), respectiv mai puțin actele materiale de la punctele 42, 44, 45 și 46 din rechizitoriu - componente ale complicității la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată, prevăzută de art. 26 Cod penal raportat la art. 248 comb. cu art. 2481 Cod penal și art. 132 din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și va menține pedeapsa principală de câte 5 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit.a teza a II-a, lit.b și c Cod penal pe o perioadă de câte 3 ani după executarea pedepsei principale, aplicate de prima instanță fiecăruia dintre cei trei inculpați.

237

În baza art.346 raportat la art.14 alin.1 și 3 lit.b Cod procedură penală, va admite, în parte, respectiv în limita sumei de 5.672.081 lei (RON), acțiunea civilă formulată de partea civilă S.C. Servicii Energetice Moldova S.A. și va obliga inculpații la plata acestei sume, după cum urmează:

- inculpații Turbatu Ioan, Andronache Petru, Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, în solidar, la plata sumei de 3.304.045 lei (RON) și
- inculpații Mărghidan Ion, Andronache Petru, Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, în solidar, la plata sumei de 2.368.036 lei (RON).
Va menține celelalte dispoziții ale sentinței penale recurate.

II. Va respinge, ca nefondat, recursul declarat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție împotriva aceleiași sentințe.

Văzând și dispozițiile art. 192 alin. 3 Cod procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători va stabili că sumele de câte 200 lei, reprezentând onorariile apărătorilor desemnați din oficiu pentru recurenții intimai inculpați Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian, Damian Mihai Bogdan, Andronache Petru, Turbatu Ioan și Mărghidan Ion, se vor suporta din fondul Ministerului Justiției.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

DECIDE

I. Admite recursurile declarate de inculpații Fenechiiu Relu, Fenechiiu Lucian, Damian Mihai Bogdan, Andronache Petru, Turbatu Ioan și Mărghidan Ion împotriva sentinței penale nr. 702 din 12 iulie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală în dosarul nr.4747/1/2012.

Casează în parte sentința penală recurată, numai în ceea ce privește

numărul actelor materiale componente ale infracțiunilor în formă continuată, reținute în sarcina inculpaților Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian, Damian Mihai Bogdan, Andronache Petru și Mărghidan Ion și numai în ceea ce privește latura civilă a cauzei pentru toți cei șase inculpați și, în rejudecare:

Reține în sarcina inculpatului Mărghidan Ion săvârșirea unui număr de 18 acte materiale - în loc de 22 acte materiale (reținute de prima instanță), respectiv mai puțin actele materiale de la punctele 42, 44, 45 și 46 din rechizitoriu - componente ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată, prevăzută de art. 248 raportat la art. 2481 Cod penal și la art. 132 din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și menține pedeapsa principală de 6 ani închisoare și pedeapsa complementară a 238

interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit.a teza a II-a, lit.b și c Cod penal pe o perioadă de 5 ani după executarea pedepsei principale, aplicate de către prima instanță.

Reține în sarcina inculpatului Andronache Petru săvârșirea unui număr de 42 acte materiale – în loc de 46 acte materiale (reținute de prima instanță), respectiv mai puțin actele materiale de la punctele 42, 44, 45 și 46 din rechizitoriu - componente ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată, prevăzută de art. 248 raportat la art. 2481 Cod penal și la art. 132 din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și menține pedeapsa principală de 7 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit.a teza a II-a, lit.b și c Cod penal pe o perioadă de 5 ani după executarea pedepsei principale, aplicate de către prima instanță.

Reține în sarcina inculpaților Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan săvârșirea unui număr de câte 42 acte materiale – în loc de câte 46 acte materiale (reținute în sarcina fiecăruia dintre inculpați de către prima instanță), respectiv mai puțin actele materiale de la punctele 42, 44, 45 și 46 din rechizitoriu - componente ale complicității la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată, prevăzută de art. 26 Cod penal raportat la art. 248 comb. cu art. 2481 Cod penal și art. 132 din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și menține pedeapsa principală de câte 5 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit.a teza a II-a, lit.b și c Cod penal pe o perioadă de câte 3 ani după executarea pedepsei principale, aplicate de prima instanță fiecăruia dintre cei trei inculpați.

În baza art.346 raportat la art.14 alin.1 și 3 lit.b Cod procedură penală, admite, în parte, respectiv în limita sumei de 5.672.081 lei (RON), acțiunea civilă formulată de partea civilă S.C. Servicii Energetice Moldova S.A. și obligă inculpații la plata acestei sume, după cum urmează:

- inculpații Turbatu Ioan, Andronache Petru, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, în solidar, la plata sumei de 3.304.045 lei (RON) și
- inculpații Mărghidan Ion, Andronache Petru, Fenechiu Relu, Fenechiu Lucian și Damian Mihai Bogdan, în solidar, la plata sumei de 2.368.036 lei (RON).
Menține celelalte dispoziții ale sentinței penale recurate.

II. Respinge, ca nefondat, recursul declarat de Parchetul de pe lângă Înalta

Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție împotriva aceleiași sentințe.

239

Onorariile parțiale în sumă de câte 200 lei, cuvenite apărătorilor desemnați din oficiu pentru recurenții intimați inculpați Fenechii Relu, Fenechii Lucian, Damian Mihai Bogdan, Andronache Petru, Turbatu Ioan și Mărghidan Ion, se vor suporta din fondul Ministerului Justiției.

Definitivă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi 30 ianuarie 2014.---

STIRIPESURSE.RO